

พ.ญ. นลินี เส้าว่า ขณะไปกราบพระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชที่พระราชวังจันทร์ จ.พิษณุโลก ตอนนั้น เพิ่งแยกทางกับสามีใหม่ๆ ได้น้ำของตบซุ่มขึ้นมาว่า ทำคนไทยถึงกราบไหว้แต่สมเด็จพระนเรศวรกัน แต่ไม่ค่อยมีใครนึกถึงพระสุพรรณกัลยา ซึ่งเป็นพระพี่นางของพระองค์ ตนก็เลยคิดขึ้นมาได้ถึงวีรกรรมของพระสุพรรณกัลยา รวมทั้งความลำบากของพระนาง จึงเกิดกำลังใจขึ้นมาตัดสินใจที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้กับชีวิตใหม่ และตั้งใจว่าถ้ามีโอกาสจะสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระสุพรรณกัลยาเพื่อให้คนไทยได้รู้จักบ้าง “จากนั้นอีก 2-3 เดือนก็ได้ตั้ง กิฟฟารีน ขึ้นมา” เธอกล่าว

วิธีการเผยแพร่ของเธอ กระทำโดยการสร้างภาพของพระสุพรรณกัลยาขึ้นเพื่อให้เป็นสัญลักษณ์ หรือตัวแทนสำหรับคนที่ต้องการเคารพสักการะ โดยได้มอบหมายให้ “ซูชิซู วิจารณโกรกิจ” เป็นผู้จินตนาการขึ้นมาจากความคิดของตนเอง

จากนั้นภาพอันงดงามจากจินตนาการของนักวาดภาพ และเรื่องราวอันน่าประทับใจเกี่ยวกับพระสุพรรณกัลยา ก็แพร่สะพัดผ่านเครือข่ายขายเครื่องสำอางนับล้านคนของ พ.ญ. นลินี นั่นจึงเป็นที่มาของกระแสดังกล่าว และแตกตัวแผ่ซ่านมากขึ้นโดยนักขายโอกาสทางธุรกิจที่เข้ามาขายโอกาสในกระแส

2.2 กระแสเตรียมแผ่ขยายอีกด้วยโครงการต่อเนื่อง (ผู้จัดการ 250242, กรุงเทพธุรกิจ 010342)

รายงานข่าวกล่าวว่า เมื่อกิจการประสบความสำเร็จอย่างสูง พ.ญ. นลินี ได้จัดตั้งกองทุนมรดกปิยะสุพรรณกัลยา เพื่อนำผลกำไรส่วนหนึ่งมามอบเป็นทุนการศึกษาแก่เด็กหญิงที่กำลังขาดแคลนทุนทรัพย์ พร้อมทั้งได้มอบทุนให้กับภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย ดร.สุนทร ชุตินธรานนท์ เพื่อศึกษาให้เป็นเรื่องทางวิชาการเพื่อป้องกันความสับสน หลังจากนั้นก็จะส่งมอบงานวิจัยนี้ให้กับนางวิมล ศิริไพบูลย์ หรือ “หมยันต์” จัดทำบทประพันธ์นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ และมอบให้กับบริษัท เทเลเชีย จำกัด ของดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล จัดทำสารคดีสั้นเกี่ยวกับพระประวัติของพระสุพรรณกัลยาเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนต่อไป

2.3 กระแสได้ผูกโยงไปถึงเรื่องการส่งเสริมสถานที่ท่องเที่ยว (ผู้จัดการ 250242, กรุงเทพธุรกิจ 010342)

พ.ญ. นลินีได้กล่าวถึงการก่อสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชที่ จ. กาญจนบุรีว่า ตนยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือ ถือว่าเป็นการเชิดชูวีรกรรมของพระองค์ท่าน ส่วนพิธีกรรมที่จะอยู่ในอุทยานประวัติศาสตร์ ก็จะรวบรวมพระราชประวัติและเรื่องราวของพี่น้องทั้ง 3 พระองค์นั้น จะเป็นการให้ความรู้แก่ผู้ที่มาเที่ยวชมมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นแหล่งความรู้ทางประวัติศาสตร์ของชาติอีกแห่งหนึ่งเช่นกัน

รายงานข่าวเดียวกันได้กล่าวด้วยว่า หลังจากที่สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้เสด็จพระดำเนินทอดพระเนตรสถานที่ก่อสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตอนเช้าทำยุทธหัตถี ที่บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ดอนเจดีย์ หมู่ 2 บ้านพังตูลู ต.ดอนเจดีย์ อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี เมื่อวันที่ 27 ก.พ. ประชาชนใน จ.กาญจนบุรีต่างมีความปิติยินดี และบางคนสนใจที่จะร่วมสมทบทุนในการก่อสร้างดังกล่าว โดยยอดเงินที่สมทบกับ จ.กาญจนบุรี ตอนนี้มีประมาณ 1.5 ล้านบาทโดยทางสำนักงานจังหวัดกาญจนบุรีเป็นผู้ดูแล

อนึ่ง ณ จ.พิษณุโลก ที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระนเรศวรฯ ที่ซึ่ง พ.ญ. นลินีไปกราบในครั้งก่อนนั้น ก็เป็นแหล่งเดียวกับที่ซึ่งประดิษฐานรูปหล่อพระสุพรรณกัลยา ที่หลวงปู่โง่น โสรโย แห่งวัดพระพุทธบาทเขารวก อ.ตะพานหิน จ.พิจิตร ผู้รณภาพไปเมื่อ 7 มี.ค. นี้เอง เป็นผู้สร้างขึ้นมาจากภาพนิมิต และได้เขียนบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับพระสุพรรณกัลยาในภาพนิมิตไว้ในหนังสือชื่อ “ย้อนรอยกรรมพระสุพรรณกัลยา” ซึ่งเพิ่งมีการตีพิมพ์ออกมาเผยแพร่แจกจ่ายแก่ผู้สนใจเมื่อเดือน ก.พ. 2541 นี้เอง

รายงานข่าวกล่าวว่า เมื่อกระแสพระสุพรรณกัลยาขึ้นสูง ได้มีการจัดทัวร์พม่า เพื่อไปชมสถานที่พำนักของพระสุพรรณกัลยาในพม่าด้วย

2.4 มีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับพระประวัติของพระสุพรรณกัลยา (กรุงเทพธุรกิจ.

060342, สำนักข่าวไทย 080342)

พล.ท. ร่มศักดิ์ ไชยโกมินทร์ อดีตแม่ทัพภาค 3 ในฐานะที่ปรึกษาประวัติศาสตร์กองทัพบก ได้เคยศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับพระสุพรรณกัลยามาก่อน และเขียนให้กับกองทัพบกที่ 3 ในระหว่างการก่อสร้างอนุสาวรีย์พระนางสุพรรณกัลยา ที่ค่ายสมเด็จพระนเรศวรฯเมื่อปี 2540 กล่าวว่า ปรากฏการณ์ครั้งรูปบูชาพระสุพรรณกัลยา เกิดขึ้นเพราะความหวัหวัของนักธุรกิจ 2 กลุ่ม ที่นำรูปท่านมาหาเกิน เป็นการสร้างกระแสเพื่อเอื้อกับธุรกิจของตนเอง จนทำให้ประวัติศาสตร์ต้องบิดเบือนจากข้อเท็จจริงไปมาก “รูปร่างหน้าตาท่านเป็นอย่างไรไม่มีใครเคยเห็น จากรูปที่หาขายกันเกลื่อนเมืองไม่มีใครรู้จักจริงสักคน” พล.ท. ร่มศักดิ์กล่าว และว่า “หลวงปู่โง่นที่บอกว่าเห็นรูปจากนิมิต เห็นท่านร้องไห้ร้องไห้ เขาถลึงจับได้ก็ไม่น่าจะจริง เหตุการณ์ที่ท่านสร้างขึ้นมานั้นสุดฤทธิ์สุดเดชเกินไป ไปเน้นทางไสยศาสตร์มาก” ตอนท้าย พล.ท. ร่มศักดิ์ได้กล่าวไว้ว่า อยากให้ “พวกที่สร้างกระแสขึ้นมาอุยติบบาทนี้ได้แล้ว ... อย่างนั้นมันเป็นการทำธุรกิจเกินไป”

เรื่องราวรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติของท่านก็ไม่มีใครยืนยันได้ว่า จริงๆ แล้วท่านไปอยู่มาในฐานะตัวประกันจริงหรือไม่ หรือเป็นการมอบลูกสาวให้แก่ผู้ครองนครตามประเพณี และหรือว่าเป็นการแลกตัวเอาพระนเรศวรกลับมาช่วยปกครองบ้านเมือง แม้แต่ลูกก็ยังสับสนว่าเป็นพระราชโอรสหรือพระราชธิดา และในบันทึกประวัติศาสตร์ทั้งสองชาติ ก็ไม่มีปรากฏวีรกรรมใดที่พระสุพรรณกัลยาได้กระทำจนเป็นที่ปรากฏ นอกจากการถูกพระเจ้าันทนุเรง “ให้พระแสงฟันถึงแก่พิราลัย ในวันที่พระราชบุตรของพระเจ้าันทนุเรงคือพระมหาอุปราชา ชนช้างเสียแก่พระนเรศวร”

จนในที่สุดต้องมีการฟื้นคณะกรรมกรชำระประวัติศาสตร์ขึ้นมาทำการศึกษา ได้ผลสรุปแต่เพียงว่า พระสุพรรณกัลยา มีพระองค์จริง สำหรับหลักฐานที่ยังไม่ตรงกันนั้นกรมศิลปากรจะติดต่อขอหลักฐานจากพม่าเพื่อดำเนินการต่อไป ส่วนที่นอกเหนือจากนี้เป็นการเสริมเติมแต่งจนเชื่อถือไม่ได้ และกระทรวงศึกษาธิการจะเร่งให้กรมวิชาการพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์ที่คณะกรรมการชุดนี้สรุปออกเผยแพร่เพื่อคนจะได้ตื่นจากกระแสความหลง และจะหาวิธีด้วยว่าควรจะบรรจุพระประวัติพระสุพรรณกัลยาในหลักสูตรบุคคลที่สร้างคุณงามความดีให้ประเทศชาติหรือไม่

2.5 หัวหน้าศูนย์ข้อมูลพรรคการเมืองระบุกรณีพระสุพรรณกัลยา คนชาติที่พึ่ง ไม่ควรต่อต้านหรือผลักดัน (ผู้จัดการ 040342)

สมชาย ศรีสันต์ หัวหน้าศูนย์ข้อมูลและวิชาการพรรคชาติพัฒนา เขียนลงในคอลัมน์ ทัศนะ กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดลัทธิบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ว่า เกิดจากความตกต่ำของภาวะเศรษฐกิจผู้คนไร้ที่พึ่ง ไม่สามารถพึ่งพาโลกที่มีอยู่ของสังคมได้ก็ต่อไป นอกจากนั้นสังคมไทยปัจจุบันได้ก้าวมาสู่ภาวะแตกกระจายทางโครงสร้าง เกิดกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย ที่มีวิถีชีวิตที่แตกต่างกันไป ความเชื่อแบบแผนในการปฏิบัติบรรพบุรุษเดิมที่มีอยู่ไม่สามารถจะยึดโยงคนให้รวมกันเป็นหนึ่งเดียวได้ ประการต่อมาคือการอ้างสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ ย่อมเป็นการง่ายกว่าการสร้างศาสนาดหรือเจ้าลัทธิที่เป็นคนธรรมดา และสุดท้ายการเข้าเป็นสาวกในนิกาย ลัทธิความเชื่อต่างๆ ถือเป็นเส้นทางหนึ่งที่ทำให้ได้เข้าไปรู้จักผู้หลักผู้ใหญ่ และการมีแบบแผนการปฏิบัติและความเชื่อที่คล้ายกัน ทำให้รู้สึกว่าเป็นพวกพ้องกันพร้อมที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลกันต่อไป

บทความเสนอทัศนะว่า การเกิดขึ้นของลัทธิบูชา เทพยดา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ไม่ใช่เรื่องแปลกหรือสิ่งเลวร้าย เพราะศาสนาทุกศาสนาก็ประกอบขึ้นด้วยพิธีกรรมและความเชื่อถือศรัทธาของสาวก บทความชี้ว่า “ในทางตรงกันข้ามกลับก่อให้เกิดผลดีที่ลัทธิความเชื่อเหล่านั้นสามารถจะเบียดแทรกตัวเองขึ้นมาลดช่องว่างที่แตกกระจายของผู้คนในสังคม ให้มีหลักยึดเหนี่ยวและช่วยบรรเทาปัญหาทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่ศาสนาหลักไม่สามารถจะทำหน้าที่ต่อสังคมได้อย่างสมบูรณ์”

บทความกล่าวในตอนท้ายว่า ตราบใดที่ความคลั่งไคล้ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อความดีงาม แต่ช่วยให้คนรวมตัวเป็นพวกเดียวกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันก็ไม่ควรที่จะไปต่อต้านหรือผลักดัน สิ่งที่ดีควรทำอย่างยั้งคิคือการทำให้ศาสนาหลักสามารถเป็นที่ยึดเหนี่ยวของสังคมไทยอย่างแท้จริง และปรับเปลี่ยนกลไกของสังคมให้คนในสังคมสามารถพึ่งพาได้ โดยไม่ต้องหันหาสิ่งไร้เหตุผล

3. กรณีโศปเพลส หรือมูลนิธิความหวังของชาวไทย

หัวข้อข่าว

- 3.1 กรรมการศาสนาฯ สภาผู้แทนฯ เปิดเรื่องการเผยแพร่ลัทธิอันตราย (มติชน 210142)
- 3.2 ข้อมูลจากการเจาะลึกของสื่อมวลชน (มติชน 220142 ฐานสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ 5(6) ฉบับที่ 249 (314) 30 ม.ค. - 5 ก.พ. 2542)
- 3.3 ฝ่ายการศาสนายืนยันโศปเพลสภัยสังคม ขณะสันติบาลและมท. ว่าไม่มีพิษภัย (กรุงเทพธุรกิจ 230142)
- 3.4 เบื้องลึก “โศปเพลส” มีขบวนการล้างแค้นจากความแตกแยกกระด้าง (ฐานสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ 5 (6) ฉบับที่ 249 (314) 30 ม.ค. - 5 ก.พ. 2542)
- 3.5 กรมการศาสนายกเลิกหนังสือรับรองมูลนิธิความหวังของชาวไทยแล้ว (สำนักข่าวไทย 250342)

สรุปประเด็นข่าว

- 3.1 กรรมการศาสนาฯ สภาผู้แทนฯ เปิดเรื่องการเผยแพร่ลัทธิอันตราย (มติชน 210142)

การเปิดเผยเรื่องราวเริ่มขึ้นจากการแถลงข่าวหลังการประชุมคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 20 ม.ค. 2542 ซึ่งได้พิจารณาเรื่องลัทธิศาสนาที่เป็นอันตราย โดยนายเด่น โต๊ะมีนา ประธานคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้พบว่ามีกรณีการเผยแพร่ลัทธิศาสนาหนึ่งมีลักษณะที่เป็นอันตราย "คล้ายคลึงกับลัทธิธรรมกาย โดยมอมเมาเด็กและเยาวชนให้เข้าเป็นสมาชิก เมื่อเข้ามาแล้วก็หลงผิดไม่นับถือพ่อแม่ แต่นับถือพระเจ้าอย่างเดียวนั้น มีเงินเท่าไรก็บริจาคให้กับมูลนิธิหมด" และว่า "ขณะนี้สมาชิกที่เป็นเด็กและเยาวชนถูกล้างสมองมากกว่า 3 หมื่นคน และขยายสาขาไปทั่วประเทศกว่า 100 สาขา" นายเด่นยังได้กล่าวด้วยว่า "นายเสริม สภาธรรมจักร นักศึกษาแพทย์ผู้ต้องหาตัวมาขึ้นศาล ก็เป็นสมาชิกของลัทธินี้"

3.2 ข้อมูลจากการเจาะลึกของสื่อมวลชน (มติชน 220142 ฐานสัปดาหวิจารณ์ ปีที่ 5(6) ฉบับที่ 249 (314) 30 ม.ค. - 5 ก.พ. 2542)

มูลนิธิความหวังของชาวไทยตั้งอยู่เลขที่ 1200 ซ.ศิรินครี ถ.พระราม 4 เขตคลองเตย กทม. เป็นมูลนิธิที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายปี 2530 มีนางรุบีนา สุวรรณพงษ์ ภริยาวิเชียร เป็นกรรมการและเลขานุการดำเนินการมา 12 ปีแล้ว และเมื่อปี 2535 มูลนิธิเคยขอจดทะเบียนเพิ่มวัตถุประสงค์อีก 1 ข้อ คือเพื่อ "การส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจคริสเตียน ตามหลักการของพระคริสต์ธรรมคัมภีร์"

ปัจจุบัน มูลนิธิดังกล่าวมีสาขาอยู่ทั่วประเทศทุกจังหวัด และยังมีเครือข่ายอยู่ในต่างประเทศด้วย จะเรียกชื่อสาขาทั้งในและต่างประเทศว่า "คริสตจักรร่วมนิมิต" มีสมาชิกทั้งหมดประมาณ 50,000 คน ทั่วประเทศไทย มีทั้งวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา ไปจนถึงคนทำงานและชาวบ้านทั่วไป รวมทั้งคนในสังคมชั้นสูง และจะมีการจับกลุ่มกันตามเขตพื้นที่และประเภทอาชีพ เช่นกลุ่มนักศึกษา กลุ่มคนทำงาน กลุ่มเหล่านี้จะมีการจัดตั้งดูแลกันเป็นทอดๆ คล้ายระบบที่เรียกว่า MLM - Multi Level Management จะมีการจัดประชุมใหญ่ทุก 3 เดือน ส่วนในเวลาปกติจะมีการจัดกิจกรรมเหมือนๆกันทุกสัปดาห์ ในวันอาทิตย์จะมีการนมัสการ 4 รอบ และมีจัดพิธีกรรมต่างๆ อยู่เรื่อยๆ เช่น "พิธีแบบดิสต์มาในน้ำ" พวกสมาชิกที่เข้าใหม่ๆ จะต้องเข้าพิธีกรรมนี้ "พิธีแบบดิสต์มาในพระวิญญาณ" ทำเมื่อมาโบสถ์ครั้งแรกและเมื่อพระเจ้า เป็นต้น

อนึ่งในเรื่อง "การถวาย" ที่โอปเพลสจะมีการถวายสิ่งต่างๆ หลายแบบ เช่น "การถวายอนุสรณ์แห่งพระพร" เพื่อระลึกถึงพระพรที่พระเจ้าประทานให้ (ถวายบ่อยที่สุด) "การถวายเพื่อพันธกิจ" เพื่อนำเงินไปช่วยเหลือคริสตจักรร่วมนิมิตที่อยู่จังหวัดต่างๆ "การถวายสิบลด" ถวายโดยหักจากรายได้ 10% ให้กับโบสถ์ทุกเดือน "การถวายผลแรก" ถวายเงินก้อนแรกเมื่อมีรายได้เป็นของตนเองเป็นครั้งแรก "การถวายเพื่ออาคาร เพื่ออุปกรณ์สำนักงาน และเพื่ออื่นๆ" ซึ่งว่าเป็นการถวายตามที่พระคัมภีร์ไบเบิลกล่าวเอาไว้

3.3 ฝ่ายการศาสนายืนยันโอปเพลสภัยสังคม ขณะสันติบาลและมท. ว่าไม่มีพิษภัย (กรุงเทพธุรกิจ 230142)

ขณะที่มีกระแสข่าวผู้รับผิดชอบระดับสูงของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ออกมาแสดงความเห็นและระบุความเป็นพิษภัยอย่างร้ายแรงของ โอปเพลส หรือมูลนิธิความหวังของชาวไทยดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนายเด่น โต๊ะมีนา ประธานคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร นายอาคม เชนฉ้วน รมต.ชนก.ศึกษาธิการ ซึ่งระบุว่ากิจกรรมของมูลนิธินี้อาจก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคงภายในประเทศในอนาคต และยังชี้ว่า การเผยแพร่ศาสนาขัดต่อหลักพระคริสต์ธรรมอีกด้วย

ก็มีรายงานข่าวจากแหล่งข่าวระดับสูงของบัญชาการตำรวจสันติบาลระบุว่า "จากการทำงานด้านการข่าวของตำรวจสันติบาล และหน่วยข่าวกรองของ ก.มหาดไทย โดยส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปคลุกคลีตรวจสอบพฤติกรรมของมูลนิธิ พบว่า ไม่ได้มีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ โดยส่วนใหญ่สมาชิกที่เข้าไปร่วมทำกิจกรรม จะเป็นผู้ที่ไม่มีปัญหาทางครอบครัว และขาดความอบอุ่น ซึ่งทางโอปเพลสก็ได้ให้ความเมตตาอบรมสั่งสอน ไม่ได้ทำให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน มั่วสุมทางเพศ หรือสอนให้ไม่รักพ่อแม่แต่อย่างใด ที่มีการร้องเรียนให้ตรวจสอบอาจเป็นเรื่องของการใส่ร้ายระหว่างมูลนิธิที่นับถือศาสนาคริสต์ด้วยกัน เพราะเห็นว่ามีคนยอมรับนับถือเป็นจำนวนมาก"

3.4 เบื้องลึก "โอปเพลส" มีขบวนการล้างแค้นจากความแตกแยกระดับสูง (ฐานสัปดาหวิจารณ์ ปีที่ 5 (6) ฉบับที่ 249 (314) 30 ม.ค. - 5 ก.พ. 2542)

สื่อมวลชนได้พยายามเจาะเบื้องหลังเบื้องลึกของกรณีโอปเพลสมาเปิดเผยว่า กรณีนี้น่าจะมีเงื่อนไขในประเด็นเรื่อง ความไม่พอใจจากกลุ่มศาสนาคริสต์ด้วยกัน โดยมีรายงานข่าวบางกระแสเปิดเผยว่า เมื่อครั้งที่ "โอปเพลส" มีศิษยาภิบาล หรือผู้นำสูงสุดที่ชื่อ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสถาบันอนาคตการศึกษาเพื่อการพัฒนา ครั้งนั้นโอปเพลสมี นายกุญญา ชูลักษณ์ชัย เป็นรองศิษยาภิบาล ปรากฏว่ามีความขัดแย้งกัน โดยนายกุญญาได้ทำมติวินัยของโอปเพลส และไม่เชื่อคำตักเตือนของผู้ นำ โดยทำความผิดหลายครั้ง ในที่สุดจึงถูกลงโทษให้ขับไล่ออกจากโบสถ์

รายงานกล่าวต่อไปว่า ระหว่างที่ถูกขับไล่ออกไป นายกฤษฎามีความแค้นได้นำพาสมาชิกในโบสถ์ออกไปด้วยจำนวนเกือบครึ่งหนึ่ง และไปตั้งสำนักใหม่ในนาม “คริสต์จักรร่มเกล้า” อยู่แถวฝั่งธนบุรี นอกจากนั้นบรรดาญาติพี่น้องของนายกฤษฎาที่เชียงใหม่ ก็แยกตัวออกมาจากคริสต์จักรความหวังเชียงใหม่ด้วย

นอกจากนั้น ยังมีประเด็นว่ากลุ่มคริสต์จักรอื่นๆ มักจะต่อต้านมองว่าเก่งเกินหน้า และสามารถระดมสมาชิกเข้ามาใหม่ได้จำนวนมาก

3.5 กรมการศาสนายกเลิกหนังสือรับรองมูลนิธิความหวังของชาวไทยแล้ว (สำนักข่าวไทย 250342)

นายอาคม เชนฉ้วน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า นายพิภพ ภานุจนะ อธิบดีกรมการศาสนา ได้รายงานผลการตรวจสอบเกี่ยวกับการขอจดทะเบียนเพิ่มวัดอุประสงค์ของมูลนิธิความหวังของชาวไทย ความว่า “เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจคริสเตียนตามหลักการของพระคริสต์ธรรมคัมภีร์ และหนังสือประทับตราว่าไม่ขัดข้องแทนการลงชื่อของกรมการศาสนา นั้น ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้ออกหนังสือไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ จึงมีผลทำให้หนังสือฉบับดังกล่าวเป็นหนังสือที่มีข้อขัดแย้งวิธีปฏิบัติ ซึ่งกรมการศาสนาได้แจ้งเรื่องนี้ไปยังสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) แล้ว ดังนั้นหนังสือที่มูลนิธิความหวังของชาวไทยนำไปอ้างว่าได้รับความเห็นชอบจากกรมการศาสนาถือเป็นโมฆะ ขั้นตอนต่อไปอยู่ที่การพิจารณาของ สวช.ว่าจะดำเนินการอย่างไร

ปัญหาสังคมและอาชญากรรม

1. ปัญหาเด็กและเยาวชน

หัวข้อข่าว

- 1.1 เอ็นจีโอ-นักวิชาการ ห่วงปัญหาสังคม ปัญหายาเสพติด คนว่างงาน การพนันพุ่งสูงขึ้น (สำนักข่าวไทย 070242)
- 1.2 ปี 42 ปัญหาเด็กถูกทำร้าย-ข่มขืนจะรุนแรงขึ้น (ไทยโพสต์ 050142, กรุงเทพธุรกิจ 270142)
- 1.3 วิจัยพบเด็กเล็กขาดสารอาหาร 1.3 ล้านคน ถูกทอดทิ้งเฉลี่ยวันละ 5 คน (กรุงเทพธุรกิจ)
- 1.4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษามีเด็กติดสารเสพติดทุกประเภทสูงสุด (สำนักข่าวไทย 150342)
- 1.5 พบเด็กและเยาวชนพัวพันอบายมุขน่าเป็นห่วง (กรุงเทพธุรกิจ 160142, ข่าวสด 190142, มติชน 290142, กรุงเทพธุรกิจ 120242)
- 1.6 ซี้ปัญหาค้าหญิง-เด็กเกิดจากการถูกล่อลวงชักจูงโดยให้เงินตอบแทนมากที่สุด (ไทยรัฐ 160342)
- 1.7 พบจุดไหวไทยเป็นแหล่งรับ-ส่งค้าหญิงเด็กข้ามชาติ (ไทยรัฐ 180342)
- 1.8 เปิดประเด็นเรื่องการมีครอบครัวระหว่างเรียนของเยาวชน (มติชน 210242, มติชน 200242, มติชน 200242, มติชน 210242, มติชน 220242)

ประเด็นข่าว

- 1.1 เอ็นจีโอ-นักวิชาการ ห่วงปัญหาสังคม ปัญหายาเสพติด คนว่างงาน การพนันพุ่งสูงขึ้น (สำนักข่าวไทย 070242)

โครงการเสี่ยงคนด้อยโอกาส ซึ่งประกอบด้วยองค์การพัฒนาเอกชน 10 องค์การร่วมกับคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดเสวนาเรื่อง “น้ำตาของแผ่นดิน...จุดจบของนโยบาย” มีนักวิชาการ สื่อมวลชนและองค์การพัฒนาเอกชนเข้าร่วมเสวนากว่า 50 คน

วิกฤติเศรษฐกิจเด็กไทยออกจากโรงเรียนมากขึ้น

รศ.ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ประธานกรรมการดำเนินงานมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ผู้นำการเสวนาให้ตัวแทนโครงการฯสะท้อนภาพรวมของปัญหาการศึกษาว่า วิกฤติเศรษฐกิจทำให้เด็กไทยออกจากโรงเรียนมากขึ้น ขณะที่เด็กเข้าเรียนในชั้นต่าง ๆ ต่ำกว่าเป้าหมาย ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในปี 2541 มีนักเรียนเอกชนที่ยังไม่จ่ายค่าเล่าเรียน 307,846 คน รัฐได้จัดเงินกู้จากธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย(เอดีบี)จำนวน 1,000 ล้านบาทเป็นกองทุนการศึกษา ระยะ 1 ปี โดยเด็กประถมศึกษาได้รับรายละเอียด 4,000 บาท

มัธยมต้น รายละ 5,000 บาท ส่วนเด็กมัธยมปลายให้ใช้เงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ปัญหาที่พบคือมีเด็กได้รับการอนุมัติเงินเพียง 44,999 คนจากทั้งหมด 317,705 คน เนื่องจากมีความล่าช้าของขั้นตอน นอกจากนี้ยังเป็นห่วงว่า การศึกษาพื้นฐาน 12 ปีจะเป็นจริงหรือไม่ และงบประมาณอาหารกลางวันสำหรับเด็กจะถูกตัดในปี 2544

ปัญหาด้านสุขภาพกายและจิต- พบเยาวชนมีแนวโน้มทำร้ายตนเองมากขึ้น

รายงานของ น.พ.ปริดา แต่อาภรณ์ ในการศึกษาสุขภาพประชาชนไทยภายใต้ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ พบสัดส่วนเด็กวัยเรียนมีปัญหาขาดสารอาหารเพิ่มมากขึ้น ประชาชนหันมาใช้บริการสาธารณสุขของโรงพยาบาลมากขึ้น เนื่องจากกำลังซื้อลดลง ผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปเพิ่มเป็นร้อยละ 31.2 โรงพยาบาลชุมชน ร้อยละ 3.2 งบประมาณปี 2542 มีมูลค่าจริงลดลงร้อยละ 16.7 ด้านสุขภาพจิต ได้พบเยาวชนมีแนวโน้มทำร้ายตนเองมากขึ้น โดยเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2541 กรมสุขภาพจิตวิจัยประชาชนที่จังหวัดเชียงรายพบมีความเครียดร้อยละ 35 ในจำนวนนี้ร้อยละ 12.1 มีคิดอยากฆ่าตัวตาย และปัญหาการฆ่าตัวตายของคนไทยมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมอยู่ในช่วงอายุ 35-51 ปี เป็น 15 - 24 ปี ถัดมาเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มเป็นนักเรียนนักศึกษาเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้านปัญหาเอดส์ พบว่าเด็กแรกเกิดจนถึง 7 ขวบติดเชื้อเอดส์มากขึ้น ยากให้เฝ้าระวังการเสวนาหาแนวทางให้กลไกของรัฐในระดับท้องถิ่นเข้ามาแก้ปัญหามากขึ้น

ปัญหาหาเสพยาเสพติด- ร้อยละ 90 ของผู้ติดยาเป็นลูกข้าราชการ ครอบครัวคนระดับกลาง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พบว่า ปี 2541 คดีจับกุมยาเสพติด 110,000 คน เป็นเด็กและเยาวชน 57,000 คน และตัวเลขผู้เข้ารับการบำบัดรักษา 38,895 คน ครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มเยาวชน น.ส.สุภาสินี น้อยอินทร์ ผู้จัดการโครงการเพื่อเด็กและเยาวชน จังหวัดยโสธร กล่าวว่า ก่อนหน้านี้อายุเฉลี่ย 90 ของเด็กและเยาวชนที่ติดยาบ้า สารเสพติดอื่น ๆ เป็นลูกของชาวบ้านทั่วไป แต่หลังจากวิกฤตเศรษฐกิจพบว่า กลุ่มที่ติดยาเสพติดเปลี่ยนไป ร้อยละ 90 ของผู้ติดยาเสพติดเป็นลูกข้าราชการ คนที่ฐานะดี พบว่ามีแนวโน้มเด็กเร่ร่อนมากขึ้น เนื่องจากพ่อแม่ที่มาทำงานในเมืองติดค่านิยมของสังคมเมืองไปคาดหวังกับลูกสูง เกิดการบีบคั้นเด็กออกจากบ้าน เด็กไม่มีเงินเรียนต่อ มาอยู่หอพัก บางคนต้องค้าประเวณี

ปัญหาแรงงานและแรงงานเด็ก มีแนวโน้มว่าเด็กต้องการทำงานมากขึ้น

สำนักงานสถิติแห่งชาติรายงานผลการสำรวจภาวะการมีงานทำทั่วประเทศ รอบที่ 1 ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2541 ไทยมีประชากร 60.9 ล้านคน กำลังแรงงาน 32.1 ล้านคนว่างงาน 1.48 ล้านคน ผลการสำรวจรอบที่ 2 เดือนพฤษภาคม 2541 มีประชากร 61 ล้านคน กำลังแรงงานรวม 32.17 ล้านคนว่างงาน 1.61 ล้านคน พบปัญหาสถานประกอบการเลิกกิจการมากขึ้น สำหรับสถานการณ์แรงงานเด็กมีแนวโน้มว่าเด็กต้องการทำงานมากขึ้น โยกย้ายไปตามแหล่งบริการ การพาณิชย์ งานนอกระบบ ถูกชักจูงไปทำงานผิดกฎหมาย เร่ร่อนและขายบริการทางเพศ

ห่วงสังคมอีสานเด็ก 4-5 ขวบซื้อหวยได้ดินเป็นแล้ว

นายสุทิศ คีตรอบ ผู้ประสานงานเครือข่ายเยาวชนภาคอีสาน (คยอ.) จากจังหวัดบุรีรัมย์กล่าวว่า ผลพวงจากวิกฤตเศรษฐกิจ ที่หึงหุ้มตัวของประชาชนคือการเล่นพนัน เพราะได้ลุ้น หวังรวย โดยเฉพาะการเล่นหวย ทั้งหวยได้ดิน หวยอมสินและหวยหุ้น ประชาชนหวังจะรวยจากการถูกหวย หากไม่มีแนวทางการแก้ไขเป็นห่วงมาก ในพื้นที่ของโครงการพบเด็กอายุ 4-5 ขวบก็ซื้อหวยเป็นกันแล้ว เพราะผู้ปกครองวานให้ไปซื้อ เท่าที่สังเกตสื่อมวลชนเองก็มีส่วน พอใกล้วันทีสลากกินแบ่งรัฐบาลจะออกเริ่มมีข่าวตื่นไม้ ตะพานไ้หวย เป็นการมอมเมา นอกจากนี้ มีเจ้าหน้าที่บ้านเมืองบางส่วนเกี่ยวข้องกับหวย หากซื้อกับเจ้ามือคนนี้จะไม่ถูกจับ สามารถเดินเร่ขายหวยได้อย่างเปิดเผย

ีระบบชลประทานไม่ได้รับการแก้ไขผลกระทบในหน้าแล้ง

นายสุณัย จุลพงศธร ส.ส. นครสวรรค์ พรรคชาติพัฒนา รองเลขาธิการพรรคชาติพัฒนา กล่าวว่า ภาครัฐช่วยเหลือคนพิการ คนสูงอายุ ได้เฉพาะผู้ที่เข้าระบบเท่านั้น ซึ่งช่วยได้น้อย ทั้งนี้ในภาคการผลิตรัฐได้ละเลยมานานแล้ว พ้นจากอุดหนุนทำเกษตรกรรมแล้ว ชาวนาชาวไร่ ไม่รู้ว่าตนเองจะทำอะไร นอกจากการเคลื่อนย้ายแรงงานมาในเมือง ขณะที่ระบบชลประทานไม่ได้รับการผลิต เช่นที่จังหวัดนครสวรรค์ มีระบบชลประทานเพียงร้อยละ 8 ของพื้นที่กว่า 1 ล้านไร่ เมื่อรัฐบาลว่าน้ำน้อย ไม่ให้ปลูก ข้าวนาปรัง แต่ไม่มีทางออกอื่น ๆ ให้เลือกเลย

นักวิชาการแนะปฏิรูปที่ดิน การศึกษา การจัดสรรทรัพยากร การถ่ายโอนอำนาจ

ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ คณะกรรมการประสานงานและเผยแพร่งานพัฒนา เสนอว่า การแก้ปัญหาระยะสั้นและระยะยาวควรมีการปฏิรูปที่ดิน ขณะที่กฎหมายเรื่องการเงินการคลังออกมา 11 ฉบับช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจควรมีเรื่องการปฏิรูปที่ดินเพื่อฟื้นฟูภาคการผลิตด้วย ปฏิรูปการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ ปฏิรูปวัฒนธรรมเชิงอำนาจการอุปถัมภ์ ย้ายฐานอำนาจมาสู่ประชาชน

ด้านดร.โคทม อาริยา ประธานมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก กล่าวว่า องค์การพัฒนาเอกชนควรเรียนรู้นับถือนด้านบวกของชุมชนที่มี การแก้ปัญหาสำเร็จ ดึงนโยบายรัฐไม่มีการประเมินผล ตรวจสอบว่า ทำแล้วได้อะไรบ้าง มีเพียงการกำหนดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย แต่ไม่

ได้ว่า ดำเนินการแล้วเกิดผลอะไรบ้าง พร้อมเปรียบเทียบภาวะวิกฤติขณะนี้เหมือนการนั่งเครื่องบินพบอากาศแปรปรวน อาจมีสลดอากาศมาจีป่วน คนในเครื่องต้องร่วมมือกันให้ผ่านพ้นช่วงนี้ มีอะไรที่ต้องร่วมกันทำ

1.2 ปี 42 ปัญหาเด็กถูกทำร้าย-ข่มขืนจะรุนแรงขึ้น (ไทยโพสต์ 050142, กรุงเทพธุรกิจ 270142)

จากการเปิดเผยของนายวัลลภ ตังคณานันท์ หรือคุณุญญ วุฒิสมาชิก ในการบรรยายอบรมผู้ช่วยผู้พิพากษาหัวข้อ "กระบวนการยุติธรรมกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและสตรี" ว่า ในปี 2542 นี้คาดว่าปัญหาการทำร้ายเด็กและการข่มขืนเด็กจะทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กที่อายุต่ำกว่า 2 ขวบ และเด็กพิการทางสมอง จะถูกข่มขืนมากขึ้น เนื่องจากเด็กเหล่านี้ไม่สามารถบอกเล่าหรือทำอะไรได้

เกี่ยวกับเรื่องนี้ นายวิชา มหาคุณ รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว กล่าวเสริมว่า จากการไปตรวจราชการที่ภาคเหนือ ตนได้รับการบอกเล่าจาก ผอ. โรงพยาบาลแห่งหนึ่งว่าปัญหาเด็กถูกทารุณทางเพศมีมาก บางรายถึงกับถูกล่อลวงไฟ นอกจากนี้ยังมีปัญหายาเสพติด มีเยาวชนติดยาเสพติดถึงร้อยละ 70 ส่วนใหญ่ติดยาบ้า เมื่อถูกจับได้ก็จะถูกขังคุกเหมือนอาชญากร ทั้งที่คนเหล่านี้เป็นคนป่วย ควรได้รับการรักษาอย่างถูกวิธี และยังมีปัญหาเด็กกำพร้า เนื่องจากพ่อแม่เป็นเอดส์ ซึ่งจะทวีความรุนแรงขึ้นอีก

อนึ่ง มีรายงานจากมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก ซึ่งได้สรุปการดำเนินงานช่วยเหลือเด็กในปี 2541 ปรากฏว่ากรณีล่วงเกินทางเพศยังคงมีสถิติสูงสุด รองลงมาได้แก่ทำร้ายทารุณ โสเภณีเด็ก แรงงานเด็ก เด็กหาย และถูกลักพา จำนวน 100, 33, 6, 7, และ 6 กรณีตามลำดับ นอกจากนั้นยังมีเด็กเร่ร่อนอีก 29 กรณี รวมทั้งสิ้น 181 กรณี และได้ช่วยเหลือเด็กไว้ได้ 113 คน

1.3 วิจัยพบเด็กเล็กขาดสารอาหาร 1.3 ล้านคน ถูกทอดทิ้งเฉลี่ยวันละ 5 คน (กรุงเทพธุรกิจ)

รายงานผลการวิจัยเรื่อง "เด็ก เยาวชนและครอบครัวในประเทศไทย" ซึ่งรับผิดชอบโดยแพทย์หญิงจันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ทั้งนี้เพื่อประมวลให้เห็นภาพจริงของเด็กและเยาวชนไทย อายุ 0-24 ปี ซึ่งมีจำนวน 27.9 ล้านคน ในพ.ศ. 2540 พบว่าในภาพรวมสภาวะโภชนาการดีขึ้น แต่ยังคงมีเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ขาดอาหารประมาณ 1.3 ล้านคน บางส่วนมีปัญหาโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กและขาดวิตามินเอถึงขั้นตาบอด

งานวิจัยยังได้พบว่าเด็กในเมือง 1 ใน 6 คนมีภาวะอ้วน บ่งถึงวิถีชีวิตการกินอยู่ที่ยังไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กในวัยนี้อย่างน้อย 1 ใน 10 คน มีปัญหาพฤติกรรมร้อยละ 8 เป็นโรคประสาท และร้อยละ 1 เป็นโรคจิต และเยาวชน 1 ใน 4 คนมีปัญหาสุขภาพจิต และจากตัวเลขของกรมประชาสัมพันธ์ 2538 พบว่าเด็กวัย 0-14 ปี มีอยู่ราว 8 ล้านคน มีประมาณกว่า 1 แสนคนถูกทอดทิ้ง 3.5 แสนคน กำพร้า เกือบ 4 แสนคน เป็นเด็กเร่ร่อนและขอทาน อีกกว่า 2 แสนคนเป็นเด็กชนกลุ่มน้อย เด็กถูกทอดทิ้งในประเทศไทยประมาณวันละ 5 คน โดยเฉพาะเด็กติดเชื้อเอดส์จากพ่อแม่ปัจจุบันมีประมาณ 6 หมื่นคน ถูกทอดทิ้งเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คาดว่าถึงปี 2548 จะมีเด็กติดเชื้อเอดส์อีกกว่า 2 แสนคน

1.4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญมีเด็กติดสารเสพติดทุกประเภทสูงสุด (สำนักข่าวไทย 150342)

ได้มีการเปิดเผยตัวเลขจำนวนนักเรียนติดสารเสพติดและค้ายาบ้าที่สถานศึกษาต่างๆ รายงานเข้ามาในปี 2541 ปรากฏว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 7,681 คน จำนวนมากที่สุดคือกรมสามัญศึกษามีจำนวน 4,618 คน รองลงมาคือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 1,061 คน ส่วนสารเสพติดประเภทบุหรี่ปรากฏว่ามีการติดมากที่สุดถึง 36,865 คน มากที่สุดยังเป็นกรมสามัญ 15,558 คน รองลงมาคือกรรมการศึกษานอกโรงเรียน 7,253 คน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 6,095 คน และกรมอาชีวศึกษา 5,553 คน ในส่วนของนักเรียนที่ติดสุรา ก็มีรายงานตัวเลขเข้าถึง 13,514 คน เป็นนักเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษามากสุด 4,194 คน กศน. 2,730 คน และกรมอาชีวศึกษา 2,540 คน

1.5 พบเด็กและเยาวชนพัวพันอบายมุขน่าเป็นห่วง (กรุงเทพธุรกิจ 160142, ข่าวสด 190142, มติชน 290142, กรุงเทพธุรกิจ 120242)

พบเด็กชอบเข้าห้างเล่นตุ๊กเกม

คณะทำงานศึกษาข้อมูลสำรวจการเล่นเครื่องเล่นซึ่งใช้เครื่องกลพลังงานไฟฟ้าของเด็กและเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) เปิดเผยถึงการสำรวจพบว่า ผู้เล่นส่วนใหญ่อายุระหว่าง 13-17 ปี มีถึงร้อยละ 68.0 อายุระหว่าง 18-25 เป็นกลุ่มรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 23.4 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 30.7 มัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 24.1 ประกาศนียบัตรวิชาชีพร้อยละ 16.5 ที่เหลือเป็นระดับอุดมศึกษา ประกาศนียบัตรชั้นสูง และผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ในจำนวนผู้เล่นเหล่านี้ ร้อยละ 48.1 ใช้เงินต่ำกว่า 50 บาท ร้อยละ 35.6 ใช้ตั้งแต่ 50-100 บาท และร้อยละ 15.5 ใช้เงินมากกว่า 100 บาท

พบเด็กเริ่มดื่มเหล้าตั้งแต่อายุน้อย

นพ.ศรวิทย์ หะวานนท์ นายกสมาคมป้องกันปัญหาสุราแห่งประเทศไทยกล่าวว่า จากจำนวนประชากรกว่า 60 ล้านคนในประเทศไทย มีผู้ดื่มเหล้าประมาณ 12.4 ล้านคน แต่คนไทยดื่มเหล้าประมาณ 1,640 ล้านลิตร เหล้าดื่มคนละ 360 มิลลิลิตร/วัน หรือ 1 ขวดแม่โขง และจากการเก็บข้อมูลพบเริ่มดื่มเหล้าตั้งแต่ อายุเพียง 8 ปี

วัยรุ่นตั้งแกล้งลักขโมยยาบ้า

รายงานหนังสือพิมพ์ระบุว่า ผบ.ตำรวจภูธรร้อยเอ็ดได้แถลงข่าวการจับกุมแก๊งวัยรุ่น 3 คนอายุประมาณ 15 ปี พร้อมของกลางรถจักรยานยนต์ 4 คัน ผู้ต้องหาสารภาพว่าลักขโมยจักรยานยนต์มาประมาณ 10 คันแล้ว นำไปขายหรือแลกยาบ้ามาเสพ โดยรถจำนวน 1 คัน ต่อยาบ้าจำนวน 10 เม็ด

พบเด็กถูกมอมยาบ้าระหว่างไปรับจ้างทำงานกับครอบครัว

จากการเข้าไปสำรวจเด็กนักเรียนใน จ.ชัยภูมิ ที่ออกจากโรงเรียนกลางคันของยูเนสโกพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่เพื่อย้ายตามผู้ปกครองไปทำงานต่างถิ่น โดยเฉพาะการรับจ้างตัดอ้อยในแถบ จ.กาญจนบุรี สุพรรณบุรี และเพชรบูรณ์ และพบว่าหลังจากเด็กย้ายกลับมาที่เดิมก็จะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยทราบว่าบางส่วนถูกเจ้าของไร่ยาบ้ามาผสมน้ำให้รับประทาน เพื่อจะได้มีแรงทำงานมากขึ้น จนทำให้เด็กติดยาจำนวนมาก

1.6 ชี้อัยการค้านฎ-เด็กเกิดจากการถูกล่อลวงชักจูงโดยให้เงินตอบแทนมากที่สุด (ไทยรัฐ 160342)

ลดาวลี้ วงศ์ศรีวงศ์ ส.ส พรรคประชาธิปัตย์ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ในฐานะประธานอนุกรรมการพัฒนาเด็กสตรี และผู้ช่วยโอกาส เปิดเผยว่า จากการที่ตนได้เข้าไปคลุกคลีกับเด็กใน โครงการป้องกันการเข้าสู่ธุรกิจค้าบริการทางเพศ ทำให้ทราบความคิดของนักเรียนถึงปัญหารัฐกิจทางเพศว่า เป็นเพราะถูกล่อลวง หรือถูกชักจูงโดยให้เงินเป็นค่าตอบแทนมากที่สุด รองลงมาเพราะครอบครัวยากจน และพ่อแม่ไม่มีเงินส่งให้ลูกเรียนหนังสือ นอกจากนี้ยังเกิดจากการเลียนแบบ เพราะต้องการบ้าน เงิน รวมทั้งครอบครัวแตกแยกไม่มีพ่อแม่ดูแล

ส่วนขั้นตอนการเข้าสู่อาชีพนี้ เด็ก ๆ เชื่อว่ามาจากการชักจูงจากกลุ่มประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศ ที่เข้ามาติดต่อในหมู่บ้าน โดยใช้เงินเป็นจำนวนมากเป็นค่าตอบแทน

สำหรับสาเหตุที่การขายบริการทางเพศ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนมากขึ้น มาจากต้องการมีรายได้ช่วยเหลือตัวเอง และครอบครัว ตลอดจนไม่มีความรู้และประสบการณ์ ในการประกอบอาชีพ ดังนั้น การทำงานแบบสบายได้แต่งตัวสวย มีรายได้ดี จึงเป็นอาชีพที่หลายคนสนใจ

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันนั้น เด็กๆ ที่ร่วมในโครงการคิดว่า ควรจะมีการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนหนังสือ ตามเกณฑ์บังคับ และให้เรียนให้สูงที่สุด จนเต็มกำลังความสามารถของพ่อแม่ ส่วนพ่อแม่ก็ไม่ควรลืมนึกที่จะให้ความรัก ความอบอุ่น และการดูแลอย่างใกล้ชิดแก่ลูก รวมทั้งพ่อแม่หรือญาติ ต้องไม่มีความนิยมในการขายลูกสาว หรือสนับสนุนอาชีพโสเภณี หรือไม่ละเลยการเรื่องการดูแลครอบครัว ให้แก่ลูกสาวเพียงลำพัง

ท้ายที่สุด เด็กๆ ยังร่วมกันเสนอแนวทางป้องกันปัญหาด้วยว่า ควรมีการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ทุกคน ในสังคมเกิดความตระหนักในการป้องกันการค้าบริการทางเพศ ตลอดจนชี้ให้เห็นถึงโทษของการค้าบริการทางเพศ ส่วนสังคมก็ไม่ควรเอาเปรียบคนจน ไม่ยกย่องผู้ค้าหญิงและเด็ก

คณะอนุกรรมการฯ ได้จัดทำโครงการปฏิบัติการเชิงรุก เพื่อป้องกันการเข้าสู่อาชีพธุรกิจค้าบริการทางเพศ โดยจัดทำโครงการนำร่องในเขต 10 จังหวัดทางภาคอีสาน อาทิ อุตรดิตถ์ นครราชสีมา พะเยา เชียงราย กาฬสินธุ์ ฯลฯ เพื่อรณรงค์ป้องกันการเข้าสู่อาชีพธุรกิจค้าบริการทางเพศ กับนักเรียนระดับประถมตอนปลายและมัธยมตอนต้น อายุระหว่าง 13-17 ปี ทั้งเพศหญิงและชาย

1.7 พบจุดไหวไทยเป็นแหล่งรับ-ส่งค้าหญิงเด็กข้ามชาติ (ไทยรัฐ 180342)

จากการเปิดเผยของ พล.ต.ต.ชาญวุฒิ วัชรพุกก์ รอง ผบ.สตร. ถึงที่มาของ ปัญหาการค้าหญิง และเด็กว่า เมื่อประมาณ 20 ปีก่อน มีกลุ่มนายทุน จัดหาหญิงไทยไปค้าประเวณีที่เยอรมัน โดยไม่ต้องใช้วีซ่า เมื่อ ทางเยอรมันเข้มงวดขึ้น จึงหันไปหาพื้นที่ประเทศอื่น อาทิ ตะวันออกกลางและญี่ปุ่น หรือประเทศใหม่ๆ เช่น แคนาดา นิวซีแลนด์ แอฟริกา หรือบังกลาเทศ ก็มีผู้คนต่างด้าวที่นิยมเข้ามาหาเงินในไทย อาทิ นักร้องสาวจีนที่เวลานี้จับได้มาก และชาวเขาชนกลุ่มน้อยต่างๆ ซ่องโหว่ก็เพราะประเทศไทยเปิดให้ขอวีซ่าได้กว่า 120 ประเทศ ที่ท่าอากาศยานดอนเมือง ส่วนประเทศที่ไม่ต้องใช้วีซ่ามีถึง 60 ประเทศ จึงมีการแอบแฝงเข้ามาและลักลอบเข้ามา ทางแนวชายแดนจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีทั้งที่เต็มใจและถูกล่อลวงมา ดังนั้น ประเทศไทยจึงเป็นทั้งจุดรับ จุดค้าและจุดส่ง

การเปิดเผยมีขึ้นระหว่างการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการค้าหญิง และเด็กข้ามชาติ อย่างเป็นทางการครั้งแรก ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายกร ทวีพวงรังสี รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน นางปวีณา หงสกุล รมต.ชนก.แรงงานฯ เป็นผู้ดำเนิน

การประชุม

นางปวีณาได้กล่าวสรุปหลังการประชุม ถึงการหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวว่าจะได้เชิญคณะกรรมการไปศึกษาพื้นที่ในแนวชายแดน 2 จุด คือที่ จ.ระนอง และ อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว หรือ อ.แม่สาย จ.เชียงราย เพื่อดูการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยเน้นปัญหาเรื่องการค้ามนุษย์และเด็กข้ามชาติ เพื่อช่วยเหลือ ป้องกันปัญหา และเพื่อนำสถานการณ์จริงมาวิเคราะห์ ส่วนความช่วยเหลือแม้จะเป็นการแก้ไขปัญหาก็ปลายเหตุแต่ก็สามารถช่วยได้ในระดับหนึ่ง และจากที่พูดคุยกับหญิง และเด็กต่างชาติที่ช่วยมาได้ ต่างต้องการที่อยู่ที่พักพิงในระยะหนึ่งเพื่อปรับตัว จึงอาจจะสร้างที่พักในบริเวณนั้นๆ เพื่ออบรมความรู้ อาชีพ เป็นการช่วยยกคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ก่อนที่จะนำส่งกลับประเทศต่อไป.

1.8 เปิดประเด็นเรื่องการมีครอบครัวระหว่างเรียนของเยาวชน (มติชน 210242, มติชน 200242, มติชน 200242, มติชน 210242, มติชน 220242)

เริ่ม “เปิดเผยเรื่องจริง” ในหนังสือพิมพ์ในสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จฯ (มติชน 210242)

ข่าวเรื่อง นักศึกษาใช้ชีวิตคู่ระหว่างการเรียน เปิดเผยออกมาครั้งแรกในหนังสือพิมพ์อิสรภาพ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จฯ เจ้าพระยา ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ นายวิรัชต์ แสงดาวฉาย อาจารย์ที่ปรึกษาหนังสือพิมพ์ฉบับดังกล่าวเปิดเผยว่า ข่าวดังกล่าวเป็นความคิดของ น.ส.เพ็ญจันทร์ วันทนากุลวงศ์ และ น.ส. ธนิตา นันทพรพิพัฒน์ นักศึกษาปีที่ 4 เอกนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ ซึ่งต้องการที่จะเสนอข่าวจริงที่ทุกคนทราบคืออยู่แล้ว ที่จริงแล้วต้องการสำรวจทุกสถาบันในระดับอุดมศึกษา แต่ยากลำบากที่จะไปหาข้อมูลของสถาบันอื่นๆ จึงใช้สถาบันตัวเองเป็นที่เปิดเผยความจริงออกมา และมีความเห็นว่า การใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาในวัยเรียนเป็นเรื่องที่ไม่น่าเสียหายอะไร เพราะเท่าที่ตนทราบ แต่ละคู่ก็เรียนกันดีไม่มีปัญหา

น.ส.เพ็ญจันทร์กล่าวว่า เหตุที่ทำข่าวนี้นั้นขึ้นมากเพื่อให้นักในสังคมทราบว่า สังคม กำลังจะเดินไปทางใด และสังคมพัฒนาไปถึงขั้นไหนแล้ว ตนต้องการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง สถาบันการศึกษา ได้รับรู้ว่า สมัยนี้นักศึกษาที่เรียนไปพร้อมกับสามีคู่ครองนั้นมีจำนวนมาก อย่างไรก็ตามตนเองเห็นว่า การใช้ชีวิตคู่ไม่ใช่เรื่องเสียหาย สามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ถ้านักศึกษามีความรับผิดชอบ

เสียงที่เห็นด้วย และที่ค่อนข้างแบ่งรับแบ่งสู้มีไม่มากนัก (มติชน 200242)

นายอาคม เองฉ้วน รมต.ชนก.ศึกษาธิการกล่าวว่า เรื่องที่เกิดขึ้นไม่ใช่เรื่องใหม่ การที่ น.ศ. อยู่กินกันแบบสามีภรรยาระหว่างเรียนสามารถทำได้ เพราะได้บรรลุนิติภาวะแล้ว ตามระเบียบของสถาบันราชภัฏก็ได้ให้นามไม่ให้ผู้มีครอบครัวมาเรียนได้

นายบรรเลง ครนิต อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (สพจ.) กล่าวว่า การอยู่ด้วยกันเป็นเรื่องธรรมชาติ โดยเฉพาะนักศึกษาที่ไม่มีบ้านอยู่และไปเช่าหอพักอยู่เอง ทำให้เกิดปัญหาเหล่านี้ได้ง่าย สิ่งที่ได้ในขณะนี้คือการให้ความรู้กับ น.ศ. มากๆ เป็นวิธีป้องกันที่ดีที่สุด

นายเนติ ชัยสุตร อธิการบดี ธรรมศาสตร์ (มธ.) กล่าวว่า เรื่องนี้มองได้ 2 ด้าน คือแง่วัฒนธรรมและกฎหมาย แง่วัฒนธรรมนั้นสังคมอาจมองว่า เมื่อเป็น น.ศ. ก็ควรหาความรู้ ถ้ามองในแง่กฎหมาย คนที่อายุ 20 ปีก็บรรลุนิติภาวะแล้ว การแต่งงานหรือจดทะเบียนสมรสก็ไม่ใช่เรื่องผิด

เสียงคัดค้านแข็งขันมาก

1. นายชัยวัฒน์ วงษ์อาสา อาจารย์ประจำภาควิชาอนามัยครอบครัว คณะสาธารณสุขศาสตร์ ม.มหิดล กล่าวว่า ไม่เห็นด้วยที่ น.ศ. แต่งงานกันระหว่างที่เรียนอยู่ เพราะควรใช้เวลาช่วงนี้ศึกษานิสัยของกันและกันก่อนแต่งงานมากกว่า เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาครอบครัวตามมาภายหลัง พร้อมกันนี้ยังเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดสอนวิชาจิตวิทยาครอบครัว หรือชีวิตครอบครัว เพศศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องชีวิต

2. สวนดุสิตโพลล่าสุดทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 2,247 คน ในหัวข้อ “คนไทยคิดอย่างไรกับการแต่งงานระหว่างเรียน ระดับอุดมศึกษา” พบว่าที่เห็นด้วยมีเพียงร้อยละ 5.61 ส่วนไม่เห็นด้วยมีสูงถึงร้อยละ 94.39 กลุ่มที่เห็นด้วยให้เหตุผลว่าเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นสิทธิมนุษยชน ได้เรียนรู้ชีวิตคู่ และไม่ต้องปิดบังซ่อนเร้น ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย ให้เหตุผลว่า น.ศ. ยังไม่มีความพร้อมด้านวุฒิภาวะ ความรับผิดชอบยังไม่สมบูรณ์ และควรตั้งใจเรียนก่อนดีกว่า เป็นต้น

3. นายสมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะกรรมการกฤษฎีกาและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา ไม่เห็นด้วยที่มีนักการเมืองออกมาระบุว่า น.ศ. แต่งงานอยู่ด้วยกันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ เพราะการพูดลักษณะนี้เป็นผลเสียมากกว่าผลดี ในทางปฏิบัติต้องดูประเด็นปัญหาสังคม ซึ่งมีข้อมูลว่า 1) เด็กไทยเรียนรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุต่ำลงมาก 2) ปัญหาหย่าร้างของสังคมไทยสูงขึ้นจากร้อยละ 10 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 3) การทำแท้งอย่างไม่เหมาะสมของเพศหญิงมีมากขึ้น นายสมพงษ์

มองว่า สภาพแวดล้อมในสังคมไทยยังไม่เอื้ออำนวยให้ น.ศ. ไทยใช้ชีวิตแบบนี้ได้เหมือนกับในตะวันตก ซึ่งเด็กตะวันตกเป็นผู้ใหญ่เร็ว 20 ปีก็ออกทำงานช่วยเหลือตัวเองได้แล้ว และเขามีการสอนเรื่องเพศสัมพันธ์ทั้งในครอบครัวและโรงเรียนได้ดีกว่า “คนไทยควรปกป้องไม่ให้เรื่องนี้ขยายตัวออกไป อย่างจงเป็นเรื่องปกติและทำได้ ไม่เช่นนั้นจะมีระยะยาวอย่างมาก ผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียเปรียบและจะมีปมตลอดไป วัฒนธรรมไทยสอนให้ผู้หญิงรู้จักรักษาและถนอมตัวดีอยู่แล้ว รอให้พร้อมกับการเรียนรู้ก่อนมีครอบครัวจะเป็นผลดีต่อสังคมไทย” นายสมพงษ์ กล่าว (มติชน 210242)

4. นายนิพนธ์ ภูวนนท์ รองอธิบดีฝ่ายบริหาร ม. เชียงใหม่กล่าวว่า ตนไม่เห็นด้วยอย่างมากเพราะต่างฝ่ายต่างยังอยู่ในวัยเรียน น.ศ. ร้อยละ 99 จบมาใหม่ๆ ก็ยังหาเงินใช้เองไม่ได้ ขณะที่ น.ศ. ในต่างประเทศจะทำงานแล้ว จึงต่างกันมากจากสังคมไทย เรื่องนี้ควรรับหาทางแก้ไขด่วน ก่อนที่จะกลายเป็นค่านิยม และลุกลามไปมากกว่านี้

5. นางอรอนงค์ อินทรจิต ผอ. มูลนิธิศูนย์ฮอตไลน์ และนักจิตวิทยานำบัณฑิตกล่าวว่า เรื่องเช่นนี้เกิดมานับ 10 ปีแล้ว โดยที่ น.ศ. ลอกเลียนพฤติกรรมของวัยรุ่นตะวันตกโดยไม่มีความพร้อม ทำให้มีปัญหาตั้งท้อง โรคติดเชื้อ และโรคเอดส์ ขณะที่ทัศนคติของผู้ชายต่อการมีเพศสัมพันธ์ยังไม่เปลี่ยนแปลง คือมองผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศที่สามารถเอาเปรียบได้ เท่าที่ทราบจากผู้โทรศัพท์เข้ามาปรึกษา มีน้อยมากที่อยู่กินกันตั้งแต่เรียนแล้วประสบความสำเร็จต่อเนื่องไปถึงการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันหลังเรียนจบ

นางอรอนงค์ยังเปิดเผยด้วยว่า สถิติของผู้ที่โทรศัพท์เข้ามาปรึกษา พบว่ามี นร. หญิงตั้งแต่ ม.1 ขึ้นไป มีเรื่องคู่สาวและเพศสัมพันธ์ถึงร้อยละ 99 ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญมีทั้งสิ่งแวดล้อม ครอบครัว และการนำเสนอของสื่อต่างๆ เช่น โฆษณามิวสิควิดีโอที่มักสื่อเรื่องรักโรแมนติก และจบที่การมีเพศสัมพันธ์ ประเทศไทยจึงมีเด็กโรแมนติกทั่วไปหมด จนกลายเป็นความสูญเสียที่ยิ่งใหญ่มาก

6. สำนักวิจัยเอแบค-เคเอสซีอินเตอร์เนตโพลล์ หรือเอแบคโพลล์ ได้สำรวจภาคสนามเรื่อง “เพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนไทย” โดยสุ่มตัวอย่าง น.ศ. ทั้งชายหญิงในเขต กทม. 1,300 คน ในคำถามที่เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนโดยยังไม่ได้แต่งงาน ปรากฏว่าร้อยละ 64.0 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 35.6 เห็นด้วย แต่เมื่อถามว่า ถ้าหาก น.ศ. จะแต่งงานจดทะเบียนสมรสขณะที่กำลังศึกษา กลับพบว่าผู้เห็นด้วยเพียงร้อยละ 20.4 ส่วนผู้ไม่เห็นด้วยมีถึงร้อยละ 76.5 ร้อยละ 3.1 ไม่มีความเห็น (มติชน 220242)

7. รศ.ดร. วันชัย ศิริชนะ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยแสดงความเห็นว่า ต้องแยกให้ชัดเจนระหว่างสิทธิมนุษยชนกับความเหมาะสม หากยังเป็น น.ศ. ที่อยู่ในวัยเรียน ยังไม่มีอาชีพ และผู้ใหญ่ไม่รับรู้ก็เป็นเรื่องไม่สมควร

2. การเคลื่อนไหวสตรีและครอบครัวไทย

หัวข้อข่าว

2.1 การเคลื่อนไหวสตรี

2.1.1 สตรีผู้ใช้แรงงานเรียกร้องตั้งสถาบันคุ้มครองสุขภาพในสถานประกอบการ

(สำนักข่าวไทย 070342)

2.1.2 องค์การสตรีเรียกร้องให้สตรีมีส่วนร่วมในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(สำนักข่าวไทย 150342)

2.1.3 องค์การที่ทำงานด้านสตรีเสนอให้ตั้งหน่วยช่วยเหลือเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายไว้ตามโรงพยาบาลต่างๆ

(มติชน 080342)

2.2 นานาทัศนะต่อปัญหาการต่อสู้และบทบาทของสตรี

2.2.1 ท่านผู้หญิงสมาลีฯ สตรีต้องแข่งขันกับตัวเองเพื่อพิสูจน์สิทธิเท่าเทียมชาย

(สำนักข่าวไทย 060342)

2.2.2 “ปิณดา” ว่าสตรีจะมีสิทธิเท่าเทียม สำคัญบุรุษต้องมีส่วนช่วยด้วย (สำนักข่าวไทย 060342)

2.2.3 เวทีเสวนาบทบาทสตรีในทศวรรษหน้าเสนอรวมพลังกลุ่มสตรีทุกภาคร่วมแก้ปัญหา

(สำนักข่าวไทย 080342)

2.2.4 คุณหญิงอัมพร ชี้ปัญหาความไม่เสมอภาคหญิงชายต้องแก้ที่เจตคติ ซึ่งต้องใช้เวลา

(สำนักข่าวไทย 080342)

2.3 สถิติข้อมูลที่น่าสนใจ

2.3.1 สำนักรวบรวมสตรีในเมืองใหญ่สนใจการเมืองเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น (มติชน 080242)

2.3.2 วิจัยพบหญิงไทยดื่มสุรามากขึ้นเท่าตัวในรอบสิบปี (สำนักข่าวไทย 010242)

2.4 การเคลื่อนไหวเกี่ยวกับครอบครัวไทย

2.4.1 ครอบครัวไทยยังทำโทษลูกด้วยการตีเป็นส่วนใหญ่ (กรุงเทพธุรกิจ 251241)

2.4.2 คนไทยแต่งงานลดลงแต่หย่ากันมากขึ้น (สำนักข่าวไทย 120242)

สรุปประเด็นข่าว

2.1 การเคลื่อนไหวสตรี

2.1.1 สตรีผู้ใช้แรงงานเรียกร้องตั้งสถาบันคุ้มครองสุขภาพในสถานประกอบการ

(สำนักข่าวไทย 070342)

ในวันที่ 7 มี.ค. 2542 ก่อนวันสตรีสากลหนึ่งวัน มีกลุ่มคนทำงานรณรงค์ 8 มินา พร้อมกับผู้ใช้แรงงานสตรีจำนวนกว่า 1,000 คน ได้เดินขบวนจากอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยมาถึงหน้าทำเนียบรัฐบาล และได้ส่งตัวแทน 30 คน เข้ายื่นข้อเรียกร้องต่อคุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีใจความขอให้เร่งตั้งสถาบันคุ้มครองสุขภาพ ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการที่เป็นองค์กรอิสระของรัฐ โดยการโอนกองทุนเงินทดแทนไปอยู่ในสถาบันดังกล่าว มีการบริหารแบบครบวงจรทั้งการป้องกันการส่งเสริมสุขภาพ และให้เงินทดแทนฟื้นฟูสมรรถภาพ และให้ทุนวิจัย ทั้งนี้โดยมีผู้แทนจาก 5 ภาค คือกลุ่มลูกจ้าง นายจ้าง ภาครัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิ และองค์กรผู้ป่วยจากการทำงาน นอกจากนี้เรียกร้องให้เร่งประกาศใช้กองทุนประกันสังคมกรณีว่างงานภายในปี 2542 โดยเก็บเงินสมทบฝ่ายละร้อยละ 1.5 โดยรัฐบาลสมทบด้วย จัดตั้งกองทุนเฉพาะหน้าช่วยเหลือคนตกงาน แก้ปัญหากลไกรัฐซึ่งมีข้อจำกัดในการเข้าถึงคนตกงาน และหยุดการขายรัฐวิสาหกิจ เพราะอาจทำให้เอกชนมีการผูกขาด

2.1.2 องค์กรสตรีเรียกร้องให้สตรีมีส่วนร่วมในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(สำนักข่าวไทย 150342)

ในโอกาสที่ได้มีการจัดปาฐกถาพิเศษขึ้นที่ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ 15 มี.ค. ในหัวข้อเรื่อง กฎหมายสิทธิมนุษยชนของอังกฤษ โดย รมต. ก.มหาดไทยและรองประธานสภาขุนนางแห่งสหราชอาณาจักรที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย โดยมีคุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ให้การต้อนรับ

ในการปาฐกถาดังกล่าวได้มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับการออกกฎหมายดังกล่าวในประเทศไทย คือ พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ต้องการให้สตรีเข้าไปมีบทบาทในเรื่องสิทธิด้านต่างๆ ในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งปรากฏว่า พ.ร.บ.ดังกล่าวได้ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยตัดส่วนที่ระบุให้สตรีเข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ ซึ่งกำหนดไว้ 8 คนออกไป

อนึ่งในวันเดียวกันนี้ ได้มีกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสตรี ได้จัดแถลงข่าวที่โรงแรมรอยัล รัตนโกสินทร์ เรียกร้องให้มีการกำหนดสัดส่วนสตรีในคณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ด้วยเหตุผลที่ว่า สตรียังเป็กลุ่มที่ถูกละเมิดสิทธิมากที่สุด และรวมถึงความเสมอภาคระหว่างหญิงชายที่ยังไม่เท่าเทียมในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ยังได้เรียกร้องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องเป็นองค์กรอิสระ และให้มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมตรวจสอบคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมากกว่าจะเป็นหน่วยงานที่รับเรื่องร้องทุกข์เพียงอย่างเดียว

2.1.3 องค์กรที่ทำงานด้านสตรีเสนอให้ตั้งหน่วยช่วยเหลือเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายไว้ตามโรงพยาบาลต่างๆ

(มติชน 080342)

ในการประชุมเชิงวิชาการเรื่อง "กลไกการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงต่อผู้หญิง" เมื่อวันที่ 8 มี.ค. 2542 วิทยากรที่มาจากกลุ่มองค์กรเกี่ยวกับสตรี เช่นสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี ซึ่งทำโครงการ "บ้านพักฉุกเฉิน" มูลนิธิเพื่อนหญิง สำนักงานพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต และสมาคมวางแผนครอบครัว ได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสตรีที่ถูกข่มขืนรูปแบบต่างๆ เช่นข้อมูลว่าผู้ต้องขังหญิงถูกนักโทษชายข่มขืนในอัตราเฉลี่ยวันละ 10 ราย ในปี 2540 ปัญหาเฉพาะหน้าคือห้องขังหญิงเสื่อมโทรม ห้องนี้ไม่มีกลอนล็อกที่แน่นหนา ไม่มีที่กำบัง เป็นต้น

ข้อมูลว่าผู้หญิงที่มาขอความช่วยเหลือจากมูลนิธิเพื่อนหญิง ร้อยละ 80 เป็นปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เช่นสามีทุบตี สามีนอกใจ สามีไม่อุปการะเลี้ยงดูบุตร ปัญหาความรุนแรงทางเพศ สตรีถูกข่มขืน ถูกมolest ถูกทำอนาจาร ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

มีทั้งกลุ่มเด็กกำลังเรียน สตรีที่มีลูกมากแล้ว และไม่มีเงินที่จะเลี้ยงดูลูกที่จะออกมาใหม่ นอกจากนั้นก็มีปัญหาสตรีที่ถูกล่อลวงไปค้าประเวณี ขณะนี้สถิติผู้มาขอความช่วยเหลือมีมากขึ้นเรื่อย ๆ

ได้มีการเสนอทางแก้ปัญหาว่า ควรเร่งออกกฎหมายลูกให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เช่นกฎหมายครอบครัว กฎหมายช้มนขึ้น นอกจากนี้ควรมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจอยู่ตามโรงพยาบาลต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายได้ทันทั่วถึงที่เกิดเหตุ อีกทั้งควรมีการปรับปรุงระบบการศึกษา ทศนคติที่ถูกต้องเรื่องความเสมอภาคของหญิงชาย และมีการสอนเรื่องเพศศึกษาในทุกระดับชั้น

2.2 นานาทัศนะต่อปัญหาการต่อสู้และบทบาทของสตรี

2.2.1 ท่านผู้หญิงสุมาลีศรี สตรีต้องแข่งขันกับตัวเองเพื่อพิสูจน์สิทธิเท่าเทียมชาย

(สำนักข่าวไทย 060342)

ท่านผู้หญิงสุมาลี จาติกวณิช ในฐานะประธานคณะกรรมการเฉพาะกิจจัดงานเนื่องในโอกาสวันสตรีสากล ปี 2542 ได้กล่าวถึงบทบาทการต่อสู้เพื่อความเสมอภาคของสตรีว่า ทศนคติของสังคมเกี่ยวกับการพัฒนาสตรี 10 ปีที่ผ่านมาเปลี่ยนแปลงไปมาก โดยเฉพาะในเรื่องการแข่งขันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย ผู้หญิงเริ่มเข้าใจว่า ไม่ต้องไปแข่งกับผู้ชาย แต่ต้องแข่งกับตัวเอง โดยพร้อมที่จะรับงานต่าง ๆ ที่ท้าทายความสามารถของผู้หญิง ในเวลาเดียวกัน ผู้ชายก็เริ่มเข้าใจ จึงคิดว่า ต่อไปนี้เป็นการพัฒนาโอกาสความเสมอภาคด้วยความสามารถทั้งหญิงชาย เด็กและผู้ใหญ่มากกว่าจะเป็นการแข่งขันกันที่จำนวน ท่านผู้หญิงสุมาลียังได้กล่าวถึงสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคที่ให้ไว้ตามรัฐธรรมนูญ ว่าควรจะพยายามดึงมาใช้ให้เกิดประโยชน์ตามอาชีพ ความสามารถ และโอกาส แทนที่จะปล่อยให้ให้อยู่ในพานพับเฉยๆ นอกจากนั้นท่านผู้หญิงยังเสนอให้เริ่มปลูกฝังความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชายเสียตั้งแต่เด็ก รวบรวมอายุ 10 ขวบเป็นอย่างน้อย โดยการจัดกิจกรรมให้เด็กหญิงชายทำร่วมกัน เด็กจะเรียนรู้จากการกระทำไปเอง

2.2.2 "ปวีณา" ว่าสตรีจะมีสิทธิเท่าเทียม สำคัญบุรุษต้องมีส่วนช่วยด้วย (สำนักข่าวไทย 060342)

นางปวีณา หงสกุล รมต.ชน ก.แรงงานและสวัสดิการสังคม กล่าวภายหลังที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณเป็นยอดหญิงประจำปี 2542 ว่า ความเสมอภาคในการเมืองการปกครองสตรียังไม่ได้รับเท่าเทียมกับบุรุษอีกมาก จึงควรผลักดันให้บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้สิทธิเท่าเทียมกันได้รับการปฏิบัติ เป็นรูปธรรม ที่สำคัญบุรุษต้องมีส่วนช่วยด้วย ขณะเดียวกันรัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญเรื่องที่จะให้สตรีได้เรียนรู้ มีการศึกษา มีอาชีพ มีศักยภาพเท่าเทียมกับบุรุษตามรัฐธรรมนูญด้วย

เกี่ยวกับเรื่องความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญ นายวิษณุ เครืองาม เลขาธิการคณะรัฐมนตรี กล่าวในปาฐกถาพิเศษ เรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย จุดท้าทายรัฐบาลในบริบทของรัฐธรรมนูญใหม่ ว่า รัฐธรรมนูญใหม่ได้ระบุถึงความเสมอภาคไว้ 3 แห่ง ในมาตรา 5 มาตรา 30 และมาตรา 80 นอกจากนั้นยังกำหนดให้รัฐเสนอรายงานต่อสภาทุก 1 ปี ว่าได้ทำอะไรที่เกี่ยวกับความเสมอภาคหญิงชายตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญบ้าง

2.2.3 เวทีเสวนาบทบาทสตรีในทศวรรษหน้าเสนอรวมพลังกลุ่มสตรีทุกภาคร่วมแก้ปัญหา

(สำนักข่าวไทย 080342)

ในการเสวนาในหัวข้อ เศรษฐกิจและบทบาทหญิงชายในทศวรรษหน้านานาทัศนะ ซึ่งจัดภายใต้หัวข้อประเด็นใหญ่เรื่อง "การส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายในทศวรรษหน้า" ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคนหนึ่งเสนอว่า ในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจขณะนี้ รัฐควรมีการปรับปรุงกระบวนการส่งเสริมความรู้ ให้เข้าถึงหมู่ประชาชนผู้ด้อยโอกาสในท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะการรวมพลังของสตรีในแต่ละภาคให้เข้ามามีส่วนร่วม นอกเหนือไปจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการเปิดเวทีสตรีในแต่ละหมู่บ้านและตำบล เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและหาทางแก้ไข เพราะพลังของสตรีในท้องถิ่นถือเป็นพลังกลุ่มใหญ่ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชน

2.2.4 คุณหญิงอัมพร ชี้ปัญหาความไม่เสมอภาคหญิงชายต้องแก้ที่เจตคติ ซึ่งต้องใช้เวลานาน

(สำนักข่าวไทย 080342)

คุณหญิงอัมพร มีสุข ที่ปรึกษาสภาสตรีแห่งชาติ ชี้ว่า ปัญหาอุปสรรคของการพัฒนาสตรีในประเทศไทยเหมือนหลายประเทศที่พัฒนาแล้วคือ เจตคติที่มองว่าผู้หญิงกับผู้ชายไม่เท่ากัน การจะปรับเปลี่ยนเจตคติต้องอดทนใช้เวลานานพอสมควรค่อยเป็นค่อยไป ต้องไม่ทำให้เกิดความบาดหมางหรือรบราฆ่าฟันกัน และอย่าเรียกร้องสิทธิต่างๆ ด้วยการเดินขบวนเพราะจะทำให้ผู้ชายเกิดความรู้สึกไม่ดี

คุณหญิงอัมพร กล่าวด้วยว่า การที่ผู้หญิงเข้าไปมีบทบาทหรือตำแหน่งทางฝ่ายการเมือง การบริหาร การปกครอง หรือวงการทหารจำนวนน้อย ไม่ได้หมายความว่าผู้หญิงไม่มีความสามารถ แต่เป็นเพราะขาดโอกาสและผู้หญิงเองขาดความเชื่อมั่น เพราะสังคมไม่ค่อยเชื่อ

คุณหญิงอัมพร กล่าวด้วยว่า การที่ผู้หญิงเข้าไปมีบทบาทหรือตำแหน่งทางฝ่ายการเมือง การบริหาร การปกครอง หรือวงราชการ จำนวนน้อย ไม่ได้หมายความว่าผู้หญิงไม่มีความสามารถ แต่เป็นเพราะขาดโอกาสและผู้หญิงเองขาดความเชื่อมั่น เพราะสังคมไม่ค่อยเชื่อมั่นในผู้หญิงเท่าที่ควร ยกตัวอย่างเช่น การลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. เคยมีเพื่อน ส.ส. ผู้หญิงมาเล่าให้ฟังว่า เวลาหาเสียงมักจะถูกโจมตี เรื่องต่างๆ เช่นเรื่องรูปร่าง ถ้าเป็นผู้ชายกลับไม่ถูกต่อว่า ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ยุติธรรมที่สุดในโลก

2.3 สถิติข้อมูลที่น่าสนใจ

2.3.1 สสำรวจพบสตรีในเมืองใหญ่สนใจการเมืองเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น (มติชน 080242)

สถิติตัวเลขที่ได้จากการสำรวจของนายรัฐพงศ์ บุญญานุวัตร ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งได้จับกลุ่มเป้าหมายผู้หญิงอายุ 18 ปีขึ้นไปในเขต กทม. และปริมณฑลจำนวน 2,119 คน ระหว่างวันที่ 1-5 มีนาคม 2542 ปรากฏว่ามีผู้หญิงในกลุ่มเป้าหมายเพียงร้อยละ 51.08 เท่านั้นที่สนใจติดตามกิจกรรมทางการเมือง มีถึงร้อยละ 32.68 ที่ตอบไม่สนใจ และร้อยละ 16.24 ตอบเฉยๆ และในจำนวนที่สนใจการเมืองนั้น ชำนาญจากสื่อหนังสือพิมพ์ร้อยละ 48.18 ติดตามข่าวทางทีวีร้อยละ 37.65 อีกร้อยละ 14.17 ฟังจากวิทยุ

2.3.2 วิจัยพบหญิงไทยดื่มสุรามากขึ้นเท่าตัวในรอบสิบปี (สำนักข่าวไทย 010242)

น.พ. ศีวงศ์ หะวานนท์ นายกสสมาคมป้องกันปัญหาจากสุราแห่งประเทศไทย เปิดเผยจากรายงานการวิจัยในกลุ่มนักเรียนนักศึกษาหญิง ถึงพฤติกรรมการเริ่มดื่มสุราครั้งแรก พบว่า ผู้หญิงกลุ่มตัวอย่างดื่มสุราแล้วแรกเมื่ออายุระหว่าง 10-12 ปี ซึ่งเด็กกลุ่มนี้จะติดเพื่อนต้องการค้นแบบที่จะเลียนแบบ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยนี้ ไม่สามารถสะท้อนภาพการเริ่มดื่มสุราแล้วแรกของผู้หญิงกลุ่มวัยทำงานได้ น.พ.ศีวงศ์ กล่าวว่าเมื่อ 10-20 ปีก่อนมีสถิติผู้หญิงดื่มสุราเพียงร้อยละ 4-5 เท่านั้น แต่ปัจจุบันนี้พบว่า ผู้หญิงดื่มสุรามากขึ้นเป็นร้อยละ 8-10 ซึ่งการที่ผู้หญิงหันมาดื่มสุรามากขึ้นนี้ก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย เช่นปัญหาการทำแท้งในผู้หญิงวัยรุ่น ปัญหาเด็กทารกได้รับความกระทบกระเทือนเนื่องจากมารดาดื่มสุรา และพบว่าการทำมารดาดื่มสุราทำให้ลูกติดสุราได้ร้อยละ 10 บิดาดื่มทำให้ลูกติดได้ร้อยละ 3 นอกจากนี้ยังมีการฆ่าตัวตายเมื่อประสบปัญหาแล้วไม่กล้าปรึกษาพ่อแม่ หมดความเป็นกุลสตรี ไม่รักษาวลสงวนตัว กิริยามารยาทไม่เรียบร้อย เมาะอาละวาด พุดจาเลอะเลือน กลายเป็นคนไม่น่าเชื่อถือ

2.4 การเคลื่อนไหวเกี่ยวกับครอบครัวไทย

2.4.1 ครอบครัวไทยยังทำโทษลูกด้วยการตีเป็นส่วนใหญ่ (กรุงเทพธุรกิจ 251241)

ผลการสำรวจความคิดเห็นของพ่อแม่ผู้ปกครองในเรื่องการใช้ความรุนแรงในครอบครัว จัดทำโดยมูลนิธิศูนย์พิทักษ์เด็ก พบว่ามีพ่อแม่ผู้ปกครองร้อยละ 84.45 ยังทำโทษลูกด้วยการตี รองลงมาเป็นการใช้อำนาจในครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 43.50 ถัดมาเป็นการทะเลาะด่าว่ากันต่อหน้าลูกร้อยละ 38.28 การใช้คำพูดที่ทำร้ายจิตใจลูกร้อยละ 32.36 การซ้ำเติมเมื่อลูกทำผิดพลาดร้อยละ 28.88 มีการรับสื่อและเกมที่มีเนื้อหารุนแรงร้อยละ 23.43 มีการทิ้งลูกให้อยู่ตามลำพังร้อยละ 19.02 การเป็นแบบอย่างของพ่อแม่ที่ไร้เหตุผลมีร้อยละ 17.16 และมีการกระทำที่กระตุ้นทางเพศต่อเด็กร้อยละ 0.92

2.4.2 คนไทยแต่งงานลดลงแต่หย่ากันมากขึ้น (สำนักข่าวไทย 120242)

จากการเปิดเผยข้อมูลของนายถาวร พรหมมีชัย ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนทั่วไป สำนักบริหารการทะเบียน กับสำนักข่าวไทย ว่าข้อมูลที่รวบรวมได้ใน 2-3 ปีที่ผ่านมา พบว่าการจดทะเบียนสมรสมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ ขณะที่การจดทะเบียนหย่าเพิ่มขึ้น

ในการจดทะเบียนสมรสพบว่า ข้อมูลปี 2538 มีการสมรสทั้งหมด 470,000 คู่ พอมาปี 2539 การจดทะเบียนสมรสลดลงจากปี 2538 ร้อยละ 7.7 รวมมีคู่สมรส 436,000 คู่ ต่อมาปี 2540 มีการจดทะเบียนสมรสลดลงจากปี 2539 ร้อยละ 10.05 เหลือจำนวนคู่สมรสประมาณ 396,000 คู่

ส่วนการจดทะเบียนหย่า ในปี 2537 มีหย่าทั้งสิ้นประมาณ 46,700 คู่ มาปี 2538 มีการจดทะเบียนหย่าเพิ่มขึ้นจากปี 2537 กว่า 6,600 คู่ มาปี 2539 จดทะเบียนหย่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนกว่า 3,100 คู่ ปี 2540 มีการจดทะเบียนหย่าทั้งสิ้นประมาณ 62,000 กว่าคู่ เพิ่มขึ้นจากปี 2539 ประมาณ 5,600 คู่

เมื่อนำข้อมูลการจดทะเบียนสมรสมาเปรียบเทียบกับกรหย่า เฉลี่ยพบว่าปี 2538 การหย่าคิดเป็นร้อยละ 11.38 ของการสมรส ปี 2539 มีการจดทะเบียนหย่าร้อยละ 13 ของการจดทะเบียนสมรส และปี 2540 มีการจดทะเบียนหย่าคิดเป็นร้อยละ 15.72 ของการจดทะเบียนสมรส ดังนั้นแนวโน้มในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา การจดทะเบียนสมรสลดลง ส่วนการหย่าเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเมืองใหญ่จะมีสถิติทั้งการจดทะเบียนและการหย่ามากกว่าในชนบท

3. ปัญหาอาชญากรรม

หัวข้อข่าว

- 3.1 กรณีสังหารนางอุบล บุญญชลีธร หรือ “เจ้าแม่ อ.ส.ม.ท” เรื่องอืด มีแนวโน้มสรุปว่าเกิดจากสาเหตุการเมืองท้องถิ่น (ไทยรัฐ 01-02-04-09-10-11-14-170342, เนชั่นสุดสัปดาห์ เดือนมีนาคม 2542)
- 3.2 กรณีสังหารหัวหน้าผู้ตรวจบัญชีชาวออสเตรเลีย เกรงกระเทือนถึงดวงดาว ระคมกำลังตำรวจเร่งสาวถึงต้นตอได้อย่างรวดเร็ว (ไทยรัฐ 11-31 มี.ค. , 2 เม.ย. 2542, The Nation 12-13,15,17-19, 23 มี.ค 2542, Bangkok Post 12, 13, 15 มี.ค. 2542)
- 3.3 กรณีลักพาตัวอดีตเจ้าหน้าที่ทูตเกาหลีเหนือรีบจบ ก่อนที่ทั้งสองฝ่ายจะหน้าแตกอีกมากขึ้น (ไทยรัฐ 11,25,270342, เดลินิวส์ 180342, Bangkok Post 120342, The Nation 23,240342)
- 3.4 กรณีอุลริค ไวล์ฟกัง ยิ่งสาวลึกยิ่งเจอโยงใยอันน่าตกตลึงพริ้งเพริด (The Nation 300142, 1-280242, 4-5, 11, 19, 310242, สำนักข่าวไทย 7, 110242, ฐานสัปดาห์วิจารณ์ ฉบับที่ 249, 250, 252 30 ม.ค. -26 ก.พ. 2542)
- 3.5 กรณีตำรวจและข้าราชการไทยพัวพันการค้ายาเสพติดและการเรียกค่าคุ้มครอง (สำนักข่าวไทย 160342, กรุงเทพธุรกิจ 210242, Bangkok Post 130342, ฐานสัปดาห์วิจารณ์ จ. 256, 20-26 มี.ค. 2542, ฐานสัปดาห์วิจารณ์ ฉบับที่ 246 9-15 ม.ค. 2542)

สรุปประเด็นข่าว

- 3.1 กรณีสังหารนางอุบล บุญญชลีธร หรือ “เจ้าแม่ อ.ส.ม.ท” เรื่องอืด มีแนวโน้มสรุปว่าเกิดจากสาเหตุการเมืองท้องถิ่น (ไทยรัฐ 01-02-04-09-10-11-14-170342, เนชั่นสุดสัปดาห์ เดือนมีนาคม 2542)

ตำรวจตั้งข้อสันนิษฐานเหตุสังหารนางอุบลไว้ทันที 4 ประเด็น

กรณีคนร้ายใช้อาวุธปืนเอ็ม 16 ปุกกระหน่ำยิงนางอุบล บุญญชลีธร เสียชีวิตคารถเบนซ์ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2542 ขณะรถจอดรอเข้าบ้านพัก ตำรวจได้ตั้งข้อสันนิษฐานที่มาไว้ 4 ประเด็นคือ 1) เกี่ยวข้องกับคดีขิงการฆ่าสังหาร อดีต ผอ.อ.ส.ม.ท. 2) กรณีปล่อยเงินกู้ ที่ สจ.หลายรายยื่นไปจำนวนมาก 3) การชิงอำนาจอิทธิพลการเมืองในท้องถิ่นกับทีม อบจ. และ 4) ความขัดแย้งหัวคะแนนคนรั้งเลือก ส.ส. ปี 2535

ในประเด็นแรกนั้นระบุว่า “อาจมีจอมบงการระดับสูงอยู่เบื้องหลัง สั่งฆ่าเพื่อตัดตอนปิดฉากคดีสะเทือนขวัญ” ในประเด็นที่สองมีเค้าเนื่องจากมีเหยื่อสัญญาที่สุดโหดออกมาเผยว่า ถ้าแปรพักตร์สัญญาจากสองแสนจะถูกไล่ตัวเลขเป็น 4 ล้าน มีที่ถูกฟ้องล้มละลายไปแล้ว 2 คน ในประเด็นที่สาม ตั้งขึ้นมาให้ให้นายมิตร ประดับศรี ฝ่ายตรงข้ามที่เป็นคู่แข่งชิงตำแหน่งนายก อบจ. กับลูกสาวของนางอุบล รับแถลงว่า ยอมรับว่ามีความขัดแย้งแต่ไม่รุนแรง ซึ่งมีที่สามจวดยโอกาสเพื่อเบนประเด็น ในประเด็นที่สี่ไม่มีรายละเอียดที่ชัดเจน

หนึ่งต่อมภายหลังได้เพิ่มประเด็นเรื่องทรัพย์สิน มรดกและธุรกิจเข้ามาอีกประเด็นหนึ่ง

ข้อสงสัยเกิดบางประการจากเหตุการณ์สังหารโหด

1) นายพรเทพ กัทธกานต์กุล บุตรชายของนางอุบล ผู้ซึ่งเป็นคนขับรถเบนซ์มรณะพานางอุบลมาจอด แล้วลงจากรถเพื่อเปิดประตูเข้าบ้าน ระหว่างนั้นคนร้ายได้บุกเข้ามายังนางอุบล

2) นายพรเทพจอดรถห่างจากประตูบ้านมากประมาณ 10 เมตร ทั้งๆ ที่ประตูเปิดเข้าข้างใน และยังให้การว่าเห็นมือปืนใช้รถจักรยานยนต์ ซึ่งขัดกับคำให้การของเด็กปั๊มที่อยู่บริเวณแถวนั้นว่า เมื่อสิ้นเสียงปืนตนหันไปเห็นมือปืนสองคนวิ่งมาจากข้างรถทั้งสองข้าง แล้วขึ้นรถเก่งบั้งหนีไป

3) นายพรเทพระบุว่า นางอุบลพูดถึงกลุ่ม ส.จ. ฝ่ายตรงข้ามแค้นตุ้มแหย่งตำแหน่งนายก อบจ. เลยส่งมือปืนสังหาร

4) ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธรได้ตั้งข้อสังเกตด้วยว่า “ผลประโยชน์ใน อบจ. ยโสธรมีน้อย น่าจะขัดแย้งกันเรื่องศักดิ์ศรีมากกว่า”

5) สื่อมวลชนบางฉบับตั้งข้อสังเกตวิธีการสืบสวนของตำรวจเน้นคนใกล้ชิด ทั้งที่ตั้งประเด็นเรื่องการเมืองท้องถิ่นไว้ แต่ยังไม่มีการสอบปากคำบรรดา ส.จ. เลย

6) ในวันที่ 3 มี.ค. 2542 ศาลจังหวัดนนทบุรี สั่งจำนายคดีที่อัยการ จ.นนทบุรี เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนางอุบล ในคดีเก่าข้อหาจ้างวานใช้ให้ฆ่านายแสงชัย สุนทรวัดน์ อดีต ผอ. อ.ส.ม.ท. โดยมีนายความจำเลยเป็นผู้ยื่นคำร้องให้จำนายคดีออกจากสารบบ และงดสืบพยานโจทก์ เนื่องจากตัวจำเลยเสียชีวิตเพราะถูกลอบสังหาร

7) เกียรติ วิสิษฐ์สรรรถ ทนายความคู่ปามีเจ้าแม่วิฑู รัชต์กลุ่มอิทธิพล ส.จ. ยโสธร อยู่เบื้องหลังปิดฉากชีวิตนางอุบล ระบุนางอุบลรู้ตัวจะถูกหล่ม เคยขอตำรวจกองปราบฯเป็นมือปืนคุ้มกัน

ปูมหลังก่อนจะถึงนาทีปิดฉากชีวิตของ “เจ้าแม่วิฑู”

เมื่อวันที่ 25 ก.ย. 2540 ศาล จ.นนทบุรี ได้มีคำพิพากษาคัดสินลงโทษจำคุกตลอดชีวิต ทีมสังหารนายแสงชัย สุนทรวัฒน์ อดีต ผอ. องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) คือ นายณฤฏ์ อุ่นตระกูล มือปืนผู้ลั่นไกสังหาร นายสุนันท์ วงศ์หาญคำ พลขับ จักรยานยนต์ นายกนกศักดิ์ อินทรสมาน และนายชัยชนะ คงหนู คนขี่เป่าหมาย และนายทวี พุทธจันทร์ ผู้จ้างวานฆ่า ซึ่งเป็นบุตรชายของนางอุบล ถูกลงโทษประหารชีวิต แม้ว่าคำพิพากษาของศาลระบุถึงสาเหตุที่นายทวีจ้างวานฆ่านายแสงชัย นั้นว่ามาจากความขัดแย้งระหว่างนายแสงชัยกับนายทวีและนางอุบล แต่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องนางอุบล เพราะยังขาดหลักฐานที่บ่งชี้ว่า นางอุบลเป็นผู้บงการสั่งฆ่าตามที่ถูกกล่าวหา จึงต้องปล่อยตัวไป

แต่ปรากฏว่าหลังจากที่ศาลตัดสินไม่นาน ก็มีผู้ถูกตัดสินจำคุกตลอดชีวิต 4 ใน 4 คือ นายณฤฏ์ อุ่นตระกูล ได้ส่งจดหมายถึงครอบครัวสุนทรวัฒน์ ว่าเขาและพวกต้องการจะให้ปากคำใหม่ เพื่อจะสาวให้ถึง “จอมบงการ” ตัวจริง ดังนั้นในเดือน เมษายน 2541 นางอุบลจึงต้องตกเป็นผู้ต้องหา ในคดีจ้างวานฆ่านายแสงชัย สุนทรวัฒน์อีกครั้งหนึ่ง คดีอยู่ระหว่างการสืบพยาน แต่นางก็มาถูกสังหารโหดไปเสียก่อนในวันที่ 27 มี.ค. 2542

ความคืบหน้าของคดีใหม่ไปสู่ประเด็นเรื่องการเมืองท้องถิ่น

-รายงานข่าววันที่ 9 มี.ค. พล.ต.อ.ชัยวัชร เวสสะโกศล รองผบ.ตร. บินไปกำกับจัดประชุมชุดสืบสวนสอบสวนด้วยตัวเองที่โคราช เผยว่าขณะนี้ได้ตัดประเด็นอื่นๆ ไปเหลือเพียงสองประเด็นคือ เรื่องทรัพย์สิน และเรื่องการเมืองท้องถิ่น

-ข่าววันที่ 11 มี.ค. เผยอิทธิพลกลุ่ม ส.จ. คู่แข่งกว้างขวางกินงานรับเหมา 3 จังหวัด แอลยูทธิชิกเบิกงานประมูล จุดช่องทางไม่ให้คนนอกเข้ามาแข่งได้เด็ดขาด ตำรวจมั่นใจเป็นชนวนขัดแย้งที่ต้องเก็บเจ้าแม่คลีนวิฑูให้พ้นเส้นทาง

-วันที่ 14 มี.ค. ข่าวยืนยันจาก พล.ต.ต. นิยม ไกรลาศ ผบก.ภ. ยโสธร ระบุ แนวทางสืบสวนถูกทางแล้ว ขณะพนักงานสอบสวนระดมสอบสวนเชียด 30 ส.จ. เมืองยโสธร

-วันที่ 17 มี.ค. “แหลมทอง ญาณอุบล” ผบ.ภ.3 แยม ข้อมูลชัดใน 2 ประเด็น คือเรื่องปัญหาความขัดแย้งผลประโยชน์และเรื่องการเมืองท้องถิ่นเรื่อง อบจ.

3.2 กรณีสังหารหัวหน้าผู้ตรวจบัญชีชาวออสเตรเลีย เกรงกระเทือนถึงดวงดาว ระดมกำลังตำรวจ

สาวถึงต้นตอได้อย่างรวดเร็ว (ไทยรัฐ 11-31 มี.ค. 2 เม.ย. 2542, The Nation 12-13, 15, 17-19, 23 มี.ค. 2542,

Bangkok Post 12, 13, 15 มี.ค. 2542)

เด็ดดอกไม้กระเทือนถึงดวงดาว

กรณีคนร้ายซึ่งเป็นมือปืนรับจ้าง “ขึ้นเขียน” ใช้ปืนขนาด 11 มม. ยิงนายไมเคิล เจริญ วันสเลย์ ชายชาวออสเตรเลียอายุ 58 ปี เป็นหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบบัญชี บ.เข้าที่สาร พหลนเนอร์ จำกัด เสียชีวิต ขณะนั่งรถจะมาปฏิบัติหน้าที่ ณ โรงงานน้ำตาลเกษตรไทย อ.ตาคลี จ.นครสวรรค์ เมื่อตอนกลางวันแสงๆ ของวันที่ 10 มีนาคมที่ผ่านมา ปรากฏกลายเป็นข่าวใหญ่ที่มีนักข่าวต่างประเทศให้ความสนใจ ทำเป็นข่าวดังไปทั่วโลก นายกรัฐมนตรีต้องลงมาสั่งการเด็ดขาดให้เร่งจับมือปืนและผู้บงการให้ได้โดยเร็ว เพราะจะทำให้ชื่อเสียงของประเทศปั่นป่วน สถานทูตออสเตรเลียถึงกับลดธงครึ่งเสา เพื่อแสดงความเคารพผู้ตายและให้ความสำคัญกับคดี เพราะผู้ตายมีตำแหน่งสำคัญ

ผิดที่ผิดกฎหมายโรงงานหนึ่งเบอะแค่เจ้าของร่ำรวย

นายไมเคิลเหยื่อสังหารนี้ เป็นตัวแทนของบริษัทเข้าที่สาร พหลนเนอร์ ที่เข้าเทกโอเวอร์กิจการโรงงานน้ำตาลเกษตรไทยหนองโพ เนื่องจากทางโรงงานประสบปัญหาเศรษฐกิจขาดทุนนับหมื่นล้าน และมีคำสั่งจากศาลแพ่งในคดีล้มละลาย โดยนายไมเคิลถูกส่งตัวมาทำหน้าที่หัวหน้าทีมฟื้นฟูภาวะการเงินของโรงงาน ตั้งแต่วันที่ 21 มี.ค. ที่ผ่านมา และจะใช้เวลาดำเนินการทั้งสิ้น 3-5 เดือน รายงานข่าวกล่าวว่า หลังจากเข้าไปตรวจสอบบัญชีการเงินของโรงงาน พบว่ามีการใช้เงินผิดประเภท เงินกู้ธนาคาร 3 พันล้านไม่ยอมจ่ายให้แก่ชาวไร่ช้อย ถึงขั้นมีปากเสียงกับผู้บริหารระดับสูงของโรงงาน และมีการดักเตือนให้แก้ไข คู่อริเกรงเรื่องจะบานปลาย เลยส่งมือปืนตามเก็บเพื่อตัดไฟเสียแต่ต้นลม

สาวถึงต้นตอได้ไม่ยากหากนายเร่ง

จากกรณีนี้ ได้เผยเห็นถึงประสิทธิภาพ ในการทำงานของตำรวจไทยเป็นอย่างยิ่ง เมื่อการณกลับกลายเป็นเหมือน เด็ดดอกไม้กระเทือนถึงดวงดาว ทุกฝ่ายจึงตื่นตัว นายกรัฐมนตรี ตำรวจเร่งทำหน้าที่ย่างเต็มกำลัง คนร้ายที่ถูกจับได้ตกใจในการกระทำรับสารภาพ ทำให้สามารถรู้ตัวคนร้ายและชื่อเสียงเรียงนามภายในเวลาเพียงประมาณ 1 สัปดาห์ ในวันที่ 17 มี.ค. หนังสือพิมพ์ระบุชื่อผู้ต้องสงสัยที่สั่งการให้มือปืนฆ่านายไมเคิลคือ นายบุญพรรณ สุทธิสิริวรรณ เป็นที่ปรึกษาฝ่ายไร่ช้อยของโรงงานน้ำตาล อดีตเคยเป็นนักการเมือง

เคยลงสมัคร ส.ส. นครสวรรค์พรรคประชาธิปัตย์ พร้อมทั้งทีมผู้ลงมือมา 3 คนคือ นายสมพงษ์ บัวสกุล นายพิเชษฐ์ หรือ น้องแก้วสามดวง หรือ ส.ทักซิณ เป็นมือปืนรับจ้างตัวฉกาจ มีคดีเกี่ยวพันแบบอุกฉกรรจ์หลายพื้นที่ และนายสมชาย ใจห้าว ซึ่งทำหน้าที่ซีรด์จกรยานยนต์ให้คนร้าย

ในที่สุดถึงสิ้นเดือนมี.ค. ที่ผ่านมา ตำรวจสามารถได้ตัวนายบุญพรรณ สุทธิสิริวรรณ โดยตำรวจกองปราบร่วมภาค 8 และตรด.บุกเข้าล็อกตัวได้ในเขาร้างกลางป่าลึก พื้นที่ อ.สิเกา จ.ตรัง นายบุญพรรณปฏิเสธข้อกล่าวหาและขอสู้คดีโดยการตั้งนายส่วนตัวถึง 3 คน และผู้สื่อข่าวเจาะมาได้ว่านายบุญพรรณได้รับค่าจ้างจากงานนี้ถึง 13 ล้าน โดยตนเองได้ไป 10 ล้าน ส่วนอีก 3 ล้านนั้นแบ่งกันไปในหมู่ผู้ร่วมปฏิบัติการสังหารในอดีตครั้งนี้

ข่าวล่าสุดปรากฏว่า สื่อมวลชน วันที่ 2 เมษายน ได้เผยแพร่ต้นตอผู้ต้องสงสัยบนการฆ่าออกมาคือ นายประติษฐ์ ศิริวิบูลย์ หนึ่งในตระกูลผู้บริหารใหญ่ของกลุ่มบริษัทน้ำตาลเกษตรไทย

3.3 กรณีลักพาตัวอดีตเจ้าหน้าที่ทูตเกาหลีเหนือรีบจบ ก่อนที่ทั้งสองฝ่ายจะหน้าแตกอีกมากขึ้น (ไทยรัฐ 11,25,270342, เดลินิวส์ 180342, Bangkok Post 120342, The Nation 23,240342)

จารชนเกาหลีเหนือ ลักพาตัวอดีตเจ้าหน้าที่ทูตแต่ล้มเหลว

เมื่อวันที่ 9 มี.ค. 2542 ได้เกิดปฏิบัติการลักพาตัว นายฮอง ซุน เกียง วัย 60 ปี อดีตที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำสถานเอกอัครราชทูตเกาหลีเหนือประจำประเทศไทย พร้อมด้วยครอบครัวคือภรรยาและลูกชายวัย 19 ปี เพิ่งเรียนจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ หรือเอแบค โดยผู้ที่ลักพาตัวนั้นมีทั้งหมด 13 คน เป็นเจ้าหน้าที่คนไทย 2 คน อีก 7 คนเป็นเจ้าหน้าที่สถานทูตเกาหลีเหนือ ซึ่งมีเอกสารทางการทูต ส่วนอีก 4 คนเป็นเจ้าหน้าที่ที่เดินทางมาสมทบจากเกาหลีเหนือ ไม่มีเอกสารทางการทูต ซึ่งสื่อมวลชนไทยระบุว่าเป็น "จารชน" รายงานระบุว่า กลุ่มที่ลักพาตัวนี้ต้องการพาตัวของนายฮองและครอบครัวออกจากไทยข้ามไปประเทศลาวก่อนเพื่อส่งตัวทั้งหมดกลับไปเกาหลีเหนือ แต่ปฏิบัติการครั้งนี้ล้มเหลว เมื่อรอดูคั่นที่พาตัวนายฮองและภรรยาไปได้เกิดประจวบติเหตุพลิกคว่ำอยู่ริมถนนสายนครราชสีมา-ขอนแก่น เขต ต.โนนแดง อ.โนนแดง จ.นครราชสีมา นายฮองและภรรยาสามารถวิ่งหนีเข้าขอความช่วยเหลือจากตำรวจไทยที่ อ.โนนแดง ขณะที่ลูกชายนายฮองซึ่งถูกจับตัวไปในรถอีกคันหนึ่ง ได้ถูกกลุ่มจารชนนี้พาตัวไปหลบซ่อนอยู่หลายวัน

ทางการเกาหลีเหนือได้เคยทำหนังสือขอความร่วมมือมายังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้สืบหาตัวนายฮอง ซุน เกียงและครอบครัว โดยอ้างว่านายฮองได้ก่อคดีทุจริตยักยอกเงินจากรัฐบาลเกาหลีเหนือที่ส่งมา เพื่อซื้อข้าวในประเทศไทย จำนวน 83.37 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐระหว่างปี ค.ศ. 1993-96 และยังมีขนถ่ายยาเสพติดด้วย แต่ขณะทางการไทยกำลังดำเนินการในเรื่องนี้อยู่ ก็เกิดเหตุการณ์ลักพาตัวเสียก่อน

รายงานอีกด้านหนึ่งเกี่ยวกับ นายฮองและครอบครัว

มีรายงานข่าวว่านายฮองและครอบครัวได้ขอลี้ภัยไปประเทศที่สาม ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกา แคนาดาหรือออสเตรเลีย แต่เกาหลีได้ก็แสดงความกระตือรือร้น ที่จะรับผิดชอบให้ครอบครัวนายฮอง อย่างไรก็ตามสำนักงานข้าหลวงใหญ่แห่งสหประชาชาติก็ได้ขอให้ประเทศไทยให้ที่พักพิงชั่วคราวแก่เขาและครอบครัวจนกว่าจะได้ "ข้อสรุปที่แน่นอน" เนื่องจากเอกสารทางการทูตของนายฮองนั้นได้สิ้นสุดไปตั้งแต่วันที่ 19 ก.พ. ที่ผ่านมา

ก่อนถึงวันที่ 19 ก.พ. นายฮองและครอบครัวได้แอบหลบออกจากบ้านพักเดิมแถวถนนพัฒนาการ ไปซ่อนอยู่ที่บ้านพักของเจ้าหน้าที่คนหนึ่ง ของสำนักข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยของสหประชาชาติ แถวฝั่งธนบุรี ขณะที่ฝ่ายเกาหลีเหนือได้ระดมกำลัง "จารชน" จากสถานทูตเกาหลีเหนือจากประเทศใกล้เคียง ในรายงานข่าวระบุว่าจากอินโดนีเซียและสิงคโปร์ ระดมความหาตัวนายฮองและครอบครัว จนกระทั่งได้ตัวที่บ้านพักฝั่งธนดังกล่าว และจัดการ "ลุ่ม" ใส่รถตู้เพื่อพาตัวกลับเกาหลีเหนือโดยผ่านประเทศลาว แต่นายฮองและภรรยาสามารถหนีออกมาได้เนื่องจากรถที่พาไปเกิดพลิกคว่ำที่โคราช ดังที่เป็นข่าว และได้เข้าอยู่ในความคุ้มครองของสำนักตรวจคนเข้าเมืองของไทย

ท่าทีและการเคลื่อนไหวของทางการไทย (เท่าที่มีรายงานข่าว)

ในวันรุ่งขึ้นหลังจากเหตุการณ์รถคว่ำที่โนนแดง ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใหญ่สำนักตรวจคนเข้าเมืองได้สั่งการ ให้ใช้เฮลิคอปเตอร์รับตัวนายฮองและภรรยาเข้า กทม. และนำตัวไปที่สำนักตรวจคนเข้าเมืองด้วยขบวนรถที่มีการคุ้มกันอย่างหนาแน่น กับทั้งมีการสั่งการให้ดำเนินการทุกอย่างในทางลับ เพราะเป็นเรื่องระหว่างประเทศที่ยังมีความสับสนอยู่ระบุว่ากรณีการลักพาตัวเกาหลีเหนือเป็นการกระทำที่ละเมิดกฎหมายและอธิปไตยของไทย ทางการไทยต้องดำเนินการสอบสวนอย่างถึงที่สุด และ

ในวันที่ 11 มี.ค. รว.ก.ต่างประเทศไทย นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ แสดงท่าทีเชิงกร้าวได้เรียกร้องให้เกาหลีเหนือปล่อยตัวบุตรชายของนายฮองอย่างไม่มีเงื่อนไข ฝ่ายตำรวจนครบาลเริ่มแรกออกมาแถลงข่าวเชิงกร้าว จะดำเนินการทางกฎหมายต่อจารชนเกาหลีเหนือที่เข้ามาดำเนินการอย่างถูกอาชญาบนแผ่นดินไทย ต่อมาภายหลังกลายเป็นเรื่องเอกสารทางการทูตตำรวจห้องที่เข้าไปทำอะไรไม่ได้ ต้องประสานงานผ่านกระทรวงการต่างประเทศ กับสำนักตรวจคนเข้าเมืองซึ่งจัดการเรื่องนี้อยู่แล้ว

ทางการเกาหลีเหนือได้ส่งนาย ลี โด ชบ อธิบดีกรมพิธีการทูตพร้อมคณะ เดินทางมาขอเข้าพบเจรจากับเจ้าหน้าที่ระดับสูง กระทรวงการต่างประเทศของไทย และได้ยื่นสารแสดงความเสียใจที่เกิดเหตุการณ์ดังกล่าว ชาวเกาหลีเหนือ ได้ต่อรองขอให้ ฝ่ายไทยยกเลิกปฏิบัติการทางกฎหมายทั้งหมด ต่อเจ้าหน้าที่เกาหลีเหนือทุกคนที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการลักพาตัวครั้งนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการปล่อยตัวบุตรชายของนายฮอง แต่ปรากฏว่า ฝ่ายไทยไม่ยอมต่อรองด้วย นายลี โด ชบ ได้กล่าวถึงเรื่องการปล่อยตัวนายฮอง วันเมียง บุตรชายของนายฮองระหว่างการแถลงข่าวหลังออกมาจากห้องเจรจาว่า "หากจะปล่อยตัวก็เป็นการปล่อยโดยเงื่อนไขทางมนุษยธรรม ไม่ใช่ปล่อยตามคำเรียกร้องของฝ่ายไทย"

อย่างไรก็ตาม ในที่สุด ฝ่ายเกาหลีเหนือได้ยินยอมปล่อยตัวนายฮอง วัน เมียง เมื่อฝ่ายกระทรวงต่างประเทศไทยออกคำสั่งให้ เนรเทศนักการทูตเกาหลีเหนือ 6 คนที่เข้าร่วมในการลักพาตัวออกนอกประเทศภายใน 72 ชั่วโมง และจะตัดสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสองประเทศที่ดำเนินมาเป็นเวลา 24 ปีทันที ส่วนเจ้าหน้าที่ทูตเกาหลีเหนืออีก 4 คนที่ไม่มีเอกสารทางการทูต ก็ยอมออกมาขอตัวผู้คิดและได้รับการประกันตัวไปแล้ว ส่วนบุตรชายของนายฮอง ซึ่งขณะนี้ถูกปล่อยตัวออกมาแถลงว่าจะตัดสินใจแล้วเดินทางไปเกาหลีเหนือ ต่อมาภายหลังก็เปลี่ยนใจเดินทางไปลี้ภัยที่สหรัฐอเมริกาพร้อมกับพ่อแม่

3.4 กรณีอุลริค โวล์ฟกัง ยิ่งสาวลิกยิ่งเจอโยโยอันนำตกตลิ่งพริงเพริด (The Nation 300142, 1-280242,

4-5, 11, 19, 310242, สำนักข่าวไทย 7, 110242, ฐานสัปดาห์วิจารณ์ ฉบับที่ 249, 250, 252 30 ม.ค. -26 ก.พ. 2542)

ร.ต.อ.เฉลิม เปิดศึกที่ใหญ่โตเกินกว่าที่คาดหมาย

กรณีนักธุรกิจชาวเยอรมันชื่อนายอุลริค โวล์ฟกัง วัย 54 ปี ซึ่งถูกจับกุมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและด่านตรวจคนเข้าเมืองพญาเมื่อ วันที่ 14 ก.ย. 2541 โดยข้อกล่าวหาว่าเป็นบุคคลต้องห้ามเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร และถูกควบคุมตัวอยู่ ณ เรือนจำกรุงเทพฯ โดยขณะที่กำลังมีการวิ่งเต้นประกันตัวออกมา ในวันที่ 24 ต.ค. เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ (บก. สศก.) ขอรับตัวและแจ้งข้อกล่าวหาว่าลักลอบนำหรือพาของ (เรือยอชต์ มูลค่า 72 ล้านบาท และวิทยุโทรคมนาคม) หลบหนีศุลกากรเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่ผ่านพิธีการศุลกากร จากนั้นได้มีการดำเนินเรื่องฟ้องตามขั้นตอนต่อศาลอาญากรุงเทพ และศาลได้พิจารณาลงโทษจำคุก ต้องหาชั่วคราวโดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกันตัว เป็นเงินสดที่ดินและสมุดเงินฝากมีมูลค่ารวมกันเป็นเงิน 10,000,000 บาท โดยศาลมีเงื่อนไขห้ามนายโวล์ฟกังเดินทางออกนอกประเทศเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาลก่อน แต่ก็ปรากฏว่าเมื่อวันที่ 19 ม.ค. 2542 สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ทำหนังสือด่วนที่สุดถึง พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รมว.ก.มหาดไทย ยืนยันอีกครั้ง สรุปว่า นายโวล์ฟกังมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดจริง และยังมีประวัติเคยถูกจับกุมในคดีขโมยและคดีอาชญากรรมในประเทศเยอรมนี สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ประกันตัวชั่วคราว หากมีความจำเป็นต้องเดินทางไปเบิกความที่ศาล จะจัดเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ควบคุมตัวไปศาล และนำกลับมากักไว้ที่สถานกักกันสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจนกว่าการพิจารณาคดีจะเสร็จสิ้น

เรื่องนี้ได้ดำเนินการอย่างเงียบๆ จนกระทั่งมาถูกเปิดเผยระหว่างการอภิปรายไม่ไว้วางใจ 3 รัฐมนตรีในรัฐบาล ในช่วงปลายเดือน ม.ค. 2542 โดย ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ได้ระบุในการอภิปรายว่า นายโวล์ฟกังใช้เงินถึง 22 ล้านบาทในการติดสินบนให้ตัวเองหลุดจากคดีและบัญชีบุคคลต้องห้ามของ สตม. เรื่องค่อยๆ บานปลายออกเรื่อยๆ กลายเป็นว่า นักธุรกิจชาวเยอรมันที่เข้ามาทำมาหากินอยู่ในเมืองไทยหลายสิบปีคนนี้มีโยโยขบวนการมิชชันนารีข้ามชาติ และพัวพันบุคคลอิทธิพลหลายระดับ ในหลายวงการในเมืองไทย โดยค่อยๆ เผยรายชื่อบุคคลที่มีส่วนเข้ามาเกี่ยวข้องกับนายโวล์ฟกัง มาจากมากมายหลายกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำงานใกล้ชิดกับ พล.ต. สนั่น เกือบทั้งกระบี่

รายชื่อบุคคลจำนวนหนึ่งที่ถูกระบุเกี่ยวข้องกรณีนายโวล์ฟกัง

รสริน ชัยลาชัยณ์ เคยเป็นเจ้าของร้านเสริมสวย "รสริน บิวตี้ ซาลอน" ในโรงแรมโอเรียนทอล ของนายโวล์ฟกังที่พญา ได้กลายมาเป็นภรรยาชาวไทยของนายโวล์ฟกังเมื่อปี 2533

นายถวิล ไพรสณฑ์ ส.ส. กทม. พรรคประชาธิปัตย์ ที่ปรึกษาารองนายกรัฐมนตรี และ รมว.ก.มหาดไทย พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ เป็นผู้รับเรื่องร้องเรียนของนายโวล์ฟกัง ดำเนินการจัดการส่งต่อให้ พล.ต. สนั่น ถูกกล่าวหาว่ารับเงินสินบน ซึ่งนายถวิลเองรวมทั้ง พล.ต. สนั่นได้ช่วยชี้แจงว่า นายถวิลทำไปตามขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียนปกติ และปฏิเสธเรื่องการรับสินบน

นายวัฒนชัย บุญจันทร์ หนายความคนหนึ่งทำงานให้นายโวล์ฟกัง ซึ่งถูกนางรสริน กล่าวหาว่าเรียกเงินจากเธอ 1 ล้านบาทอ้างว่าเพื่อเอาไปจ่ายเป็นสินบนให้กับผู้ช่วยคนหนึ่งชื่อ พล.ต.สนั่น

อำนาจ เทียงธรรม หนายความ ถูกรสรินกล่าวหาว่าเรียกเงิน 400,000 บาท เพื่อดำเนินการเอาตัวนายโวล์ฟกังออกจากที่คุมขังโดยวิ่งเต้นผ่านนักการเมือง

พนมพร ชมชื่น ผู้สื่อข่าว Bangkok Post สำนักงานชลบุรี ถูกระบุเป็นผู้รับเงินแทนนายอำนาจ ซึ่งภายหลังจากการสอบสวนของบรรณาธิการ Bangkok Post พบว่า พนมพรถูกอำนาจขอให้ช่วยเงินรับเงินที่มาจากนายโวล์ฟกังแทนตน โดยสันนิษฐานว่าผ่านมาทางนายสุรพล ทวนเงิน หัวหน้าข่าว Bangkok Post เขตชลบุรี ซึ่งเป็นผู้ที่รู้จักทั้งนักการเมือง นักธุรกิจและผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น เป็นอย่างดี และเป็นผู้ที่แนะนำนายอำนาจให้แก่นายโวล์ฟกังด้วย

นายลิขิต มุกดา อดีตสมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.) จ. พิจิตร เป็นหัวหน้าคนให้ พล.ต.สนั่นในจังหวัดพิจิตร ซึ่งพล.ต. สนั่นออกมาแจ้งว่าเลิกใช้งานมานานแล้ว ในรายชื่อนายลิขิตได้อ้างตัวว่าเป็นเลขานุการส่วนตัวของ พล.ต. สนั่น และได้เข้าไปพบนายโวล์ฟกังระหว่างที่ถูกกักตัวอยู่ และเป็นผู้ที่ถูกสงสัยว่าจะเป็นตัวกลางที่วิ่งเต้นช่วยนายโวล์ฟกัง ซึ่งต่อมาภายหลังออกมายอมรับ เรื่องรับเงินโดยอ้างว่าเป็นเงินค่าจ้างดำเนินการติดต่อทนายให้นายโวล์ฟกัง เนื่องจากมีหลักฐานโอนเงินเข้าบัญชีที่ตนเปิดขึ้นร่วมกับชาวเยอรมันชื่อ ดีเทอร์ ลาตาวิตซ์ เพื่อนของโวล์ฟกัง 4 ล้านบาท

ปรีชัย มาลาวัฒน์ เจ้าหน้าที่กองการตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) ถูกกล่าวหาว่ารับเงินจากนายโวล์ฟกัง ต่อมาภายหลังออกมายอมรับ เนื่องจากกลุ่มทนายรับจ้างของนายโวล์ฟกังออกมาเปิดเผยว่า ได้มีการจ่ายเงิน 6 ล้านเข้าบัญชีนายปรีชัย ซึ่งเปิดร่วมกับนายลาตาวิตซ์ เพื่อนชาวเยอรมันของนายโวล์ฟกังด้วย

สมภพ (อุททิภ) ดนอมแยม สามีมของเจ้าหน้าที่และอดีตเจ้าหน้าที่กองตรวจคนเข้าเมือง ทำงานคู่กับจอร์จ วิทเมอร์ ฝรั่งชาวสวีเดน ซึ่งเป็นนักธุรกิจในเขตพญา ซึ่งอยู่ในกลุ่มเพื่อนของนายโวล์ฟกังในพญา ถูกกล่าวหาว่ารับเงินสินบน 7 ล้าน เพื่อช่วยนายโวล์ฟกัง นายอุททิภได้ออกมาปฏิเสธ ว่าตนได้เงินเพียง 1 แสนบาท และระบุว่าตำรวจต้องการให้ตนเป็น “แพะ”

กลุ่มทนายที่นายโวล์ฟกังระดมมาเพื่อช่วยตนให้หลุดพ้นคดี และบัญชีดำครั้งนี้ นอกเหนือจากที่กล่าวมา คือนายจำเริญ วราพร นายการ บุญญกุล และนายภูงศ ซึ่งเป็นผู้ที่ช่วยร่างหนังสือร้องเรียนเพื่อส่งให้ พล. สนั่น ผ่านนายธานี ศักดิเศรษฐ์ รมต.ชน ก.มหาดไทย ทุกคนอ้างว่าได้เงินเป็นค่าจ้างจากการทำงานนี้ ไม่ใช่สินบน

นายธานี ศักดิเศรษฐ์ รมต.ชน ก.มหาดไทย ถูกกล่าวหาว่า มีการใช้ห้องทำงานของตนเป็นที่ปรึกษาหารือเพื่อช่วยเหลือนายโวล์ฟกัง และให้นายถาวร เสนเนียม เลขานุการของนายธานี เป็นผู้นำหนังสือไปยื่น ซึ่งนายถาวรระบุว่า ตนได้นำหนังสือไปยื่นให้ พล.ต. สนั่น ในวันที่ 22 ต.ค. 2541 แต่นายธานีออกมาชี้แจงว่า เป็นการดำเนินงานในเรื่องการร้องเรียนจากประชาชนธรรมดา

ถาวร พิษณะ นักกฎหมายเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจให้นายโวล์ฟกังมานาน ได้รับแต่งตั้งเป็นตัวแทนโดยตรงของนายโวล์ฟกัง นับตั้งแต่เขาถูกคุมตัวเมื่อเดือน ก.ย. ปีที่แล้วเป็นต้นมา และได้รับเงินเป็นค่าจ้าง 1 ล้านบาท

นายอุลริค โวล์ฟกังมาทำอะไรที่เมืองไทย

นายโวล์ฟกังได้เข้ามาเริ่มทำธุรกิจในเมืองไทย เมื่อสิบกว่าปีก่อน ประมาณปี 1983-84 โดยเข้าหุ้นกับเพื่อนคนเยอรมันด้วยกันอีก 2 คน โดยทำธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการทางการท่องเที่ยวและความบันเทิงที่พญา ในระยะที่มีนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันมาเที่ยวกันมาก ธุรกิจของเขาขยายตัวมาก มีการเปิดร้านอาหาร และบาร์เบียร์หลายแห่ง รวมทั้งโรงแรมจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง หลังจากกิจการขยายตัวประมาณ 3-4 ปี ประมาณปี 1988 หุ้นส่วนคนหนึ่งถูกฆ่าตายอย่างมีเงื่อนงำ ที่เหลือดำเนินกิจการต่อ แต่ก็ถูกตำรวจในพื้นที่จับตาตุนับตั้งแต่นั้น

นายโวล์ฟกังกับหุ้นส่วนที่เหลือถูกเพ่งเล็งมากขึ้นในอีกสองปีต่อมา เมื่อเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดยึดเรือเร็วขบวนเฮโรอีนลำหนึ่งได้ใกล้ชายหาดพญา โดยในวันรุ่งขึ้นหลังเรือถูกทางการยึดไป ก็มีคนเยอรมันคนหนึ่งถูกยิงตายในพญา แม้ว่าจะไม่มีหลักฐานยืนยัน แต่ผู้ที่ได้สัมผัสคุ้นเคยในขบวนการยาเสพติดเชื่อว่า กรณีดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกัน และในปี 1991 หุ้นส่วนที่เหลืออีกคนหนึ่งของนายโวล์ฟกัง ก็ถูกทางการหมายหัวขึ้นบัญชีดำเป็นบุคคลต้องห้าม เดินทางเข้ามาในประเทศไทยไปอีกคนหนึ่ง

นายโวล์ฟกังได้ชื่อว่า เป็นนักธุรกิจระดับเศรษฐี มีธุรกิจทั้งในเยอรมนี ไทย สหรัฐอเมริกาและมาเลเซีย ธุรกิจของเขา มีหลายแขนง มีทั้งบริษัทโฆษณา ธุรกิจบันเทิงเชิงพาณิชย์ ร้านอาหารเยอรมันยักษ์ใหญ่ สร้างคอนโดมิเนียมหรู ขาย กระทั่งถึงบริษัทจัดคาราบาวน้ำมัน และยังมีมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าด้วย นอกจากนั้น นายโวล์ฟกังยังเป็นเจ้าของเรือยอชต์อีกหลายลำ ซึ่งเจ้าหน้าที่ทางการตั้งข้อสงสัยว่า เขาใช้เรือยอชต์เหล่านั้นขนยาเสพติดหรือไม่ และมีรายงานที่ส่งไปในทางที่จะสื่อว่า ธุรกิจของเขาตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นแหล่ง “ฟอกเงิน” ที่ได้มาจากธุรกิจสกปรกต่างๆ

โวล์ฟกังหยุดไม่ได้แล้ว

กระแสข่าวกรณีโวล์ฟกังขึ้นหน้าหนังสือพิมพ์เกือบทุกวัน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม 2542 เมื่อเรื่องอยู่ในความสนใจของสื่อมวลชนและสาธารณชน ก็ต้องมีการติดตามสืบสาวต่อเนื่องไปจนกว่าเรื่องจะกระจ่าง ก็ปรากฏว่ายิ่งสาวก็ยิ่งพบว่า มีบุคคลในหน่วยงานองค์กรและวงการต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องมากมายอย่างไม่น่าเชื่อ มีทั้งคนเยอรมัน คนในรัฐบาล นักการเมือง ข้าราชการ นายตำรวจ

ทหาร นักธุรกิจ นักกฎหมาย นักหนังสือพิมพ์ รวมทั้งพวกค้าอิทธิพลรายย่อย และอื่นๆ อีกมากมาย ทำให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดการตั้งคณะกรรมการหลายชุดจากหน่วยงานต่างๆ ขึ้นมาเพื่อสอบสวนและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้ เช่น คณะทำงานรวบรวมข้อเท็จจริงที่ประกอบด้วยตัวแทนเจ้าหน้าที่จากหลายหน่วยงานของด้านรัฐบาล คณะกรรมการสอบสวนกรณีมีผู้รับสินบนจากนายโวล์ฟกัง ของพล.ต.ท. ล้วน ปานรศทิพ ผบ.ตร.สอบสวนกลาง และยังมีกรมการปกครองของสภาผู้แทนราษฎร ที่มีมุก สุโลมาน จากพรรคความหวังใหม่เป็นประธาน ก็ได้เข้ามาทำการรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อทำความเข้าใจแก่ประชาชนด้วย นอกเหนือจากเจ้าหน้าที่และคณะเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ไม่ว่าจะเป็นคณะนายตำรวจที่เดินทางไปรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนายโวล์ฟกังที่ประเทศเยอรมนี และที่ประเทศไทยเองการทำงานในเรื่องนี้ก็จะต้องประสานหลายหน่วยงาน ปรากฏว่ามีบุคคลและกลุ่มบุคคลเข้ามาหัวพันเป็นจำนวนมาก

จากข้อเท็จจริงต่างๆ ที่แต่ละฝ่ายนำมารายงานและเปิดเผยออกมาทางสื่อมวลชน แม้ว่าจะเต็มไปด้วยความสับสนวุ่นวาย แต่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องก็พยายามที่จะคลี่คลายปมเงื่อนที่ตนเองจะต้องถูกผูกมัด เช่น เหตุใดเมื่อนายโวล์ฟกังถูกขึ้นบัญชีดำตั้งแต่ ร.ศ. 2540 แล้วยังคงเดินทางเข้า-ออกประเทศไทยอย่างล่องหนได้อีกถึง 6-7 เทียวโดยไม่โดนตำรวจ สำนักตรวจคนเข้าเมือง (สตม.) กักตัว ในการขึ้นแจ้งตอนแรกได้โยงเรื่องไปที่ สมน. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) ว่านายโวล์ฟกังนั้นถูกเพิ่งเล็งและติดตามความเคลื่อนไหวจากปปส.อยู่ ชื่อของเขาจึงอยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ของ ปปส. ไม่ขึ้นหน้าจอของ สตม. และสองหน่วยงานนี้ไม่ได้ประสานกันกรณีนายโวล์ฟกัง ต่อมามีการอธิบายเพิ่มเติมว่า หนังสือคำสั่ง ก.มหาดไทยไม่สมบูรณเพราะไม่ได้ลงเลขรับหนังสือ จึงเสียเวลาส่งกลับไปลงเลขรับหนังสือเพื่อให้สมบูรณ กว่าจะกลับมา สตม.อีกทีหนึ่งก็ประมาณเดือน ก.ค. 2541 ดังนั้นชื่อนายโวล์ฟกังจึงเพิ่งปรากฏในคอมพิวเตอร์ของ สตม. และนำไปสู่การจับกุมตัวกันในเดือน ก.ย. 2541 ดังที่เป็นข่าว ก็ยังมีคำถามต่อไปว่า เหตุใดหนังสือที่เดินทางไปกลับระหว่าง สตม. กับ ก.มหาดไทยจึงเดินทางช้าเป็นแรมเดือนแรมปี ?

รัฐมนตรีมหาดไทย พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ซึ่งตกเป็นเป้าที่ถูกโจมตีโดยตรง ต้องวิ่งแก้ปมปัญหามากมายหลายปม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปมเรื่องคนใกล้ชิดรับสินบนช่วยโวล์ฟกัง เช่นนายลิขิต มุกดา ก็ต้องออกมาชี้แจงว่าเป็นคนที่ตนเลิกใช้งานกันมาหลายปีแล้ว เป็นต้น จนกระทั่งทำให้ถึงจุดหนึ่ง พล.ต. สนั่น ออกมาระบุว่าตนเองจะวางมือจากการเมือง ไม่รับตำแหน่งในพรรคประชาธิปัตย์ และจะไม่ลงสมัครเลือกตั้งในสมัยหน้า แต่จะให้บุตรชายลงแทน

ฝ่ายโวล์ฟกังภรรยาและพรรคพวกนั้น เมื่อได้เสียเงินไปนับสิบล้านแล้วยังไม่พ้นมลทินสักที แถมถูกเปิดเผยเรื่องออกทางสื่อมวลชน ก็ออกมาโวยวายย้ำเตือนว่าตนได้จ่ายเงินสินบนไปมากน้อยเพียงใดให้ใครบ้าง ทั้งๆ ที่รู้ดี ว่าเป็นเกมการเมืองที่ห้าหนักันอยู่ระหว่างพรรคการเมือง (และอาจจะเป็นการผสมโรงห้าหนักันระหว่าง "มุ้ง" หลายๆ มุ้งที่อยู่ในพรรคการเมืองเดียวกันด้วยก็เป็นได้) ทำให้เรื่องยิ่งเพิ่มโยงโยให้ต้องสาวซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ

ส่วน ร.ต.อ. เฉลิม ซึ่งเป็นหน่วยกล้าตายเปิดเผยเรื่องนี้ออกมา ก็ต้องโดนตอบโต้กลับอย่างรุนแรงจากฝ่ายตรงข้าม ไม่ว่าจะเป็นกรณี การนำเอาภาพที่ตนเองเคยถ่ายรูปร่วมกับโวล์ฟกัง มาทำโปสเตอร์ปิดในหลายเขตใน กทม. หวังดึงดูดการให้และไปด้วยกัน หรือในกรณี เด็กกลองดวงใจ คือเปิดเรื่องว่าลูกชายสองคนของ ร.ต.อ. เฉลิม คือ ร.ต.ต. อาจหาญ และ ร.ต.ต. วันเฉลิม อยู่บำรุง ใช้ใบ สด.43 หรือใบรับรองผลการตรวจเลือดที่แสดงว่าได้ผ่านการเกณฑ์ทหารปลอม ไปสมัครเข้าเป็นข้าราชการตำรวจ ทำให้กลายเป็นเรื่องบานปลายไปอีกเรื่องหนึ่ง และขึ้นพาดหัวในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ทำให้ ร.ต.อ. เฉลิมเองก็ต้องวิ่งเต้นแก้ปมเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตามทุกๆ เรื่องยังไม่ถึงจุดจบที่กระจ่างชัดในใจของสาธารณชน ความคลุมเครือยังแผ่คลุมอยู่ทั่วไป เรื่องจึงยังจบไม่ได้ ต้องตามดูว่าเรื่องจะคลี่คลายไปอย่างไร

ความเคลื่อนไหวด้านอาหารและพลังงาน

1. ความเคลื่อนไหวด้านอาหาร

นำเรื่อง

ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ขณะที่มีการนำต้นตระหนกที่เริ่มต้นที่อังกฤษ เกี่ยวกับการเปิดเผยรายงานวิจัยเรื่องอาหารตัดแต่งยีน ทำให้หนูทดลองที่กินเข้าไป มีปัญหาด้านสุขภาพและระบบภูมิคุ้มกันอ่อนแอลง และความตื่นตระหนกท่าทีจะขยายตัวไปทั่วโลก ก็มีข่าวว่า โลกจะต้องเผชิญภาวะขาดแคลนอาหารในศตวรรษที่ 21 นี้ ถ้าหากไม่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผล ซึ่งจะเพิ่มได้ต้องนำ “เทคโนโลยีสมัยใหม่” (เช่นเทคโนโลยีตัดแต่งยีน เป็นต้น) มาใช้ เพราะในปี 2050 ประมาณว่าโลกจะมีประชากรทั้งหมดถึงประมาณ 10,000 ล้านคน สำหรับไทยเราเมื่อมีข่าวก็ตื่นตระหนกกันพอสมควร หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ได้พยายามออกมาชี้แจงและให้ความรู้ข้อมูลแก่ประชาชน และมีการกระตุ้นให้หน่วยงานต่างๆ เช่น องค์การอาหารและยาขยายบทบาทให้ครอบคลุมถึงปัญหาเรื่องนี้ด้วย ขณะเดียวกัน ท่านสันติสุข สมชีวิตา ปลัด ก.วิทยาศาสตร์ฯ ก็ออกมาแถลงอย่างมุ่งมั่นว่า จะส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอาหาร ผลักดันประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารเลี้ยงชาวโลกในอีก 20 ปีข้างหน้าให้ได้

ในช่วงปลายปีที่แล้วต่อต้นปีนี้ได้มีการเคลื่อนไหวใหญ่เกี่ยวกับการ “อาหารทางเลือก” หรือจะเรียกว่าเปิดโลกอาหารทางเลือก หลายครั้งด้วยกัน นับตั้งแต่การจัดสัมมนาโดยชมรมอยู่ร้อยปี ชีวีเป็นสุข ที่เสนอคำขวัญว่า “กินข้าวกล้องไม่ต้องกินยา กินถั่วงาปลาไม่ต้องพึ่งพานมวัว” (23-25 ต.ค. 2541) จนมาถึงการประชุมมังสวิวัตโลกครั้งที่ 33 โดยสหพันธ์มังสวิวัตนานาชาติ ร่วมกับสหพันธ์มังสวิวัตแห่งประเทศไทย และองค์กรภาครัฐและเอกชนที่สนใจอาหารทางเลือก (4-10 ม.ค. 2542) มีข้อเสนอที่น่าสนใจตาม ในเรื่องการใช้มังสวิวัตแก้ปัญหาภาวะขาดแคลนอาหารโลกในอนาคตต่อเนื่องมาจากการฮือฮาในเรื่องอาหารชีวจิต ของสาทิส อินทรกำแหง เมื่อปีที่แล้ว ต้นปีนี้มีข่าวที่ น.พ. ขวลิต สันติกิจรุ่งเรือง ผู้อำนวยการศูนย์ความร่วมมือการแพทย์ไทย-จีน ออกมากล่าวว่า “หลักการของชีวจิต สอดคล้องกับการส่งเสริมสุขภาพประชาชนของ ก.สาธารณสุข ซึ่งเน้นการป้องกันโรคมากกว่าการรักษา และปรากฏว่าทุกวันอาทิตย์ ระหว่างเวลา 06.30-12.00 น. กรมการแพทย์ ก.สาธารณสุขได้จัด โครงการครึ่งวันกับชีวจิตขึ้นด้วย

พร้อมๆ กันกับการเคลื่อนไหวด้านอาหารทางเลือกดังกล่าว ก็มีกระแสโจมตี กลุ่มอาหารเสริมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นแบบอาหารเสริมสุขภาพ หรืออาหารเสริมลดความอ้วน หรือที่เรียกว่าอาหารเพื่อสุขภาพ เนื้อหาสำคัญระบุว่าเป็นการโฆษณาเกินจริง ทำให้คนหลงเชื่อว่าจะช่วยรักษาโรคบางอย่าง หรือช่วยทำให้กลับหนุ่มสาว ยอมเสียเงินแพงๆ ซื้อมาบริโภค ทำให้กิจการอาหารเสริมขยายตัวเติบโตขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุดองค์การอาหารและยา (อย.) ต้องออกมาแสดงบทบาทประกาศยกเลิกการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์อาหารเสริม โดยปล่อยให้ซื้อขายกันอย่างอิสระ แต่ห้ามโฆษณา และถ้าพบว่ามีการโฆษณาเกินจริง ก็จะดำเนินการตามกฎหมาย พ.ร.บ. อาหารและยา

อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวด้านต่างๆ ในโลกของอาหารยังคงโลดแล่นกันต่อไป มีการเปิดเผยผลการค้นคว้าวิจัยกันออกมาเรื่อยๆ เช่นนักวิจัยของบริษัทขายช็อกโกแลตมีชื่อก็ศึกษาพบว่า ช็อกโกแลตนั้นมีสารสำคัญที่มีคุณสมบัติต่อต้านอนุมูลอิสระได้เป็นอย่างดี หรือมีผลการวิจัยชิ้นหนึ่งในญี่ปุ่นสรุปได้มาว่า คนที่รับประทานอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ด เช่นเบอร์เกอร์สำเร็จรูป หรือน้ำอัดลม จะมีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นโรค ดังนั้นจึงเป็นเรื่องของประชาชนจะต้องรู้จักเลือกเอาสิ่งที่ดีที่สุดด้วยตัวเอง จะหวังพึ่งระบบคงได้น้อยเต็มที

หัวข้อข่าว

- 1.1 การแตกตื่นเรื่องอันตรายจากอาหารตัดแต่งยีน - ศูนย์พันธุวิศวกรรมยอมรับว่ามีความเสี่ยง
เสนอตั้ง ค.กก. ความปลอดภัยทางชีวภาพ (กรุงเทพธุรกิจ 201141, 051141, 071141, The Nation 150242,
210242, สำนักข่าวไทย 160342, 200342, 250342, 310342)
- 1.2 โลกจะเผชิญภาวะขาดแคลนอาหาร และมีความต้องการความช่วยเหลือด้านอาหารอย่างเร่ง
ด่วน (มติชน 130242, สำนักข่าวไทย 151041, 131141, 030342)
- 1.3 การเคลื่อนไหวด้านอาหารทางเลือก-แก้วิกฤติอาหารด้วยมังสวิรัติ (สำนักข่าวไทย 231041, ไทยโพสต์
050142)
- 1.4 กระแสโจมตีอาหารเสริม บิบบี้ อย. ต้องยกเลิกการขึ้นทะเบียน (กรุงเทพธุรกิจ 091141, สำนักข่าวไทย
050342, กรุงเทพธุรกิจ 220242)
- 1.5 การเคลื่อนไหวในโลกของอาหารยังโลดแล่นต่อไป (ไทยรัฐ 170342, ไทยรัฐ 290342, สำนักข่าวไทย 131141)

สรุปประเด็นข่าว

- 1.1 การแตกตื่นเรื่องอันตรายจากอาหารตัดแต่งยีน-ศูนย์พันธุวิศวกรรมยอมรับว่ามีความเสี่ยง เสนอ
ตั้ง ค.กก. ความปลอดภัยทางชีวภาพ (กรุงเทพธุรกิจ 201141, 051141, 071141, The Nation 150242, 210242
สำนักข่าวไทย 160342, 200342, 250342, 310342)

การเปิดเผยของ ศ. อาร์พาด พุสซไท (Professor Arpad Pusztai)

ผู้จุดประกายเรื่องนี้คือ ศ.อาร์พาด พุสซไท แห่งสถาบันโรเวตต์ ในสกอตแลนด์ ซึ่งเป็นสถาบันที่ได้รับทุนอุดหนุนจากบริษัทเทคโนโลยีชีวภาพ ที่ใหญ่ที่สุดของโลก ชื่อมอนซานโต ในสหรัฐอเมริกา เมื่อปีที่แล้วเขาได้เปิดเผยผลการวิจัย ว่าพบว่าหลังจากให้หนูทดลองกินมันฝรั่งที่ผ่านการตัดแต่งยีนแล้วหนูมีปัญหารูปร่างหลายอย่าง รวมทั้งมีระบบภูมิคุ้มกันอ่อนแอลงด้วย หลังจากนั้นก็ได้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องนี้กันอย่างกว้างขวาง เกิดกระแสความหวาดกลัวอาหารตัดแต่งยีนขึ้นทั่วไป โดยเฉพาะที่ประเทศอังกฤษมีการเรียกอาหารชนิดนี้ว่า "อาหารแฟรงเคนสไตน์" และผู้คนจำนวนมากเลิกหรือเสี่ยงไม่ซื้ออาหารที่ผ่านกระบวนการตัดแปลงที่ขายทั่วไปในซูเปอร์มาร์เกต ทำให้เกิดความหวุ่นเกรงว่าธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารเหล่านี้จะต้องล้มเหลวลงอีก ขณะที่ยังไม่ทันฟื้นคืนจากกรณี "วัวบ้า"

แม้ว่า ศ.พุสซไท จะถูกไล่ออกจากสถาบันโรเวตต์ไปหลังจากที่เขาออกมายกการที่วิพากษ์ถึงผลการวิจัยขึ้นนี้ได้เพียงสองวัน แต่ก็ไม่ได้ช่วยให้ความวิตกกังวลที่แผ่กว้างไปทั่วโลกผ่อนคลายลงไป เพราะทุกวันนี้ดูเหมือนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการตัดแต่งยีนนั้นได้แทรกอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวันของประชากรทั่วทุกมุมโลกแล้วก็ได้ เทคโนโลยีชีวภาพได้กลายเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มาก ที่มีศักยภาพที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม วิธีการบริโภคอาหารของมนุษย์ กระทั่งถึงโครงสร้างของชุมชนเกษตรกรทั่วทั้งโลกไปแล้ว รายงานที่เปิดเผยออกมาระบุว่า ไร่ละ 60 ของอาหารดัดแปลงทั้งหลายที่วางขายอยู่ในร้านค้า ตั้งแต่ขนมขบเคี้ยว จนถึงผลิตภัณฑ์นมต่างๆ ส่วนมีองค์ประกอบของยีนที่ผ่านการตัดแต่งอยู่ไม่มากนักเลย มีการปลูกพืชที่พัฒนาจากเทคโนโลยีชีวภาพหลายชนิด เช่นฝ้าย ข้าวโพด ข้าวสาลี ถั่วเหลือง มันฝรั่ง ฯลฯ ในประเทศต่างๆ เช่นสหรัฐอเมริกา แคนาดา เม็กซิโก จีน อาร์เจนตินา แอฟริกาใต้ ออสเตรเลีย ฯลฯ รวมพื้นที่มากกว่า 125 ล้านไร่ ทั่วโลก นอกจากนั้นยังมีการใช้เทคโนโลยีนี้ในการผลิตยารักษาโรคมากมายหลายชนิดที่ใช้ในวงการแพทย์ทั่วโลกอยู่แล้ว

ความหวาดกลัวของสาธารณชนยังไม่มีใครสามารถทำความเข้าใจได้

การตัดแต่งยีน หรือที่เรียกว่า พันธุวิศวกรรม (Genetic Engineering) คือเทคโนโลยีที่ทำการเคลื่อนย้ายยีนจากสิ่งมีชีวิตหนึ่งไปแทรกไว้ในยีนของอีกสิ่งมีชีวิตหนึ่ง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งมีชีวิตนั้นไปตามความประสงค์ เช่น การเอายีนที่สามารถ "ต้านทานความเย็น" จากปลาไหลนอร์เวย์ไปแทรกไว้ในยีนของมะเขือเทศ เพื่อที่จะทำให้มะเขือเทศนั้นสามารถเจริญเติบโตได้แม้อากาศเย็นมีหมอกหนาที่เคยทำให้มะเขือเทศตาย ความหวาดกลัวอย่างแรกก็คือ ผลร้ายที่ไม่คาดคิดอาจจะเกิดขึ้นตามมา เหมือนในกรณีที่มีการนำเอาฮอร์โมนที่ผ่านการทำพันธุวิศวกรรมเพื่อเร่งการเจริญเติบโตมาใส่ในวัวนม ทำให้วัวบางตัวผลิตนมมากเกินไปจนกระทั่งไปดูดซับแคลเซียมมาจากกระดูก ในที่สุดทำให้โครงกระดูกในวัวทุด หรือการแทรกฮอร์โมนเร่งการเจริญเติบโตของมนุษย์ลงในหมู เพื่อเลี้ยงหมูให้ได้ขนาดใหญ่ขึ้น ผลที่ได้คือหมูที่สายตาไม่ดี ขี้ต่ออักเสบ เป็นแผลในกระเพาะ กล้ามเนื้ออ่อนล้า เจ็บขา และไร้สมรรถภาพทางเพศ เป็นต้น

ความหวาดกลัวต่อมาก็คือ ภาวะคุกคามในห่วงโซ่อาหาร เช่นกรณีพืชที่ผ่านการตัดแต่งยีนที่เติบโตในสภาพแวดล้อม อาจมีผลกระทบต่อเชื้อรา ไวรัส หรือศัตรูพืชต่างๆ หรืออาจทำให้พืชชนิดเดียวกันตามธรรมชาติต้องสูญพันธุ์ หรือกลายพันธุ์เกิดเป็นภัยต่อคนหรือสัตว์ต่างๆ ที่อยู่อาศัยในระบบนิเวศ กระทั่งมาถึงมนุษย์ เมื่อมนุษย์กินเข้าไป ยีนบางตัวเช่นยีนที่มีภูมิคุ้มกันต่อยาปฏิชีวนะ อาจถูกแบคทีเรียในร่างกายมนุษย์รับเอาไป ทำให้เชื้อเหล่านี้ดื้อยาและเป็นอันตรายต่อสุขภาพถึงตายได้ เป็นต้น มีรายงานยกตัวอย่างอาหารเสริมชนิดหนึ่งชื่อ แอล ตริปโตเฟน ที่ผลิตในญี่ปุ่นจากแบคทีเรียปรับแต่งสายพันธุ์ เข้าสู่ตลาดอเมริกา รายงานว่าทำให้มีคนตาย 37 ราย พิกการถาวรถึง 1,500 คน อีก 5,000 คนต้องเข้าโรงพยาบาล

การเคลื่อนไหวของฝ่ายต่างๆ เพื่อระงับยับยั้งกระแสความหวาดกลัว

ในประเทศอังกฤษ ได้มีการเรียกร้องให้รัฐบาลของนายโทนี แบลร์ ออกมาจัดการปัญหาเพราะคนอังกฤษถึงร้อยละ 90 ที่กำลังเกิดความกังวลในเรื่องอาหารการกิน และคนอีกทั่วโลกก็กำลังจะมีความกังวลไม่น้อยไปกว่าคนอังกฤษเช่นกัน มีการเรียกร้องให้ยุติการปลูกพืชประเภทตัดต่อยีนเพื่อการค้าเอาไว้ก่อนอย่างน้อย 5 ปี รวมทั้งการระงับการนำเข้าสินค้าประเภทนี้จากภายนอกประเทศ และการให้เอกสิทธิ์ในการผลิตอาหารหรือผลิตภัณฑ์จากการตัดแต่งยีนเอาไว้ทั้งหมด จนกว่าทุกอย่างจะคลี่คลาย

นายแบลร์ต้องออกมาประกาศเมื่อวันที่ 12 ก.พ. ว่าจะไม่มีอาหารที่ใช้เทคโนโลยีตัดแต่งยีนวางขายในอังกฤษ ถ้าหากยังไม่ได้ผ่านขั้นตอนต่างๆ ตามระเบียบที่วางไว้ ขณะเดียวกันบรรดานักวิทยาศาสตร์ทั้งจากอังกฤษและยุโรป สหรัฐอเมริกาและแคนาดา ได้มาร่วมกันลงนามในบันทึกสนับสนุนผลการค้นคว้าของ ศ.ฟุสโซ และว่าข้อสรุปของ ศ.ฟุสโซที่มีเหตุผลสมควรจะได้รับความใส่ใจ และได้เรียกร้องให้มีการปิดตลาดสินค้าประเภทนี้ให้เข้มงวดขึ้น

สำหรับในประเทศไทย มีรายงานว่ามีความพยายามนำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้หลายทศวรรษแล้ว ทั้งในด้านการพัฒนาพันธุ์พืชและผลิตผลจากพืช การพัฒนาพันธุ์สัตว์และการตรวจวินิจฉัยโรคสัตว์ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การพัฒนาปุ๋ยชีวภาพ การวิจัยและพัฒนาทางการแพทย์ เป็นต้น โดยมีการจัดตั้งศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพขึ้นเมื่อปี 2526 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของหน่วยงานทั้งในภาครัฐและเอกชน

กรุงเทพฯ 7 พ.ย. 2541 รายงานว่า ดร.สุทัศน์ ศรีวัฒนพงศ์ รอง ผอ. ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) ออกมายอมรับว่า อาหารที่ผ่านกระบวนการเทคโนโลยีชีวภาพหรือการตัดต่อยีนนั้น มีความเสี่ยงต่อสุขภาพผู้บริโภค แต่ก็ยืนยันว่าสามารถควบคุมได้ พร้อมทั้งมีความเห็นว่ารัฐควรตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพ สังกัดคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กับทั้งควรส่งเสริมให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเข้ามามีบทบาทดูแลเรื่องนี้โดยตรง ปัจจุบันนี้ ยังไม่มีระเบียบในเรื่องนี้โดยตรง รวมทั้งในเรื่องยาที่มาจากสัตว์ด้วย เพราะ ยัง ย. นั้นทราบว่ามีความคิดในบาง ดังนั้นควรมีระเบียบอาหารและยาในเรื่องนี้ออกมา

ดร.สุทัศน์ ยังเปิดเผยด้วยว่าประเทศไทยมีการนำเข้าพืชตัดต่อยีน เช่นข้าวโพด 5 แสนตัน และในท้องตลาดของไบโอเทคขณะนี้ กำลังตัดแต่งยีนของมะละกอ มะเขือเทศ และถั่ว และว่า "ที่น่าเป็นห่วงคือ ในเรื่องยีนเอสเอปในยาฆ่าหญ้า ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงในการปราบหญ้า" เกรงว่ายีนดังกล่าวหลุดออกไปในป่าจะทำให้ศัตรูพืชสร้างภูมิคุ้มกันและเกิดการปราบปรามยากขึ้น และเกรงว่ายีนดังกล่าวจะกระทบต่อพันธุ์พืชป่า

อย่างไรก็ตาม รายงานข่าวเมื่อ 16 มี.ค. ดร.สุทัศน์ยืนยันว่า ไบโอเทคยังคงให้ความสำคัญในการวิจัยตัดแต่งยีนทั้งของพืชและสัตว์ เพราะเป็นความจำเป็นในอนาคต เนื่องจากพบว่า จำนวนประชากรเพิ่มเร็วกว่าอาหารประมาณ 20-30 เท่า "การจะเพิ่มอาหารให้ได้ 70% ต้องใช้เทคโนโลยีชีวภาพเข้าไปดำเนินการ" ดร.สุทัศน์กล่าว และว่า ขณะนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ คณะอนุกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพ ได้ประสานงานกับ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ก.วิทยาศาสตร์ฯ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก. สาธารณสุข รวมทั้งกับ ก.เกษตร เตรียมหากฎเกณฑ์เพื่อสร้างระบบป้องกันภัยในเรื่องนี้อยู่

ไทยตั้งเป้าอีก 20 ปี เป็นแหล่งอาหารเลี้ยงชาวโลก (สำนักข่าวไทย 160342)

นายสันติ สมจิตตา ปลัด ก.วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กล่าวในการแถลงข่าวการจัดงานครบรอบ 20 ปี กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ว่า บทบาทของกระทรวงในอีก 20 ปีข้างหน้าจะเน้นหนัก 3 ด้าน คือ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมและพลังงาน โดยมีโจทย์คืออนาคตโลกจะต้องมีการแข่งขันทางการค้า การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีจะเป็นกลไกให้ทุกประเทศ ในการแข่งขันพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งว่าอนาคตไว้ว่าประเทศไทยจะเป็นแหล่งอาหารของโลก ส่งอาหารไปเลี้ยงชาวโลก ดังนั้นต้องมีการวิจัยและพัฒนาอาหารโดยมี ก.วิทยาศาสตร์ฯเป็นแกนนำ

1.2 โลกจะเผชิญภาวะขาดแคลนอาหาร และมีความต้องการความช่วยเหลือด้านอาหารอย่างเร่งด่วน (มติชน 130242, สำนักข่าวไทย 151041, 131141, 030342)

วาทิกันระดมสมองวางแผนแก้ไขภาวะขาดแคลนอาหารอีก 50 ปีข้างหน้า (มติชน 130242)

ข่าววันที่ 13 ก.พ. รายงานการเปิดเผยของ น.พ. อารี วัลยะเสวี ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ว่ามีนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงของโลก 27 คน ไปประชุมระดมสมองเรื่อง "ความต้องการอาหารในประเทศกำลังพัฒนาในศตวรรษที่ 21" ณ นครวาติกัน เพื่อหาแนวทางผลิตและกระจายอาหารให้เพียงพอกับประชากรโลก ซึ่งถึงปี ค.ศ. 2050 หรืออีกประมาณ 50 ปีข้างหน้า จะเพิ่มขึ้นมาเป็น 10,000 ล้านคน ที่ประชุมเห็นว่า โลกจำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผลทางการเกษตรของประเทศทางยุโรปและสหรัฐประมาณ 3-4 ตันต่อเฮกเตอร์ สำหรับประเทศกำลังพัฒนา จำเป็นต้องมีการวิจัยและพัฒนาทางด้านไบโอเทคโนโลยีและพันธุวิศวกรรมที่ทันสมัย รวมไปถึงวิธีการเพิ่มผลผลิตที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

โครงการอาหารโลกเผยประชาชนกว่า 800 ล้านคนอยู่ในภาวะอดอยาก (สำนักข่าวไทย 151041)

โครงการอาหารโลก หรือดับลิวเอฟพี ระบุว่า ประชาชนกว่า 800 ล้านคนทั่วโลกกำลังเผชิญภาวะอดอยากหรือทุพโภชนาการ และเรียกร้องให้นานาประเทศร่วมมือกันหาทาง สกัดกั้นมิให้สถานการณ์เลวร้ายลง ดับลิวเอฟพีระบุว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นในแอฟริกา และเอเชีย อันเป็นผลมาจากปรากฏการณ์เอลนีโญ รวมทั้งผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การสู้รบในแอฟริกา และคอซอโวโว์ ส่วนมีส่วนทำให้เกิดภาวะอดอยาก และว่า ดับลิวเอฟพีกำลังถูกบังคับให้เพิ่มความช่วยเหลือ และในบรรดาประเทศผู้รับความช่วยเหลือรายใหญ่ที่สุด ได้แก่ ชูแดน เกาหลีเหนือ บังกลาเทศ คอซอโว และแอลเบเนีย โดยเมื่อปี 2540 มีประชาชนถึง 53 ล้านคน ใน 84 ประเทศได้รับความช่วยเหลือจาก ดับลิวเอฟพี

เอฟโอไอระบุผลผลิตธัญญาหารโลกปีนี้จะลดลงร้อยละ 2

และเอเชียอาจต้องการความช่วยเหลือด้านอาหารถึง 5 ล้านตัน (สำนักข่าวไทย 131141, 030342)

รายงานฉบับล่าสุดขององค์การอาหารและเกษตรกรรมแห่งสหประชาชาติ หรือเอฟโอไอ คาดว่า ผลผลิตธัญญาหารโลกในปีนี้จะลดลงร้อยละ 2 จากเมื่อปีที่แล้ว โดยระบุว่าผลผลิตธัญญาหารโลกในปีนี้จะมียอด 1,872 ล้านตัน ขณะที่เมื่อปีที่แล้ว มียอด 1,912 ล้านตัน แต่ยังคงสูงกว่าอัตราเฉลี่ยเมื่อ 5 ปีก่อน สำหรับสาเหตุที่ผลผลิตธัญญาหารโลกลดลง ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการที่ปริมาณข้าวสาลี และข้าวอื่น ๆ รัสเซียและกลุ่มประเทศที่เคยอยู่ในสหภาพโซเวียตลดลง เนื่องจากภัยแล้ง รวมทั้งในเอเชียก็จะลดลงด้วย รายงานระบุว่าแอฟริกาตะวันออก ยังคงเป็นหนึ่งในภูมิภาคที่ประสบปัญหาขาดแคลนอาหารอย่างรุนแรง และยังคงต้องการความช่วยเหลือฉุกเฉิน

1.3 การเคลื่อนไหวด้านอาหารทางเลือก-แก่วิกฤติอาหารด้วยมังสวิรัต

(สำนักข่าวไทย 231041, ไทยโพสต์ 050142)

การสัมมนาของชมรมอยู่ร้อยปีชีวีเป็นสุข (สำนักข่าวไทย 231041)

ระหว่างวันที่ 23-25 ต.ค. 2541 ได้มีการจัดสัมมนาของชมรมอยู่ร้อยปีชีวีเป็นสุข ซึ่งมี ศ.น.พ. เสม พริ้งพวงแก้ว อดีต รมว. ก. สาธารณสุข เป็นประธานเปิดงาน มีประชาชนผู้สนใจเข้าร่วมฟังการบรรยายที่จัดขึ้นหลายหัวข้อกว่า 1,500 คน ผู้จัดงานได้เสนอคำขวัญว่า "กินข้าวกล้องไม่ต้องกินยา กินถั่วงาปลาไม่ต้องพึ่งพามันวู" มีการปาฐกถาและบรรยายในหัวข้อที่น่าสนใจต่างๆ เช่นเรื่อง "วัฒนธรรมการกิน อยู่อย่างไทย ด้านภัยเศรษฐกิจ" และเรื่อง "ฉันทกถาสภาพไทยใหม่ ด้วยข้าวกล้อง ถั่ว งา ปลา" และ "การพึ่งตนเองด้วยเศรษฐกิจพอเพียง"

ในการอภิปรายหัวข้อเรื่อง "พิทักษ์สุขภาพตนเอง บริโภคให้ปลอดภัย" น.พ.จักรธรรม ธรรมศักดิ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้เสนอให้ใช้หลักโภชนาบัญญัติ 9 ข้อ คือ การกินข้าวเป็นหลัก กินอย่างอื่นเป็นรอง กินอาหารครบ 5 หมู่อย่างหลากหลาย หมั่นดูแลสุขภาพน้ำหนักตัวไม่ให้เกินเกณฑ์ กินนมตามวัย กินผักผลไม้ให้มาก มีสุขภาพจิตดี และออกกำลังกายสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงอาหารไขมันสูง อาหารรสจัด ลดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ รวมทั้งชาและกาแฟ พร้อมกันนี้ยังแนะนำวิธีการล้างผักผลไม้ให้ปลอดสารพิษ ว่าการล้างผักในน้ำไหลผ่าน 2 นาที สามารถลดสารพิษได้ ร้อยละ 54 แช่ผัก 15-20 นาที ในด่างทับทิม สามารถลดสารพิษ ประมาณร้อยละ 30 แช่ผักในน้ำส้มสายชู ลดสารพิษได้ ร้อยละ 60 อย่างไรก็ตามวิธีที่ปลอดภัยก็คือ เลือกซื้อผักผลไม้จากแหล่งผลิตที่ปลอดสารพิษ

การจัดประชุมสหพันธ์มังสวิรัตโลก ครั้งที่ 33 (ไทยโพสต์ 050142)

การประชุมครั้งนี้จัดโดยสหพันธ์มังสวิรัตนานาชาติ ร่วมกับสหพันธ์มังสวิรัตแห่งประเทศไทย ชมรมอยู่ร้อยปีชีวีเป็นสุข และคณะอุตสาหกรรมเกษตร ม.เชียงใหม่ ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว จ.เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 4-10 ม.ค. 2542 โดยมี พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ เป็นประธานกล่าวเปิดการประชุม มีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมเป็นแขกชาวต่างประเทศประมาณ 200 คน กับผู้สนใจชาวไทยอีกประมาณ 800 คน

ในงานนี้ พล.อ.สายหยุด เกิดผล ประธานสหพันธ์มังสวิรัตแห่งประเทศไทย กล่าวบรรยายในเรื่อง “มังสวิรัตกับความมั่นคงของมนุษยชาติ” ระบุว่าความมั่นคงจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อประชาชนมีสุขภาพดี และไม่ต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายปีละมากๆ ไปรักษาโรคต่างๆ อันเกิดมาจากการบริโภคเนื้อสัตว์มากเกินไปจนเกินไป

ส่วน รศ.ไมตรี สุทธิจิตต์ อาจารย์คณะแพทยศาสตร์ ม. เชียงใหม่ ระบุว่า อาหารเพื่อสุขภาพของคนไทยมีเพียง 4 หมู่เท่านั้น คือ ข้าว พืช ผัก ผลไม้ ไขมันจากพืช ซึ่งเป็นอาหารจากธรรมชาติที่มีราคาถูก และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง มีผลการวิจัยในต่างประเทศระบุว่า คนกลุ่มที่กินอาหารธรรมชาติที่มีกากใยเป็นประจำ จะทำให้สุขภาพกายและจิตใจดีกว่าคนกลุ่มที่กินเนื้อสัตว์ตลอดเป็นอย่างมาก

ดร.อาจอน ชุมสาย ณ อยุธยา ประธานศูนย์สัตตยาไสแห่งประเทศไทย กล่าวปาฐกถาพิเศษเรื่อง “มังสวิรัต วิถีแห่งชีวิต” ระบุว่า อาหารมังสวิรัตนั้น มีผลดีต่อการฝึกปฏิบัติสมาธิ จิตสำรวม เยือกเย็น และสามารถจัดโรคเช่น ไมเกรน หรือระบบย่อยอาหารผิดปกติ ดร.อาจอนยังกล่าวด้วยว่า ในศตวรรษที่ 21 ประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า 10,000 ล้านคน อาหารมังสวิรัตจะเป็นหนทางเดียวที่จะรองรับการบริโภคอย่างมหาศาลของคนกลุ่มนี้ได้ นอกจากนี้ ยังจะสามารถรักษาสภาพแวดล้อมที่กำลังวิกฤติให้กลับดีขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งได้ด้วย

อนึ่งในการอภิปรายกลุ่มเรื่อง “วิกฤติของโลกในด้านแหล่งอาหาร ชีวิตสัตว์ป่า เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม นิเวศวิทยาและสุขภาพ” ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจากสมาคมมังสวิรัตจากหลายประเทศ เช่น ดร.โซมอน โช ประธานสมาคมมังสวิรัตแห่งฮ่องกง ดร.โรเบิร์ต เฟรเซอร์ ประธานสมาคมมังสวิรัตแห่งออสเตรเลียตะวันตก มร.ดูเลย์ กริส นักเขียนชื่อดังจากผลงานหนังสือชื่อ “มังสวิรัตนิยม วิถีแห่งชีวิต” ดร.พุดเพนตรา เคเจน ประธานสมาคมมังสวิรัตแห่งบอสตาวานา และ ดร.ครอส พาสกวีนิ ประธานสมาคมมังสวิรัตแห่งลักเซมเบิร์ก โดยมี มร.แมกซ์เวล จีลี รองประธานสหพันธ์มังสวิรัตนานาชาติ เป็นผู้ดำเนินรายการ ได้มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องอาหารมังสวิรัตที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาหนทางแก้ปัญหาวิกฤติการณ์โลก และการเข้าสู่สังคมมังสวิรัตในศตวรรษที่ 21 เป็นต้น

ก. สาธารณสุขยอมรับหลักชีวิตจิตสอดคล้องกับนโยบายสร้างเสริมสุขภาพของกระทรวง (กรุงเทพฯธุรกิจ 020342)

จากการเปิดเผยของ น.พ. ขวลิต สันติกิจรุ่งเรือง ผู้อำนวยการศูนย์ความร่วมมือการแพทย์ไทย-จีน ระบุว่าเนื่องจากหลักชีวิตจิตนั้น เน้นการป้องกันโรคมากกว่าการรักษา กรมการแพทย์ ก.สาธารณสุขได้มีการจัดกิจกรรม ครึ่งวันกับชีวิตจิต ทุกวันอาทิตย์ระหว่างเวลา 06.30 - 12.00 น. โดยเริ่มด้วยกิจกรรมดื่มน้ำจากถั้วช้ำ ออกกำลังกายให้เหงื่อออก นวดกดจุด บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ มีอาหารชีวิตจิต น้ำแครอทบริการ เสียค่าอาหารและเครื่องดื่มเพียงคนละ 60 บาท

น.พ. ขวลิตกล่าวอีกว่า ขณะนี้สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ให้ความสนใจการวิจัยด้านการแพทย์ทางเลือก ขณะที่สำนักงานนโยบายและแผนของกระทรวงฯ เองก็มีกลุ่มงานที่สนใจทบทวนการแพทย์ทางเลือกที่มีในประเทศไทย เพื่อทดสอบมาตรฐานเพื่อให้การรับรอง การทดสอบจะยึดเกณฑ์ปลอดภัย ไม่ทำอันตรายคนไข้มากกว่าที่เขาป่วยอยู่ ต้องมีประสิทธิผลระดับหนึ่ง คือประมาณร้อยละ 60-70 และที่สำคัญต้องประหยัด

1.4 กระแสใจเมตอาหารเสริม บีบให้ อย. ต้องยกเลิกการขึ้นทะเบียน

(กรุงเทพฯธุรกิจ 091141, สำนักข่าวไทย 050342, กรุงเทพฯธุรกิจ 220242)

แพทย์เตือนใช้อาหารเสริมดูดซับไขมันระวังเกิดโรคแทรกซ้อน (กรุงเทพฯธุรกิจ 091141)

พ.ญ. มณฑนา ประทีปะเสน รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ม.มหิดล กล่าวว่า อาหารลดน้ำหนักประเภทกลุ่มใยอาหาร ไม่ว่าจะเป็นหัวบุก ส้มแขก เปลือกปู เปลือกกุ้ง ฯลฯ จะใช้กลไกของการดูดซับไขมันในอาหารให้หมด หากรับประทานเป็นประจำติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำให้ร่างกายไม่มีไขมันที่เข้าไปช่วยดูดซึมวิตามินบางตัวได้ เช่น เอ เค ดี อี ซึ่งเป็นวิตามินที่มีคุณสมบัติช่วยในเรื่องการมองเห็น ลูกตาแข็งแรง และเสริมภูมิคุ้มกันร่างกาย ป้องกันการติดเชื้อ การดูดซึมแคลเซียม และทำให้เลือดแข็งตัว เมื่อขาดวิตามินเหล่านี้ ก็จะทำให้เป็นโรคต่างๆ เช่น ผิวหนังแห้ง ตาบอดกลางคืน อูจจาระร่วงง่าย เป็นโรคมุมพังก่ายด้วย เลือดไหลไม่หยุด ทำให้เสียชีวิตในที่สุด

แพทย์จุฬาเตือนอย่าหลงเชื่อคำโฆษณาอ้างผลิตภัณฑ์อาหารเสริม

จำพหุภักดิ์อุณโปลหรือว้าว รวมทั้งสารแคโรทีนและวิตามินสำเร็จรูปต่าง ๆ (สำนักข่าวไทย 050342)

ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของ พ.ญ.พรทิพย์ หุยประเสริฐ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยอธิบายว่า ความชราของผิวหนังเกิดจากการทำงานของเซลล์ต่าง ๆ ในชั้นผิวหนังเสื่อมลง จากเดิมเคยเก็บสร้างเค-รา-ติน เก็บความชุ่มชื้นได้ในช่วงวัยรุ่น เมื่อเซลล์เสื่อมลงการสร้างสารดังกล่าวก็มีผิดปกติ ผิวหนังไม่เรียบและไม่สามารถเก็บความชุ่มชื้นได้ ผู้สูงอายุจึงผิวแห้ง หยาบ

และบางแห่งจุดต้น เซลล์สร้างเม็ดสีทำงานไม่สม่ำเสมอจึงเกิดจุดด่างดำ เซลล์ที่สร้างคอลลาเจนและสารอื่น ๆ เพื่อให้ผิวหนังยืดหยุ่น เติบโต ทำงานน้อยลงผิวจึงเหี่ยวยุบ ความชราหรือความแก่จึงเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ ซึ่งอธิบายได้หลายสาเหตุเช่น ความชราถูกกำหนดโดย พันธุกรรม ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้นอกจากการปลูกถ่ายพันธุกรรม แต่นักวิจัยหลายคนอธิบายว่า เซลล์เมื่อทำงานต่อมานานจะทำงาน ผิดพลาด ก็เกิดสารอนุมูลอิสระมากกว่าปกติ ร่างกายต้องเร่งสารต่อต้านอนุมูลอิสระ ซึ่งในสภาวะปกติจะอยู่ในสภาวะสมดุลย์ แต่ถ้ามี อนุมูลอิสระมากกว่า เกิดการเสื่อมหรือทำลายเซลล์ได้

พ.ญ.พรทิพย์ กล่าวว่า ตามปกติอนุมูลอิสระที่เกิดขึ้นจะถูกทำลายโดยสารต่อต้านอนุมูลอิสระซึ่งมีภายในเซลล์อยู่แล้ว เช่น วิตามินซี วิตามินอี เอนไซม์ซูเปอร์ออกไซด์ ไดสมูเทส การรับประทานเสริมจะไม่มีประโยชน์แต่จะสิ้นเปลืองเงิน หากกินอาหารถูกส่วน ร่างกายจะได้รับสารต่อต้านอนุมูลอิสระอยู่แล้ว สารแคโรทีน มีในผัก ผลไม้สีเขียว ส้ม เหลืองและแดง สามารถต่อต้านอนุมูลอิสระได้เช่นกัน รับประทานผัก ผลไม้โดยตรงร่างกายจะได้รับเกลือแร่และใยอาหารด้วย จึงได้ประโยชน์กว่าการรับประทานสารแคโรทีนสำเร็จรูป ประเภทที่นำมาจำหน่ายในรูปแบบสารสกัดจากกระดุกอ่อนปลา หรือกระดุกอ่อนวัว เป็นต้น

พ.ญ.พรทิพย์ กล่าวอีกว่า พบการเพิ่มขึ้นของอนุมูลอิสระเมื่อมีเมตาบอลิซึมเพิ่มขึ้นในเซลล์ เช่น รับประทานอาหารเกินความต้องการ โดยเฉพาะไขมันและโปรตีน หรือการออกกำลังกายมากเกินไป การสูบบุหรี่ ผลภาวะ ความเครียด รวมทั้งแสงแดด การชะลอความแก่จึงเป็นยอดปรารถนาของทุกคน จึงเป็นช่องทางให้ผลิตภัณฑ์เพื่อชะลอความเสื่อมของผิวหนัง (Antiaging products) จำหน่ายอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน พวกวิตามินซี วิตามินอีและวิตามินเอ ยังนิยมนำมาผสมในครีมบำรุงผิวเพื่อต่อต้านอนุมูลอิสระ วิตามินเอ นำมาผสมในครีมรักษาสิว ครอบเหนี่ยวนำจากแสงอัลตราไวโอเล็ต ในเครื่องสำอางยังมีการโฆษณาว่าผสมวิตามินบี 3 หรือไนอาซินและ วิตามินบี 5 หรือ โฟลิก แอซิด อ้างว่าช่วยบำรุงผิว แต่ทางการแพทย์ยังไม่ยืนยันถึงประโยชน์ของวิตามินบี 3 และบี 5 ส่วนการใช้วิตามินซี อีและเอ รักษา ริ้วรอยจากแสงแดด ป้องกันหน้าหมองคล้ำก็เป็นการรักษาที่ปลายเหตุ การหลบแดดและการใช้สารกันแดดจะได้ผลดีกว่า พ.ญ.พรทิพย์ กล่าว และว่า ทางที่ดีแล้ว ควรหันมาดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง รับประทานอาหารให้ถูกส่วน พักผ่อนเพียงพอ ออกกำลังกายพอสมควร ที่สำคัญอย่าเครียด วิตกกังวล เพราะความเครียดทำให้น้ำเหี่ยวได้

อย. ยกเลิกการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์อาหารเสริม พร้อมห้ามโฆษณาเกินจริง (กรุงเทพฯธุรกิจ 220242)

จากการเปิดเผยของ น.พ. ศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ว่า อย. มีมาตรการใหม่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารเสริม โดยต่อไปไม่ต้องมาขอขึ้นทะเบียนจาก อย. ทั้งที่ผลิตในประเทศและนำเข้า โดยจะมีการกำกับประกาศ ก. สาธารณสุข แต่ทั้งนี้จะต้องมีการติดฉลากว่ามีส่วนผสมอะไรบ้าง ห้ามไม่ให้มีการโฆษณาอ้างสรรพคุณต่างๆ ถ้าพบว่ามีโฆษณาเกินจริง หลอกหลวงผู้บริโภค ก็จะถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ทั้งนี้ผู้บริโภคจะต้องประเมินและพัฒนาตัวเองควบคู่กันไปด้วย

1.5 ความเคลื่อนไหวในโลกของอาหารยังโลดแล่นต่อไป

(ไทยรัฐ 170342, ไทยรัฐ 290342, สำนักข่าวไทย131141)

ผั่งพบข้าวกล้องเป็นยาอายุวัฒนะ (ไทยรัฐ 170342)

คณะนักวิจัยของมหาวิทยาลัยมินเนโซตา กล่าวในรายงานผลการวิจัยว่า คนทั่วไปไม่ว่าในอเมริกาหรือที่อื่น ล้วนแต่มีแรงเพราะกินข้าว แต่คนส่วนใหญ่ไปนิยมกินข้าวขาวกันเสียหมด แม้ว่าจะมีการเติมวิตามินในขนมปังที่ทำจากข้าวขาว ก็ยังมีประโยชน์ต่อร่างกายสู้ขนมปังทำด้วยแป้งจากข้าวซ้อมมือไม่ได้ ข้าวกล้องอุดมด้วยสารอาหาร และส่วนประกอบอันเป็นคุณ แก่ร่างกายมากมายหลายชนิด แต่ถูกทำลายไปเพราะการขัดสี ได้พบว่าหญิงชราวัยระหว่าง 55-69 ปี ในกลุ่มที่ศึกษา ผู้ที่กินข้าวกล้อง มีชีวิตความเป็นอยู่สมบูรณ์ สุข ไม่ค่อยเป็นโรคเมื่อยและหัวใจอย่างคนอื่น และมักไม่ค่อยมีวุ่นวายในเรื่องสุรา ยาเมา จากการศึกษาติดตามต่อมาเป็นเวลาติดต่อกันอีก 6 ปี ได้พบว่าหญิงชราในกลุ่มที่กินข้าวกล้องเป็นหลัก มีเสียชีวิตในช่วงระยะเวลา 9 ปีต่อมาเพียง 595 คน ในขณะที่กลุ่มที่ชอบกินข้าวกล้องต่ำกว่าเพื่อน เสียชีวิตไปมากถึง 914 คน คณะนักวิจัยสรุปว่า ถ้าหากประชาชนทั้งประเทศ จะหันมากินข้าวกล้องกันให้มากขึ้น จะนับเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต

นักวิจัยบริษัทขายช็อกโกแลต พบว่าช็อกโกแลต มีธาตุเป็นคุณกับร่างกาย (ไทยรัฐ290342)

นักวิจัยของบริษัทผู้ผลิตขนมช็อกโกแลตใหญ่ ร่วมกับมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เดวิส ในสหรัฐฯ พบในการศึกษาว่า เมล็ดโกโก้ที่ใช้ทำช็อกโกแลต มีส่วนประกอบของสารฟลาโวนอยด์ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นตัวต่อต้านอนุมูลอิสระซึ่งเป็นต้นเหตุที่ทำให้เซลล์แตกตัวผิดปกติ กลายเป็นมะเร็ง โดยช่วยป้องกันคราบที่ก่อตัวในเส้นเลือดอันเป็นต้นเหตุให้เส้นเลือดอุดตัน

อนึ่ง ในรายงานกล่าวด้วยว่า ในที่ประชุมผู้เชี่ยวชาญช็อกโกแลตที่ประเทศสเปน เมื่อปีกลาย นักวิทยาศาสตร์ได้รายงานว่า เมล็ดโกโก้มีสารประกอบเคมีมากถึงกว่า 600 ชนิด และมีสรรพคุณป้องกันมะเร็งและโรคหัวใจ ทั้งยังบำรุงภูมิคุ้มกันของร่างกายให้แข็งแรง รักษาโรคข้ออักเสบและบรรเทาความเครียดอีกด้วย

การรับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ดทำให้มีอารมณ์ฉุนเฉียวง่าย (สำนักข่าวไทย131141)

นายอิริชิ โอซาวา นักจิตวิทยาเกษียณอายุ จากมหาวิทยาลัยอิวาเตะของญี่ปุ่น กล่าวว่า สภาพแรงดันของการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ทำให้ชาวญี่ปุ่นหันมารับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ด เช่นบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป แฮมเบอร์เกอร์ และเครื่องดื่มประเภทน้ำอัดลมกันมากขึ้น ซึ่งนักวิจัย พบว่า อาหารประเภทนี้มีอิทธิพลต่อการก่อความรุนแรง ดังนั้นแนวโน้มปัญหาเด็กก่ออาชญากรรมในญี่ปุ่นมากขึ้นนั้นก็อาจเป็นผลมาจากการรับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ด

นักวิจัย กล่าวว่า อาหารฟาสต์ฟู้ด เป็นอาหารที่ประกอบด้วยน้ำตาลในปริมาณมาก แต่มีวิตามินและแร่ธาตุน้อย จึงส่งผลเสียต่อการปรับสมดุลของกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางเคมีในร่างกาย ทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดสูง ส่งผลให้ร่างกายต้องขับถ่ายน้ำตาลออกเพื่อให้เกิดสมดุลในร่างกาย หลังจากนั้นก็จะรู้สึกหิวและมีความเครียดง่าย มหาวิทยาลัยชิบูยะ ศึกษาเด็กวัยรุ่นที่เคยกระทำผิดกฎหมาย ๒๗๐ คน พบว่า ร้อยละ ๒๕ รับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ด และมีแนวโน้มไม่ได้รับประทานอาหารเช้าเหมือนเด็กทั่วไปถึง ๓ เท่า ทางด้านหนังสือพิมพ์โตเกียวแนะนำให้งดอาหารที่มีผักเป็นส่วนประกอบมาก ๆ ให้ลูกรับประทาน อย่างน้อยวันละครั้ง เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของเด็ก

2. ความเคลื่อนไหวด้านพลังงาน

น้ำเรื่อง

การเคลื่อนไหวด้านพลังงานในรอบระยะเวลาของการรายงาน ส่วนใหญ่เป็นผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจที่ใหญ่โตเกินความคาดหมาย ผลสำรวจการใช้น้ำมันปี 2541 หดตัวลงร้อยละ 9.8 ยอดนำเข้าน้ำมันตกลงร้อยละ 10.9 ช่วงปลายปีมีรายงานข่าวผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ไวยว่ายอดขายน้ำมันหดตัวลงถึงร้อยละ 50 ซึ่งนอกจากผลจากการใช้น้อยลงแล้ว ยังระบุว่ามีการนำน้ำมันเถื่อนมาขายในท้องตลาดด้วย

ที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักที่เป็นข่าวก็คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เนื่องจากมีโครงการต่อเนื่องจำนวนมากที่กำหนดไว้ตั้งแต่ก่อนเกิดภาวะวิกฤติเศรษฐกิจหดตัว และบนฐานของความต้องการใช้พลังงานที่จะเพิ่มพูนขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นก่อนอื่นคือภาวะสำรองไฟฟ้าทั่วระบบ และยังจะต้องเพิ่มขึ้นอีกตามสัญญาที่จะรับซื้อกระแสไฟฟ้าทั้งจากต่างประเทศเช่นลาว มาเลเซีย และจากในประเทศที่ กฟผ. สัญญาจะรับซื้อจากโครงการผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระและผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กต่างๆ ขณะเดียวกันเงินลงทุนก็ขาดแคลนเนื่องจากแผนการออกพันธบัตรต่างประเทศล้มเหลวไปเนื่องจากดอกเบี้ยตลาดโลกสูงเกินไป

กระแสข่าวในช่วงที่ผ่านมาจึงเผยให้เห็นการดิ้นรนของ กฟผ. ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการขอขึ้นค่าไฟฟ้าซึ่งเป็นเรื่องส่งผลกระทบกว้าง จนถึงการจัดสินใจตัดยอดงบการลงทุนรอบ 10 ปี (1999-2009) ลงถึง 89,100 ล้านบาท นอกเหนือจากการวิ่งเต้นเพื่อชะลอการรับมอบกระแสไฟฟ้าที่สั่งซื้อเอาไว้ที่ลาว และโครงการสร้างโรงไฟฟ้าของผู้ผลิตอิสระต่างๆ

โยงมาถึงโครงการ ก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน 2 โรง คือโรงไฟฟ้าบ้านกรูดของ บ. ยูเนียน พาวเวอร์ ๔ กับโรงไฟฟ้าบ่อนอก ทั้งสองแห่งอยู่ใน จ. ประจวบคีรีขันธ์ และก๊ออยู่ในโครงการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตอิสระของ กฟผ. ซึ่งปัจจุบันมีทั้งสิ้น 7 โครงการด้วยกัน ปรากฏว่าทั้งสองโครงการประสบปัญหาการต่อต้านจากชาวบ้านอย่างยืดเยื้อ จนเมื่อวันที่ 10 ก.พ. นายพินิจ จารุสมบัติ รมต.ชน. ก.มหาดไทย ในฐานะรองประธานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติได้สั่งระงับ

การก่อสร้างไว้ก่อน แต่ รมต.สาวิตต์ก็อ้างความรับผิดชอบ ให้เดินหน้าทำประชาพิจารณ์ ต่อไป ขณะรายงานข่าวยังมีความขัดแย้งกันไม่เลิกเรื่องการคัดเลือกตัวคนเข้าคณะทำประชาพิจารณ์

อีกแห่งหนึ่งซึ่งมีการต่อต้านอย่างเป็นทางการก็คือ ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ออร์กซ์ ซึ่งถูกสั่งให้ระงับโครงการไว้ก่อนเช่นกัน แต่ก็ต้องเดินหน้าโครงการไปเรื่อยๆ เพราะตั้งงบประมาณไว้กว่า 7 พันล้านบาท จนกระทั่งมีการสาวเรื่องแฉออกมามากขึ้น ชาวบ้านและองค์กรเอกชนขยายแนวร่วมกว้างขึ้น การต่อสู้เผ็ดร้อนทั้งในสนามและบนโต๊ะประชุม

อย่างไรก็ตาม การต่อสู้ดิ้นรนยังต้องเดินหน้าต่อไป ไม่ว่าจะเป็นแผนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจด้านพลังงานที่วางไว้แล้ว โดยหากเสร็จสิ้นโดยพื้นฐานภายในปีนี้ รัฐหวังจะโยกเงินจากการนี้สัก 7-8 หมื่นล้านบาท โครงการของกระทรวงอุตสาหกรรม ของ รมต. สุวัจน์ ลิปตพัลลภ ที่ให้อุตสาหกรรมและการผลิตกระแสไฟฟ้าหันมาใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงถึงร้อยละ 70 ซึ่งไปสอดคล้องกับแนวทางการเคลื่อนไหวให้เปิดเสรีก๊าซธรรมชาติ และการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ที่ให้แยกกิจการก๊าซท่อก๊าซธรรมชาติออกมาเป็นบริษัทในเครือ ปตท. แต่ก็ถูกคัดค้านอย่างมากจาก กฟผ. ซึ่งมีหลายโครงการที่กำหนดให้ดำเนินการในการผลิตกระแสไฟ ผลกระทบจะโยงไปถึงกระบวนการนำเข้าถ่านหินจากต่างประเทศที่มีการกำหนดกันไว้แล้ว ทำให้เกิดมีวิวาทะว่าด้วยเรื่องควรจะใช้เชื้อเพลิงชนิดใดผลิตกระแสไฟฟ้าดี ต่างฝ่ายต่างมีข้อมูลมาสนับสนุน

แต่ไม่ว่าใครคิดจะใช้เชื้อเพลิงชนิดใด ก็น่าจะต้องให้ความสนใจเรื่องการประหยัดพลังงาน เพราะพลังงานสำรองใต้พื้นโลกของเราไม่ว่าชนิดใดล้วนมีวันที่ต้องหมดสิ้น เช่นที่มีรายงานว่า ภายในอีกเพียง 10 ปีข้างหน้า น้ำมันที่สูบๆ กันขึ้นมาจากแหล่งต่างๆ ก็จะเริ่มเหือดแห้งสูบขึ้นมาได้น้อยลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นยุคน้ำมันราคาถูกจะไม่มีวันวนกลับมาอีกแล้ว

หัวข้อข่าว

- 2.1 ภาวะการใช้ การผลิตและการค้าผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมปี 2541 (The Nation 130242, มติคม. 180242, สำนักข่าวไทย 250941, 101041, 011041, 020941)
- 2.2 กฟผ. เจอสมรสนักสำรวจไฟฟ้าท่วมระบบ หวังสุดท้ายเม็ดเงินจากการแปรรูป (สำนักข่าวไทย 120941, 110242, 040941, 220941, 230941)
- 2.3 กระแสคัดค้านของชาวบ้านและองค์กรพัฒนาเอกชนต่อกระบวนการตั้งหน่วยผลิตกระแสไฟฟ้าหลายแห่ง (ไทยโพสต์ 101241, กรุงเทพธุรกิจ 110242, สำนักข่าวไทย 10, 13, 15, 160242, 03, 090342)
- 2.4 ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ออร์กซ์ ถูกชาวบ้านและองค์กรพัฒนาเอกชนคัดค้านการก่อสร้าง ต่อมาบานปลายเป็นเรื่องความไม่โปร่งใส (ผู้จัดการ 180142, 170242 กรุงเทพธุรกิจ 200142, 010242, 090242, 190242, 020342, 110342, 160342 ไทยรัฐ 090242, 130242) 170242, 180242 มติชน 090242 Bangkok Post 130242, 140242 The Nation 280242)
- 2.5 เปิดแผนแปรรูปพลังงานปี 42 -หวังโยกเงินต่างชาติ 7 หมื่นล้าน (ผู้จัดการ 080142)
- 2.6 ก.อุตสาหกรรมเสนอกระตุ้นอุตสาหกรรมและขนส่งใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงให้มากขึ้น จุดประกายวิวาทะว่าด้วยการเลือกใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสม (มติ คม. 180142, สำนักข่าวไทย 180142, สำนักข่าวไทย 151041, The Nation 140142, ผู้จัดการ 140142, กรุงเทพธุรกิจ 250142, 290142)
- 2.7 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสำรวจน้ำมันชี้ว่า ยุคน้ำมันราคาถูกจะจบสิ้นลงภายใน 10 ปีนี้ (Scientific American มี.ค. 2541)

สรุปประเด็นข่าว

2.1 ภาวะการใช้ การผลิตและการค้าผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมปี 2541 (The Nation 130242, มติครม. 180242, สำนักข่าวไทย 250941, 101041, 011041, 020941)

อัตราการใช้น้ำมันปี 2541 หดตัวร้อยละ 9.8

แต่การใช้ก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (The Nation 130242, มติครม. 180242)

รายงานสถิติตัวเลขการใช้ผลิตภัณฑ์น้ำมันของ The Nation วันที่ 13 ก.พ. 2542 กล่าวว่า อัตราการบริโภคผลิตภัณฑ์จากน้ำมันของไทยในปี 2541 ลดลงเกือบร้อยละ 10 เหลือ 651,960 บาร์เรลต่อวัน ส่วนการบริโภคก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 เป็น 216,310 บาร์เรลต่อวัน การนำเข้าน้ำมันทั้งหมดลดลงร้อยละ 10.9 เหลือ 701,500 บาร์เรลต่อวัน น้ำมันดิบส่งเข้าลดลงร้อยละ 7.2 เหลือ 676,240 บาร์เรลต่อวัน ตัวเลขแสดงให้เห็นว่าการใช้แหล่งเชื้อเพลิงในประเทศมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นก๊าซธรรมชาติ หรือน้ำมันดิบ ต่างเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 328,800 บาร์เรลต่อวัน หรือร้อยละ 2.2

อนึ่ง มีตัวเลขสถิติภาพรวมของการใช้พลังงานของประเทศในปี 2541 เสนออยู่ในรายงานของ ก. อุตสาหกรรม ที่นำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 18 ม.ค. 2542 มีตัวเลขที่น่าสนใจดังนี้

ปริมาณการใช้พลังงานในประเทศปี 2541

ชนิดเชื้อเพลิง	ปริมาณการใช้	หน่วย	คิดเป็นปริมาณเทียบเท่า น้ำมันดิบ (บาร์เรลต่อวัน)	สัดส่วนการใช้ (%)
น้ำมัน	638,000	บาร์เรลต่อวัน	638,000	61.7
ก๊าซธรรมชาติ	1,638	ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน	231,000	22.4
ลิกไนต์	55,351	ตันต่อวัน	117,000	11.3
ถ่านหินนำเข้า	3,399	ตันต่อวัน	16,000	1.5
พลังน้ำ	5,897	ล้านหน่วย	33,000	3.1
		รวม	1,034,000	100

โดยรายงานได้ระบุด้วยว่า ในจำนวนพลังงานทั้งหมด ประเทศไทยนำเข้าพลังงานคิดเป็นสัดส่วนทั้งสิ้นร้อยละ 65 คิดเป็นมูลค่า 184,600 ล้านบาท สำหรับพลังงานที่สามารถผลิตได้เองภายในประเทศ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35 มูลค่า 54,500 ล้านบาท โดยก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้ในประเทศไทย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22 มูลค่า 47,000 ล้านบาท ทำให้สามารถลดการนำเข้าน้ำมันเตาได้ปีละประมาณ 15,000 ล้านลิตร ซึ่งคิดเป็นเงินที่ประหยัดได้ประมาณ 41,000 ล้านบาทในปี 2541

กรมทรัพยากรธรณีคาดว่าอีก 5 ปีข้างหน้าความต้องการใช้ก๊าซจะเพิ่มสูงขึ้น (สำนักข่าวไทย 250941, 101041)

จากการเปิดเผยของนายเนคต มั่นตะจิตร อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีว่า ในระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ไทยสามารถผลิตปิโตรเลียมจากแหล่งต่าง ๆ รวม ๒๒ แห่ง คิดเป็นปริมาณเทียบเท่าน้ำมันดิบ 66.7 ล้านบาร์เรล มีมูลค่ารวม 32,766 ล้านบาท สามารถทดแทนปิโตรเลียมนำเข้าได้ประมาณวันละร้อยละ 32 ของความต้องการภายในประเทศ ซึ่งแม้ว่าในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเช่นนี้ จะส่งผลให้อัตราความต้องการกระแสไฟฟ้า และเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มลดลงก็ตาม แต่เชื่อว่าความต้องการก๊าซธรรมชาติในอีก 5 ปีข้างหน้า จะยังคงเพิ่มสูงขึ้นในสัดส่วนร้อยละ 5-10 ต่อปี ในอัตราประมาณ 2,900-3,000 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพราะจะมีการนำก๊าซธรรมชาติมาเป็นเชื้อเพลิงในสัดส่วนที่สูงขึ้น ในโรงไฟฟ้าเดิม และโรงไฟฟ้าใหม่ที่กำลังจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ประมาณการว่าร้อยละ 77 ของก๊าซธรรมชาติ ที่ใช้ในประเทศขณะนั้น จะผลิตขึ้นมาจากแหล่งภายในประเทศ และอีกประมาณร้อยละ 23 จะเป็นก๊าซที่ นำเข้ามาจากประเทศพม่า.

กรมทรัพยากรฯ ไม่สนใจจะปิโตรเลียมทดแทนการนำเข้า

อ้างภาวะตลาดปิโตรเลียมโลกตกต่ำ (สำนักข่าวไทย 101041)

นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รมว.ก.อุตสาหกรรม ได้เคยสั่งการให้กรมทรัพยากรธรณีเร่งส่งเสริมให้มีการขุดเจาะแหล่งปิโตรเลียมในประเทศขึ้นมาใช้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในประเทศแทนการนำเข้า แต่ก็ปรากฏคำชี้แจงจากกรมทรัพยากรธรณีเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า กรมฯ ยังไม่มีแผนงานที่จะเปิดประมูลสัมปทานแหล่งปิโตรเลียมเพิ่มเติมเนื่องจากความต้องการปิโตรเลียมของไทยลดน้อยลงตามอัตราการเติบโตเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง โดยความต้องการน้ำมันลดลงร้อยละ ๑๒ ประกอบกับ กรมฯ มีสัญญาผูกพันกับผู้ผลิต

ปิโตรเลียมรายเดิมไว้ ดังนั้นจึงคิดว่าควรที่จะดูแลผู้ประกอบการรายเดิม ไม่ให้ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจ เนื่องจากการลงทุนขุดเจาะปิโตรเลียมต้องใช้เงินลงทุนสูง และหากแต่ละแหล่งสำรวจและจำหน่ายได้น้อยลง ค่าผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษของรัฐก็จะได้น้อยลงด้วย นอกจากนี้แหล่งสัมปทานที่เหลือส่วนใหญ่เป็นแหล่งขนาดเล็ก จึงไม่เป็นที่ดึงดูดใจสำหรับการลงทุน และภาวะราคาปิโตรเลียมตลาดโลกในขณะนี้ตกต่ำลงเป็นประวัติการณ์ ค่าการกลั่นน้ำมันตกลงอยู่ที่ 2-3 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ผู้ผลิตปิโตรเลียมจึงไม่สนใจที่จะลงทุนเพิ่มเติม และยังมีหลายรายที่ต้องการถอนตัวจากแหล่งปิโตรเลียมในปัจจุบัน เช่น เซลล์ และ แดททอยล์ เป็นต้น.

ผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ร้อยละ 50 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากน้ำมันเถื่อน (สำนักข่าวไทย 011041)

รายงานข่าวจากบริษัทน้ำมันขนาดใหญ่ แจ้งว่า ผลจากยอดขายน้ำมันที่ตกต่ำลงทำให้เกิดการ แข่งขันดัดราคากันอย่างรุนแรง ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวลงจึงทำให้ยอดขายน้ำมันของผู้ค้ารายใหญ่ ประกอบด้วย การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) เซลล์ เอสซี คาลเท็กซ์ และบางจากฯ ได้รับผลกระทบอย่างหนักในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2541 มีรายได้ลดลงถึงร้อยละ 50 รายงานมีการตั้งข้อสังเกตว่า ผู้ค้ารายเล็กอาจจะมีการนำน้ำมันเถื่อนเข้ามาจำหน่าย จึงสามารถดัดราคาแข่งขันได้ จึงขอให้ รัฐบาลเข้ามาตรวจสอบผู้ค้าน้ำมันอย่างเร่งด่วน

รายงานระบุแหล่งที่มีการดัดราคากันอย่างรุนแรงได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นพื้นที่ ที่สะดวกต่อการนำน้ำมันนอกระบบจากลาว เขมร และพม่าเข้ามา โดยตั้งแต่เดือนมกราคม-มิถุนายน 2541 ตัวเลขการจับกุมน้ำมันนอกระบบที่เกิดจากการปลอมแปลงเอกสารเป็นน้ำมันส่งออกไปยังประเทศเหล่านี้มีถึง 493 ล้านลิตร คิดเป็นมูลค่าภาษี ที่มีการขอคืนเพื่อการส่งออกถึง 1,600 ล้านบาท นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์ เลขาธิการ สทท. กล่าวว่า ทางหน่วยงานของตนตรวจพบว่าสถานีบริการน้ำมันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการดัดราคาขายปลีกที่รุนแรงทำให้ปิดกิจการไปจำนวนมาก จากเดิมที่สิ้นสุดไตรมาสที่ 2 มีจำนวน 4,510 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนสถานีบริการน้ำมันทั่วประเทศ 13,260 แห่ง ในไตรมาสที่ 2 ของปีนี้

น้ำมันเถื่อนเดียวนี้ผลิตในประเทศกว่าครึ่งแล้ว (สำนักข่าวไทย 020941)

มีรายงานจากแหล่งข่าวกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า จากการจับกุมผู้กระทำความผิดโดยการนำน้ำมันนอกระบบเข้ามาจำหน่ายในประเทศ และผู้กระทำความผิดฐานที่ไม่มีใบอนุญาตทำการค้าช่วง 8 เดือนแรกของปี 2541 (มกราคม-สิงหาคม) มีทั้งสิ้น 4 ล้านลิตร ซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณ 1.9 ล้านลิตร เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกัน ของปีที่ผ่านมา โดยพบว่าน้ำมันนอกระบบที่พบขณะนี้กว่าครึ่งหนึ่งไม่ได้เกิดจากการนำเข้าน้ำมันเถื่อนจากต่างประเทศ หากแต่เป็นการเกิดจากการผลิตในไทยที่ตั้งใจจะให้ผิดหลักเกณฑ์เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีสรรพสามิต เช่น การผสมโซลเวนต์ (สารละลาย) เพื่อปรับปรุงให้มีคุณภาพใกล้เคียงกับเบนซิน ซึ่งทางกระทรวงมหาดไทยเองกำลังจับตามองอยู่อย่างใกล้ชิด เพราะเป็นปัญหาใหม่หลังจากที่เดิม เป็นการพุ่งเป้าหมายไปยังผู้ค้าที่ลักลอบนำน้ำมันต่างประเทศเข้ามา แต่ขณะนี้กลายเป็นน้ำมันเถื่อนในประเทศ โดยเท่าที่ทราบเบื้องต้นเป็นการผลิตแบบสามารถนำมาผลิตปิโตรเคมีได้เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีซึ่งจะช่วยลดต้นทุนได้มากในภาวะการส่งออกที่มีปัญหา

2.2 กฟผ. เจมรสมุมนักสำรวจไฟฟ้าท่วมระบบ หวังสุดท้ายเม็ดเงินจากการแปรรูป (สำนักข่าวไทย 120941, 110242, 040941, 220941, 230941)

กฟผ. หาท่างเลื่อนเวลาการส่งมอบไฟฟ้าให้นานที่สุดเพื่อลดปริมาณสำรองไฟฟ้า ที่ยังสูงถึงร้อยละ 50

(สำนักข่าวไทย 120941, 110242)

จากการเปิดเผยของนายศิริศักดิ์ กลั่นความดี ระหว่างการสัมมนาเรื่อง "การปรับแผนการพัฒนาการผลิตไฟฟ้าในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ" ว่า เพื่อให้กำลังสำรองไฟฟ้าในอนาคตไม่สูงเกินไปจนทำให้เป็นการระดมของประชาชนในด้านค่าไฟฟ้า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จึงได้เจรจาเลื่อนการส่งมอบไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าจากเอกชนทั้งรายใหญ่ และรายเล็ก รวมทั้งจากลาว และเลื่อนโครงการผลิตไฟฟ้าของ กฟผ. บางโรง

อย่างไรก็ตาม จากการเจรจาเกี่ยวกับไอพีที 5 รายนั้น บริษัทซีเอสทีเอ็น เพาเวอร์ จำกัด กำลังผลิต 350 เมกะวัตต์ บริษัทบ่อเงิน 2 เพาเวอร์ กำลังการผลิต 713 เมกะวัตต์ เลื่อนส่งมอบจากเดิม 6 เดือนเป็น 1 ปี บริษัทยูนิย่น เพาเวอร์ กำลังการผลิต 1,400 เมกะวัตต์ ยืนยันเลื่อนส่งมอบ 13 เดือน บริษัทกัลฟ์ อีเลคทริก จำกัด กำลังการผลิต 734 เมกะวัตต์ เลื่อนส่งมอบจาก 6 เดือนเป็น 1 ปี บริษัทบีแอลซีพี กำลังการผลิต 1,346 เมกะวัตต์ เลื่อนการส่งมอบไปอีก 2 ปี ทั้งนี้ ยังถือว่าต่ำกว่าเป้าหมายที่ กฟผ. ต้องการ ทำให้สำรองไฟฟ้ายังสูงร้อยละ 50 และยังเป็นภาระของประชาชน

แม้กระนั้น จากการที่สถานการณ์การเงินไทยมีปัญหาอาจทำให้ไอพีทีทั้ง 5 โครงการ มีการแข่งขันรุนแรง ทำให้บางโครงการอาจไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้นกำลังสำรองจะลดลง แต่ถ้าไอพีทีเกิดขึ้นได้ทั้งหมด กฟผ. ก็ได้เตรียมแผนสำรอง โดยการหยุดเดินเครื่องบางโรง ส่วนโครงการรับซื้อไฟฟ้าในลาว ได้พยายามเจรจาขอให้ลาวเลื่อนโครงการออกไปหลายโครงการ ขณะเดียวกัน สถานการณ์ที่นาเงินกู้ยาก

อย่างนี้จะส่งผลให้โครงการที่ยังไม่มีการเจรจาเรื่องค่าไฟ 3 โครงการคือ เซเบียน-เซนัน้อย, น้ำเทิร์น 2 และเซคามาน กำลังผลิตรวม 1,372 เมกะวัตต์ คงจะเลื่อนออกไปอย่างไม่มีปัญหา ส่วนกรณีปัญหาสภาพคล่องนั้น กฟผ. ได้พยายามแก้ไขปัญหามาโดยการลดค่าใช้จ่ายในองค์กร การวางแผนการผลิตไฟฟ้าใหม่ ซึ่งยังไม่พอ อาจจะต้องมีการพิจารณาปรับค่าไฟฟ้าฐานใหม่ซึ่ง กฟผ. ไม่ได้ปรับมาเป็นเวลา 7 ปี เพราะมีปัญหามือง

อนึ่ง มีรายงานเมื่อต้นเดือน ก.พ. 2542 ว่าทาง กฟผ. ได้พยายามเจรจาเลื่อนการรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการน้ำเทิน 2 ของลาวออกไปอีก 2 ปี เป็นเดือน ธ.ค. ปี 2546 เนื่องจากประเทศไทยมีไฟฟ้าสำรองมากในช่วง 2-3 ปีนี้สูงถึงร้อยละ 50 การซื้อไฟฟ้าเข้ามาเร็วไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ แต่ทางการลาวพยายามให้ไทยรับซื้อภายในปี 2545 นายวิระวัฒน์ ชลายน ผู้ว่าการ กฟผ. กล่าวว่าแต่เรื่องนี้เป็นกติกา ระหว่างประเทศที่รัฐบาลไทย-ลาวได้ทำข้อตกลงเบื้องต้นในการซื้อไฟฟ้าจากลาว 3,000 เมกะวัตต์ กฟผ. ก็ต้องเคารพกติกาดังกล่าว ด้วยการรับซื้อในระบบ non-firm ไม่ให้เสียไมตรีระหว่างประเทศ

ปัจจุบันไทยซื้อไฟฟ้าจากลาวตามข้อตกลงเบื้องต้นแล้ว 2 โครงการ คือโครงการเทินหิน-บูน และโครงการห้วยเหาะกำลังผลิตรวม 300 เมกะวัตต์ ล่าสุดรายงานเมื่อวันที่ 5 มี.ค. หลังการร่วมหารือกับคณะนายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นายสาวิตรี พิธิวิทน์ กล่าวว่า เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการการผลิตกระแสไฟฟ้าของลาว ลาวได้ขอให้มีการเลื่อนกำหนดการซื้อไฟฟ้าจากลาวให้เร็วขึ้น โดยจะขายไฟฟ้าให้ 600 เมกะวัตต์ในปี 2547 และอีก 1,000 เมกะวัตต์ ในปี 2548 จากเดิมที่ตกลงว่าจะซื้อขายในปี 2549 จำนวน 1,600 เมกะวัตต์ ทั้งนี้จะมีราคาที่ถูกลง

กฟผ. เตรียมหารือคลังเพื่อหาแหล่งเงินทุน 18,000 ล้านบาท (สำนักข่าวไทย 040941)

นายบุญชู เตชะสมุทร รองผู้ว่าการฝ่ายการเงิน บัญชีและองค์กร การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เปิดเผยมว่า กฟผ. จะเร่งหารือกับกระทรวงการคลังเกี่ยวกับวงเงินทุน 18,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นวงเงินทุนบาท สมทบเพื่อดำเนินการลงทุนต่างๆ ซึ่งเดิมนั้นกระทรวงการคลังกำหนดไว้ว่า วงเงินก้อนนี้ กฟผ. จะได้รับจากการออกพันธบัตรต่างประเทศ (โกลเบลลอนด์) ของกระทรวงการคลัง แต่เมื่อไม่สามารถออกพันธบัตรได้ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดโลกสูงเกินไป จึงไม่ทราบว่าจะได้เงินจากแหล่งใดมาทดแทน ดังนั้นจึงต้องเร่งหารือกับกระทรวงการคลัง โดยในเบื้องต้นกระทรวงการคลังจะรับหน้าที่หาแหล่งเงินทุนให้ แต่หากจะมอบหมายให้ กฟผ. จัดหาแหล่งเงินทุนเอง ก็สามารถดำเนินการเองได้ ทั้งนี้วงเงินดังกล่าว แบ่งออกเป็นวงเงินกู้สำหรับโครงการโรงไฟฟ้าต่าง ๆ รวมทั้งโครงการระบบส่งไฟฟ้า มูลค่า 11,000 ล้านบาท ส่วนอีก 6,500 ล้านบาท เป็นวงเงินกู้เพื่อเสริมสภาพคล่อง อย่างไรก็ตามการกู้เงินจำนวนดังกล่าวนี้ ทางกระทรวงการคลังได้ระบุไว้ในเบื้องต้นว่า จะหาจากยุโรปหรือ เอเชีย ซึ่งต้องยอมรับว่าในภาวะเช่นนี้ การหาเงินกู้จากในประเทศคงทำได้ยาก นายบุญชู กล่าวด้วยว่า การออกพันธบัตรของกฟผ. จำนวน 300 ล้านดอลลาร์ เพื่อนำมาลงทุนในกิจการของ กฟผ. นั้น ขอยืนยันว่า จะออกตามกำหนดเดิม และจะออกทำการประชาสัมพันธ์ (โรดโชว์) แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยจะอยู่ในระดับสูงก็ตาม เนื่องจาก กฟผ. มีความจำเป็นต้องนำเงินมาลงทุนในกิจการต่างๆ

ผู้ช่วยผู้ว่าการ กฟผ. ระบุ ปี 2543 หากจะขึ้นค่าไฟจะไม่ให้ประชาชนได้รับผลกระทบ (สำนักข่าวไทย 220941)

นายศิริทัต กลั่นความดี ผู้ช่วยผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เปิดเผยมว่าขณะนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) และ กฟผ. กำลังว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษา ศึกษาฐานะทางการเงินและต้นทุนค่าไฟ ซึ่งแนวทางจะปรับ (ค่าไฟฟ้า) อย่างไรขึ้นกับนโยบายรัฐบาล นายศิริทัตกล่าวว่า การขึ้นค่าไฟนั้นเกิดจากต้นทุนค่าเชื้อเพลิงและค่าใช้ไฟเพิ่มสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะน้ำมันเตาเพิ่มขึ้นจาก 3 บาทต่อลิตรเป็น 7 บาทต่อลิตร ปัจจุบันต้นทุนค่าไฟทั้งหมดตกประมาณร้อยละ 73 ขึ้นจากเดิมอยู่ที่อัตราร้อยละ 65-70 ค่าบริหารอยู่ที่ร้อยละ 5 ที่เหลือเป็นค่าบำรุงรักษาและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

นายศิริทัตกล่าวว่า กฟผ. ไม่เคยปรับค่าไฟฟ้ามาเป็นเวลา 7 ปีแล้ว และว่าความจริงค่าไฟฟ้าไม่ควรให้มีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะเมื่อมีการลงทุนก็ต้องมีการกู้ยืมเงินเข้ามาก่อสร้างโรงไฟฟ้า หากไม่มีผลตอบแทนที่ดี สถาบันการเงินใดจะให้กู้ และตาม พ.ร.บ. กฟผ. กำหนดความยากลำบากให้ กฟผ. ปรับขึ้นค่าไฟแล้วจะส่งผลทำให้ กฟผ. ขาดทุน รัฐก็ต้องชดเชยโดยการนำเงินงบประมาณมาจ่ายทดแทน ซึ่งเป็นเช่นนี้ไม่แน่ใจว่า จะเป็นธรรมกับประชาชนหรือไม่ เมื่อผู้ใช้ไฟมีหน้าที่จ่ายค่าไฟไม่ใช่ว่าเงินของประเทศมาจ่าย และนายศิริทัตยังกล่าวด้วยว่า หากขึ้นค่าไฟ ประชาชนในส่วนใหญ่ไม่ถึง 110 เมกะวัตต์ต่อเดือนอาจไม่ได้รับผลกระทบ แต่ในส่วนของผู้ใช้ไฟรายใหญ่หรือผู้มีฐานะดี ค่าไฟอาจปรับสูงขึ้น

ข่าวการปรับค่าไฟได้ก่อกระแสความเดือดร้อนใจแก่หลายฝ่าย

"สาวิตรี" รีบออกมาแจง (สำนักข่าวไทย 22.230941)

นายประพันธ์ พิกเทต ผู้ช่วยผู้ว่าการ กฟผ. ฝ่ายบุคคล กล่าวถึงการที่มีคนระบุว่า กฟผ. ขึ้นค่าไฟเพื่อเป็นโบนัสพนักงาน ว่าเป็นคนที่สร้างปัญหาต่อระบบ

สมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สพ.กฟผ.) ออกมาประกาศถึงพนักงาน กฟผ. ว่าจากกรณีที่ นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์ เลขาธิการ สทท. ได้กล่าวว่า สิทธิประโยชน์ของพนักงาน กฟผ. เป็นสาเหตุของค่าไฟฟ้าแพงขึ้นนั้น สทท. กำลังดำเนินการเพื่อชี้แจงประเด็นดังกล่าว และว่าขณะนี้กำลังมีบวนการที่จะทำลายศรัทธาความเชื่อมั่นของ กฟผ. ที่มีต่อประชาชน เพื่อหวังจะดำเนินการขายโรงไฟฟ้าได้โดยง่าย

นายแสงชัย เอกพัฒน์พาณิชย์ รองเลขาธิการสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สทอ.) กล่าวว่า ไม่เห็นด้วยกับการขึ้นค่าไฟฟ้า ในช่วงนี้ เพราะเป็นช่วงเศรษฐกิจซบเซา การที่ค่าเงินบาทอ่อนลงก็ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตมากพอแล้ว หากปรับค่าไฟฟ้าอีกต้นทุนก็จะเพิ่มขึ้นมาก ทุกคนก็จะได้รับผลกระทบเพราะราคาสินค้าจะต้องปรับขึ้นตามไปด้วย

นายปรีชา อรรถวิวัฒน์ ปลัด ก.อุตสาหกรรม อดีตประธานคณะกรรมการ กฟผ. กล่าวว่า หากค่าไฟฟ้าจำเป็นต้องปรับขึ้นก็ควรจะให้ขึ้นไป เพราะค่าไฟฟ้าของไทยปัจจุบันถือว่าถูกที่สุดในอาเซียน ยกเว้นอินโดนีเซียและบรูไนที่รัฐเข้าไปอุดหนุนค่าไฟฟ้า และทั้งสองประเทศยังมีเชื้อเพลิงเป็นของตนเอง ในขณะที่ไทยต้องนำเข้าจากต่างประเทศ

ทางด้านนายสวัสดิ์ โพธิ์นคร รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยมติการปรับค่าไฟฟ้าฐานว่า ในเรื่องนี้เป็นการให้ข่าวที่สับสน ตนยังไม่ทราบเรื่อง เพราะผู้ที่มีอำนาจขึ้นค่าไฟฟ้าคือ รัฐบาล ไม่ใช่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.) แต่อย่างใด โดยในเรื่องการพิจารณาโครงสร้างค่าไฟฟ้าที่เหมาะสมนั้น ในขณะนั้นตนได้ให้นโยบายไปยัง กฟผ. และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สทท.) ให้จัดทำเงื่อนไข(ทีโออาร์)การว่าจ้างที่ปรึกษาขึ้นมาสืบหาโครงสร้างค่าไฟฟ้าให้เสร็จสิ้นภายใน 2 สัปดาห์ และเมื่อศึกษาเสร็จสิ้นจะจัดประชาพิจารณ์ภายใน 6 เดือนข้างหน้า โดยจะให้ประชาชน องค์กรเอกชน นักลงทุน นักวิชาการ เข้าให้ความคิดเห็น และหลังจากประมวลความคิดเห็นแล้วก็จะจัดประชาพิจารณ์อีกรอบหนึ่ง ต่อจากนั้นจะสรุปเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้พิจารณาเห็นชอบต่อไป โดยการพิจารณานี้จะดูข้อมูลต้นทุนการผลิตให้ครบถ้วนทั้งค่าเชื้อเพลิง ต้นทุนการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งอาจจะนำรวมค่าไฟฟ้าตามต้นทุนผันแปร(เอฟที)เข้าไปรวมกับค่าไฟฟ้าฐานด้วย และว่าตนได้รับการร้องเรียนเป็นจำนวนมาก ว่าค่าไฟฟ้าเอฟทีที่ขึ้นมากถึงมากกว่า 50 สตางค์ ต่อหน่วย ได้ให้ กฟผ.ชี้แจงต้นทุนอย่างเร่งด่วน ส่วนข้ออ้างที่ กฟผ. ระบุว่าหากรัฐไม่ให้ขึ้นค่าไฟฟ้าแล้วรัฐจะต้องจัดหางบประมาณมาสมทบนั้นตาม พรบ.กฟผ. เป็นเรื่องล้าสมัยแล้ว ขณะนี้ กฟผ.กำลังจะแปรรูปให้เอกชนเข้ามาร่วมผลิต กฎเกณฑ์เหล่านี้ก็ไม่ควรจะกลับมาใช้ ต้องเข้าใจว่าการขึ้นค่าไฟฟ้านั้นจะทำให้ประชาชนเดือดร้อนมากยิ่งขึ้น และในเรื่องนี้ไม่ใช่เงื่อนไขการปล่อยกู้ของธนาคารโลกด้วย ส่วนที่ประชาชนสงสัยเรื่องสวัสดิการของพนักงาน กฟผ. เป็นต้นเหตุค่าไฟฟ้าขึ้นนั้น ไม่ว่าจะเป็นค่าไฟฟ้าหรืออื่นๆ ตนจะเข้าไปดูว่าเป็นเรื่องเหมาะสมหรือไม่ด้วย

กฟผ. คัดสินใจตัดงบลงทุนในรอบ 10 ปีข้างหน้า 89,100 ล้านบาท (Bangkok Post 150142)

นายวีระวัฒน์ ชลายน ผู้ว่าการ กฟผ. กล่าวว่า หลังจากที่มีการทบทวนการประเมินอุปสงค์ด้านพลังงานแล้ว ทางกฟผ.จึงตัดสินใจตัดงบลงทุนในอีก 10 ปี (2542-2552) ออกไป 89,100 ล้านบาท โดยเดิมวางไว้ 549,830 ล้านบาท ก็จะลดลงเหลือ 460,840 ล้านบาท นายวีระวัฒน์ ยังกล่าวด้วยว่า เมื่อปีที่ผ่านมามีประเมินความต้องการใช้ไฟในปีนี้อยู่เท่ากับ 86,777 ล้านหน่วย แต่เมื่อทบทวนใหม่เชื่อว่าความต้องการจะลดลงเหลือเพียง 82,000 ล้านหน่วย กฟผ.จึงจำเป็นต้องประเมินแผนลงทุนระยะยาวใหม่

จากผลการตัดงบลงทุนนี้ จะทำให้แผนลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าแห่งที่ 3 และ 4 ที่ราชบุรีก็จะมีการเปลี่ยนแปลง จะเปิดให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนแบ่งการลงทุนถึงร้อยละ 60 หรือประมาณ 460,800 ล้านบาท ส่วน กฟผ. จะหุ้นส่วนเหลือเพียงร้อยละ 40 เท่านั้น

นอกจากนี้งบประมาณที่จะลงทุนในโครงการอื่นๆ ทั้งหมดของ กฟผ. ก็จะตัดทอนลงไป เช่นงบลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าที่สุราษฎร์ธานีก็จะถูกตัดไป 3,490 ล้านบาท การใช้ก๊าซเพื่อผลิตกระแสไฟก็จะลดลงจากประมาณร้อยละ 55.5 ในปีนี้ เป็นประมาณร้อยละ 53.1 ในอีก 10 ปีข้างหน้า การใช้ถ่านหินในการผลิตไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.3 ในปีนี้ เป็นร้อยละ 22.5 ในอีก 10 ปีข้างหน้า จากปี 2003 เป็นต้นไป จะไม่มีการใช้น้ำมันดีเซลในการผลิตกระแสไฟ และการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังน้ำจะลดลงจากร้อยละ 4.2 ในปัจจุบันเหลือเพียงร้อยละ 2.9 แต่การซื้อพลังไฟฟ้าจากลาวจะเพิ่มจากร้อยละ 9.9 เป็นร้อยละ 16.4

2.3 กระแสคัดค้านของชาวบ้านและองค์กรพัฒนาเอกชนต่อกระบวนการตั้งหน่วยผลิตกระแสไฟฟ้า

หลายแห่ง (ไทยโพสต์ 101241, กรุงเทพธุรกิจ 110242, สำนักข่าวไทย 10, 13, 15, 160242, 03, 090342)

ชาวบ้านในเขตก่อสร้างโรงไฟฟ้า 2 แห่งใน จ.ประจวบ ยึดคู่อเนื่อง เรื่องยึดเอื้อ รมต. นักการเมืองชักกัน

กรณีโรงไฟฟ้าถ่านหิน 2 โรงที่ จ.ประจวบคีรีขันธ์ ถูกชาวบ้านประท้วงไม่ให้สร้าง ยึดเยื้อมาตั้งแต่ปี 2537 เมื่อ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อ 31 พ.ค. ปี 2537 กำหนดแนวทางการซื้อพลังงานไฟฟ้าจากผู้ผลิตพลังงานไฟฟ้าอิสระ ซึ่งอนุญาตให้เอกชนผลิตไฟฟ้าขายให้แก่ กฟผ. โดยการชอกลิขสิทธิ์การผลิตไฟฟ้าให้ บ.เอกชน และรับซื้อเข้ามาในระบบ สำหรับใน จ.ประจวบคีรีขันธ์ มีทั้งหมด 3 โรง โรงที่สามเป็นของ

กฟผ. เอง ซึ่งเลื่อนดำเนินการไปแล้ว เหลืออีก 2 โรงเป็นของผู้ผลิตอิสระ 2 บริษัท คือ 1) Union Power Development Co.Ltd. กำลังผลิต 1,400 เมกะวัตต์ เรียกว่าโรงไฟฟ้าหินกรูด ตั้งอยู่ที่บ้านกรูด ต.ธงชัย อ.บางสะพาน 2) Gulf Power Generation Co.,Ltd. กำลังผลิต 1,468 เมกะวัตต์ เรียกว่าโรงไฟฟ้าบ่อนอก ตั้งอยู่ที่ ต.บ่อนอก อ.เมือง ทั้งสองโรงใช้ถ่านหินนำเข้าเป็นเชื้อเพลิง

รายงานข่าวกล่าวว่า ชาวบ้านในพื้นที่ไม่ต้องการให้มีการก่อสร้างโรงไฟฟ้า เพราะเกรงว่าจะเป็นต้นเหตุในการทำลายสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตชาวบ้าน และสังคมเกษตรกรรม ชาวบ้านในพื้นที่มีความพึงพอใจกับวิถีชีวิตแบบพอกินพออยู่ในปัจจุบันอยู่แล้ว และว่ามลพิษที่จะเกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อประชากรในพื้นที่ อ. กุยบุรี และ อ.เมืองประมาณ 99,545 คน และจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตรประมาณ 378,080 ไร่ และจะส่งผลกระทบต่อการทำประมงชายฝั่งของเรือประมงประมาณ 400-500 ลำ รวมทั้งการเพาะเลี้ยงลูกกุ้งและการทำนากุ้งธรรมชาติด้วย

ประเด็นคัดค้านที่เป็นรูปธรรมของชาวบ้าน มีมากมายหลายประเด็น เช่น ชาวบ้าน ไม่มีหลักประกันที่น่าเชื่อถือในเรื่องการจำกัดสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ปล่อยออกมาสู่อากาศ ความห่วงใยในเรื่องภาวะฝนกรดเพราะชาวบ้านใช้น้ำฝนเป็นน้ำดื่มตลอดปี การนำน้ำมาใช้ในการผลิตและการระบายน้ำทิ้งกลับลงทะเลอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในทะเล การสร้างสะพานยาวยื่นไปในทะเลถึง 4 กม. เพื่อลำเลียงถ่านหิน ชาวประมงไม่สามารถนำเรือลอดสะพานได้ พื้นที่ที่ทิ้งกองขี้เถ้าจากการเผาไหม้ถ่านหินอยู่ติดกับชุมชน วัด โรงเรียน เป็นต้น

ขณะที่ชาวบ้านทำการคัดค้านด้วยวิธีทางต่างๆ ทั้งชุมนุมเดินขบวน และปิดถนน บริษัทก็พยายามทุกวิถีทางที่จะดำเนินการก่อสร้าง รวมทั้งการยิงปืนข่มขู่ชาวบ้านที่นำเรือประมงเข้าไปหาปลาใกล้กับบริเวณที่บริษัททำการสำรวจ จนกระทั่งล่าสุดเมื่อวันที่ 10 ก.พ. 2542 ชาวบ้านได้เดินทางโดยรถโดยสารเข้ามาใน กทม. มายังบริษัทยูนิย่น เพาเวอร์ ดีเวลอปเม้นท์ ซึ่งดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่บ้านหินกรูด ขอเจรจากับตัวแทนบริษัท เพื่อเรียกร้องไม่ให้มีการสร้างโรงไฟฟ้า จากนั้นกลุ่มชาวบ้านดังกล่าวได้เดินทางไปอีกหลายแห่งเพื่อยื่นหนังสือขอให้ยกเลิกโครงการ เช่นไปที่บ้าน นายอนันต์ ปันยารชุน ในฐานะเป็นประธานบริษัทสหยูนิย่น ซึ่งเป็นบริษัทแม่ของ ยูนิย่น ดีเวลอปเม้นท์ จากนั้นก็เดินทางไปหน้าสถานทูตฟินแลนด์ ยื่นหนังสือเรียกร้องผ่านไปที่บริษัทในประเทศฟินแลนด์ให้ยุติการก่อสร้าง นอกจากนี้กลุ่มชาวบ้านยังได้เดินทางไปที่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ในฐานะผู้ให้กู้เงินแก่บริษัทยูนิย่นฯ มาก่อสร้างโรงไฟฟ้านี้

ในวันเดียวกันนี้เอง นายพินิจ จารุสมบัติ รมช. ก.มหาดไทย ในฐานะรองประธานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ออกมาแถลงภายหลังการประชุมว่า เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ยังคงคัดค้านการก่อสร้างอยู่ ที่ประชุมได้มีมติระงับการก่อสร้างโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าที่ จ.ประจวบคีรีขันธ์ เอาไว้ก่อน จนกว่าจะทำแผนป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมให้เรียบร้อยเสียก่อน ขณะที่นายสาวิตรี โพธิ์พินิจ รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ออกมาชี้แจงระบุว่า การอนุมัติหรือไม่อนุมัติจะต้องผ่านหลายขั้นตอน ทั้งจาก กพข. คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พร้อมกันนี้นายสาวิตรีได้กล่าวว่า ขณะนี้ได้มีการแต่งตั้ง นายสิปนนท์ เกตุทัต ประธานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธานคณะจัดทำประชาพิจารณ์ และกำลังเลือกสมาชิกคณะกรรมการชุดนี้ ซึ่งปรากฏว่าต่อมาชาวบ้านก็ประท้วงเรื่องคณะกรรมการประชาพิจารณ์อีกว่าจับทำกันโดยที่ชาวบ้านไม่มีส่วนรับรู้ เมื่อวันที่ 9 มี.ค. แกนนาวชาวบ้านได้ยื่นหนังสือถึง นายกรัฐมนตรีขอให้ยกเลิกการ อนุมัติ-อนุญาต ทั้งหมดที่เกี่ยวกับโรงไฟฟ้า 3 แห่งที่จะทำการก่อสร้างใน จ. ประจวบคีรีขันธ์

2.4 ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ออร์กัซ ถูกชาวบ้านและองค์กรพัฒนาเอกชนคัดค้านการก่อสร้าง ต่อมาบานปลายเป็นเรื่องความไม่โปร่งใส (ผู้จัดการ 180142, 170242 กรุงเทพฯ 200142, 010242, 090242, 190242, 020342, 110342, 160342 ไทยรัฐ 090242, 130242) 170242, 180242 มติชน 090242 Bangkok Post 130242, 140242 The Nation 280242)

โครงการก่อสร้างศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ออร์กัซ ที่ ต.ทรายมูล อ.องครักษ์ จ.นครนายก เป็นศูนย์วิจัยที่จะสร้างขึ้นใหม่เพื่อให้แทนศูนย์เดิมที่ตั้งอยู่ที่บางเขน เนื่องจากเหตุผลความไม่ปลอดภัย โดยมีระยะเวลาดำเนินโครงการ 10 ปี เริ่มมาตั้งแต่ปี 2535 จะสิ้นสุดโครงการในปี 2544 โดยมีงบประมาณเบื้องต้น 7,298,841,600 บาท รับผิดชอบโดยสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (พปส.) กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เป็นโครงการที่ดำเนินการอย่างค่อนข้างเงียบๆ มาเป็นข่าวอื้ออึงในช่วงต้นปีนี้ ขณะที่โครงการดำเนินการมา 8 ปีแล้ว ซึ่งระยะนี้จะเป็นช่วงปลายของโครงการแล้ว

เมื่อต้นปีนี้มีข่าวออกมาว่า นอกเหนือจากการพยายามงัดเงินแอบดำเนินโครงการแบบเงียบๆ ไม่ให้ชาวบ้านได้รับรู้ตั้งแต่ผ่านมา 8 ปี แล้ว โครงการนี้มีปัญหาความไม่โปร่งใสในการดำเนินงาน กล่าวคือ บริษัทที่ประมูลงานนี้ได้ คือ General Atomics (จีเอ) ซึ่งได้รับเลือกให้เป็นบริษัทผู้ทำการก่อสร้างโครงการในส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องปฏิกรณ์ โดยเซ็นสัญญากันไปเมื่อ มี.ย. 2540 นั้นไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไข

สำคัญของโครงการ เช่นในเรื่องการรับรองความปลอดภัย และภายหลังจากที่เซ็นสัญญาไปแล้วปรากฏว่า บริษัทเรอออน ซึ่งเป็นบริษัทผู้รับเหมาช่วงที่ร่วมทีมกับ จีเอ อันเป็นตัวที่ทำให้ จีเอ ชนะประมูลครั้งนี้ เนื่องจากได้รับความเชื่อถือในฐานะที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์สูง เกิดถอนตัวออกไป ทำให้ จีเอ เข้ามาดูแลงานในส่วนนี้เองโดยนำเอาบริษัท เอทีที ของไทยที่ก็ไม่มีประสบการณ์เข้ามาร่วมทำแทน นอกจากนั้นตามข้อเสนอของ จีเอ ระบุว่าเชื้อเพลิงที่จะใช้ในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์แบบ ทริกา จะนำมาจากประเทศอเมริกา และรัฐบาลอเมริกามีข้อตกลงรับเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ที่ใช้แล้วกลับคืนด้วย ปรากฏว่าหลังจากที่เซ็นสัญญา จีเอ กลับบอกว่าเชื้อเพลิงที่จะใช้นั้นจะเอามาจากประเทศรัสเซีย ซึ่งจะไม่กระทบกับค่ากกกลับคืน

เมื่อเรื่องชักจะบานปลายกันยกใหญ่ ทาง ก.วิทยาศาสตร์ฯ โดย พรเทพ เตชะไพบูลย์ รมต.ชน ได้จัดเวทีสาธารณะขึ้นในวันที่ 8 ก.พ. เพื่อชี้แจงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย นายพรเทพ เตชะไพบูลย์ นายเกรียงศักดิ์ ภัทราคม เลขานุการ พป. นายอรรถพล สรสุชาติ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ ส.ส. นครนายก พรรคประชาธิปัตย์ และกลุ่มชาวบ้าน นักวิชาการ และองค์กรเอกชนในพื้นที่ประมาณ 500 คน ในวันที่สองหลังเสร็จการประชุม นายพรเทพ ได้มีหนังสือด่วนถึงนายสันติ สมิทธิตา ปลัด ก. วิทยาศาสตร์ฯ ในฐานะประธานอนุกรรมการความปลอดภัยโรงงานนิวเคลียร์ ขอให้ทบทวนเรื่องความปลอดภัยในการก่อสร้างก่อน โดยเฉพาะเรื่องการขออนุญาตก่อสร้างจากสถาบันที่น่าเชื่อถือ อันตรายจากสารกัมมันตรังสีและแผนป้องกันอุบัติเหตุ ซึ่งระหว่างการพิจารณานี้ขอให้ระงับการดำเนินงานเอาไว้ก่อน จนกว่าคณะอนุกรรมการจะได้รับรายงานให้ทราบถึงความปลอดภัยอย่างชัดเจน

ปรากฏว่าหลังจากนั้น ก็ยังไม่มียะโรเปลี่ยนแปลง พปส. ยังไม่ได้สั่งระงับการทำงานแต่อย่างใด อ้างว่าผู้ที่มีสิทธิสั่งระงับโครงการนี้ได้มีแต่นายกรัฐมนตรีเท่านั้น เรื่องจึงทำให้เกิดกระแสตื่นตัวของชาวบ้านและองค์กรเอกชนต่างๆ ขึ้นมาอย่างกว้างขวาง โดยเมื่อวันที่ 10 มี.ค. 2542 ได้มีกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรประชาชน องค์กรอนุรักษ์ประกอบด้วย คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนท.) คณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 16 สถาบัน กลุ่มพลังทางเลือกเพื่ออนาคต โครงการฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภคสถาบันสันติประชาธรรม กลุ่มเพื่อนประชาชน โครงการนิคมอบรมเยาวชนเพื่อการพัฒนา คณะกรรมการเผยแพร่และส่งเสริมการพัฒนา มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม และสภาทนายความ ร่วมกันตัวแทนชาวบ้าน อ.องครักษ์ จ.นครนายก ร่วมกันหาหรือและแถลงข่าวที่ ม.ธรรมศาสตร์ เรียกร้องให้นายชวน หลีกภัย นายกฯ ออกคำสั่งให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรให้ระงับการก่อสร้างไว้ก่อน เรื่องยังดำเนินต่อไป

2.5 เปิดแผนแปรรูปพลังงานปี 42 -หวังโกยเงินต่างชาติ 7 หมื่นล้าน (ผู้จัดการ 080142)

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายงานข้อมูลการแปรรูปวิสาหกิจด้านพลังงานของปีที่ผ่านมา 2541 ว่ามีการแปรรูปสำเร็จ 2 โครงการคือ 1) การขายหุ้นของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ในบริษัทผลิตไฟฟ้าจำกัด (มหาชน) หรือเอ็กโก ให้กับพันธมิตรร่วมทุนจำนวนร้อยละ 14.9 โดยขายได้ในราคา 126 บาท/หุ้น 2) การขายหุ้นของบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท.สผ. โดยขายหุ้นเพิ่มทุนจำนวน 16 ล้านหุ้น ขายหุ้นในส่วนของ ปตท. ที่ถืออยู่ใน ปตท.สผ. ได้อีก 16.5 ล้านหุ้น ขายหุ้นในส่วนที่เป็นกรีนรูสซอสปซัน ได้อีก 4,875 ล้านหุ้น ทั้งสองโครงการนี้สามารถดึงเงินตราเข้าประเทศได้ 20,000 ล้านบาท

สำหรับในปี 2542 ตามแผนแม่บทการปฏิรูปวิสาหกิจที่ได้รับอนุมัติจาก ครม. เมื่อ 1 ก.ย. 2541 มีแนวทางการปฏิรูปคือ 1) การจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระในช่วงปลายปี 42 2) แปรรูปโรงไฟฟ้าราชบุรี ซึ่งขณะนี้บริษัทที่ปรึกษาได้ศึกษารายละเอียดเรียบร้อยแล้วภายในปีนี้จะสามารถคัดเลือกพันธมิตรร่วมทุนได้เสร็จ กลางปี 43 จะกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ได้ 3) ธุรกิจก๊าซธรรมชาติจะปรับโครงสร้างใหม่ให้มีการแข่งขันเสรีมากขึ้น หลังจากที่ถูกผูกขาดอยู่กับ ปตท. มาตลอด โดยจะมีการดำเนินการเป็น 3 ส่วน ส่วนที่หนึ่ง แยกการจัดส่งและจัดจำหน่ายของ ปตท. ออกจากกัน ส่วนที่สอง เปิดให้บุคคลที่สามเข้าใช้บริการท่อส่งก๊าซธรรมชาติได้ ส่วนที่สาม เปิดให้บุคคลที่สามเข้ามาลงทุนในธุรกิจท่อส่งก๊าซธรรมชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ คุณภาพสินค้าและบริการดีขึ้น รวมทั้งราคาค่าบริการที่ถูกลงสำหรับตัว ปตท. เองคาดว่าจะภายในปลายปี 2542 หรืออย่างช้าต้นปี 2543 จะสามารถแปรรูป ปตท. เป็นบริษัทจำกัดและนำหุ้นบางส่วนเข้าตลาดหลักทรัพย์ต่อไป

สำหรับกิจการด้านพลังงานอื่นๆ เช่น บ.บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จะสามารถสรุปแนวทางการแปรรูปได้ชัดเจนในปีนี้เพื่อให้นักลงทุนสภาพรัฐวิสาหกิจ เช่นเดียวกับการถือหุ้นของ ก.คลังใน บ.เอสซี ประเทศไทย จำกัด (มหาชน)

ในการแปรรูปนี้ สทช. ได้เคยประเมินไว้ว่าในปี 2542 หากเป็นไปตามแผนที่วางไว้ รัฐจะสามารถดึงเงินตราต่างประเทศได้ไม่ต่ำกว่า 70,000 ล้านบาท นั่นคือ จากการขายหุ้นโรงไฟฟ้าราชบุรี หุ้น ปตท. บางจาก บางส่วน และหุ้นในเอสซีทั้งหมด

2.6 ก.อุตสาหกรรมเสนอกระตุ้นอุตสาหกรรม และขนส่งใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงให้มากขึ้น
จุดประกายวิวาทะว่าด้วยการเลือกใช้นิตเชื้อเพลิงที่เหมาะสม (มติ ครม. 180142, สำนักข่าวไทย 180142, สำนักข่าวไทย 151041, The Nation 140142, ผู้จัดการ 140142, กรุงเทพธุรกิจ 250142, 290142)

นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เปิดเผยว่า กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอรายงานเกี่ยวกับการผลิตก๊าซของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) และปริมาณการใช้ที่เกิดขึ้นจริง และต้องการให้รัฐบาลกำหนดแนวทางส่งเสริมการใช้พลังงานจากก๊าซให้มากขึ้น ลดการนำเข้าเชื้อเพลิงอื่นจากต่างประเทศและลดผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งที่ประชุมรับหลักการให้กำหนดแนวทางการส่งเสริมการใช้ก๊าซสำหรับภาคอุตสาหกรรมและขนส่งให้มากขึ้น ส่วนการใช้ก๊าซผลิตไฟฟ้า ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ไปพิจารณารายละเอียดอีกครั้ง

ปัจจุบัน มีการผลิตก๊าซจากปตท.ได้กว่าวันละ 4,000 ล้านลูกบาศก์ฟุต และมีท่อก๊าซที่สามารถจะขนส่งได้ถึงวันละ 3,400 ล้านลูกบาศก์ฟุต ใช้เงินลงทุนไปแล้วกว่า 60,000 ล้านบาท แต่ปริมาณการใช้ในประเทศมีเพียงวันละ 1,600 ล้านลูกบาศก์ฟุต จึงต้องการให้มีการใช้ก๊าซเป็นพลังงานให้มากขึ้น ซึ่งในส่วนของภาคอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมจะผลักดันให้ผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมหันมาใช้ก๊าซเป็นพลังงานในการผลิตสินค้ามากขึ้น เพราะระบบขนส่งก๊าซสามารถไปถึงนิคม อุตสาหกรรมเกือบทุกแห่งแล้ว ส่วนโรงงานที่อยู่นอกนิคมอุตสาหกรรม ก็จะผลักดันให้เข้ามาในนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีสาธารณูปโภคพร้อมอยู่แล้ว และยังเป็นการช่วยลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมด้วย

นายสุวัจน์ กล่าวว่า หากมีการใช้ก๊าซเป็นพลังงานในประเทศมากขึ้น ปตท.ได้ระบุว่า จะมีการเจรจากับผู้ขายก๊าซ ณ ปากหลุมเพื่อให้ลดราคาก๊าซ ณ ปากหลุมลงมา ซึ่ง ปตท.จะได้ลดราคาจำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการต่อไป จะทำให้ผู้ประกอบการลดต้นทุนการผลิตได้ส่วนหนึ่ง นายอรรถพล สรสุชาติ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า การเพิ่มปริมาณการใช้ก๊าซ ในการขนส่ง ที่ประชุมมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมหารือกับกระทรวงคมนาคมเพื่อศึกษาการใช้ก๊าซสำหรับการขนส่งมากขึ้น โดยปัจจุบันมีการใช้ก๊าซเป็นพลังงานสำหรับรถบริการขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) บางรุ่นแล้ว สำหรับเหตุการณ์ส่งเสริมการใช้ก๊าซเป็นพลังงานในประเทศให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันไทยมีปริมาณก๊าซที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ถึง 29 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุตน่าจะนำมาใช้ประโยชน์มากกว่านี้ แต่จุดหนึ่งที่ทำให้การใช้ก๊าซมีไม่มากนัก เนื่องจากวิกฤติเศรษฐกิจส่งผลให้ความต้องการใช้พลังงาน ลดลง

เสนอรัฐตั้งองค์กรอิสระกำกับธุรกิจก๊าซธรรมชาติ (สำนักข่าวไทย 151041)

ช่วงปลายปีที่ผ่านมา หลังจากการประชุมรัฐมนตรีพลังงานในกลุ่มความร่วมมือด้านเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่เมือง โอกินาวา ประเทศญี่ปุ่น ระหว่าง 7-10 ต.ค. 2541 ได้มีการเห็นชอบแนวทางการปรับโครงสร้างกิจการก๊าซธรรมชาติในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยเน้นการส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน เพราะภาครัฐไม่มีเงินลงทุนเพียงพอ และเพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีในธุรกิจก๊าซธรรมชาติและแนวทางนี้ก็สอดคล้องกับแผนการปรับโครงสร้างกิจการก๊าซธรรมชาติของไทยที่กำลังดำเนินการอยู่

รายงานข่าวระบุผลการศึกษาของคณะทำงานที่พบว่า แม้เศรษฐกิจของภูมิภาคนี้จะชะลอตัวลงถึงปี พ.ศ.2543 แต่ในระยะยาวก๊าซธรรมชาติจะมีความต้องการใช้สูงมากกว่าเชื้อเพลิงชนิดอื่น ๆ จึงได้เสนอให้เริ่มลงทุนทางด้านสาธารณูปโภคให้พร้อมเพื่อรองรับความต้องการก๊าซที่จะเพิ่มขึ้นได้ทัน ซึ่งธนาคารเพื่อการพัฒนา (เอดีบี) ประมาณการว่าต้องใช้เงินลงทุนประมาณ 70,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในอีก 15 ปีข้างหน้าจะเพิ่มเป็น 1.6 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ นอกจากนี้ ยังพบว่าการลงทุนในธุรกิจก๊าซธรรมชาติของเอกชนยังมีปัญหาและอุปสรรค โดยเฉพาะกฎระเบียบต่าง ๆ ของภาครัฐยังไม่มีชัดเจน ผลตอบแทนไม่คุ้มกับความเสี่ยง สภาพตลาดยังไม่โปร่งใส การกำหนดราคาก๊าซยังไม่สะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริง จึงต้องมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวก่อนการเปิดให้เอกชนเข้ามาลงทุน อย่างไรก็ตาม แนวทางการแก้ไขปัญหาลำคัญ คือ การเปิดให้ผู้ผลิตและผู้ใช้สามารถซื้อขายก๊าซกันได้โดยตรงโดยใช้บริการท่อก๊าซ ซึ่งบทบาทของท่อจะเปลี่ยนจากผู้ซื้อขายเป็นผู้ให้บริการเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ ยังต้องมีการจัดตั้งองค์กรอิสระเข้ามากำกับดูแล เพื่อให้ความยุติธรรมแก่ผู้ผลิต ผู้ซื้อ และผู้ขนส่งด้วย

สำหรับประเทศที่ได้ดำเนินการตามแนวทางนี้อยู่แล้ว เช่น สหรัฐ และแคนาดา พบว่าราคาก๊าซลดลง และมีหลายประเทศในเอเชียกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการ ส่วนประเทศไทยนั้น อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับโครงสร้างกิจการก๊าซ โดยเฉพาะ การให้บริการขนส่งก๊าซผ่านท่อ (Third Party Access) โดยการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ที่ประชุมคณะกรรมการ ปตท. เมื่อเดือนกันยายน 2541 ที่ผ่านมา ได้มีมติเห็นชอบให้ ปตท.แยกกิจการท่อก๊าซธรรมชาติ ออกมาเป็นบริษัทในเครือ ปตท. เพื่อให้บริการท่อขนส่งก๊าซอย่างเดียวและแยกออกจากกิจการซื้อขายก๊าซ ซึ่งจะดำเนินการควบคู่ไปกับการแปรรูป ปตท.ในปัจจุบัน

กฟผ. คัดค้านแผนการ ก.อุตสาหกรรม ที่ให้หันมาใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงมากขึ้น (The Nation 140142)

ทั้งนี้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ระบุว่า ในระยะสั้นๆ อาจจะรู้สึกว่าการใช้น้ำมันถูกกว่า แต่ในระยะยาวจะพบปัญหา ราคาไม่แน่นอน เพราะราคาก๊าซของไทยนั้นผูกติดกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและดัชนีผู้บริโภคและเครื่องใช้ภาวะเศรษฐกิจอื่น ๆ กฟผ. เห็นว่า ก๊าซนั้นส่งผ่านไม่ได้ เพราะผ่านหินแม้ว่าจะส่งเข้ามา แต่มีเสถียรภาพด้านราคามากกว่า ส่วนนายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รมว.ก.อุตสาหกรรม ซึ่งนำเสนอความคิดการใช้ก๊าซแย้งว่า การหันมาใช้ก๊าซไม่มีความเสี่ยงอะไร เนื่องจากเรามีการสำรองในประเทศอยู่ถึง 20 ปี

ทูตออสเตรเลียขอทราบความชัดเจนเกี่ยวกับแผนการใช้พลังงานของไทย (ผู้จัดการ 140142)

แหล่งข่าว ก.อุตสาหกรรมกล่าวว่า คณะทูตออสเตรเลียได้เข้าหารือกับนายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รมว. ก.อุตสาหกรรมในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากออสเตรเลียเป็นประเทศที่ส่งออกถ่านหินที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้ารายใหญ่ และปัจจุบันไทยนำเข้าถ่านหินจากออสเตรเลียคิดเป็นวงเงิน 5-6 พันล้านบาท/ปี และว่า บริษัทยูนิย่น พาวเวอร์ ดีเวลอปเม้นท์ ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ประกอบการโรงไฟฟ้าเอกชนอิสระ (ไอพีพี) ที่ จ.ประจวบคีรีขันธ์ ได้เซ็นสัญญาซื้อขายถ่านหินจากออสเตรเลียเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นหากรัฐบาลไทยปรับนโยบายที่จะใช้พลังงานจากก๊าซธรรมชาติแทนถ่านหิน ย่อมส่งผลกระทบต่อออสเตรเลียแน่นอน

นักวิชาการสมาคมสถาบันออกโรงยัน "โรงไฟฟ้าถ่านหิน" ปลอดภัย (กรุงเทพธุรกิจ 250142, 290142)

นางพจนีย์ ขุนมงคล รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะพลังงานและวัสดุ ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กล่าวว่า อีก 10 ปีข้างหน้า ความต้องการใช้ถ่านหินจะเพิ่มสูงขึ้น เพราะปริมาณสำรองมากกว่าน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ โดยในการใช้จะต้องเลือกจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีอยู่ 2 ทางเลือก คือ โดยใช้ถ่านหินคุณภาพดี ปริมาณกำมะถันต่ำกว่าร้อยละ 0.3 หรือไม่เช่นนั้นก็ต้องใช้เครื่องดักจับซัลเฟอร์ไดออกไซด์ กรณีใช้ถ่านหินที่มีกำมะถันสูง

นายวสันต์ พงศาพิชญ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า ถ่านหินที่มีคุณภาพดีมีแหล่งกำเนิดในประเทศอินโดนีเซีย ตนหวังว่าโรงไฟฟ้าที่ จ.ประจวบฯ คงจะไม่นำเข้าถ่านหินคุณภาพต่ำมาใช้แน่นอน

นายกิตติ คุ้มภระ ผู้อำนวยการสิ่งแวดล้อม สถาบันดินนแห่งเอเชีย กล่าวว่า ตนเป็นหนึ่งในคณะทำงานพิจารณาคัดเลือกการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตเอกชน พบว่า ข้อกำหนดในการเลือกซื้อไฟฟ้าในโครงการนี้จะกำหนดให้ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง โดยมีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการระบายมลพิษทางอากาศที่เข้มงวด โดยการเลือกใช้ถ่านหินคุณภาพต่ำความร้อนสูงชี้เล้าต่ำ และจะต้องปล่อยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ไม่เกิน 320 PPM ตามมาตรฐานที่กำหนด

อนึ่งในรายงาน "ทางเลือกการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า" ของกองนโยบายและแผน สทพ. ระบุว่า "หากมีการใช้ถ่านหินในระดับปัจจุบัน โลกเราจะมีถ่านหินใช้ได้จนถึง 200 ปี ในขณะที่ก๊าซธรรมชาติมีเหลือให้ใช้ได้ 64 ปี และน้ำมันมีเหลือให้ใช้ได้เพียง 41 ปี"

2.7 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสำรวจน้ำมันชี้ว่า ยุคน้ำมันราคาถูกจะจบสิ้นลงภายใน 10 ปีนี้

(Scientific American มี.ค. 2541)

คอลิน เจ. แคมป์เบลและจอห์น เอช.ลาเฮอร์เร่ (Colin J. Campbell & Jean H. Laherrere) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสำรวจน้ำมัน ทำงานในอุตสาหกรรมนี้มากกว่า 40 ปี เขียนบทความนี้ในนิตยสาร Scientific American อันมีชื่อเสียงฉบับเดือนมีนาคม 2541 มีเนื้อหาสำคัญว่าความต้องการใช้น้ำมันมากเกินกว่าปริมาณน้ำมันสำรองที่มีอยู่และที่จะค้นพบใหม่ ดังนั้นจะเกิดภาวะน้ำมันขาดแคลนที่รุนแรงและแก้ไขยากกว่าครั้งเมื่อเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2516

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ประเมินว่าจะมีน้ำมันดิบเหลือสำหรับใช้อีกประมาณ 1 ล้านล้านบาร์เรล ซึ่งดูมากมหาศาล แต่ก็มีจำนวนมากกว่าน้ำมันดิบที่มนุษย์ขุดเจาะขึ้นมาใช้แล้วทั้งหมด 8 แสนล้านบาร์เรลไม่มากนัก สำหรับอัตราการใช้น้ำมันของโลกนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 เป็นต้นมา เพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละประมาณร้อยละ 2 ดังนั้นประมาณว่าเมื่อถึงต้นศตวรรษหน้าแหล่งผลิตน้ำมันใหญ่ เช่นในทะเลเหนือของนอร์เวย์และอังกฤษ เป็นต้น จะถึงจุดสูงสุด หลังจากนั้นการผลิตจากแหล่งนี้จะลดลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นในราว ค.ศ.2002 โลกต้องพึ่งพาน้ำมันจาก 5 ประเทศในตะวันออกกลางได้แก่อิหร่าน อิรัก คูเวต ซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐอาหรับเอมิเรตมากขึ้น แต่ในราว ค.ศ. 2010 การผลิตในแหล่งดังกล่าวจะถึงจุดสูงสุด และลดต่ำลง การผลิตในแหล่งอื่น เช่นในทะเลสาบแคสเปียนรวมทั้งในสหรัฐก็ตกอยู่ในระยะการหมดตัวกัน จริงอยู่ย่ำยมีแร่ธาตุที่ให้น้ำมันอื่นปริมาณมหาศาล เช่นหินน้ำมัน แต่การผลิตต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง นอกจากนี้ยังต้องสนใจแก้ไขปัญหามลพิษอีก ดังนั้นยุคน้ำมันราคาถูกจึงจะจบสิ้นลงภายในเวลาเพียง 10 ปีเศษข้างหน้า

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. การเคลื่อนไหวภาครัฐ

1.1 ความเคลื่อนไหวด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร

หัวข้อข่าว

1.1.1 e-Commerce พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (ไทยรัฐ 05/12/41)

1.1.2 การพัฒนามัลติมีเดียในไทย (กรุงเทพธุรกิจ 21/01/42, 04/02/42)

1.1.3 อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ขยายตัว (มติชน 27, 29/01/42, มติชน 04, 08, 11/02/42)

1.1.4 สวทช. เต็มคุณภาพชีวิตคนชนบทอุดรช่องว่างสังคมไทย: โยเทคสู่ภัยเศรษฐกิจ (ไทยรัฐ 04/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

1.1.1 e-Commerce พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (ไทยรัฐ 05/12/41)

e-Commerce คือการทำกิจกรรมทางการค้า โดยการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นตัวกลางในการส่งผ่านข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อมูลการสั่งซื้อ ข้อมูลการชำระเงิน ข้อมูลการส่งสินค้า ทดแทนการใช้เอกสารที่อยู่ในรูปแบบกระดาษ ซึ่งการใช้กรรมวิธีนี้ จะทำให้เกิดความรวดเร็ว สะดวกและครอบคลุมพื้นที่ในการทำการค้าให้มากขึ้น

e-Commerce เป็นระบบการค้าออนไลน์ ซึ่งเป็นรูปแบบการค้าใหม่ของโลกในอนาคต ในสหรัฐ ประธานาธิบดีคลินตัน ได้เชิญบรรดาผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนภาคเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์มาประชุมที่ท่าเนียบขาว เพื่อแจ้งนโยบายของรัฐบาลว่ารัฐบาลยังไม่ได้เข้าไปแทรกแซงหรือขัดขวางพัฒนาการของเทคโนโลยีประเภทนี้แต่อย่างใด (เทคโนโลยีที่ช่วยให้เกิดการค้าบนอินเทอร์เน็ต) ซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชนชาวอเมริกัน เพราะในปีที่ผ่านมา สหรัฐมียอดขาย e-Commerce 10,000 ล้านดอลลาร์ (370,000 ล้านบาท) อีก 5 ปีข้างหน้า (2546) e-Commerce คาดว่าจะพุ่งสูงถึง 1.5 ล้านล้านดอลลาร์ หรือ 55.5 ล้านล้านบาท

สำหรับประเทศไทยนั้น ปลัดกระทรวงพาณิชย์ นายสมพล เกียรติไพบูลย์ ได้เริ่มโครงการการค้าอิเล็กทรอนิกส์หรือ e-Commerce โดยนำร่องด้วยการตั้งเว็บไซต์ขึ้นมา และเชิญชวน 100 บริษัทตัวอย่างของคนไทยมาเปิดห้องการค้าในเว็บไซต์เป็นการทดลอง

เดือน ม.ค. 2542 นิตยสารรายเดือน e-Commerce หรือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ของคนไทย ภาษาไทย ได้ออกวางตลาดเป็นฉบับแรก เพื่อเสนอข่าวสารและเทคโนโลยีการค้าบนอินเทอร์เน็ตให้ความรู้แก่คนไทยได้ก้าวทันโลก

1.1.2 การพัฒนามัลติมีเดียในไทย (กรุงเทพธุรกิจ 21/01/42, 04/02/42)

ปี 2538 ไทยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางไอทีค่อนข้างมากโดยมีมูลค่าการลงทุนภาครัฐด้านไอทีประมาณ 13,000 ล้านบาท และมีมูลค่าการส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ 3 แสนล้านบาท ในขณะที่ธุรกิจคอมพิวเตอร์และบริการสารสนเทศมีมูลค่ากว่า 27,000 ล้านบาท

ส่วนโทรศัพท์นั้นติดตั้งแล้ว 6 ล้านเลขหมาย กำลังขยายสู่ตำบล 4,500 แห่ง และหมู่บ้าน 45,000 แห่ง โทรศัพท์มือถือ 5 แสนเลขหมาย มีดาวเทียม 2 ดวง (12 ช่องต่อดวง) มีการวางเคเบิลใยแก้วนำแสงตามทางรถไฟ 3,000 กิโลเมตร และชายฝั่งภาคใต้ตลอดแนว รวมทั้งการขยายโครงข่ายใยแก้วนำแสงไปทั่วประเทศมูลค่า 9 พันล้านบาท

ตัวอย่างโครงการพัฒนาเพื่อตอบสนองความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของไทยได้แก่ โครงการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ (Software Park) โครงการเครือข่ายสารสนเทศภาครัฐ (Government Information Network GINet) โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหน่วยงานของรัฐ (UPU) และบริษัทเทรดสยาม จำกัด ผู้ให้บริการอีดีไอ (Electronic Data Interchange.EDI) เครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (SchoolNet)

ปี 2541 ตลาดเทคโนโลยีสารสนเทศของไทยมีมูลค่าถึง 32,203 ล้านบาท และคาดการณ์ว่าจะขยายตัวประมาณร้อยละ 5.33 หรือประมาณ 59,000 ล้านบาทในปี 2545 เปรียบเทียบกับมูลค่าของซอฟต์แวร์มัลติมีเดีย

ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทยได้รายงานการวิเคราะห์ด้านอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ของไทยว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 2.5-3.0 ของมูลค่าตลาดเทคโนโลยีสารสนเทศไทย ดังนั้นจึงคาดว่าซอฟต์แวร์มัลแวร์มีเดียในไทยในปี 2541, 2542 และ 2545 จะมีมูลค่าประมาณ 960,1,420 และ 1,770 ล้านบาทตามลำดับ

และจากรายงานการศึกษาของสมาคมธุรกิจคอมพิวเตอร์ไทยพบว่าตลาดซอฟต์แวร์ให้บริการและมีขอบรมมีมูลค่าถึง 9,006 ล้านบาท ในปี 2540 หรือคิดเป็นร้อยละ 21 ของมูลค่าตลาดเทคโนโลยีสารสนเทศ ถ้าคำนวณในสัดส่วนเดียวกันในปี 2541 จะมีมูลค่าประมาณ 6,800 ล้านบาท ขณะที่ตัวเลขประมาณการของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะมีมูลค่าถึง 14,400 ล้านบาท และพบว่าผู้ผลิตซอฟต์แวร์ไทยมีประมาณ 300 ราย ในจำนวนนี้ร้อยละ 90 เป็นบริษัทขนาดเล็ก

เทคโนโลยีที่น่าจับตามองที่เกี่ยวข้องกับการค้าอุปกรณ์ไอทีในประเทศไทย เช่น การทำธุรกิจบนเครือข่าย หรือ E-Commerce ซึ่งจะมีบทบาทได้ดีเพียงใดขึ้นกับระบบการรักษาความปลอดภัย และการพัฒนาระบบดิจิทัลซิกเนเจอร์หรือลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ก็มีระบบการส่งพัสดุและเสียงบนเครือข่าย ระบบการแลกเปลี่ยนเครือข่าย การพัฒนาระบบสินค้าออนไลน์และระบบออฟเพกกระจาย (Distributed Object) เพื่อให้การประยุกต์ใช้งานแพร่หลายมากขึ้นและเชื่อมโยงการประยุกต์กับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ดี

ปัจจุบันเครื่องมือที่ใช้งานมัลแวร์มีเดียมีมากมายหลายผลิตภัณฑ์ เท่าที่มีการสำรวจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีมัลแวร์มีเดียในประเทศไทยปรากฏผลดังนี้

1. เทคโนโลยีที่ใช้ไม่ในระดับสุดยอด เนื่องจากติดขัดเรื่องการลงทุนที่ค่อนข้างสูงไม่คุ้มกับตลาดที่ยังไม่กว้างขวางขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีมัลแวร์มีเดียเหล่านั้น

2. ส่วนใหญ่ใช้งานในไมโครคอมพิวเตอร์ และการเก็บข้อมูลมัลแวร์มีเดียและเผยแพร่ในระดับเครือข่าย

1.1.3 อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ขยายตัว (มติชน.27, 29/01/42, มติชน04, 08, 11/02/42)

สหรัฐแจ้งกองปราบล่าโจรไซเบอร์เจาะฐานทัพอากาศโจรกรรมข้อมูลลับผ่าน "อินเทอร์เน็ต" (มติชน27/01/42)

วันที่ 26 ม.ค.2542 สำนักงานตำรวจแห่งชาติแจ้งว่า ขณะนี้ไทยต้องเผชิญกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ กลุ่มที่ก่ออาชญากรรมดังกล่าวเรียกกันว่ากลุ่มแฮกเกอร์ (Hacker) หรือนักฝ่าด่าน เจาะเข้าไปในข้อมูลของผู้ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อล้วงเอาข้อมูลไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว หรือสร้างความเสียหายให้กับผู้ใช้บริการ

ที่เป็นข่าวปรากฏคือการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่เป็นสปอนเซอร์บริการด้านซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ในงานเอเซียนเกมส์ ที่ผ่านมาก่อขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงเตรียมการก่อนถึงกีฬาเอเซียนเกมส์ จากการเปิดเผยของนายชาติ สุทธิปัญญา ผู้จัดการอาวุโสฝ่ายเทคนิคบริษัทสามารทอินโฟเน็ต ระบุว่าแฮกเกอร์รายนี้เจาะข้อมูลเข้าไปในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และผ่านเข้าไปยังบริษัทสามารทอินโฟเน็ต และได้ลบข้อมูลการเจาะออกไปจากตัวเซิร์ฟเวอร์ และยังเจาะผ่านไฟร์วอลล์หรือโปรแกรมระบบรักษาความปลอดภัยชนิดหนึ่ง และรหัสลับทางทหารของฐานทัพอากาศบรู๊คส์ เมืองซานอันโตนิโอ เท็กซัส เพื่อหวังโจรกรรมข้อมูล แต่เจ้าหน้าที่ทหารของสหรัฐสามารถป้องกันได้ทัน และสืบพบว่าแฮกเกอร์จากประเทศไทย จึงขอความร่วมมือมายังประเทศไทยในการส่งเจ้าหน้าที่หน่วยสืบสวนของสหรัฐเข้ามาประสานงานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งนับว่าเป็นครั้งแรกที่เจ้าหน้าที่ตำรวจของไทยและทางทหารสหรัฐร่วมกันติดตามสืบสวนสอบสวนอย่างใกล้ชิด นับเป็นคดีกรณีศึกษาแรกของประเทศไทยเพราะยังไม่มีกฎหมายมาตรการพิเศษเฉพาะสำหรับการป้องกันหรือดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่ก่ออาชญากรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง

พ.ต.อ.วิเชียร สมนพวงษ์ รองผบก.ป.ฐานะหัวหน้าศูนย์ศึกษาข้อมูลคนร้ายข้ามชาติและแผนประทุษกรรมในเขตอาเซียน กองปราบปราม กล่าวว่า อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในไทยเป็นเรื่องใหม่ การสืบสวนเนื้อหาหลักฐานจับกุมยังมีน้อย อีกทั้งกฎหมายไทยยังครอบคลุมไม่ถึง ในขณะที่คนร้ายมีความรู้ ความชำนาญด้านคอมพิวเตอร์ แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดแคลนกำลังคนด้านนี้ ในขณะที่การสืบสวนก็เป็นสิ่งจำเป็น เพราะในอนาคตจะปรากฏคดีเช่นนี้มากขึ้น

พ.ต.อ.ญาณพล ยั่งยืน ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ กองบังคับการศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานแผนงานและงบประมาณ กล่าวเพิ่มเติมว่าอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้นเพราะการเข้าถึงเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ทำได้ง่าย คอมพิวเตอร์มีราคาถูกลง และส่วนที่มีสมรรถนะสูงก็นำมาใช้ง่ายขึ้น ส่วนประเภทของการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์นั้น มีตั้งแต่การล้วงข้อมูลทางทหาร ข้อมูลทางการลับ จารกรรมทรัพย์สินทางปัญญาและข้อมูลด้านธุรกิจ จารกรรมเงินและการติดขัดด้านพาณิชย์ การได้ตอบเพื่อล้างแค้น การก่อการร้าย ฯลฯ

แม้ไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยตรง แต่การกระทำความผิดดังกล่าวเข้าข่ายประมวลกฎหมายอาญามาตรา 264 ในกรณีปลอมแปลงเอกสารสิทธิ์ การลบไฟล์ข้อมูลเท่ากับทำลายทรัพย์สินตามมาตรา 358

นอกจากนี้แฮกเกอร์ยังใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ตเจาะเข้าไปในฐานข้อมูลของบริษัทหรือองค์กรต่างๆในเมืองไทยอีกด้วย ล่าสุดคือการเข้าไปในอินเทอร์เน็ตของลูกค้าบริษัท เอเซีย อินโฟเนท แฮกเกอร์สัญญาจะไปมากกว่าร้อยชั่วโมงในช่วงเวลาเพียง 1 เดือน ซึ่งทำให้ทั้งบริษัทและลูกค้าประสบความเสียหาย

พวกแฮกเกอร์มีวิธีเจาะหาหมายเลขโทรศัพท์ รหัสชื่อสมาชิกและรหัสผ่านของลูกค้าเอเชีย อินโฟเนท เมื่อได้แล้วก็นำมาเปิดใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตในชื่อของลูกค้าเป็นช่วง ๆ หากลูกค้าไม่สงสัยใบเก็บเงินและทำการตรวจสอบก็จะไม่รู้เลยว่ามีการฟุ้งใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ต โดยใช้สถานที่หลาย ๆ แห่ง แต่ละแห่งมีการฟุ้งต่อเครื่องโทรศัพท์กับคอมพิวเตอร์ เพื่อเชื่อมขโมยสัญญาณซึ่งบางทีก็เป็นบ้านเช่าหรือร้านค้า

บริษัท เอเซีย อินโฟเนท รู้พฤติกรรมของแฮกเกอร์รายนี้แล้วแต่ยังไม่สามารถหาช่องทางดำเนินคดีได้ เนื่องจากติดขัดในปัญหาไม่มีกฎหมายรองรับการลักลอบใช้สัญญาณหรือล่วงข้อมูลดังกล่าว

ในส่วนของการธนาคารแห่งประเทศไทยก็เกรงการล่วงข้อมูลด้านการเงินของพวกแฮกเกอร์ จึงได้กำหนดความผิดของแฮกเกอร์ข้อมูลลงในร่างแก้ไข พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนและร่าง พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ สาระความผิดที่กำหนดไว้สำหรับบุคคลผู้ที่จะเข้าไปรบกวนข้อมูลของสถาบันการเงินโดยมิได้รับอนุญาต คือ

- ผู้ที่ทราบข้อมูลสถาบันการเงินโดยไม่ได้รับอนุญาต
- ผู้ที่นำข้อมูลสถาบันการเงินออกขายหรือจำหน่าย จ่ายแจกให้แก่ผู้อื่น
- ผู้ที่เข้าไปแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลของสถาบันการเงิน
- ผู้ที่เข้าไปรบกวนข้อมูลแล้วทำให้บุคคลอื่นเสียผลประโยชน์
- หากความผิดที่กระทำ นอกพระราชอาณาจักรไทย แต่เกิดผลกับคนไทย โดยทำให้คนไทยหรือนิติบุคคลไทยเสียหาย มีสิทธิจะฟ้องร้องในประเทศไทยได้

กรณีแฮกเกอร์เป็นปัญหาที่น่าวิตกกังวลกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ และยังเป็นปรากฏการณ์ที่ชี้ให้เห็นว่าภัยร้ายแรงของพวกแฮกเกอร์ ที่แพร่ระบาดในประเทศไทยนับวันจะรุนแรงมากขึ้น

1.1.4 สวทช. เติบโตคุณภาพชีวิตคนชนบทอุตสาหกรรมวังสังคมไทย: ไฮเทคสู่ภัยเศรษฐกิจ (ไทยรัฐ 04/03/42)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้ริเริ่ม โครงการเครือข่าย สวทช. ภาคเหนือ คำขวัญว่า "รวมพลังในท้องถิ่น ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อพัฒนาท้องถิ่น ตามความต้องการของท้องถิ่น"

เป็นการผนึกกำลังระหว่าง สวทช. กับสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นภาคเหนือ 7 สถาบัน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยโยนก และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ รวมทั้งดึงเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ เป้าหมายคือ การนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่น

ในปีงบประมาณ 2541 ที่ผ่านมา สวทช. ได้ทุ่มเทเทคโนโลยีที่ชำนาญทั้ง 3 ด้านของ 3 ศูนย์ของสวทช. เข้าไปร่วมพัฒนาแก้ปัญหาและกระจายเทคโนโลยีสู่ชนบท 3 ศูนย์ได้แก่

1 ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ(เนคเทค) ชำนาญงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์และการผลิตซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ โดยมีโครงการจัดตั้งเมืองสารสนเทศลำพูนขึ้น รวมทั้งขยายโครงการสคูลเน็ตให้ครบทุกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ ให้เชื่อมต่อกับเครือข่ายทางการศึกษาตลอดจนมีความสามารถในการจัดทำบทเรียนและข้อมูลของท้องถิ่น

2 ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) มีความชำนาญในการนำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้ปรับปรุงพืชสัตว์ และงานด้านเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ นำเทคโนโลยีไปช่วยแก้ปัญหาให้แก่ท้องถิ่นเกี่ยวกับการปลูกดอกกุหลาบ ส้ม สตรอเบอรี่ ผลิตภัณฑ์เนนม นมยูเอช

3 ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (เอ็มเทค) งานที่ทำคือการผลิตเซรามิกให้มีคุณภาพดีขึ้น แก้ปัญหาขยะในเขตเมือง โดยกำหนดต้นแบบเตาเผาขยะในครัวเรือนแบบเคลื่อนที่ มีโครงการเทคโนโลยีเพื่อชนบทซึ่งเน้นด้านสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ภายใต้การนำของ ศ.ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์ ผู้อำนวยการสวทช. ซึ่งแผนการดังกล่าวไม่กระจายเฉพาะในภาคเหนือเท่านั้น แต่จะทั่วทุกภาคและให้แล้วเสร็จภายในแผนพัฒนาฉบับที่ 8

1.2 ความเคลื่อนไหวด้านเทคโนโลยีชีวภาพ

หัวข้อข่าว

1.2.1 **โจรสลัดชีวภาพกำเริบหนัก บุกภาคเหนือขโมยพันธุ์พืช** (มติชน 22/01/42)

1.2.2 **สวทช.เร่งวิจัยยีนข้าวปรับปรุงพันธุ์** (กรุงเทพธุรกิจ03/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

1.2.1 **โจรสลัดชีวภาพกำเริบหนัก บุกภาคเหนือขโมยพันธุ์พืช** (มติชน 22/01/42)

จากการเปิดเผยของนายศรีสะเกษ สมาน เจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม อ.เถิน จ.ลำปาง ระบุว่า ปัจจุบันนี้ ปัญหาการลักลอบเข้ามาเก็บพันธุ์พืชในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าชุมชนในพื้นที่ภาคเหนือเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว รูปแบบการขโมยก็มีหลากหลาย และหลบเลี่ยงกฎหมายได้ เช่น การให้ทุนการศึกษาวิจัยแก่นักศึกษาและนักวิจัยในคณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยมีข้อแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ซึ่งเป็นการบุกรุกและแย่งชิงทรัพยากรด้านความหลากหลายทางชีวภาพแบบเงียบๆ ตัวอย่างเช่น มีบริษัทผู้นำเข้าสุราต่างประเทศของไทยให้ทุนภาคการศึกษาวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศึกษาเรื่องพืชที่จะนำมาผลิตเป็นยาของเหล้า เกรงว่าบริษัทจะนำผลวิจัยไปผลิตเป็นเหล้ามาขายคืนให้คนไทย หรือเขาพืชอย่างใดอย่างหนึ่งที่คนไทยใช้ทำยาของเหล้าไปจดสิทธิบัตร วิธีการเหล่านี้คาดว่าจะมีปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ในอนาคต ชาวต่างประเทศที่มีพฤติกรรมดังกล่าวมีหลายประเทศด้วยกัน โดยเฉพาะญี่ปุ่นและเยอรมนี

1.2.2 **สวทช.เร่งวิจัยยีนข้าวปรับปรุงพันธุ์** (กรุงเทพธุรกิจ03/03/42)

นายศักรินทร์ ภูมิรัตน ผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สังกัดสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้เปิดเผยว่า ขณะนี้การศึกษาเรื่องพันธุกรรมของข้าวหรือจีโนมข้าว เป็นที่สนใจศึกษาของนักวิทยาศาสตร์ทางด้านพันธุกรรมเป็นอย่างมาก เพื่อรับรูกลไกการทำงานของยีนข้าวทั้งหมด และจะได้สามารถแก้ปัญหาข้าวได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะสหรัฐและญี่ปุ่น ได้เริ่มศึกษาไปแล้ว

ส่วนประเทศไทย ได้ร่วมกับญี่ปุ่น สหรัฐ จีนและเกาหลี ศึกษากลไกการทำงานของจีโนมข้าว เพื่อรับรู้การทำงานทั้งหมดของข้าวทั่วโลก และสามารถนำมาปรับปรุงพันธุ์ข้าว เช่น หาพันธุ์ข้าวปลอดโรค หรือพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตมากแต่ใช้น้ำน้อยในการเพาะปลูก ซึ่งปัจจุบันมีการศึกษาตำแหน่งต่าง ๆ ของยีนในข้าวไปบ้างแล้ว เช่น ยีนความหอมของข้าว ยีนความไวแสง ยีนต้านโรค ยีนในเชื้อสาเหตุของโรคข้าว ยีนของกลุ่มเชื้อจุลินทรีย์ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูข้าว การศึกษาในระดับ Molecular genetic จะช่วยในการหาสาเหตุในเชื้อจุลินทรีย์ต่าง ๆ และนำยีนเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพันธุ์ได้

อนึ่ง ประเทศไทยมีพันธุ์ข้าวประมาณ 3,500 พันธุ์ จากพันธุ์ข้าวทั่วโลกที่มีจำนวน 12,000 พันธุ์

1.3 ความเคลื่อนไหวด้านงานวิจัย

หัวข้อข่าว

1.3.1 **โลชั่นกันยุงจากตะไคร้หอม** (ผู้จัดการ03/02/42)

1.3.2 **ผลิต"ผิวนั่งเทียม"สำเร็จช่วยแผลไฟไหม้หายเร็ว** (กรุงเทพธุรกิจ03/03/42, มติชน04/03/42)

1.3.3 **เผยผลวิจัย"หญ้าปักกิ่ง"ยับยั้งมะเร็ง** (มติชน04/03/42)

1.3.4 **ราชภัฏเชียงใหม่ เตรียมถ่ายทอดทำ "ทรายหอมกันยุง" ให้เกษตรกร** (มติชน06/03/42)

1.3.5 **นักวิจัยไทยผลิตวัสดุเคลือบฟันได้ เตรียมยื่นขอจดสิทธิบัตรก่อนขาย** (ผู้จัดการ12/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

1.3.1 **โลชั่นกันยุงจากตะไคร้หอม** (ผู้จัดการ 03/02/42)

นายเกษรา ลาวลยะวัฒน์ ผู้ว่าการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) กล่าวว่า ทางสถาบันโดยฝ่ายเภสัชและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติได้วิจัยและพัฒนาน้ำมันตะไคร้หอมซึ่งเป็นพืชสมุนไพรมาเป็นผลิตภัณฑ์ป้องกันยุงกัด 2 ชนิดด้วยกัน คือผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในรูปครีมให้ทาผิวนั่ง มีประสิทธิภาพป้องกันยุงกัดใกล้เคียงกับครีมที่ทำมาจากสารสังเคราะห์นี้ ป้องกันยุงลายได้ประมาณ 2 ชั่วโมง

โหมง และไม่เกิดความระคายเคืองต่อผิวหนัง ซึ่งต่อมาได้พัฒนารูปแบบมาเป็นโลชั่นโล เพื่อความสะดวกในการทาผิวหนัง ให้ชื่อผลิตภัณฑ์ว่า รีเฟล-เอ็ม ทั้งสองชนิดเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติที่มั่นใจได้ว่ามีความปลอดภัยสูงทั้งต่อผู้ใช้ สิ่งแวดล้อม และลดการนำเข้าสารเคมีจากต่างประเทศด้วย

1.3.2 ผลิตภัณฑ์ "ผิวหนังเทียม" สำเร็จช่วยแผลไฟไหม้หายเร็ว (กรุงเทพฯ 03/03/42, มติชน 04/03/42)

ดร. โรเบิร์ต มอลลอย หัวหน้าหน่วยวิจัยพอลิเมอร์ทางการแพทย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เครือข่ายของศูนย์เทคโนโลยีและวัสดุแห่งชาติ (MTEC) ได้ทำโครงการวิจัยเสาะหาไฮโดรเจลสังเคราะห์เพื่อใช้เป็นวัสดุปิดแผลที่ถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก ซึ่งแต่เดิมหลังจากทาครีมประเภทยาปฏิชีวนะแล้ว จะใช้ผ้าก๊อชพันแผล แต่การที่ต้องทำความสะอาดแผลเปลี่ยนผ้าก๊อชทุกวัน เนื้อเยื่อบางส่วนจะถูกลอกติดไปกับผ้าก๊อชด้วย

การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวคืบหน้าถึงขั้นสามารถผลิตพอลิเมอร์ไฮโดรเจลแผ่นใส เป็นวัสดุทดแทนผิวหนังชั่วคราวสำหรับปิดแผลไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก ซึ่งมีราคาถูกกว่านำเข้าและปิดแผลได้สะดวก โดยนำมาชุบน้ำสะอาดปิดแผลไว้ได้นานถึง 1 สัปดาห์ โดยไม่ต้องเปลี่ยนผิวหนังชั่วคราว ทำให้ผิวหนังบริเวณดังกล่าวไม่ถูกบริเวณสามารถซ่อมแซมส่วนที่ถูกทำลายได้เร็วกว่าแผลที่ใช้ผ้าก๊อชปิด

1.3.3 เผยผลวิจัย "หญ้าปักกิ่ง" ยับยั้งมะเร็ง (มติชน 04/03/42)

ในโอกาสครบรอบ 30 ปี มหาวิทยาลัยมหิดลได้จัดงานวิชาการขึ้นเมื่อ 3 มี.ค. 2542 คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล และคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดย ร.ศ. วัฒนา จิระจรรย์กุล หัวหน้าสำนักงานข้อมูลสมุนไพร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล หัวหน้าโครงการวิจัยคุณสมบัติหญ้าปักกิ่ง ในส่วนของคณะเภสัชศาสตร์ ซึ่งได้เริ่มทดลองเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติต้านมะเร็งของหญ้าปักกิ่งหรือภาษาชาวบ้านเรียกว่าหญ้าเทวดามาตั้งแต่ปี 2532 ต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน เพื่อทดลองพิสูจน์สรรพคุณทางวิทยาศาสตร์ว่ามีความจริงและต้องตรวจทางพิษวิทยาไปพร้อมกันว่ามีพิษหรือไม่ หากมีพิษจะได้เตือนผู้ใช้ให้ระมัดระวังในการใช้ ผลจากการวิจัยค่อนข้างแน่นอนว่าไม่มีพิษสะสมต่อระยะอื่น และได้สรรพคุณทางเคมีเภสัชว่าสามารถทำลายเซลล์มะเร็งโดยตรงระยะก่อน-ปานกลาง โดยเฉพาะเซลล์มะเร็งที่เต้านมและลำไส้ใหญ่ สารที่แสดงฤทธิ์คือ กลุ่มสาร กลัยโคไซด์ฟิโกไลบิไซด์

อย่างไรก็ตาม ต้องศึกษาเพิ่มเติมกันให้ชัดเจนว่า จะก่อให้เกิดการกลายพันธุ์ของเซลล์มะเร็งหรือไม่ จึงต้องดูขนาดและระยะเวลาที่ใช้ต่อเนื่องกันระยะหนึ่งก่อน ไม่แนะนำให้ใช้เพื่อป้องกัน แต่ถ้าใช้เพื่อการรักษาควรปรึกษาแพทย์ด้วย

ส่วนของหญ้าที่มีสรรพคุณเป็นยาต้านโรคต่าง ๆ คือส่วนที่เป็นน้ำซึ่งคั้นมาจากหญ้าปักกิ่ง ที่มีรายงานคือนำไปใช้ในการรักษาโรคมะเร็งปอด กระเพาะอาหาร มะเร็งตับ ไพร่งาม กัดบวม เม็ดเลือดขาว เต้านม ม้าม ลำไส้ใหญ่ กระเพาะปัสสาวะ ต่อมไทรอยด์ กระดูก และเนื้องอกในสมอง

1.3.4 ราชภัฏเชียงใหม่ เตรียมถ่ายทอดทำ "ทรายหอยกันยุง" ให้เกษตรกร (มติชน 06/03/42)

นายเรืองฤทธิ์ รินทิพย์ นักวิจัย คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ กล่าวว่า นางอัมรา ทิปะตาล หัวหน้าคณะวิจัยเรื่องทรายหอยกันยุง ได้ผลิตทรายหอยสำหรับกันยุงและแมลงต่าง ๆ ได้สำเร็จ และจะถ่ายทอดวิธีการผลิตให้เกษตรกรและผู้สนใจนำไปใช้สร้างรายได้โดยทำจากทรายละเอียดขี้มอส น้ำมันตะไคร้หอม ใบโหระพาสด การบูร และตะไคร้หอมสด ซึ่งส่วนผสมบางตัว มีผลทำลายระบบทางเดินอาหารของแมลงและมีให้ทำงานตามปกติ แมลงจะค่อย ๆ ตาย ผลการทดลองพบว่า ทรายหอย 50 กรัม ออกฤทธิ์กันยุง ได้ดีมากในพื้นที่ 9 ตรม. หากเปิดภาชนะที่บรรจุทรายหอยไว้ตลอดกันยุงได้ 1 สัปดาห์ เปิด ๆ ปิด ๆ กันยุงได้ 2 สัปดาห์

ทรายหอยมีใช้ยาวมาแมลง และไม่มีผลข้างเคียงต่อผู้ใช้ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เครือข่ายภาคเหนือจะส่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวออกจำหน่ายตามปั้มน้ำมันบางจากทั่วประเทศ

1.3.5 นักวิจัยไทยผลิตวัสดุเคลือบฟันได้ เตรียมยื่นขอจดสิทธิบัตรก่อนขาย (ผู้จัดการ 12/03/42)

โครงการวิจัยและพัฒนาผลิตวัสดุเคลือบหลุมร่องฟันชนิดแข็งตัวด้วยแสง เริ่มเมื่อ 2 ปีที่ผ่านมา โดย ดร.มาลินี ประสิทธิ์ศิลป์ นักวิจัยศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ หรือ MTEC ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาวัสดุเคลือบหลุมร่องฟันสำหรับป้องกันฟันผุ ซึ่งเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย แต่วัสดุเคลือบต้องนำเข้าจากต่างประเทศและมีราคาสูงมาก ส่วนที่ผลิตได้จะมีราคาถูกกว่าถึงร้อยละ 50 ทดลองใช้ในคลินิกได้ผลเป็นที่น่าพอใจ มีความคงทนนาน 10-20 ปี ข้อดีของการใช้วัสดุดังกล่าวคือใช้ป้องกันฟันผุ ลดอัตราการเกิดฟันผุของประชากร รวมทั้งลดงบประมาณการณรงค์เพื่อป้องกันรักษาฟันผุ

จากการสำรวจพบว่าร้อยละ 80 จะเกิดปัญหาฟันผุในกรณีที่ไม่ได้เคลือบ แต่ถ้าเคลือบจะป้องกันได้ถึง ร้อยละ 100 เด็กควรทำเมื่อมีอายุ 3-4 ปีซึ่งเป็นช่วงอายุที่มีฟันกรามน้ำนมขึ้นทุกซี่ จนถึงอายุ 11-13 ปี ซึ่งฟันกรามน้อยและฟันกรามแท้ซี่ที่ 2 ขึ้น

วัสดุเคลือบหลุมร่องฟันที่ผลิตได้มี 2 แบบด้วยกันคือ แบบใสและแบบสีขาวทึบแสง มีคุณสมบัติที่เหมือนกัน เพียงแต่แบบใสทันตแพทย์จะสังเกตเห็นฟันได้ หากเกิดขึ้นหลังจากเคลือบไปแล้ว ส่วนวัสดุที่ทึบแสงจะมองเห็นวัสดุที่เคลือบได้แต่ทันตแพทย์จะไม่เห็นฟันผุที่เกิดขึ้นทีหลัง

ขณะนี้ผลงานการวิจัยอยู่ระหว่างการขอจดสิทธิบัตรการผลิวัสดุเคลือบหลุมร่องฟัน และเตรียมการผลิตในเชิงพาณิชย์ ประมาณปลายปี 2542 คาดว่าจะผลิตออกจำหน่ายได้ ส่วนการวิจัยขั้นต่อไปนั้นคิดว่าจะพัฒนาให้วัสดุดังกล่าวแห้งตัวได้เองโดยไม่ต้องใช้แสง และอาจเพิ่มฟลูออไรด์เพื่อป้องกันฟันผุเข้าไปด้วย

1.4 ปัญหาวยเหตุ

หัวข้อข่าว

- 1.4.1 คนไทยเสี่ยงมหันตภัยวยเหตุ สำนักงานรัฐสิ้นหวังแก้มัทน (กรุงเทพมหานคร 31/12/41)
- 1.4.2 ปี 2542 ต้องไม่ประมาทปัญหา Y2K (มติชน 01/01/42)
- 1.4.3 คนไทยยังมีความเสี่ยงาปัญหาปี 2000 (กรุงเทพมหานคร 21/01/42)
- 1.4.4 หวั่นวยเหตุกระทบศูนย์นิวเคลียร์ (กรุงเทพมหานคร 22/01/42)
- 1.4.5 พิชัยร้ายที่จะเกิดจากปัญหาวยเหตุ (กรุงเทพมหานคร 04/02/42)

สรุปประเด็นข่าว

- 1.4.1 คนไทยเสี่ยงมหันตภัยวยเหตุ สำนักงานรัฐสิ้นหวังแก้มัทน (กรุงเทพมหานคร 31/12/41)

การแก้ปัญหา Y2K โดยภาพรวมของไทยในส่วนที่กระทรวงสาธารณสุขแบ่งได้ 4 ภาค คือ ภาคสถาบันการเงิน ภาคราชการไทย และรัฐวิสาหกิจ ภาคการสื่อสาร และภาคความมั่นคง

ภาคราชการโดยทั่วไปโอกาสที่จะแก้ปัญหาได้ทัน เป็นไปไม่ได้ เพราะการรับรู้ปัญหา และการเตรียมแผนแก้ปัญหา รวมทั้งการเตรียมในส่วนอื่น ๆ นั้นน้อยมาก เพราะหน่วยงานรัฐเป็นหน่วยงานอิสระ ไม่มีใครควบคุมใครได้ ไม่มีหน่วยงานกลาง ไม่มีมาตรฐานกำกับดูแล และที่สำคัญคือ ผู้ที่อยู่ในหน่วยงานการไม่รู้สึกว่าย 2K เป็นปัญหาสำคัญและมีความจำเป็น สำหรับราชการกองทัพและตำรวจไม่แน่นอน เพราะกองทัพได้มีการสั่งซื้ออาวุธทันสมัยจากต่างประเทศเข้ามาในช่วงเศรษฐกิจเฟื่องฟู การแก้ปัญหาจึงเกินวิสัยของกองทัพที่จะกระทำตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้ผลิตจากต่างประเทศ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการแก้ปัญหา Y2K ให้กับหน่วยงานราชการ โดยมี "คณะกรรมการประสานงานการแก้ไขปัญหาคอมพิวเตอร์ปี ค.ศ. 2000" เป็นหน่วยงานที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่แก้ไขปัญหาดังกล่าวในระดับชาติ และให้หน่วยงานราชการต่างๆ ส่งรายงานความคืบหน้าในการแก้ปัญหาให้แก่คณะกรรมการทุกสัปดาห์ แต่เท่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ "หน่วยงานรัฐ" ยังเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อผลกระทบจากปัญหา คอมพิวเตอร์ ปี 2000 มากที่สุด

นายอุณนิศ กาญจนบุญชู เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ 9 สำนักงบประมาณ หนึ่งในคณะกรรมการประสานงานและดำเนินการแก้ไขปัญหาคอมพิวเตอร์ปี 2000 เปิดเผยว่าในตอนนี้นักงบประมาณได้จัดสรรงบในปีงบประมาณ 2542 เพื่อใช้แก้ไขปัญหาคอมพิวเตอร์ปี 2000 ในภาครัฐไว้แล้ว ซึ่งหน่วยงานการแต่ละหน่วยเองก็ต้องบริหารงบของตนให้ได้ โดยย้ายงบในส่วนที่สำคัญน้อยกว่ามาใช้เพื่อแก้ปัญหา Y2K ก่อน หากไม่พอให้สำนักวิเคราะห์ของแต่ละส่วนราชการทำเรื่องขอมายังสำนักงบประมาณ โดยสำนักงบประมาณเองยังมีงบกลางสำรองจ่ายเมื่อกรณีฉุกเฉินและจำเป็น ซึ่งในปี 2542 มี 9,000 ล้านบาท แต่ก็บอกไม่ได้ว่าจะกันไว้เพื่อแก้ปัญหา Y2K ได้มากน้อยเท่าใด เพราะหน่วยงานของรัฐจะฉวยโอกาสของเงินจริง

ความคืบหน้าในการแก้ปัญหาวยเหตุของแต่ละหน่วยงาน/ภาคธุรกิจ

1. ภาครัฐ อยู่ระหว่างการประเมินปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไข ดังนั้นมีโอกาสได้รับผลจากวยเหตุเมากที่สุด
2. ภาคความมั่นคง กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ รอดติดต่อนบริษัทผู้ผลิตอุปกรณ์ รวมทั้งรองบประมาณ และถ้ามี

ปัญหาใน 31 ธ ค 2543 จะให้เครื่องบินทุกลำหยุดบิน ส่วนกรมตำรวจ จ้างบริษัทเอกชนแก้ไขประมาณ เดือน ก พ. 2542

3. ภาคการเงิน แก๊สแล้วประมาณ 80-90% มีขั้นตอนควบคุมหลายขั้นตอน และเตรียมทดสอบระบบคอมพิวเตอร์ คาดเสร็จสมบูรณ์ประมาณไตรมาสที่ 3 ปี 2542

4. ภาคการสื่อสาร แก๊สแล้วประมาณ 70-80 % และวางแผนว่าจะเสร็จสมบูรณ์ประมาณเดือน พ.ค.- มิ.ย. ปี 2542

1.4.2 ปี 2542 ต้องไม่ประมาทปัญหา Y2K (มติชน01/01/42)

Y2K เป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่กำลังจะเกิดขึ้นในประเทศไทยในพ.ศ.2543 เป็นปัญหาที่มีสาเหตุมาจากคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีคอมพิวเตอร์ฝังอยู่ข้างในจะไม่ทำงาน เมื่อผ่านไปถึงปี ค.ศ. 2000 หรือปี 2543 ซึ่งนักคอมพิวเตอร์ทั่วโลกตั้งชื่อปัญหานี้ไว้ว่า "ความบกพร่องแห่งสหัสวรรษ(Millennium Bug) หรือปัญหาปี ค.ศ. 2000 หรือเรียกย่อ ๆ ว่า Y2K ซึ่ง ปัญหาที่น่าจะเกิดคือ

- ยอดเงินฝากของลูกค้าในธนาคารจะหายไป
- ไฟฟ้าจะดับหมดทั้งเมือง
- เครื่องบินอาจตก
- อุปกรณ์การแพทย์บางอย่างอาจทำให้คนไข้เสียชีวิตระหว่างการรักษา

นายครุฑิต มาลัยวงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์บริการสารสนเทศและเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) กล่าวว่า ปัญหา Y2K เข้าใจง่าย แต่แก้ไขค่อนข้างยาก เพราะข้อมูลที่จะต้องแก้ไขมีมาก และไม่มีสูตรสำเร็จในการแก้ไข และยังได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาย Y2K 5 ขั้นตอนคือ

1. การสร้างความตื่นตัวให้กับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานให้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา
2. ประเมินปัญหาว่ามีเรื่องอะไรที่จะต้องแก้ไขบ้าง
3. แก้ไขลักษณะของปัญหาตามโปรแกรม
4. ทบทวน ทดสอบ ซึ่งต้องใช้เวลาดึงครึ่งหนึ่งของเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการแก้ไข
5. ใช้งานอย่างจริงจังซึ่งผลลัพธ์และข้อมูลทั้งหมดที่ผ่านการแก้ไขแล้วจะต้องถูกต้องทั้งหมด ทางที่ดีต้องไม่ประมาท

1.4.3 คนไข้ยังมีความเสี่ยงาปัญหายุปี 2000 (กรุงเทพธุรกิจ 21/01/42)

กระทรวงสาธารณสุขยังประสบปัญหาในการดำเนินการแก้ไขปัญหายวดยุคหลายประการด้วยกัน เช่น งบประมาณขอไป 50 ล้าน ยังไม่ได้รับการตกเบิก ทั้ง ๆ ที่เวลาเหลือไม่มาก ข้อมูลการสำรวจจากโรงพยาบาลต่าง ๆ ยังไม่แม่นยำเพียงพอ โดยเฉพาะเครื่องมือแพทย์ ซึ่งแก้ไขโดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือแพทย์เข้าไปสำรวจ

เครื่องมือแพทย์เหล่านั้นเช่น อุปกรณ์รักษาพยาบาล เช่น เครื่องช่วยหายใจ เครื่องให้ยาทางหลอดเลือด เครื่องช็อกหัวใจ เครื่องกระตุ้นหัวใจ ตู้อบทารก กลุ่มเครื่องมือแพทย์ ที่ใช้ในห้องปฏิบัติการ เช่น เครื่องตรวจเลือด เครื่องตรวจชีพจร และกลุ่มเครื่องมือวินิจฉัยโรค เช่น เครื่องเอกซเรย์ เครื่องอัลตราซาวด์ เครื่องตรวจคลื่นสมอง ทั้งนี้กลุ่มแรกสำคัญที่สุด เพราะหากหยุดทำงานจะมีผลโดยตรงต่อความเป็นความตายของคนไข้ ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำแนวทางในการแก้ไขปัญหามาเพื่อแจกจ่ายไปยังโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

1.4.4 หวั่นวายทุเคกระทบศูนย์นิวเคลียร์ (กรุงเทพธุรกิจ 22/01/42)

นายขวัญชัย หล้าอุบล ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (เนคเทค) กล่าวถึงการแก้ไขปัญหายวดยุค ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ว่า กระทรวงฯได้ลำดับความสำคัญในเรื่องการแก้ปัญหายวดยุคกับศูนย์วิจัยนิวเคลียร์บางเขนไว้เป็นอันดับแรก โดยเฉพาะปัญหายุคอุปกรณ์นิวเคลียร์ที่ใช้ประโยชน์ในเรื่องการผลิตไอโซโทปเพื่อการแพทย์ การวิจัยและการถนอมอาหาร เพราะหากแก้ปัญหายุปี 2000 ไม่ได้ เครื่องหยุดทำงานอาจเกิดอันตรายต่อผู้ที่อยู่รอบ ๆ ได้ และสิ่งที่น่าเป็นห่วงคือระบบการควบคุมของเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ของสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (พป.) ซึ่งตั้งอยู่ใจกลางเมืองซึ่งหากเกิดปัญหายวดยุคเป็นอันตรายอย่างมากศาลต่อมหาชน

1.4.5 พืชร้ายที่จะเกิดจากปัญหายวดยุค (กรุงเทพธุรกิจ 04/02/42)

วายทุคเป็นภัยที่จะเข้าไปถึงคนทุกสาขาอาชีพ และผลที่ออกมาอาจร้ายกว่าที่คาดกัน ทั้งนี้ปัจจุบันอาวุธยุทโธปกรณ์ทางทหารมีคอมพิวเตอร์อยู่ในตัวแทบทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นเครื่องบิน รถถังหรือขีปนาวุธ หากระบบต่าง ๆ หยุดทำงานหรือทำงานผิดพลาดในปี 2000 ย่อมเกิดปัญหา

ในส่วนของธนาคารและสถาบันการเงิน ด้านระบบหยุดทำงานต่อเนื่องที่เริ่มทั่วประเทศหยุดทำงาน ธนาคารไม่สามารถให้บริการได้เนื่องจากข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝากการถอน ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผิดพลาด ระบบเศรษฐกิจของประเทศหยุดชะงักเพราะธุรกรรมต่าง ๆ กระทำผ่านธนาคาร

ภาคการคมนาคมขนส่ง การขึ้นลงของเครื่องบินจะมีปัญหาอาจวิ่งชนกันในทางวิ่งเดียวกันระหว่างเครื่องที่จะลงกับเครื่องที่จะขึ้น ระบบคอมพิวเตอร์ในเครื่องบินอาจหยุดทำงาน เช่น เครื่องยนต์ ระบบนำร่อง อาจเกิดโศกนาฏกรรมร้ายแรงได้

ด้านการสื่อสาร เช่น ระบบโทรศัพท์ทางไกล นอกจากการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศที่สับสน การคิดค่าบริการ ที่แพงลิบลิ่ว จนถึงระบบการสื่อสารของประเทศหยุดชะงักติดต่อระหว่างภายในและภายนอกประเทศไม่ได้

การคิดคำนวณภาษี การจัดเก็บงบประมาณย่อมประสบปัญหาเช่นกันสำนักงานงบประมาณไม่สามารถเบิกจ่ายเงินได้ เพราะกรมสรรพากรก็บอกไม่ได้ว่ารัฐมีเงินอยู่เท่าไร งบประมาณแต่ละหน่วยงานต้องการเท่าไร เงินเดือนข้าราชการก็เบิกจ่ายไม่ได้ กลไกของประเทศจะหยุดชะงัก

กรมศุลกากรก็ไม่วางการนำเข้าการส่งออกว่ามาจากไหนจะไปที่ไหน ต้องหันไปใช้มือและเอกสารทำงานหมด

ด้านสาธารณสุข ก็มีปัญหาดังแต่วันหมดอายุของยา ซึ่งผู้บริโภคต้องได้รับผลเสียโดยตรง เครื่องมือแพทย์ก็จะมีปัญหาในการบันทึกอาการของคนป่วย เช่น เครื่องช่วยหายใจ เครื่องปั๊มหัวใจ ซึ่งจะมีปัญหาต่อคนป่วยหากระบบคอมพิวเตอร์ในเครื่องเหล่านี้หยุดทำงาน ข้อมูลการแพทย์ที่เก็บไว้ในระบบคอมพิวเตอร์อาจพินาศไปหมด ฐานข้อมูลเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บของคนไข้อาจสับสนได้

อนึ่งสำหรับหน่วยงานราชการไทยได้พิจารณาแยกกลุ่มหน่วยงานที่ต้องแก้ปัญหา วายทูเค็ดังกล่าวเป็น 4 กลุ่มหลัก คือ 1. กลุ่มไฟฟ้าและพลังงาน 2. กลุ่มการเงิน การธนาคาร และประกันภัย 3. กลุ่มการสื่อสารโทรคมนาคมและขนส่ง 4. กลุ่มความสงบสุขของสังคม และยังมีหน่วยงานอื่น ๆ อีกเช่น การประสานส่วนภูมิภาค การประสานนครหลวง และทบวงมหาวิทยาลัย ที่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มหน่วยงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด เช่นกัน

หน่วยงานทั้ง 4 กลุ่มดังกล่าวต้องแก้ปัญหา Y2K ให้เสร็จภายในวันที่ 31 ธ.ค. 2541 และต้องทำการทดสอบระบบที่แก้ไขแล้วว่าสามารถทำงานได้จริงให้เสร็จภายในวันที่ 30 เม.ย. 2542 ซึ่งต่อมาปรับเป็น 30 มิ.ย. 2542 รวมทั้งต้องมีแผนสำรองฉุกเฉิน (Contingency Plan) รองรับในกรณีเกิดความผิดพลาดของระบบคอมพิวเตอร์จนทำให้งานหยุดชะงัก ทั้งนี้โดยมีงบประมาณในการแก้ไขปัญหาภาครัฐนั้นประมาณการเมื่อสิ้นเดือนธ.ค. 2541 อยู่ที่ 1,648 ล้านบาท กระทรวงกลาโหมมากที่สุด และจากรายงานในเดือน พ.ย. 2541 ความคืบหน้าในการแก้ปัญหาของหน่วยงานหลักทั้ง 4 กลุ่ม สรุปได้ดังนี้ 1. มีการประเมินปัญหา (Assessment) ที่อาจกระทบจากปัญหา Y2K แล้ว 100 % 2. มีแผนแก้ปัญหา (Renovation) 20 % 3. กำลังแก้ไข (Validation) 33 % และ 4. นำระบบที่แก้ไขแล้วกลับไปติดตั้งให้ใช้ได้จริง (Implementation) 27 %

2. การเคลื่อนไหวภาคเอกชน

2.1 การเคลื่อนไหวด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร

หัวข้อข่าว

2.1 คอมพิวเตอร์ปีก "วายทูเค" ปลุกตลาดโดกว่า 4 % (กรุงเทพธุรกิจ 26/02/42)

สรุปประเด็นข่าว

2.1 คอมพิวเตอร์ปีก "วายทูเค" ปลุกตลาดโดกว่า 4 % (กรุงเทพธุรกิจ 26/02/42)

นายจรัส สว่างสมุทร กรรมการสมาคมธุรกิจคอมพิวเตอร์ไทย (ATCI) ประเมินว่าสถานการณ์คอมพิวเตอร์ของไทยปี 2542 นี้มีแนวโน้มเติบโตถึงร้อยละ 4.46 ด้วยปัจจัยบวกหลายประการคือ 1. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยเริ่มฟื้นตัว เห็นได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเดือน ม.ค. เพิ่มขึ้นร้อยละ 0-1 รวมถึงการใช้นโยบายงบประมาณขาดดุล 2. ดอกเบี้ยต่ำ มีผลกระทบต่อตลาดไอทีค่อนข้างดี 3. การตื่นตัวซื้อคอมพิวเตอร์ใหม่เพื่อแก้ปัญหา Y2K ซึ่งคาดว่าจะมากขึ้นอีกช่วงไตรมาส 2 และ 3 โดยเฉพาะฮาร์ดแวร์จากต่างประเทศ 4. การได้รับเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

แหล่งข่าวทั้งจากบริษัทเอเซอร์ คอมพิวเตอร์ (ประเทศไทย) และบริษัทคอมพิวเตอร์ (ประเทศไทย) ต่างมีความเชื่อว่าตลาดมีแนวโน้มเติบโตขึ้น

นายมนู อรรถเดชเชษฐ นายกสมาคมธุรกิจคอมพิวเตอร์ไทย แสดงความคิดเห็นว่าหากตั้งเป้าให้ไทยพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อใช้ภายในประเทศและเพื่อทดแทนการนำเข้าอย่างจริงจังแล้ว ใน 5-7 ปีข้างหน้า จะลดการนำเข้าซอฟต์แวร์จากต่างประเทศ คาดว่า พ.ศ. 2005 ไทยจะผลิตซอฟต์แวร์ได้ถึงร้อยละ 70 เพื่อใช้ภายในประเทศ เนื่องจากการเปลี่ยนยุคซอฟต์แวร์เข้าสู่ยุคการประมวลผลผ่านอินเทอร์เน็ต (ยุคอินเทอร์เน็ตคอมพิวเตอร์) ทำให้ลักษณะการพัฒนาซอฟต์แวร์เปลี่ยนแปลงไป ธุรกิจด้านนี้จะเติบโตมากขึ้น

3. ภาคประชาชนและองค์กรเอกชน

3.1 การเคลื่อนไหวด้านเทคโนโลยีชีวภาพ

หัวข้อข่าว

3.1.1 จักรรัฐออก ก.ม." ความปลอดภัยทางชีวภาพ" (กรุงเทพธุรกิจ12/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

3.1.1 จักรรัฐออก ก.ม." ความปลอดภัยทางชีวภาพ" (กรุงเทพธุรกิจ12/03/42)

รศ. ดร.วินัย ดะห์ลัน นักวิชาการชีวภาพ คณะสหเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระบุว่า คริสต์ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของเทคโนโลยีชีวภาพ โดยเฉพาะในเรื่องการดัดต่อยีน หรือหน่วยพันธุกรรม ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีชีวภาพ การพัฒนาในเรื่องนี้ยังเป็นที่ถกเถียงของนักวิทยาศาสตร์และกลุ่มอนุรักษ์ผู้บริโภคทั่วโลก ในประเด็นเรื่องความปลอดภัยทางชีวภาพ โดยเฉพาะการทำให้สิ่งมีชีวิตเปลี่ยนแปลงพันธุกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และจริยธรรมทางศาสนา กลุ่มพ็อดริวขึ้นนำในอังกฤษเรียกอาหารที่ผ่านการดัดต่อยีนว่า "อาหารของแฟรงเคนสไตน์" นอกจากนี้ กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในอังกฤษยังได้ทำการประท้วงรัฐบาล ที่นำเข้าถั่วเหลืองจากสหรัฐอเมริกาที่เชื่อว่าการติดต่อทางพันธุกรรม

นายวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ เครือข่ายสิทธิภูมิปัญญาไทย ได้ระบุถึงประเด็นที่ควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีชีวภาพคือ ความหลากหลายทางชีวภาพและสิทธิของผู้บริโภค ซึ่งผลกระทบที่ชัดเจนจากเทคโนโลยีดังกล่าวคือ การส่งผลให้พืชพันธุ์พื้นเมืองสูญพันธุ์ไป แมลงที่มีประโยชน์ต่อระบบนิเวศ หายไปจากระบบ ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของพันธุ์ที่หลากหลาย

นายวิฑูรย์ เสนอว่า รัฐบาลจำเป็นต้องควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพ เพราะถึงแม้ว่า ศูนย์พันธุวิศวกรรมจะวางแนวทางการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพแล้วก็ตาม แต่ไม่มีกฎหมายรองรับ รัฐบาลควรผลักดันกฎหมายออกมารองรับ และควรกำหนดให้มีการติดตามผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค รวมถึงควรระบุถึงการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีชีวภาพ

3.2 การเคลื่อนไหวด้านการวิจัย

หัวข้อข่าว

3.2.1 วิจัยเลือกกุ้ง-กระดองปู เป็นยาสารพัดประโยชน์ (มติชน 24/02/42)

สรุปประเด็นข่าว

3.2.1 วิจัยเลือกกุ้ง-กระดองปู เป็นยาสารพัดประโยชน์ (มติชน 24/02/42)

คณะนักวิจัยแห่งสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย หรือเอไอที ระบุว่าเปลือกกุ้งและกระดองปู หรือเปลือกของสัตว์น้ำอื่น ๆ ประกอบด้วยพอลิแซ็กคาไรด์ หรือไคติน ที่มีประโยชน์มากมาย โดยไคตินเป็นสารที่อุดมไปด้วยเส้นใยสารอินทรีย์มากที่สุด รองลงมาจากไม้ และยังเป็นสารที่สามารถต่อต้านเชื้อรา แบคทีเรีย เชื้อของไคตินที่อยู่ระหว่างการทดลองก็ใช้เป็นตัวยารักษาแผลที่ถูกไฟไหม้ ไคตินเหนียวก็ใช้เคลือบเมล็ดพืชเพื่อต้านเชื้อรา ป้องกันแมลงรบกวน

เปลือกกุ้งเป็นแหล่งสารโคตินที่มีลักษณะแข็งเหมือนแป้งและคล้ายพลาสติก ซึ่งการสกัดสารโคตินจากเปลือกกุ้งจะทำได้ง่ายมาก โดยใช้แบบที่เรซินชนิดเดียวกับที่ใช้ทำโยเกิร์ตหรือนมเปรี้ยว สารโปรตีนก็จะหลุดออกเหลือแต่โคติน

สารโคตินจากเปลือกกุ้งสามารถสกัดหยาบๆ ที่ช่วยให้เม็ดเลือดแข็งตัวเร็วมากขึ้น ใช้เป็นยาลดความอ้วน เพราะเป็นสารสกัดการจับตัวของไขมัน อนาคตเปลือกกุ้งจะมีบทบาทสำคัญในวงการแพทย์และอุตสาหกรรม

3.3 การเคลื่อนไหวเกี่ยวกับปัญหา Y2K

หัวข้อข่าว

3.3.1 วิกฤติ Y2K ปีน้าอย่าเป็นกระต่ายตื่นตูม (ไทยรัฐ 04/01/42)

3.3.2 นัก กม.ดันออก พ.ร.ก. คุ่มครองผู้บริโภครณิวยายุเค (กรุงเทพธุรกิจ 27/01/42)

สรุปประเด็นข่าว

3.3.1 วิกฤติ Y2K ปีน้าอย่าเป็นกระต่ายตื่นตูม (ไทยรัฐ 04/01/42)

รศ.ยีน ภูววรรณ อาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญคอมพิวเตอร์ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ผู้คนเพิ่งให้ความสนใจในปัญหาปี 2000 เมื่อ ปี 1995 นี้เอง ไม่อยากให้ตื่นตระหนก แต่ควรมีความตระหนักถึงความสำคัญ เพราะเทียบสัดส่วนแล้วประเทศในยุโรปและอเมริกาซึ่งพึ่งพาคอมพิวเตอร์มาก คือผู้เดือดร้อนตัวจริง ขณะที่ไทยเราพึ่งพาคอมพิวเตอร์น้อยกว่าระดับความเดือดร้อนจึงอยู่ห่างไกล

3.3.2 นัก กม.ดันออก พ.ร.ก. คุ่มครองผู้บริโภครณิวยายุเค (กรุงเทพธุรกิจ 27/01/42)

นายประสิทธิ์ เอกบุตร ศาสตราจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวในงานสัมมนาเรื่อง "ความเสี่ยงทางกฎหมายอันเกิดจากปัญหาคอมพิวเตอร์ปี ค.ศ.2000 ว่า" ภาครัฐควรจะตรากฎหมายพิเศษอาจเป็น พ.ร.ก. ก็ได้ เพราะถ้าจะร่างกม.ใหม่คงออกมาไม่ทันใช้ด้วยต้องผ่านขั้นตอนรัฐสภา และหากเกิดการยุบสภา เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาคอมพิวเตอร์ 2000 ขึ้นมาบังคับใช้ก่อน เพราะประเทศไทยยังไม่มีกฏพิจารณาคุ้มครองผู้บริโภคเลย ทั้งๆ ที่ปัญหาดังกล่าวจะเกิดขึ้นในอีกไม่ถึง 300 วันข้างหน้า ขณะเดียวกัน กม. เดิมก็อาจไม่คุ้มครอง เพราะมีนานแล้วและไม่ใช้เป็น กม. เฉพาะเรื่อง อีกทั้งภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับ กม. ยังไม่ได้เข้ามาดูแลอย่างจริงจัง

ปัญหาวายทูลมีความเสี่ยงหลายเรื่อง เช่น ปัญหาความบกพร่องของระบบฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ อันเกิดจากความประมาทของผู้ขายหรือใจปิดบังข้อมูล ซึ่งลูกค้าอาจฟ้องร้องได้ นอกจากนี้กรณีที่มีการเซ็นสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์ในโครงการเบ็ดเสร็จ (เทิร์นคีย์) ในสัญญาต้องระบุครอบคลุมปัญหาวายทูลหรือไม่ ซึ่งผู้ขายต้องเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้ให้กับผู้ซื้อมากที่สุด ตัวอย่างในสหรัฐมีถึง 40 คดีแล้วที่ฟ้องร้องกับบริษัทผู้ขายคอมพิวเตอร์ ส่วนไทยยังไม่มีเพราะความเสียหายยังไม่เกิด แต่ควรมี กม. บัญญัติให้พร้อมเพื่อเตรียมรับมือกับปัญหา

นายประสิทธิ์ เสนอให้รัฐตรา กม.สารบัญญัติให้พร้อมรับมือภายใน 1 เดือน

นายกฤษณะ ช่างกล่อม หัวหน้าโครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศกล่าวว่า การตรา พ.ร.ก. เป็นสิ่งที่ดี แต่ประชาชนต้องช่วยกันเรียกร้องต่อฝ่ายบริหารด้วย

สำหรับบทลงโทษไม่มี เพียงแต่ผู้ใดให้ข้อมูลเป็นเท็จก็จะเกิดความเสียหาย พ.ร.ก. นี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริง ซึ่งจะสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจ หากใครไม่เปิดเผย จะเกิดการฟ้องร้องได้ ซึ่งรูปแบบการฟ้องร้องเบื้องต้นอาจเกิดระหว่างบริษัทผู้ผลิตฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ กับบริษัทที่ซื้อระบบไปใช้

4. ความเคลื่อนไหวภาคต่างประเทศ

4.1 ความเคลื่อนไหวด้านเทคโนโลยีข่าวสาร

หัวข้อข่าว

4.1.1 ไอทีในทศวรรษหน้า (กรุงเทพธุรกิจ 28/10/41)

สรุปประเด็นข่าว

4.1.1 ไอทีในทศวรรษหน้า (กรุงเทพธุรกิจ 28/10/41)

นายบิล เกตส์ ประธานไมโครซอฟต์ คาดความเคลื่อนไหวของเทคโนโลยีข่าวสารในอีก 10 ปีข้างหน้าว่า เครื่องพีซีทุกเครื่องสามารถฟัง พูด และเรียนรู้ได้เหมือนมนุษย์ ซึ่งบริษัทไมโครซอฟท์ได้ลงทุนในโครงการที่เรียกว่า "ระบบประสาทดิจิทัล" (Digital Nervous System) โดยผู้ใช้งานจะสามารถใช้งานได้ง่าย มีความสุข และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ส่วนนายเกรก แห่งบริษัทอินเทล ผู้ผลิตไมโครชิพรายใหญ่ของโลก ได้คาดว่าทศวรรษหน้า การสื่อสารของมนุษย์ชาติจะมีความก้าวหน้าขึ้น ทั้งการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์ ที่สามารถสื่อสารความกับมนุษย์ได้มากขึ้น ทั้งด้านคำพูด การโต้ตอบ การแปลภาษา การคาดเดาความต้องการล่วงหน้า รวมถึงการค้นหาข้อมูลตามที่ต้องการผ่านอินเทอร์เน็ตได้ในทันที

นอกจากนี้แล้ว ในอนาคต มนุษย์ยังสามารถที่จะพิมพ์ภาพถ่าย ส่งโทรสาร หรืออีเมลภาพถ่ายได้โดยตรงจากอุปกรณ์พีดีเอ (Personal Digital Asistants) ที่มีขนาดเล็ก กระทัดรัด ไม่จำเป็นต้องทำผ่านเครื่องพีซีอีกต่อไป จะเป็นการส่งภาพได้ทั้งแบบภาพนิ่งหรือภาพวิดีโอแบบออนไลน์

4.2 การเคลื่อนไหวด้านเทคโนโลยีชีวภาพ

หัวข้อข่าว

4.2.1 การประชุมเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ผ่านการดัดแปลงยีนไม่บรรลุลผล (BANGKOK POST 22/02/99, ผู้จัดการ 26/02/42, 12/03/42 มติชน 03/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

4.2.1 การประชุมเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ผ่านการดัดแปลงยีนไม่บรรลุลผล (BANGKOK POST 22/02/99, ผู้จัดการ 26/02/42, 12/03/42 มติชน 03/03/42)

การประชุมข้อตกลงกำหนดกฎข้อบังคับสากลในการเคลื่อนย้ายพืชผลที่ผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมและผลิตภัณฑ์สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ (LMOs : living modified organisms) ได้จัดขึ้นที่เมืองคาร์ตาจินา ประเทศโคลัมเบีย ในสัปดาห์สุดท้ายของเดือนกุมภาพันธ์ 2542 จัดโดย ก.สิ่งแวดล้อมของโคลัมเบีย ภายใต้การสนับสนุนของสนธิสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีตัวแทนจากประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม 174 ประเทศ จุดมุ่งหมายคือการกำหนดอนุสัญญาเพื่อกำหนดหลักประกันมาตรการป้องกันในระดับหนึ่ง การจัดการ และใช้สิ่งมีชีวิตที่ผ่านกระบวนการปรับปรุงทางพันธุกรรม ที่อาจมีผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งหากมีการสรุปการพูดคุยกันแล้วจะได้ยื่นอนุสัญญาที่ได้รับการลงนามต่อที่ประชุมว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพแห่งสหประชาชาติ เพื่อเสนอรับรองเป็นขั้นสุดท้าย

แต่ปรากฏว่าในการประชุมมีประเด็นที่ถกเถียงกันหลายประเด็นด้วยกัน เช่น

1. การกำหนดข้อบังคับในการส่งผลิตผล LMOs ข้ามเขตแดนการกำหนดข้อตกลง เกี่ยวกับวิธีรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ การติดฉลาก LMOs การให้ข้อมูลเกี่ยวกับ LMOs แก่ประเทศที่นำเข้าสินค้าดังกล่าว และความสอดคล้องต่อข้อตกลงนานาชาติอื่น ๆ ของอนุสัญญาในอนาคต

2. ความรับผิดชอบ และผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจาก LMOs

ตัวแทนกลุ่มประเทศที่มีนโยบายสนับสนุนข้อตกลงกำหนดกฎหมายดังกล่าว ได้แก่ กลุ่มสหภาพยุโรป และประเทศอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากกลุ่มโมอามี ซึ่งกลุ่มโมอามีนี้ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย อาร์เจนตินา ชิลี และอุรุกวัย กลุ่มนี้จะมียุทธศาสตร์คัดค้านข้อเสนอดังกล่าวโดยเฉพาะประเด็นที่ 1 ซึ่งกลุ่มนี้ปฏิเสธความเห็นด้วยอย่างห้วนผ่า กลุ่มนี้ยืนยันให้แยกพืชผลวัตถุติดทั้งหมดที่มีสัดส่วนมากกว่า 90% ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ LMOs ในการค้าปัจจุบันออกไปและปฏิเสธที่จะประนีประนอมกับประเทศต่างๆ แต่จากผลการประชุมในวันสุดท้าย 24 ก.พ. 2542 คณะผู้แทนจากประเทศต่างๆ ตกลงให้เลื่อนวันรับรองข้อตกลงออกไปไม่มีกำหนด

การกระทำของกลุ่มโมอามี ทำให้ถูกกล่าวหาจากกลุ่มกรีนพีซว่าเป็นการเข้าร่วมประชุมเพื่อที่จะปกป้องอุตสาหกรรมชีวพันธุกรรมของตน ดังนั้นกลุ่มกรีนพีซจึงเรียกร้องให้รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ห้ามการนำเข้าพืชผลที่ผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม

4.3 การเคลื่อนไหวเกี่ยวกับปัญหาวิกฤต

หัวข้อข่าว

4.3.1 นักร้องหลังวันสยองขวัญ : ระบิดเวลาลงระบบคอมพิวเตอร์ (ผู้จัดการ 28/12/41, 02/03/42 มติชน 22/02/42, กรุงเทพธุรกิจ 04/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

4.3.1 นักร้องหลังวันสยองขวัญ : ระบิดเวลาลงระบบคอมพิวเตอร์ (ผู้จัดการ 28/12/41, 02/03/42 มติชน 22/02/42, กรุงเทพธุรกิจ 04/03/42)

ปัญหา Y2K มีการกล่าวถึงกันมาตั้งแต่ ค.ศ.1990 และเริ่มกล่าวขวัญกันมากขึ้นเมื่อใกล้ ค.ศ.2000 ปี 1993 ได้มีรายงานข่าวทั่วโลกเตือนเรื่องปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับระบบคอมพิวเตอร์พร้อม ๆ กันใน ปี 2000 ซึ่งนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์รู้จักกันในชื่อว่าปัญหาปี 2000 หรือ "Y2K" หรือ "The Millennium Bug" แต่นิยมเรียกกันว่า "Y2K" Y=year K=กิโลหรือถ้าเป็นตัวเลขหมายถึง 1000 Y2K = ปี 2000

ปัญหา Y2K จะเกิดขึ้นกับระบบคอมพิวเตอร์ที่มีการเก็บข้อมูลในรูปแบบ YYMMDD (ปี/เดือน/วัน) โดยข้อมูลที่เก็บปี ค.ศ.จะเก็บเฉพาะเลข 2 หลักสุดท้าย เพื่อประหยัดพื้นที่และราคา พอถึงปี 2000 คอมพิวเตอร์จะเก็บตัวเลขแค่ 00 ซึ่งอาจหมายถึง ปี 1900 หรือ 2000 ก็ได้ ทำให้การคำนวณใด ๆ ที่เกี่ยวกับปี ค.ศ.2000 มีโอกาสผิดพลาด ในเบื้องต้นคือการนับวันผิด และอาจนำไปสู่การตัดสินใจผิดในเรื่องต่างๆ ที่มีวันที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ตั้งแต่การคิดเงินผิดกรณีค่าดอกเบี้ย ค่าใช้บริการต่าง ๆ จนถึงขั้นคอมพิวเตอร์หยุดการทำงาน ทำให้ระบบงานอื่น ๆ ที่ใช้คอมพิวเตอร์ควบคุมต้องหยุดการทำงานไปด้วย ซึ่งผลกระทบมีตั้งแต่เรื่องเบื้องต้นทางธุรกิจไปจนถึงความเสียหายที่รุนแรงมากขึ้น เช่น เครื่องจักรในโรงงาน ในอาคาร ในระบบการคมนาคมขนส่ง หยุดชะงัก รวมไปถึงอันตรายแก่ชีวิตในระบบที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ในโรงพยาบาล หรือความปลอดภัยสาธารณะ

ความยุ่งยากของปัญหา อยู่ที่ขนาดและความเชื่อมโยงของระบบโปรแกรมในระบบงานที่ใช้วันที่ร่วมกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งองค์กรของตนอาจแก้ปัญหาแล้ว แต่อาจประสบปัญหาจากการร่วมงานหรือการใช้ข้อมูลจากหน่วยงานอื่นที่ยังไม่ได้แก้ไขก็ได้ ทั้งนี้สามารถสรุปประเด็นของปัญหา Y2K ได้ 3 ประการคือ

1. เป็นทั้งปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัญหาเชิงธุรกิจและการจัดการ ซึ่งกระทบกับหน่วยงานแทบทุกแห่งโดยมีความรุนแรงในระดับต่าง ๆ กัน

2. เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ทุกรูปแบบทั้ง เมนเฟรม มินิคอมพิวเตอร์ และไมโครคอมพิวเตอร์ และทั้งฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ เกี่ยวเนื่องกับงานหลายประเภททั้งที่เป็นคอมพิวเตอร์สำหรับระบบงานสารสนเทศ ระบบงานประยุกต์ หรือคอมพิวเตอร์ที่ฝังตัวอยู่ในอุปกรณ์หรือเครื่องจักร (Embedded System)

3 เวลาในการแก้ปัญหาจำกัด นั่นคือต้องก่อนวันที่ 1 ม.ค.2543 (ค.ศ.2000)

ดร.รอส แอนเดอร์สัน แห่งศูนย์ค้นคว้าวิจัยระบบรักษาความปลอดภัยคอมพิวเตอร์ แห่งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ระบุว่า ข่าวที่จะปรากฏออกมาอย่างไม่ขาดสายและทำลายความสงบสุขของชาวโลกใน ค.ศ.1999 คือข่าวการทำนายความล้มเหลวของระบบคอมพิวเตอร์ โดยความตื่นตระหนกจะเริ่มปรากฏประมาณเดือน ส.ค.หรือ ก.ย. ซึ่งผู้คนจะพากันกักตุนอาหารและธนบัตรเอาไว้ และกล่าวเพิ่มเติมว่าในภูมิภาคยุโรปตะวันตก ฝรั่งเศสเป็นประเทศที่เผชิญกับความเสี่ยงมากที่สุดในภาคบริการสาธารณะ โดยเฉพาะบริการสาธารณสุขโรค และอาจส่งผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้าน เช่น อังกฤษที่ซื้อกระแสไฟฟ้าจากฝรั่งเศส

ค.ศ.1999 จึงเป็นปีแห่งความตื่นตระหนกในการเตรียมรับมือกับความล้มเหลวของระบบคอมพิวเตอร์ ที่จะมาถึงพร้อมกันในค.ศ. 2000 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญระบุว่า ประเทศที่จะเผชิญกับความผันผวนมากที่สุดคือ ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส รัสเซีย และบราซิล โดยภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือภาคสาธารณสุขโรค โดยเฉพาะการผลิตกระแสไฟฟ้า

การประหยัดพื้นที่และราคาโดยบรรจุตัวเลข ค.ศ.เพียง 2 หลักสุดท้ายของโปรแกรมเมอร์ไม่ใช่เป็นสิ่งที่โปรแกรมเมอร์ไม่รู้ปัญหาในอนาคต แต่พวกเขาคาดหวังว่าในเวลาที่ผ่านมาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการทำคอมพิวเตอร์ที่มีมากขึ้นอาจไม่เกิดปัญหาได้ แต่คิดผิด อีกทั้งระบบดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความหายนะไปทั่วโลก ทั้งวงการทหาร ขนส่ง สื่อสาร พลังงาน และการบริหารการเงิน

จากข้อมูลของ มาร์กาเร็ต โจอาคิม ผู้ประสานงานเกี่ยวกับ ปี 2000 ของบริษัทประมวลผลข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ดาตา ซิสเต็มส์ ระบุว่า นับตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 1999 ปัญหาเริ่มเกิดขึ้นแล้วในส่วนระบบบัญชีบางโปรแกรมที่รันวันครบกำหนดจ่ายเบี้ยประกันหรือดอกเบี้ยล่วงหน้าที่รันมาถึง 1 ม.ค. 2000

นอกจากนี้ วันที่ 9 เม.ย. 1999 ซึ่งเป็นวันที่ 99 ของปี และวันที่ 9 ก.ย. 1999 ซึ่งคอมพิวเตอร์จะบันทึกเป็น 9-9-99 ก็จะมีปัญหาเช่นกัน เพราะนักโปรแกรมเมอร์มักใช้เลข 9 แทนสัญลักษณ์คำส่งย่อและแถวเลข 9 มีความหมายว่า "ไม่ต้องทำคำสั่งนี้อีกต่อไป"

บริษัทอาร์ตเนอร์กรุ๊ป บริษัทที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระบุว่า สหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่มีความพร้อมที่สุดในการแก้ปัญหา Y2K รองลงมาคือแคนาดา ออสเตรเลีย แอฟริกาใต้ อิสราเอล และอังกฤษ และที่อยู่อันดับท้ายสุดคือบราซิล ซึ่งเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจใหญ่อันดับ 8 ของโลก และผู้ผลิตชิ้นส่วนอุตสาหกรรม โคมกัณฑ์ และอัญมณีรายหลักของโลก ซึ่งนักเศรษฐศาสตร์นายเอ็ดเวิร์ด ยาร์ดีนี แห่งดอยล์ มอร์แกน เกรน เฟลล์ ในนิวยอร์ก บอกว่าบราซิลมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถแก้ปัญหาความล้มเหลวของระบบคอมพิวเตอร์ในค.ศ.2000 สำหรับสถานการณ์การแก้ปัญหาในประเทศอื่น ๆ นั้น มีหลายประเทศด้วยกัน เช่น

ญี่ปุ่น ยังขาดแคลนมาตรการออกมารองรับ นอกจากนี้ ยังยอมรับว่าวงการอุตสาหกรรม เช่น การเงิน การขนส่ง พลังงาน โทรคมนาคม และเวชภัณฑ์ ยังมีความล่าช้าในการรับมือกับปี 2000

ฮ่องกง คอมพิวเตอร์ร้อยละ 80 มีความพร้อมในการรับมือแล้ว แต่ที่ห่วงคือ ธุรกิจขนาดกลางและเล็ก

อินเดีย คาดหมายว่าจะไม่ได้รับความเสียหายมากนัก เพราะมีคอมพิวเตอร์ใช้เพียง 2.3 ล้านเครื่องเท่านั้นเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรที่มีถึง 950 ล้านคน อีกทั้งยังเป็นประเทศที่บริษัทซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ได้รับขอรีไทร์ให้คิดโปรแกรมแก้ปัญหาดังกล่าว

จีน ออกกฎหมายประกาศให้หน่วยงานรัฐบาลทั้งหมดแก้ไขระบบคอมพิวเตอร์ภายในเดือน มี.ค. 2542 และกำหนดให้เสร็จสิ้นการทดสอบในเดือน ก.ย. 2542

นายจิต ธารทอง เจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายข้อมูลหลักของธนาคารโลก ได้กล่าวกับตัวแทนของนานาชาติ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหา Y2K ที่อาจเป็นสาเหตุความปั่นป่วนทั่วโลกที่เข้าร่วมประชุมที่กรุงมะนิลา เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2542 ซึ่งเป็นการประชุมครั้งที่ 2 เกี่ยวกับปัญหา Y2K ว่าปัญหานี้สามารถที่จะแพร่กระจายออกไปเหมือนการลุกลามของวิกฤติการณ์เงินของเอเชีย โดยระบุว่าปัญหานี้จะมีผลกระทบโดยตรงต่อวงการธุรกิจธนาคารรวมทั้งไฟฟ้าและพลังงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในช่วงเวลาของการเติบโตของระบบคอมพิวเตอร์ในเอเชียไม่ได้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับการเติบโตดังกล่าว

ในส่วนของธนาคารโลกนั้นได้ดำเนินการตรวจสอบระดับความพร้อมของโครงการพัฒนาประมาณ 300 โครงการของธนาคารโลกในเอเชีย เพื่อสร้างความมั่นใจว่าโครงการเหล่านั้นจะไม่เสียหาย นอกจากนี้แล้ว จากการสำรวจประเทศกำลังพัฒนาจำนวน 139 ประเทศพบว่าเพียง 54 ประเทศเท่านั้นที่ริเริ่มนโยบายแก้ปัญหา และจากวิกฤติเศรษฐกิจในเอเชีย เท่ากับเป็นการเพิ่มความรุนแรงของปัญหายิ่งขึ้น เนื่องจากเอเชียมีทรัพยากรน้อยมากในการแก้ปัญหา

นายรอน บอลส์ หัวหน้าฝ่ายงานเฉพาะกิจด้าน Y2K ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ได้เสนอความเห็นในที่ประชุมคราวเดียวกันนี้ว่า ฝรั่งเศสและอิตาลียังไม่มีรายงานความคืบหน้าในการแก้ปัญหาแต่อย่างใด นอกจากนี้เขายังได้เสนอผลการสำรวจบริษัทโทรคมนาคมทั่วโลก ในปลายปี 2541 พบว่าในจำนวน 402 บริษัทนั้น ร้อยละ 36 มีความพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาในปลายปี 2541 ร้อยละ 9 มีความพร้อมภายในเดือนมี.ค. 2542 ร้อยละ 22 พร้อมในเดือนมิ.ย.2542 ร้อยละ 17 พร้อมในเดือน ก.ย. และร้อยละ 3 พร้อมในสิ้นเดือน ธ.ค.

วุฒิสมาชิกโรเบิร์ต เบนเนตต์ พรรครีพับลิกัน จากรัฐอูทาห์ ประธานคณะกรรมการพิเศษแห่งวุฒิสภา และคริสโตเฟอร์ ดีอดด์ พรรคเดโมแครต จากรัฐคอนเนตทิคัต รองประธานคณะกรรมการพิเศษแห่งวุฒิสภา ได้กล่าวเตือนรัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้มีความจริงจังเกี่ยวกับการแก้ปัญหา Y2K เบนเนตต์ กล่าวถึงสถานการณ์ปัญหา Y2K ว่าในขณะที่ กลุ่มคอมพิวเตอร์ในหลาย ๆ แห่ง ยังไม่สามารถแก้ปัญหาตัวเลขในปีค.ศ. 2000 ได้

ทั้งนี้จากสำเนารายงานของคณะกรรมการฯ ได้ระบุว่า อุตสาหกรรมด้านดูแลสุขภาพของสหรัฐมีความพร้อมน้อยที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะช่วงเวลาที่ผ่านมาระบบการรักษายาบาลของสหรัฐมีปัญหา มาก สนาบบินแห่งชาติยังมีการเตรียมพร้อมในเรื่องนี้ช้ามาก การขนส่งสินค้าทางเรือก็จะเกิดปัญหาความชะงักงันในการบริการและจากการทดสอบความพร้อมสำหรับรับมือ Y2K ที่โรงงานไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ที่ชบอดตอม ในเมืองยอร์ก รัฐเพนซิลวาเนีย เมื่อวันที่ 8 ก.พ. โดยการตั้งเวลาล่วงหน้าในห้องควบคุมให้เป็นคืนวันที่ 31 ธ.ค. 2542 แต่เมื่อนาฬิกาเดินถึงเที่ยงคืน ปรากฏว่าระบบติดตามของโรงไฟฟ้าหยุดการทำงานไปนานถึง 7 ชั่วโมง ทั้งนี้เป็นการทดลองในส่วนที่ไม่กระทบต่อการส่งกระแสไฟ แต่ก็ยังไม่ทราบว่าจะไรจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ระบบติดตามหยุดการทำงานเมื่อมีการเปลี่ยนเวลาสู่ ค.ศ.2000

ในสำเนารายงานยังระบุว่า ด้านทรัพยากรที่มีจำกัดและการขาดความตื่นตัว จะทำให้โรงพยาบาลในเมืองและชนบทต่าง ๆ มีความเสี่ยงสูงมาก ร้อยละ 90 ของสำนักงานของนายแพทย์ยังไม่ได้ตรวจสอบปัญหา นอกจากนี้ การค้าอาจต้องสะดุดเนื่องจากคู่ค้าที่สำคัญของสหรัฐเช่น ญี่ปุ่น หรือผู้ผลิตน้ำมัน เช่น ซาอุดีอาระเบียซึ่งยังล้มเหลวในเรื่องการเตรียมระบบคอมพิวเตอร์สำหรับปี 2000 และเวเนซุเอลา อาจไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ประเทศอื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงสูงได้แก่ ญี่ปุ่น เม็กซิโก ฝรั่งเศส เยอรมนี บราซิล อิตาลี และสเปน

สำหรับด็อคได้เสนอแนะให้ประชาชนควรเตรียมพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ควรเตรียมเสบียงอาหารให้มาก เช่น น้ำดื่ม อาหาร กระป๋อง และข้าวของเครื่องใช้อื่น ๆ เช่นเดียวกับการเตรียมรับมือเฮอริเคน และควรเก็บสำเนาบันทึกทางการเงินต่างๆ ในกรณีที่คอมพิวเตอร์ของธนาคารมีปัญหาที่ไม่อาจคาดหมายได้ แต่ตนคิดว่าไม่น่าจะเกิด

อย่างไรก็ตาม เบเนดต์และด็อคต่างยืนยันในความปลอดภัยของคลังแสงนิวเคลียร์ แต่ปัญหาคอมพิวเตอร์อาจทำให้ปฏิบัติการในระบบอาวุธของประเทศอื่นเสียหายได้ นอกจากนี้จากความมั่นคงปลอดภัยของสหรัฐที่ลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว สหรัฐอาจถูกโจมตีจากพวกกระบวนกรก่อการร้ายได้ ด็อคย้ำถึงความร่วมมือกันของรัสเซีย ปากีสถาน อินเดีย จีน และประเทศอื่น ๆ แต่ก็ไม่สามารถบอกชัดเจนไปได้ว่าปัญหาจะร้ายแรงแค่ไหน

4.4 การเคลื่อนไหวทางเทคโนโลยีด้านอวกาศ

หัวข้อข่าว

4.4.1 บอลลูนวิทยา (ผู้จัดการ 03/02/42)

4.4.2 Nasa seeks the sound of Mars ; องค์การนาซาค้นคว้าเสียงของดาวอังคาร

(BANGKOK POST05/01/99)

สรุปประเด็นข่าว

4.4.1 บอลลูนวิทยา (ผู้จัดการ 03/02/42)

จากการเคลื่อนไหวของคณะเดินทางรอบโลกด้วยบอลลูนซึ่งประกอบด้วยชาวอังกฤษ อเมริกัน และสวีเดน ซึ่งคณะนี้ประสบกับความล้มเหลวในปลายปี 2541 ที่ผ่านมา และอีกคณะหนึ่งนำโดยชาวออสเตรเลียจะเริ่มเดินทางรอบโลกด้วยบอลลูนกันใหม่ อย่างไรก็ตาม การเดินทางด้วยบอลลูนจะมีข้อจำกัดหลายอย่างทั้งการป้องกันลมพายุเบื้องต้นบนกระหน่ำ และสามารถเดินทางได้เฉพาะในสถานที่ที่มีบรรยากาศ การที่ดาวอังคารมีบรรยากาศน้อยกว่าโลกประมาณ 100 เท่า ดังนั้น บอลลูนที่จะใช้ในการสำรวจดาวอังคารควรได้รับการออกแบบแตกต่างจากบอลลูนทั่วไป อย่างไรก็ตาม ปี 2546 NASA มีโครงการจะปล่อยบอลลูนสำรวจดาวอังคาร และปี 2557 เมื่อยานที่ NASA ส่งไปสำรวจดาวพลูโตถึงดาวพลูโตด้วยความเร็ว 19 กม./วินาที NASA จะปล่อยบอลลูนลอยผ่านชั้นบรรยากาศของพลูโตอย่างช้าๆจนถึงส่วนผิวของดวงจันทร์ Titan ของดาวเสาร์ ซึ่งมีบรรยากาศหนาแน่นมากก็จะได้รับการสำรวจด้วยบอลลูนด้วยเช่นกัน โลกในอนาคตจะใช้บอลลูนสำรวจดาวเคราะห์ต่าง ๆ

4.4.2 Nasa seeks the sound of Mars ; องค์การนาซาค้นคว้าเสียงของดาวอังคาร

(BANGKOK POST05/01/99)

ยานอวกาศของนาซาลำใหม่ล่าสุด (The Mars Polar Lander) เป็นยานอวกาศลำแรก ที่จะลงจอดในพื้นที่ใกล้เคียงกับขั้วใต้ของดาวอังคาร โดยเดินทางไปสำรวจดาวอังคารเมื่อวันที่ 4 ม.ค. 2542 จะลงจอดในเดือนธันวาคม ยานสำรวจนี้ไม่มีโทรศัพท์ขนาดเล็กสำหรับช่วยฟังเสียงติดไปด้วย เนื่องจากมีนักวิทยาศาสตร์บางคนกลัวว่าเสียงจะสามารถเดินทางผ่านบรรยากาศที่เบาบางของดาวอังคารได้หรือไม่ และถ้าหากว่าได้ก็เผื่อว่าจะได้ยินเสียงอื่นๆ นอกเหนือจากเสียงการทำงานของหุ่นยนต์และเครื่องยนต์ของยานอวกาศ แต่ภารกิจที่สำคัญงานนี้คือการค้นหา

เอ็ดเวิร์ด ไวลเลอร์ แห่งหน่วยอวกาศวิทยาของนาซา กล่าวว่า การลงจอดบริเวณใกล้กับขั้วของดาว เราจะได้เห็นน้ำแข็งเย็นจัดซึ่งสวยงามมาก หากต้องการค้นหาสิ่งมีชีวิตในดาวดวงนี้เราต้องหาน้ำให้เจอ ยานที่ลงจอดบริเวณขั้วดาวอังคารจะประกอบด้วยเครื่องมือที่มีรูปร่างคล้ายแคนตาลูปติดตั้งอยู่ 1 คู่ เพื่อใช้ในการขุดหาน้ำ คำถามมีอยู่ว่ายานจะสามารถขุดได้ ในบรรยากาศอย่างนั้นหรือไม่

หนทางเดียวที่จะยืนยันได้ว่ามีสิ่งมีชีวิตในดาวอังคารหรือไม่ คือต้องพิสูจน์จากร่องรอยความสกปรกและหินต่าง ๆ ซึ่งนาซามีแผนที่จะค้นหาร่องรอยจากยานที่จะนำกลับมาใน ค.ศ. 2005 และดินหรือหินตัวอย่างจะถึงโลกในปี 2008

ผลงานในระยะใกล้ของภารกิจครั้งนี้คงจะยังไม่มอะไร นอกเสียจากว่า เจ้าไมโครโฟนเล็กๆ ตัวนั้นเกิดได้ยินเสียงเอลวิส หรือมนุษย์ดาวอังคารเดินผ่านหน้ากล้อง

การเมืองการปกครอง

1. ความเคลื่อนไหวภาครัฐ

1.1 ความเคลื่อนไหวทางการเมืองหลังการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

หัวข้อข่าว

- 1.1.1 วาระสุดท้ายรัฐบาลชวน (ผู้จัดการ 02/02/42,มติชนสุดสัปดาห์ 23/02/42,กรุงเทพธุรกิจ 10/03/42)
- 1.1.2 ความหวังใหม่ก่อดันรัฐบาล (กรุงเทพธุรกิจ 04/02/42,ผู้จัดการ 26/02/42)
- 1.1.3 พล.ต.สนั่น โละทีมที่ปรึกษา (ผู้จัดการ 12/02/42)
- 1.1.4 จาตุรนต์นักการเมืองมาตรฐานแห่งปี (กรุงเทพธุรกิจ 18/02/42, ไทยโพสต์ 21/02/42, มติชนสุดสัปดาห์ 23/02/42)
- 1.1.5 ขาดีไทยโวยปชป.กรณีเทปอภิปราย (ผู้จัดการ 27/02/42,กรุงเทพธุรกิจ 01,2,3/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

- 1.1.1 วาระสุดท้ายรัฐบาลชวน (ผู้จัดการ 02/02/42,มติชนสุดสัปดาห์ 23/02/42,กรุงเทพธุรกิจ 10/03/42)

สวนดุสิตโพล สำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่ติดตามการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลทั้งในกทม. และหัวเมืองใหญ่ที่เป็นตัวแทนภาคต่าง ๆ ระหว่างวันที่ 31 ม.ค.-1 ก.พ. จำนวน 2,281 คน โดยกลุ่มตัวอย่างจะมีความรู้สึกต่อรัฐบาลก่อนการอภิปรายไม่ไว้วางใจ จำแนกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ชอบรัฐบาลมาก ร้อยละ 41.04 ไม่ชอบรัฐบาลร้อยละ 18.63 และกลุ่มที่เฉย ๆ ร้อยละ 40.33

หลังการอภิปรายปรากฏผลว่ากลุ่มที่ชอบรัฐบาลเปลี่ยนเป็นไม่ชอบร้อยละ 7.69 กลุ่มที่ไม่ชอบรัฐบาลเปลี่ยนเป็นชอบร้อยละ 1.89 กลุ่มเฉย ๆ จะเปลี่ยนเป็นชอบร้อยละ 23.81 และเปลี่ยนเป็นไม่ชอบ ร้อยละ 20.4 ดังนั้นในภาพรวมของการอภิปรายส่งผลให้ภาพรวมของรัฐบาลติดลบ คือร้อยละ -2.46

นายจาตุรนต์ ฉายแสง นักการเมืองมาตรฐาน ปี 2542 เห็นว่ารัฐบาลควรเปิดใจให้กว้างมากขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหลายฝ่ายให้มากขึ้น และหาข้อสรุปได้เร็วขึ้นก็จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจต่อไป

การประเมินสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของสำนักวิจัย สถาบันหรือองค์กรต่าง ๆ ในช่วงนี้ส่วนใหญ่ออกมาในแนวทางเดียวกันคือเศรษฐกิจยังคงชะงักและไม่เห็นสัญญาณฟื้น

แม้ว่าการประเมินทิศทางเศรษฐกิจผลสรุปจะออกมาเหมือนเดิม แต่ปฏิกิริยาจากผู้บริโภค บทวิเคราะห์ หรือบทรายงานทางเศรษฐกิจ ไม่เหมือนเดิมแล้ว มีคำถามว่า รัฐบาลชุดนี้มีความสามารถเพียงพอที่จะกอบกู้วิกฤติเศรษฐกิจได้หรือไม่

การแบกรับผลกระทบจากความแตกต่างทางเศรษฐกิจ เพื่อให้โอกาสรัฐบาลแก้ปัญหานั้น กำลังจะถึงจุดที่ทนแบกรับกันต่อไปไหม

รัฐบาลรับรู้ว่ากระแสศรัทธากำลังกลับเป็นกระแสวิกฤติ โอกาสที่ประชาชนมอบให้กำลังจะสิ้นสุด ปฏิกริยาตอบสนองของรัฐบาล คือ การจัดหาระหว่างร.ม.ต. เศรษฐกิจ 4 กระทรวง แต่จากการแก้ปัญหาที่ล่าช้า ขาดการตัดสินใจที่เด็ดขาด การคำนึงถึงผลตอบรับทางการเมืองมากเกินไป ทำให้เกิดความเบือนนายรัฐบาล ถ้ารัฐบาลไม่สามารถลดความกดดันของประชาชนได้ รัฐบาลก็จะปิดฉากลง

- 1.1.2 ความหวังใหม่ก่อดันรัฐบาล (กรุงเทพธุรกิจ 04/02/42,ผู้จัดการ 26/02/42)

วันที่ 25 ก.พ. 42 ที่ห้องรับรองตีคุณสิลา สมาชิกพรรคร่วมฝ่ายด้านมากกว่า 10 คน นำโดยนายเสนาะ เทียนทอง เลขาธิการพรรคความหวังใหม่ นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ยื่นคำร้องต่อนายมิชัย ฤทธิพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ขอให้ถอดถอน พล.ต.สนั่น ร่อนนาคฯ ในฐานะร.ม.ต.มหาดไทย ออกจากตำแหน่งโดยระบุความผิด 3 ข้อคือ

1. การประกาศขึ้นค่าทางด่วนส่อไปในทางทุจริตร่วมมือกับเอกชน ขัดต่อกฎหมาย
2. ออกระเบียบ ก.มหาดไทยในการเลือกตั้งนายก อบจ. ขัดต่อกฎหมาย
3. การออกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยไม่มีกฎหมายรองรับ

นายมีชัยรับคำร้องไว้และรับปากว่าจะส่งคำร้องดังกล่าวไปให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ(ป.ป.ป.) ต่อไป ทั้งนี้เป็นการยื่นเรื่องขอถอดถอนเป็นครั้งที่ 2 ของฝ่ายค้าน ก่อนหน้านั้น พรรคความหวังใหม่ได้ยื่นขอถอดถอนนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี และนายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รวม.ก.คลัง อันเนื่องมาจากกรณีที่รัฐบาลทำหนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ 6 ให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ โดยไม่ขออนุมัติจากรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 224 วรรคสอง ซึ่งระบุว่า หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตหรือเขตอำนาจแห่งรัฐ หรือจะต้องออกพ.ร.บ. เพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ขณะนี้เรื่องอยู่ในการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

1.1.3 พล.ต.สนั่น โละทิมที่ปรึกษา (ผู้จัดการ12/02/42)

หลังจากที่มีข่าวในทางลบเป็นระยะ ๆ ของทีมที่ปรึกษา รวม.ก.มหาดไทย พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ จนกระทั่งนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ต้องออกปากว่าให้พิจารณาว่าผู้ที่จะมาเป็นที่ปรึกษาให้รอบคอบ ทั้งนี้สืบเนื่องจากคดี จุลริศ ไวล์ฟกัง ที่ฝ่ายค้านได้นัยยกขึ้นมาเป็นประเด็นอภิปรายไม่ไว้วางใจเมื่อวันที่ 27-29 ม.ค. 42 ที่ผ่านมา กลายเป็นเรื่องบานปลายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนตัวของคนใกล้ชิด พล.ต.สนั่น ในกรณีรับสินบนทั้งในรูปตัวเงินและสิ่งของมูลค่ากว่า 25 ล้านบาท เป็นผลให้พล.ต.สนั่นและ พล.ต.มณูญกฤต รูปขจร ประธานที่ปรึกษา ได้หารือกันในอันที่จะปรับองค์กรที่ปรึกษารัฐมนตรี.ก.มหาดไทยให้มีขนาดเล็กลง และคัดสรรให้เฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานจริง โดยพิจารณาผลงานจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมา

โครงข่ายที่ปรึกษา รวม.ก.มหาดไทย ประกอบด้วย ฝ่ายเศรษฐกิจชุมชน ฝ่ายการเมือง ฝ่ายกฎหมาย ฝ่ายสังคมและวัฒนธรรม ฝ่ายรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สิน อยู่ภายใต้บัญชาการของ พล.ต.มณูญกฤต ประธานคณะที่ปรึกษา

ผลจากการปรับปรากฏว่าคงเหลือทีมที่ปรึกษาเพียง ทีมเศรษฐกิจชุมชนของ ดร.สังคีต พิธิยรังสรรค์ โดยนายถวิล ไพรสณฑ์ นายวินัย เสนเนียม และนายถาวร เสนเนียม ผู้มีชื่อพัวพันกรณีจุลริศ ไวล์ฟกัง หลุดจากตำแหน่งที่ปรึกษา

1.1.4 จาตุรนต์นักการเมืองมาตรฐานแห่งปี (กรุงเทพธุรกิจ18/02/42, ไทยโพสต์21/02/42, มติชนสุดสัปดาห์ 23/02/42)

วันที่ 20 ก.พ. สมัชชาสภากร่างรัฐธรรมนูญแห่งประเทศไทย (สสร.) มอบโล่เกียรติยศดีเด่นยอดเยี่ยมให้กับนายจาตุรนต์ ฉายแสง ส.ส.ฉะเชิงเทรา พรรคความหวังใหม่ ในฐานะที่เป็นนักการเมืองมาตรฐานแห่งปี 2542 งานจัดขึ้นที่โรงแรมรัตนโกสินทร์ มีนายปิ่นทิพย์ สุจริตกุล ประธานศาลฎีกาเป็นผู้มอบ

สมัชชาสมาชิกสภากร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องรัฐธรรมนูญและติดตามปัญหามานเมือง เพื่อให้เกิดผลบังคับใช้ตามเจตนารมณ์ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ และมีการสรรหานักการเมืองที่มีคุณภาพมาคอยช่วยเหลือเป็นตัวอย่าง

การมอบรางวัลนักการเมืองมาตรฐานครั้งนี้เป็นครั้งแรกและปีแรก โดยมีหลักเกณฑ์สำคัญคือ ทำงานเป็นตัวแทนของประชาชนอย่างเสียสละ มีความรับผิดชอบสูงในหน้าที่ทั้งนอกและในสภา มีจริยธรรมและมารยาทดี ทำคุณกับประเทศอย่างเห็นผลเป็นที่ยอมรับ เคารพในกติกาและระเบียบตามแนวทางประชาธิปไตย และมีพฤติกรรมไม่ต่างพร้อย

ผลงานของนายจาตุรนต์คือ การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้อย่างดีตรงประเด็นและมีเนื้อหา โดยเฉพาะเรื่องไซด์เลตเตอร์

1.1.5 ขาดไทยไว้อยปชป.กรณีเทปอภิปราย (ผู้จัดการ27/02/42,กรุงเทพธุรกิจ01,2,3/03/42)

แกนนำพรรคชาติไทย นายประภัตร โพธสุธน รมต.ชนก.มหาดไทย ขอคำชี้แจงจากเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ และถามหาหมายทางทางการเมืองของพรรคร่วมรัฐบาลในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ในเรื่องที่สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์นำเทปการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทยออกแจกจ่ายในพื้นที่หาเสียง

ก่อนหน้านั้นนางรังสิมา รอดรัศมี อดีตผู้สมัครส.ส.สมุทรสงคราม พรรคปชป. ได้ลงพื้นที่เตรียมหาเสียงเลือกตั้ง ด้วยการแจกเทปบันทึกเสียงของนายไตรรงค์ สุวรรณคีรี ส.ส.สงขลา นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ส.ส. สุราษฎร์ธานี พรรค ปชป.ที่อภิปรายไม่ไว้วางใจ นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย เมื่อปี 2539 กรณีรับเงินจากนายราเชนร์ สักเสนา ผู้ต้องหาคดียกยอกทรัพย์สินคารกกรุงเทพพาณิชย์การ(บี.บี.ซี) นางสาวกัญญา ศิลปอาชา ส.ส.สุพรรณบุรี พรรคชาติไทย ถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมและขัดซึ่งจริยธรรมทางการเมือง

ในการประชุม ครม.ที่ทำเนียบรัฐบาล วันที่ 2 มี.ค.นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ได้กล่าวขอโทษพรรคชาติไทยแทนสมาชิกพรรค ที่ได้นำเพิกการอภิปรายไม่ไว้วางใจช่วงต้นไปแจกจ่ายให้กับชาวบ้านซึ่งถือเป็นการไม่เหมาะสม

กรณีดังกล่าวนางรังสิมาบอกต้องการยับยั้งการอภิปรายหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น นายบรรหาร ศิลปอาชา บอกว่า พรรคชาติไทยเป็นพรรคร่วมรัฐบาล และให้ความร่วมมือด้วยดีกับรัฐบาลตลอดมา คงไม่มีปัญหาอะไรเพราะการกระทำดังกล่าวมิได้เจตนา

1.2 ความเคลื่อนไหวทางการเมืองการปกครองตามรัฐธรรมนูญ

หัวข้อข่าว

- 1.2.1 เลือกตั้งระบบใหม่ (ผู้จัดการ 05/01/42, 17/02/42, มติครม. 19/01/42, กรุงเทพธุรกิจ 31/01/42, 07/03/42, มติชน 03, 06/03/42, ไทยโพสต์ 07/03/42)
- 1.2.2 การใช้สิทธิออกถอน (ไทยโพสต์ 04, 20/02/42, กรุงเทพธุรกิจ 04, 22/02/42 มติชน 20/02/42)
- 1.2.3 ศาลรัฐธรรมนูญชูปชีวิตงเห่า (ผู้จัดการ 12, 16/02/42, กรุงเทพธุรกิจ 12/02/42, มติชน 12, 16/02/42, มติชนสุดสัปดาห์ 16/02/42, ไทยโพสต์ 16/02/42)
- 1.2.4 รัฐธรรมนูญมาตรา 40:องค์กรคุมคลื่น (กรุงเทพธุรกิจ 13, 16/02/42, 11/03/42, ผู้จัดการ 14/02/42, 24/03/42 , มติชนสุด. 16/02/42)
- 1.2.5 แก้วรัฐธรรมนูญป้องกันส.ส. ซื่อผ่าก (กรุงเทพธุรกิจ 15, 16, 17/02/42, ผู้จัดการ 18/02/42, ไทยโพสต์ 22/02/42)
- 1.2.6 การทำประชานิยม (ผู้จัดการ 29/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

- 1.2.1 เลือกตั้งระบบใหม่ (ผู้จัดการ 05/01/42, 17/02/42, มติครม. 19/01/42, กรุงเทพธุรกิจ 31/01/42, 07/03/42, มติชน 03, 06/03/42, ไทยโพสต์ 07/03/42)

รัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้เปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้งจากระบบเดิมซึ่งหนึ่งเขตเลือกตั้งมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 1-3 คนมาเป็นระบบใหม่ซึ่งเป็นระบบผสม คือมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 2 แบบ แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง มีสมาชิกสภาผู้แทน 400 คน จาก 400 เขต หรือหนึ่งเขตเลือกตั้งมีสมาชิกสภาผู้แทนได้ 1 คน และแบบที่ 2 คือแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งมีสมาชิกสภาผู้แทน 100 คน

เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 กล่าวว่า เป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยเพิ่มขึ้น ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามแบบบัญชีรายชื่อพรรคการเมืองโดยทั่วไปเรียกว่าการเลือกตั้งแบบสัดส่วน มีข้อดีคือ เป็นระบบที่นำไปสู่การลดจำนวนพรรคใหญ่ให้เหลือเพียง 2-3 พรรค และเสียงในสภาผู้แทนราษฎรมักรวบรวมเป็นเสียงข้างมากได้แต่มีข้อเสียคือ ผู้แทนราษฎรในสภาผู้แทนราษฎร อาจไม่ใช่ว่าภาพสะท้อนของความคิดเห็นทางการเมืองที่หลากหลายของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศ

การเลือกแบบนี้ทุกคะแนนมีความสำคัญ เพราะนำมารวมกันหมดเพื่อจัดสรรจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเขตเลือกตั้งคือเขตประเทศ มีขนาดใหญ่มากทำให้ข้อเสียได้ยาก การสมัครรับเลือกตั้งพรรคการเมืองทำให้ระบบพรรคการเมืองมีความเข้มแข็งมากขึ้น นักการเมืองที่ดี ไม่เกาะติดพื้นที่ที่มีโอกาสได้รับเลือก และทำให้สมาชิกสภาผู้แทนมีวิสัยทัศน์กว้างขึ้น เพราะมาจากการเลือกตั้งทั่วประเทศ และที่สำคัญนายกฯ และครม. อาจมาจากสมาชิกสภาผู้แทนแบบบัญชีรายชื่อ ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารมากขึ้น

นอกจากนี้แล้ว รัฐธรรมนูญยังให้สิทธิแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศอีกด้วย ซึ่งมีจำนวนประมาณ 270,000 คน กระจายอยู่ในสหรัฐอเมริกา ไต้หวัน เยอรมนี สิงคโปร์ มาเลเซีย ญี่ปุ่น จีน ฯลฯ แต่ปรากฏว่าในจำนวนดังกล่าวมีคนไทยยื่นคำร้องขอลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรผ่านสถานทูตและสถานกงสุลไทย 60 แห่ง จำนวน 6,407 คน ซึ่งน้อยมาก ทำให้ได้รับการพิจารณาว่า การจัดเลือกตั้งในต่างประเทศเปรียบเสมือนตัวแทนนำพริ้วละลอกแม่น้ำ

สำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปเลือกตั้ง กรมให้ความเห็นชอบ ร่าง พ.ร.บ.ว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. และส.ว. ที่บัญญัติตามรัฐธรรมนูญมาตรา 68 เรื่องการเสียสิทธิ เนื่องจากไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยกำหนดให้ผู้ไม่ใช้สิทธิต้องเสียสิทธิในการคัดค้านการเลือกตั้ง การเข้าชื่อถอดถอนนักการเมือง และออกเสียงประชามติ เป็นเวลา 5 ปี

1.2.2 การใช้สิทธิถอดถอน (ไทยโพสต์ 04,20/02/42,กรุงเทพธุรกิจ04,22/02/42 มติชน20/02/423)

การที่พรรคความหวังใหม่มีมติให้ถอดถอนรัฐมนตรีทั้งสามคนที่ถูกยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจ เนื่องจากมีการทำผิดกฎหมายอย่างชัดเจนนั้น เป็นการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญมาตรา 303 ประกอบ 304 กล่าวคือ ส.ส. จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 5 หมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ออกจากตำแหน่งได้ คำร้องต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิดเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจน

ขั้นตอนหลังจากที่มีการยื่นเรื่องถอดถอนให้ประธานวุฒิสภาแล้วประธานฯ ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ดำเนินการไต่สวนโดยเร็ว ทั้งนี้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญมาตรา 305 เมื่อไต่สวนเสร็จแล้ว ป.ป.ช. ต้องทำรายงานเสนอต่อวุฒิสภา ต้องระบุให้ชัดเจนว่าข้อกล่าวหาใดมีมูลหรือไม่

ถ้า ป.ป.ช. มีมติว่ามีมูล ผู้ดำรงตำแหน่งจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้จนกว่าวุฒิสภาจะลงมติโดยประธาน ป.ป.ช. จะส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานวุฒิสภาเพื่อดำเนินการจัดให้มีการประชุมวุฒิสภา เพื่อพิจารณาในเรื่องดังกล่าวต่อไป และอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป ถ้าป.ป.ช. บอกว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลการกล่าวหาเป็นอันยุติ เนื่องจากปัจจุบันนี้ยังไม่มีการแต่งตั้ง ป.ป.ช. ดังนั้นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) จึงทำหน้าที่เป็นป.ป.ช. ทั้งนี้เป็นไปตามบทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญมาตรา 321 วรรคแรก

มติที่จะถอดถอนออกจากตำแหน่งต้องอาศัยมติของวุฒิสภาเป็นคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้า โดยวิธีลงคะแนนลับของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในวุฒิสภา การพิจารณาว่าจะถอดถอนต้องอาศัยเหตุผลในการถอดถอนตามรัฐธรรมนูญมาตรา 303 คือต้องอ้างว่ามีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

จะเห็นว่า การยื่นคำร้องโดยอาศัยกระบวนการตามรัฐธรรมนูญในการถอดถอน หากไม่มีความจริงสนับสนุน ย่อมเป็นการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญอย่างฟั่วเฟ้อและไม่สุจริต อย่างไรก็ตาม การถอดถอนรัฐมนตรีตามกระบวนการรัฐธรรมนูญดังกล่าว จะช่วยพลิกโฉมหน้าการเมืองไทยไปสู่ระบบการเมืองที่โปร่งใสในอนาคต

1.2.3 ศาลรัฐธรรมนูญชูปชีวีตงเห่า (ผู้จัดการ12,16/02/42, กรุงเทพธุรกิจ12/02/42, มติชน12,16/02/42,

มติชนสุดสัปดาห์ 16/02/42,ไทยโพสต์ 16/02/42)

วันที่ 11 ก.พ. ศาลรัฐธรรมนูญทำการวินิจฉัยเรื่อง ส.ส.กลุ่มงเห่า จำนวน 12 คน จากพรรคประชากรไทย ที่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้วินิจฉัยมติของพรรคประชากรไทยเมื่อวันที่ 10 ต.ค. ซึ่งลบชื่อพวกตนออกจากพรรค ทำให้กลุ่มดังกล่าวหมดสภาพการเป็นสมาชิกภาพของสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญมาตรา 118(8) ว่าเป็นมติดีมีชอบ เนื่องจากขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของ ส.ส.หรือขัดหรือแย้งกับหลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขต้องตามกฎหมายบัญญัติมาตรา 47 วรรค 3 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นำโดยนายเซวาร์ สายเชื้อ ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจำนวน 9 คนมีมติชี้ชัดว่าการที่พรรคประชากรไทยมีมติขับ ส.ส. ออกจากพรรคเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักการพื้นฐานของการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญมาตรา 47 วรรค 3

ผลการตัดสินศาลรัฐธรรมนูญ ทำให้เกิดการวิพากษ์กันอย่างแพร่หลายว่า การวินิจฉัยดังกล่าวจะกลายเป็นบรรทัดฐานทางการเมืองที่ก่อให้เกิด ส. ไม่เคารพมติพรรค จนศาลรัฐธรรมนูญต้องออก จม.เข้าศาลรธน. ซึ่งแจ้งว่าการวินิจฉัยดังกล่าวไม่ถือเป็นบรรทัดฐาน

1.2.4 รัฐธรรมนูญมาตรา 40 : องค์การคุณคลื่น (กรุงเทพฯ 13, 16/02/42, 11/03/42, ผู้จัดการ 14/02/42, 24/03/42 , มติชนสุด. 16/02/42)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 40 กำหนดให้คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ เจตนารมณ์คือให้ใช้คลื่นความถี่ให้เกิดความยุติธรรมในสังคมมากที่สุด เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับสื่อมวลชนไทย ให้มีเสรีภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร โดยไม่ถูกอำนาจและอิทธิพลใด ๆ แทรกแซง

คณะกรรมการนโยบายและประสานงานการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มีนายพิชัย รัตตกุล เป็นประธาน ได้มีคำสั่งที่ 9/2541 แต่งตั้งคณะกรรมการ มีคุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และมีกรรมการประกอบด้วยตัวแทนจากกระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงคมนาคม นักวิชาการ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ทำหน้าที่พิจารณาและร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 40 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีมาตรการทางฝ่ายบริหารในอันที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม รวมทั้งปรับปรุงบทบาทอำนาจหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ

ผลการดำเนินงานประชุมปรึกษาของคณะกรรมการฯ มีสาระสำคัญว่าให้มีองค์กรอิสระ 2 องค์กร เรียกว่า คณะมนตรีกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กับ คณะมนตรีกิจการสื่อสารแห่งชาติ และให้คณะกรรมการสรรหามนตรีฯ ฯลฯ

ข้อเสนอของคณะกรรมการผ่านความเห็นชอบของ ครม. เมื่อวันที่ 23 มิ.ย. 41 จากนั้นส่งต่อไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา เดือน ธ.ค. 41 ปรากฏว่าคณะกรรมการกฤษฎีกา ยกร่างกฎหมายเสร็จแล้ว ใช้ชื่อว่า ร่าง พ.ร.บ. องค์การบริหารคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และการโทรคมนาคม มีสาระสำคัญแตกต่างจากร่างของคณะกรรมการ จนต้องมีการประชุมของคณะกรรมการขึ้น และมีมติให้คณะกรรมการกฤษฎีกายกร่าง พ.ร.บ. ตามสาระสำคัญที่คณะกรรมการเสนอมาอันเป็นร่างที่ผ่านประชาพิจารณ์แล้ว โดยยื่นหนังสือขอความร่วมมือไปในวันที่ 9 ก.พ.

แต่ปรากฏว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รมว.ก.คมนาคม ได้ยื่นพระราชบัญญัติองค์การบริหารความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และการโทรคมนาคม เข้าสู่การพิจารณาในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มี.ค. โดยมีอนุมัติจัดตั้งองค์การควบคุมคลื่นความถี่วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม และส่งร่าง พ.ร.บ. ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาก่อนแล้วและรายละเอียด

สาระของพ.ร.บ. ฉบับกระทรวงคมนาคม ระบุให้มีเพียงองค์กรเดียวและมีคณะกรรมการ 15 คน เป็นผู้พิจารณาจัดสรรคลื่นความถี่ทั้งส่วนของกิจการโทรคมนาคม วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์โดยแบ่งคณะกรรมการแยกออกไปอีก 12 คน จากชุดใหญ่ โดย 6 คนเป็นผู้กำกับดูแลกิจการวิทยุโทรทัศน์ ส่วนอีก 6 คนกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม และยังมีมติให้คณะกรรมการกฤษฎีกาเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ.

ปัญหาดังกล่าวทำให้ได้รับการวิจารณ์ว่า การดำเนินการร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญ กำลังถูกรบงการจากกลุ่มอำนาจเก่าที่ต้องการรักษามลประโยชน์ในเชิงธุรกิจ การค้า ตลอดจนใช้เป็นกระบอกเสียงของรัฐบาล และผู้มีอิทธิพลในสังคมมากกว่าประโยชน์สาธารณะ

1.2.5 แก่รัฐธรรมนูญป้องกันส.ส. ชื้อฝาก (กรุงเทพฯ 15, 16, 17/02/42, ผู้จัดการ 18/02/42, ไทยโพสต์ 22/02/42)

จากการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญกรณีกลุ่มงูเห่า ทำให้เกิดความวิตกกังวลกันว่าอาจทำให้เกิดการซื้อตัว ส.ส. กันในอนาคตได้ ซึ่งนายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภายอมรับว่า รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีข้อหวัดที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐาน ทั้งนี้ นายมีชัยมีความห่วงใยในรัฐธรรมนูญมาตรา 156 ที่ให้สมาชิกเป็นอิสระไม่ผูกพันโดยมติของพรรคการเมืองและมาตรา 202 ซึ่งเป็นการให้ดุลเลือกนายฯ ที่มีการลงคะแนนโดยเปิดเผย ด้วยเกรงว่าจะเกิดกรณี "ส.ส. ชื้อฝาก" ได้แต่ตนเองคงจะไม่เสนอขอแก้ไข

นอกจากนี้ กรณีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่มีต่อกลุ่มงูเห่า ทำให้หลายฝ่ายมีความเห็นกันว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทำลายระบบพรรคการเมือง และมีการเสนอว่าควรแก้ไขรัฐธรรมนูญจากฝ่ายค้าน

นายคณิน บุญสุวรรณ อดีต ส.ส.ร. ได้ชี้แจงว่าบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เอื้ออำนวยต่อระบบพรรคการเมืองมากกว่าทำลาย เพราะมีหลายมาตราด้วยกันที่ส่งเสริมพรรคการเมืองให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ

บังคับให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. เข้าสังกัดพรรคไม่น้อยกว่า 90 วัน

- กำหนดให้รัฐต้องให้การสนับสนุนพรรคการเมืองในการเลือกตั้งฯ โดยเฉพาะการจัดพิมพ์เอกสาร การจัดสถานที่หาเสียง การจัดเวลาออกอากาศทางวิทยุ โทรทัศน์ เพื่อพรรคการเมืองจะได้ไม่ต้องไปพึ่งพานักธุรกิจให้เป็นนายทุนพรรค

- กำหนดให้รัฐสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาสาขาพรรคการเมือง รวมทั้งการสนับสนุนทางการเงินหรือประโยชน์อย่างอื่นเพื่อให้พรรคสามารถพัฒนาได้

- เปิดโอกาสให้พรรคการเมืองสามารถรับเงินบริจาคเข้าพรรคได้ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ต้องพึ่งพานักการเมืองที่หวังตำแหน่ง หาเงินเข้าพรรคอีกต่อไป

- การเสนอ พ.ร.บ. หรือการเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของ ส.ส. ต้องให้พรรคการเมืองที่สังกัดรับรองเสียก่อน ซึ่งหมายความว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถเสนอกฎหมายหรือเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญได้โดยพลการ หรือโดยมีผลประโยชน์แอบแฝง

- กำหนดให้พรรคการเมืองมีอำนาจจากฎเหล็ก โดยมติของคณะกรรมการบริหารและส.ส. จำนวน 3/4 ขั้วสมาชิกฯในสังกัดให้พ้นจากสมาชิกภาพของพรรคได้ ในข้อหาผิดวินัยพรรคหรือประพฤติตนเป็นที่เสื่อมเสียแก่พรรค ถ้าพิสูจน์ได้และมีหลักฐานเพียงพอ สามารถนำขึ้นฟ้องร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ส่วนกรณีมาตรา 156 นั้น นายคณิน ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า

มาตรา 156 การออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้นุคคลดำรงตำแหน่งใดให้กระทำอย่างเป็นการลับ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้และสมาชิกย่อมมีอิสระและไม่ถูกผูกพันโดยมติของพรรคการเมืองหรืออาณัติอื่นใดซึ่งจะสอดคล้องกับมาตรา 149 ที่ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย

และยังไปสนับสนุน ถ้อยคำปฏิญาณตนของส.ส. ตามมาตรา 150 ว่าข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

การที่มีผู้เสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยตัดมาตรา 156 วรรคสี่ ออกไปเลย ๆ โดยไม่ตัดมาตรา 118(8) ที่ให้อำนาจพรรคการเมืองขับส.ส. ออกจากพรรคด้วยเสียงสามในสี่ด้วยนั้น นอกจากจะไม่สอดคล้องกับหลักการหัวใจของการปกครองแบบประชาธิปไตยแล้ว ยังเป็นการให้ท้ายระบบเผด็จการอีกด้วย เพราะหาก ส.ส.คนใดไม่ปฏิบัติตามมติพรรคไปเลือกคนอื่นเป็นนายกก็ไม่ต้องเจออกฎเหล็กตามมาตรา 118(8) ซึ่งทำให้ถูกขับออกจากพรรค และเกิดศาลรัฐธรรมนูญขึ้นว่าเป็นความผิด มีเรื่องทุจริต เป็นการทำลายชาติ ก็ต้องถูกลงโทษถึงขั้น พ้นจากสภาพ ส.ส.ทันทีนับตั้งแต่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แม้จะรอดจากศาลก็ต้องเจอ ป.ป.ช. และวุฒิสภา หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกด้วย

1.2.6 การทำประชานิยาม (ผู้จัดการ29/03/42)

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต จัดสัมมนาเรื่อง " ประชาพิจารณ์ทำอย่างไร และโครงการใดบ้างที่ต้องทำประชานิยาม " เมื่อวันที่ 23 มี.ค. 42 มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกสาขาอาชีพกว่า 200 คน เริ่มสัมมนาดำเนินการโดยการสำรวจของสวนดุสิตโพล จากกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศ จำนวน 14,628 คน ปรากฏว่าร้อยละ 58 ของกลุ่มตัวอย่าง ยังไม่รู้ว่าการทำประชานิยามเป็นสิทธิตามกฎหมาย และส่วนใหญ่ยังเข้าใจผิดคิดว่าประชานิยามคือประชานิยม อยากให้ทำประชานิยามทุกเรื่อง ที่เข้าใจผิดมากถึงร้อยละ 76 คือคิดว่าการทำประชานิยาม ควรทำทุกคนแม้จะไม่มีส่วนได้ส่วนเสียก็ต้องทำ ส่วนแนวคิดของวิทยากรในการประชุมก็มีหลากหลาย เช่น

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา อดีต ส.ส.ร. เห็นว่าการทำประชานิยามเป็นการช่วยสร้างความโปร่งใสให้กับสังคม ประชาชนสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นได้ แต่ปัจจุบันยังไม่มียกกฎหมายรองรับทำให้เกิดความสับสน ส่วนแนวคิดของรศ.ดร.สุพล นิธิไกรพนธ์ เน้นว่าประชานิยามช่วยแก้ไขโรคบ้าอำนาจในสังคมไทย เพราะเป็นเรื่องเหตุผลไม่ใช่พวกมากลากไป และไม่เชื่อว่ารัฐบาลทำประชานิยามอย่างถูกต้องใน 43 เรื่อง จริง ๆ แล้วน่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์มากกว่า

รศ.ดร.พรายพล คู่หมั้น ระบุว่าในการทำประชานิยามไม่ใช่ประชานิยม ที่จะมานับจำนวนรายหัวของผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น กรรมการประชานิยามต้องมีการรับฟังอย่างเที่ยงตรง มีเหตุมีผลยุติธรรมและโปร่งใส

ประชานิยามบัญญัติไว้ในมาตรา 59 หมวด 3 ซึ่งเป็นสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย แต่ปัจจุบันมีการทำประชานิยามกันอย่างฟุ่มเฟือย

3 ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับปัญหาความไม่โปร่งใสในระบบราชการ หัวข้อข่าว

1.3.1 **หึง ทุกลิ้นคอร์รัปชัน** (ไทยรัฐ01/03/42, กรุงเทพธุรกิจ05/01/42, 06,07,09,23,27/02/42, 02,03,04/03/42, ผู้จัดการ 16/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

1.3.1 **หึง ทุกลิ้นคอร์รัปชัน** (ไทยรัฐ01/03/42, กรุงเทพธุรกิจ05/01/42, 06,07,09,23,27/02/42, 02,03,04/03/42, ผู้จัดการ 16/03/42)

เป็นเรื่องที่น่าสนใจที่ข่าวเกี่ยวกับความทุจริตมิชอบในแวดวงข้าราชการ นักการเมืองและวงการธุรกิจปรากฏออกมาแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ เรื่องแรกคือนายอุลริค วัลฟกัง ชาวเยอรมัน ที่สืบเนื่องมาจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจในปลายเดือน ม.ค.ที่ผ่านมา ตามมาด้วยการเปิดโปงการใช้ใบสด.43 ปลอมของลูกชายนักการเมืองคนดังคือ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) ระบุว่า ข้าราชการระดับ 10 ส่งกีดกระหวงการคลังรับสินบน 30 ล้านบาท จากบริษัทที่ได้รับเลือกให้เข้าไปพัฒนาที่ดินราชพัสดุสถานีสงฆมอชิต สุดท้ายคือข่าวที่นายราเกช สักเสนาให้การต่อศาลแคนาดาว่า เป็นผู้จ่ายเงินจากธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ หลายล้านดอลลาร์ให้แก่หัวหน้าพรรคชาติไทยเพื่อใช้ในการซื้อเสียง ทั้ง 4 ข่าวดังกล่าวข้างต้นยืนยันถึงการแพร่ระบาดของคอร์รัปชันในประเทศไทยทั้งในวงการเมือง ข้าราชการและนักธุรกิจ ตั้งแต่ระดับบนจนถึงระดับล่าง

นายอุลริค วัลฟกัง ผู้ต้องหาค้ายาเสพติดชาวเยอรมัน และเป็นบุคคลต้องห้ามเข้าราชอาณาจักรไทยจากการสอบสวนของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร วูลฟกัง ยอมรับว่าได้ใช้เงินไปว่า 10-20 ล้านบาท เพื่อวิ่งเต้นล้มคดี และจากข้อมูลสามารถโยงไปถึงนักการเมืองข้าราชการและบุคคลทั่วไป รวมทั้งสื่อมวลชนเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งแตกต่างจากผลการสอบสวนของตำรวจที่ระบุว่า วูลฟกัง ยอมรับว่าไม่มีนักการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้องกับการวิ่งเต้นล้มคดี

นอกจากนี้ แหล่งข่าวยังบอกว่าข้อมูลของนายตำรวจที่ได้จากเยอรมนี พบว่าบุคคลผู้ได้รับเงินจากต่างประเทศมายังประเทศไทย มีทั้งภรรยารัฐมนตรีในรัฐบาลชุดปัจจุบันและคนใกล้ชิดอดีตรัฐมนตรี และจำนวนเงินสินบนมีมากกว่าที่เป็นข่าว ซึ่งไทยรัฐระบุว่ามากถึง 84 ล้านบาท ซึ่งคดียังมีการนำเสนอก็ยิ่งเห็นความเกี่ยวพันโยงใยกันอย่างซับซ้อนของกลุ่มคนกุมอำนาจรัฐทั้งข้าราชการ และนักการเมืองกับผู้ที่มีอำนาจเงิน

คดีอุลริค วัลฟกัง ขยายผลไปถึงคดีเปิดโปงการใช้ใบสด.43 ปลอมซึ่งทั้งกองทัพและตำรวจล้วนอยู่ในฐานะข่วงงไม่พ้นคอ เพราะในวงการตำรวจก็มีปัญหาการปลอมแปลงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งจับได้และจับไม่ได้ ที่จับไม่ได้ก็เป็นเพราะระบบอิทธิพลและเส้นสาย และความเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ ส่วนกองทัพนั้น ก็หาผู้รับประกันได้ยากว่าไม่มีการรับสินบนของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบซึ่งรู้จักกันดีในศัพท์เฉพาะว่า เติทนารหรือการอุดหนุน

คดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการซี 10 นั้น ได้รับการตัดสินในเบื้องต้นว่าไม่มีความผิดตามข้อกล่าวหา ส่วนกรณีของนายราเกสนั้น พรรคชาติไทยเป็นจำเลย ซึ่งหัวหน้าพรรคบอกว่าไม่รู้จักนายราเกช และเรียกร้องให้ศาลแคนาดาพิจารณาส่งนายราเกสมาพิจารณาคดีที่เมืองไทย

คดีหาสน์รบนพื้นที่ริมเขื่อนศรีนครินทร์ กาญจนบุรี เป็นอีกกรณีหนึ่งที่สะท้อนถึงการละเว้นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของภาครัฐที่มีต่อบุคคลเฉพาะกลุ่มหรือบางคน ทั้งนี้จากการเปิดเผยของ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ และน.พ.เปรมศักดิ์ เพียยุระ ส.ส.ขอนแก่น พรรคความหวังใหม่ ว่าที่ดินอันเป็นที่ตั้งของเขื่อนดังกล่าวอยู่ในพื้นที่อุทยาน ซึ่งจัดสรรให้คนในพื้นที่ไม่มีที่ทำกินหรือมีที่ทำกินไม่พอเพียง และห้ามซื้อขายจำนำจ่ายโอน ที่ดินผืนดังกล่าวถูกระบุว่ามีภรรยารัฐมนตรีเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

ระบบการดำรงระหว่างอำนาจรัฐ กับนักธุรกิจเถื่อน ข้าราชการชั้นผู้น้อยที่มีต่อนักการเมือง ขยายผลมาสู่กองทัพ สถาบันตำรวจ สถาบันการเมือง สื่อมวลชน ทั้งหมดนี้เป็นการเปิดโปงกันของคณะระดับชั้นนำที่เป็นผู้กุมอำนาจ

คอร์รัปชันกลืนใหม่ที่เป็นผลพวงมาจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจในปลายเดือนม.ค.ที่ผ่านมาคือกิจกรรมแบบ "ธุรกิจการเมือง" ซึ่งลักษณะที่โดดเด่นของธุรกิจดังกล่าวสะท้อนอยู่ในคำอภิปรายตอบโต้กันระหว่าง ส.ส. พรรคความหวังใหม่กับรัฐมนตรีพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งมีลักษณะเป็น "ธุรกิจการเมืองข้ามชาติ" ชัดเจนกว่าธุรกิจการเมืองแบบเดิมที่เคยนำมาอภิปรายกันภายในรัฐบาลชุดก่อน ๆ แสดงถึงการยกระดับจากความเป็นธุรกิจการเมืองแห่งชาติ (national money politic) สู่ความเป็นธุรกิจการเมืองข้ามชาติ (international money politic) หรือพัฒนาจากการแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างบุคคลภาครัฐและนายทุนเอกชนภายในชาติ ไปสู่ธุรกิจการเมืองข้ามชาติหรือการแสวง

หาผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างบุคลากรภาครัฐ นายทุนเอกชนภายในชาติ และบริษัทลงทุนข้ามชาติ กรณีที่พรรค ปชป.ถูกพรรคร่วมฝ่ายค้านอภิปรายจัดอยู่ในลักษณะธุรกิจดังกล่าว

นอกจากข้อสังเกตในลักษณะธุรกิจการเมืองข้ามชาติแล้ว ประเด็นการอภิปรายดังกล่าวยังสะท้อนถึงความไม่ไว้วางใจต่อทิศทางอนาคตของสังคมไทยภายใต้การนำของประชาธิปไตยกับแนวนโยบายเศรษฐกิจแบบไอเอ็มเอฟ สิ่งเหล่านี้เป็นเดิมพันประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับอนาคตของคนไทยมากกว่า 60 ล้านคน ในคริสต์ศตวรรษที่ 21

จากความไม่โปร่งใสในการบริหารราชการที่มีข่าวปรากฏออกมา นายมนตรี ด่านไพบูลย์ ส.ส.ลำพูน พรรคความหวังใหม่จึงได้ยื่นญัตติด่วนต่อสภาเมื่อวันที่ 18 มี.ค.นี้ขอให้ร่วมกันพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการวิสามัญติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณจากโครงการเงินกู้จากต่างประเทศ เพราะรัฐบาลในช่วงนี้มีการใช้จ่ายเงินจากเงินกู้หลายโครงการด้วยกัน เป็นยอดเงินนับ 10,000 ล้านบาท แต่ยังไม่มีความชัดเจนรองรับชัดเจน รวมทั้งมาตรการการติดตามการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบที่จะอธิบายได้ถึงการใช้เงินมีประสิทธิภาพ และมีความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ

นายจาตุรนต์ ฉายแสง ส.ส.พรรคความหวังใหม่ ได้เสนอญัตติด่วน ให้สภาฯร่วมกันพิจารณาความคืบหน้าเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคของโครงการที่ใช้เงินกู้ต่างประเทศ

คณะกรรมการนโยบายและติดตามผลงานงบประมาณรายจ่ายประจำปีสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติให้จัดตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อพิจารณาโครงการเงินกู้มีชาวต่างชาติโดยเฉพาะโดยมี นายสรชาติ สุวรรณพรหม ส.ส.หนองบัวลำภู พรรคความหวังใหม่เป็นประธาน

1.4 ความเคลื่อนไหวด้านการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น

หัวข้อข่าว

1.4.1 อบต.เสือดัวใหม่ในวงจรทุจริต (กรุงเทพฯธุรกิจ 19,27/12/42, 19/02/42, ผู้จัดการ 22/01/42)

1.4.2 บทเรียนจาก อบจ.ถึง อบต. ปัญหาที่จะเกิดขึ้นใหม่ (กรุงเทพฯธุรกิจ 27/12/42, 08/03/42,

มติชนสุดสัปดาห์ 02/02/42, ผู้จัดการ 20/02/42, 01, 17/03/42, ไทยโพสต์ 16/03/42.)

สรุปประเด็นข่าว

1.4.1 อบต.เสือดัวใหม่ในวงจรทุจริต (กรุงเทพฯธุรกิจ 19,27/12/42, 19/02/42, ผู้จัดการ 22/01/42)

องค์การบริหารส่วนตำบล หรืออบต. คือองค์การปกครองท้องถิ่นระดับหนึ่ง ที่ ก.มหาดไทยตั้งขึ้นมาเพื่อต้องการกระจายอำนาจการปกครองในระบบประชาธิปไตยสู่ท้องถิ่นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่ปี 2538 - 2540 มีการก่อตั้งสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วทั้งสิ้น 6,397 แห่ง ซึ่งมี อบต.บางส่วนเท่านั้นที่ประสบความสำเร็จ แต่อีกจำนวนมากที่ยังประสบปัญหาในการดำเนินการ ปัญหาหลัก ๆ ได้แก่

1. สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งส่วนมากไม่รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง คล้อยตามและเกรงกลัวต่ออำนาจของกำนันผู้ใหญ่บ้าน
2. กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกบางคนคำนึงถึงแต่ผลประโยชน์จากการประมูลงานมากกว่าประโยชน์ของการพัฒนาตำบล หรือหมู่บ้าน และมีความขัดแย้งกันสูงเพราะผลประโยชน์แบ่งกันไม่ลงตัว
3. ถูกครอบงำจากราชการส่วนภูมิภาคโดยเฉพาะอำเภอ ซึ่งยังมีบทบาทอยู่มากในการดูแล อบต. เพราะส่วนหนึ่งยังมีกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นแกนนำ อบต.บางแห่งถูกเปลี่ยนจากการกำกับดูแลเป็นการควบคุมและสั่งการโดยอ้างว่า อบต.ยังไม่แข็งแรง บางครั้งนายอำเภอหรือปลัดอำเภอยังลงลึกไปถึงรายละเอียดของโครงการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับวัสดุอุปกรณ์ในร้านของตนหรือพรรคพวก
4. พนักงานอบต.บางคนยังไม่รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่รู้ระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้อง บางครั้งจึงเป็นเครื่องมือไปร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ แลวงหาผลประโยชน์ การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ ประชาชนเสียประโยชน์
5. ประชาชนยังไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารตรวจสอบงานต่าง ๆ ของอบต.เท่าที่ควรอาจเป็นเพราะประชาชนบางแห่ง ยังไม่รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ก.มหาดไทย ยังส่งคนของมหาดไทย เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน รวมทั้งปลัดอบต.ซึ่งเป็นข้าราชการกระทรวงฯเข้าไปดูแล อบต.ด้วย

ผลการดำเนินงานของ อบต.ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาปรากฏว่า อบต.เป็นสัตว์ใหม่ ที่มีพฤติกรรมไม่แตกต่างไปจากบรรดา สจ. หรือส.ส. นั่นคือมีอาชีพเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง หรือเข้ามาเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ โดยที่ไม่สนใจดูแลพัฒนาท้องถิ่นอย่างที่บ้านคาตหน้า

คำว่า "สัตว์ใหม่" เป็นคำกล่าวของนายประมวล รุจนเสรี อธิบดีกรมการปกครอง โดยเปิดเผยตัวเลขอันเป็นที่มาของฉายานามว่า อบต. มีการจัดสรรเงินเปอร์เซ็นต์จากโครงการต่าง ๆ ที่มีการก่อสร้างในพื้นที่ ถึงร้อยละ 25 เป็นของนายอำเภอ 10 ปลัด อบต. 5 ประธานกรรมการบริหารอบต. (กำนัน) 5 และอีก 5 มีการแบ่งกันในกลุ่มสมาชิกสภาอบต. ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วจะตกปีละกว่า 2,500 ล้านบาท จากงบอุดหนุนปีละ 10,000 ล้านบาท ซึ่งยังไม่รวมเงินรายได้ที่ อบต. แต่ละแห่งเก็บได้ แต่ก็ถือว่าน้อย เพราะในสมัยที่มหาไทยคุมเบ็ดเสร็จเหลือเป็นเงินงานจริงไม่ถึง ร้อยละ 50 ด้วยซ้ำไป

อบต.กลายเป็นอาณาจักรของการคอร์รัปชันแห่งใหม่ และขาดการตรวจสอบจากประชาชนในท้องถิ่น อันเกิดจากอำนาจลับที่แฝงอยู่ในองค์กร แค่เพียงจากเดือนม.ค. 40 ถึง 15 ธ.ค. 41 มีการร้องเรียนเรื่องการทุจริตของอบต.ถึง 386 เรื่อง ตรวจสอบพบว่ามีมูลและลงโทษ 107 เรื่อง ไม่มีมูล 93 เรื่อง ที่เหลืออยู่ระหว่างการสอบสวนซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นผลเสียต่อความพยายามในการกระจายอำนาจในการปกครองไปสู่ประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย

1.4.2 บทเรียนจาก อบจ.ถึง อบต. ปัญหาที่จะเกิดขึ้นใหม่ (กรุงเทพฯ 27/12/42, 08/03/42, มติชนสุดสัปดาห์ 02/02/42, ผู้จัดการ 20/02/42, 01, 17/03/42, ไทยโพสต์ 16/03/42)

ต้นเหตุของปัญหาอบจ.ที่ผ่านมามีสาเหตุมาจากการที่ ก.ม.มหาไทยได้สั่งการให้ผู้ว่าราชการทุกจังหวัดจัดให้มีการเลือกตั้งประธาน อบจ. รองประธานสภาอบจ. และนายกอบจ.

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 พ.ย. 40 บทเฉพาะกาลมาตรา 82 กำหนดให้สมาชิกสภาจังหวัดเดิมก่อนกฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับดำรงฐานะเป็นสมาชิกสภาจังหวัดต่อไป แต่เปลี่ยนชื่อเป็นสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด พร้อมกับนี้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการให้สภาในชื่อใหม่นี้ เลือกสมาชิกสภาคนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

จะได้ข้อสังเกตว่า กฎหมายกำหนดให้เลือกเฉพาะนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายใน 90 วันนับจากวันที่กฎหมายประกาศใช้ แต่ปรากฏว่าวันที่ 2 ธ.ค. 40 ก.ม.มหาไทยออกระเบียบก.ม.มหาไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนามโดย พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รว.ก.มหาไทย ในบทเฉพาะกาลของข้อบังคับข้อ 150 ระบุว่าให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกประธานสภา รองประธานสภา และนายกใหม่ ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อบังคับนี้ในการประชุมครั้งแรก

ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการให้เลืกดำเนินการเลือกตั้งดังกล่าวตามคำสั่งก.ม.มหาไทยซึ่ง เป็นการดำเนินการที่ผิดกฎหมาย วิธีแก้ปัญหของก.ม.มหาไทยคือ การใช้วิธีขอความร่วมมือกับ อบจ.เพื่อให้ผู้ได้รับเลือกตั้งครั้งนั้นลาออก แต่หลายจังหวัดไม่สามารถตกลงกันได้ก็มีการฟ้องร้องให้การเลือกตั้งเป็นโมฆะเพื่อจะได้จัดเลือกตั้งกันใหม่ เช่น เพชรบุรี สกลนคร ฯลฯ

อย่างก็ตาม วันที่ 2 มี.ค. 42 ที่ผ่านมาทาง ก.ม.มหาไทยได้จัดให้มีการเลือกตั้งประธานองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.)ทั่วประเทศ ซึ่งก็ได้รับการวิจารณ์ว่าอาจมีปัญหาเช่นเดียวกับ อบจ.ที่ผ่านมาเพราะไม่มีระเบียบมารองรับ เป็นการเลือกตั้งโดยไม่ระเบียบที่ถูกต้อง ทั้งที่คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยแล้ว

ประเด็นดังกล่าว กรมการปกครองชี้แจงว่ามีปัญหาในเรื่องข้อกฎหมายระหว่าง พ.ร.บ.สภาตำบลและอบต. ปี 37 มาตรา 58 วรรค 2 ที่กำหนดให้คณะกรรมการบริหารเลือกกรรมการบริหารคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการบริหาร และรัฐธรรมนูญมาตรา 285 วรรค 3 ที่กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น กรมการปกครองจึงได้ทำหนังสือหารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้เกิดความถูกต้องใน 2 ประเด็นคือ ใครจะเป็นผู้เลือกประธานกรรมการบริหารอบต. ระหว่างสภาอบต.กับ คณะกรรมการบริหาร และวิธีการเลือกจะเป็นอย่างไร ซึ่งทางคณะกรรมการกฤษฎีกามีคำตอบกลับมาว่า

1. เมื่อกำหนดพ้นจากตำแหน่งประธานอบต.ในวันที่ 2 มี.ค. ยังคงเป็นกรรมการบริหารอยู่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระของสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งของสภา

2. คณะกรรมการบริหารดำเนินการประชุมเพื่อเลือกกรรมการบริหารคนหนึ่งเป็นประธานตามมาตรา 58 วรรคสอง กำหนดซึ่งเป็นกรรมการบริหารอยู่อาจได้รับเลือกจากคณะกรรมการเป็นประธานอีกก็ได้

3. การดำเนินการเลือกประธานกรรมการต้องมีประชุมคณะกรรมการบริหาร เพื่อเลือกประธานการประชุมต้องเป็นไปตามระเบียบ ก.ม.มหาไทยว่าด้วยการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร อบต. 2538

จากคำวินิจฉัยดังกล่าวกรมการปกครองเกรงว่าจะล่าช้าจึงเสนอปลัดก.มหาดไทยให้แก้ไขระเบียบก.มหาดไทยว่าด้วยการประชุม และการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร อบต. 2538 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเลือกประธานกรรมการบริหาร อบต. เมื่อวันที่ 12 ก.พ. ซึ่งปลัดกระทรวงฯ ก็เห็นชอบถูกต้องตามระเบียบก.มหาดไทยข้อ 3 ว่าด้วยการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร อบต. พ.ศ. 2538 ที่มอบให้ปลัดก.มหาดไทยมีอำนาจตีความและให้ความเห็นชอบเป็นมาตรการยกเว้นได้

อธิบดีกรมการปกครอง บอกว่า ขณะนี้เลือกไปได้มากกว่าร้อยละ 50 แล้วไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม มีข่าวมาว่าอบต.บางแห่งไม่ยอมรับหนังสือสั่งการแนวทางปฏิบัติดังกล่าว และไม่ยอมรับผลการเลือกตั้ง

1.5 ความเคลื่อนไหวด้านการบริหารการปกครองของรัฐบาล

หัวข้อข่าว

1.5.1 ตำรวจแห่งชาติ:เลือกใหม่ได้เจ้านักการเมือง (ไทยโพสต์1,121/02/42, มติชน29/01/42, กรุงเทพธุรกิจ 06/01/42)

สรุปประเด็นข่าว

1.5.1 ตำรวจแห่งชาติ:เลือกใหม่ได้เจ้านักการเมือง (ไทยโพสต์1,121/02/42, มติชน29/01/42, กรุงเทพธุรกิจ 06/01/42)

พระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ ก.มหาดไทย เป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือบุคคลที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาบังคับใช้ไปแล้วตั้งแต่วันที่ 16 ต.ค. 2541 โดยกำหนดให้มีผลบังคับใช้ในวันรุ่งขึ้น นับแต่นั้นเป็นต้นมาก็เกิดความสับสนในการประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสั่งการและการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติเอง เนื่องจากไม่ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการบริหารราชการ กรมตำรวจแม้แต่ฉบับเดียว

ความพยายามของข้าราชการกรมตำรวจที่จะแยกตัวออกจากก.มหาดไทยเพื่อให้เป็นหน่วยงานอิสระปราศจากการแทรกแซงของนักการเมืองมีมานานแล้ว เริ่มมาตั้งแต่ ปี 2522 สมัยที่ พล.ต.อ.มณฑัยย์ พันธุ์คงชื่น เป็นอธิบดีกรมตำรวจ แต่ไม่สำเร็จเพราะรัฐบาลโดย พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ลาออกไปก่อน แต่ก็มีการรื้อฟื้นที่จะกระทำต่อ เป็นระยะนานกว่า 20 ปี ความพยายามปรับปรุงโครงสร้างของกรมตำรวจจึงสำเร็จทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายตรวจสอบการทำงานและบริหารงานของตำรวจ โดยการเข้ามาเป็นคณะกรรมการข้าราชการตำรวจทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด

นอกจากนี้ ยังเป็นการกระจายอำนาจบริหารไปยังหน่วยงานระดับพื้นที่อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบังคับบัญชา และให้เกิดประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ทั้งนี้จะมีการโอนหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เช่น ตำรวจป่าไม้ ตำรวจรถไฟ ไปขึ้นกับสังกัดที่เกี่ยวข้องต่อไป เพื่อให้หน่วยงานของกรมตำรวจมีความกระฉับและชัดเจนในการปฏิบัติงานมากขึ้น

พล.ต.อ. ประชา พรหมนอก อธิบดีกรมตำรวจคนสุดท้ายและผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติคนแรก ยืนยันว่าการปรับโครงสร้างครั้งนี้ ที่ชัดเจนคือประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการดูแลกิจการตำรวจทุกระดับ โดยในโครงสร้างตำรวจระดับบนจะมีคณะกรรมการติดตามการบริหารตำรวจ ประกอบด้วยบุคคลหลายสาขาอาชีพเข้ามาดู เมื่อประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเขาจะรู้ว่าควรทำอะไรเพื่อให้เกิดความปลอดภัย

เมื่อเวลาผ่านไปภาพที่ปรากฏชัดเจน คือการเปลี่ยนชื่อตำแหน่งจากอธิบดีกรมตำรวจเป็นผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบใหม่ ๆ เท่านั้น นอกจากนั้นไม่ว่าการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของตำรวจก็ยังไม่เป็นรูปเป็นร่างทั้งระดับล่างหรือระดับบน การโอนหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องก็ยังไม่ไปถึงไหน การกระจายอำนาจไปยังพื้นที่ โดยมอบอำนาจการแต่งตั้งโยกย้ายนายตำรวจระดับสารวัตรจนถึงรองผู้บังคับการ แก่รองผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติฝ่ายปฏิบัติการ ซึ่งรับผิดชอบกองบัญชาการตำรวจภูธรภาคต่าง ๆ ก็กำลังรอการพิสูจน์

ที่สำคัญของวัตถุประสงค์ดั้งเดิมในอันที่จะทำให้ตำรวจหลุดพ้นจากการแทรกแซงจากอำนาจทางการเมืองก็ยังคงเป็นທີ່คลุมเครือ เพราะผู้บังคับบัญชายังคงเป็น พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รว.ก.มหาดไทย กำกับดูแลในฐานะรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีขององค์กรตำรวจจึงยังคงตกอยู่ภายใต้อำนาจอิทธิพลของการเมือง

ส่วนประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมที่คาดว่าจะดีขึ้นหลังการจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้วนั้น กลับแย้งไปกว่าเดิมมีหน้าข้าราชการเป็นฝ่ายที่ประกอบอาชญากรรมเสียเองก็มี

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาข้อกฎหมายที่ไม่สามารถวินิจฉัยได้จนต้องส่งให้สำนักงานกฤษฎีกาตีความเกิดขึ้นหลายประการด้วยกัน โดยเฉพาะเรื่อง รว.ก.มหาดไทย ซึ่งเป็นผู้รักษาการตาม พ.ร.บ.ยศ ไม่กล้าตัดสินใจลงนามแต่งตั้งว่าที่ยศให้กับตำรวจ และนายกาก็ไม่มีอำนาจตามพ.ร.บ.ทำให้มีตำรวจที่ไม่ได้รับการลงนามแต่งตั้งยศทั่วประเทศกว่า 10,000 คน และปัญหาดังกล่าวกฤษฎีกาก็แจ้งมาว่าไม่สามารถตีความให้ได้

นอกจากตำรวจ 10,000 คน ที่ว่าแล้ว ยังมีนักเรียนนายร้อยตำรวจที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจรุ่นที่ 52 จำนวน 390 นาย ก็ยังไม่มีคำสั่งแต่งตั้งยศว่าที่ร้อยตรีให้แต่อย่างใด ซึ่งอาจกระทบต่อการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี

อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่า พล.ต.สนั่นกลับลงนามแต่งตั้งว่าที่ยศให้กับผู้จบวุฒิปริญญา และนายดาบที่ผ่านการอบรมตำรวจโอนมาเป็นตำรวจระดับชั้นสัญญาบัตรประจำปี 2541 จำนวน 66 ราย การกระทำดังกล่าวได้ถูกหยิบยกเป็นหัวข้ออภิปรายไม่ไว้วางใจ พล.ต.สนั่น โดย ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รอง น.พ.รรคความหวังใหม่ด้วย

นอกจากนี้ การประชุมคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ(กตร.) ซึ่งตามกฎหมายยังคงมีรว.ก.มหาดไทยเป็นประธาน กตร. และมีกรรมการประกอบด้วยอธิบดีกรมตำรวจ ฯลฯ แต่เมื่อไม่มีอธิบดีกรมตำรวจแล้ว การเข้าร่วมประชุมของผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ กล่าวกันว่าแม้การเสนอชื่อ พล.ต.อ.ประชา เป็นผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อลงพระปรมาภิไธยโปรดเกล้า เรื่องก็ยังชะงักอยู่ที่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพราะไม่มีผู้ใดกล้าตัดสินใจด้วยเกรงว่าจะขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา 230

ความสับสนดังกล่าวทำให้เกิดแนวคิดกันว่าหรือจะโอนสำนักงานตำรวจแห่งชาติกลับไปสังกัดก.มหาดไทยดังเดิม โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แล้วค่อยตราเป็นพ.ร.บ.ยุบโอนและจัดตั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ถูกต้องต่อไป แต่แนวคิดดังกล่าวนายถาวร เสนเนียม ผ.ช.เลขาธิการ รว.ก.มหาดไทย เห็นว่าควรแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องมากกว่า ส่วนนายถวิล ไพรสณฑ์ ประธานที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย รว.ก.มหาดไทย เห็นว่าต้องให้คณะกรรมการพิจารณาโครงสร้างและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้พิจารณา

นายอดิศร เพียงเกษ ส.ส.ขอนแก่น พรรคความหวังใหม่ยืนยันว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติผิดกฎหมาย เพราะตำรวจมี กฎหมายเฉพาะของเขา คือ พ.ร.บ.ข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2521 และแนะนำให้พล.ต.สนั่น แก้อธิบายให้ถูกต้อง แม้แต่นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาก็บอกว่าทำเป็นพระราชกฤษฎีกาไม่ได้ แต่ต้องแก้กฎหมายมาด้วย

1.6 การเคลื่อนไหวเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างวุฒิสมาชิกกับรัฐบาล

หัวข้อข่าว

- 1.6.1 ขายชาติ&มิกส์ญญี ระเบิดใส่รัฐบาลจากประธานวุฒิสภา (มติชน 09/03/42, กรุงเทพธุรกิจ 10/03/42, ผู้จัดการ12/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

- 1.6.1 ขายชาติ&มิกส์ญญี ระเบิดใส่รัฐบาลจากประธานวุฒิสภา (มติชน 09/03/42, กรุงเทพธุรกิจ 10/03/42, ผู้จัดการ12/03/42)

จากการเร่งตรากฎหมายฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาล โดยเฉพาะกฎหมายล้มละลายเป็นที่มาของความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับวุฒิสภา โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นของประธานวุฒิสภาคือนายมีชัย ฤชุพันธุ์ ซึ่งเปรียบกันว่าเป็นเหมือนการโยนระเบิดใส่รัฐบาล จนถูกมองว่ากำลังทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านของรัฐบาล

นายมีชัย เปิดฉากวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลมาตั้งแต่กลางเดือนพ.ย.41 โดยประกาศที่จะคัดค้านห้วงดิงว่าง พ.ร.บ.ฟื้นฟูเศรษฐกิจ ทั้ง 11 ฉบับ อย่างเอาจริงเอาจัง เพราะเห็นรัฐบาลทำตามคำสั่งการของไอเอ็มเอฟ และมุ่งที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ต่างชาติในการเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์เป็นสำคัญ

นายมีชัยบอกว่า จะฟื้นฟูเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไปทำไมเมื่อฟื้นฟูแล้วก็ตกเป็นของต่างชาติ แนวคิดดังกล่าวได้รับความเห็นด้วยจากวุฒิสมาชิกหลายคน ถึงขนาดมีการจัดตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อติดตามและศึกษาร่าง พ.ร.บ.ฟื้นฟูเศรษฐกิจเป็นการเฉพาะ ซึ่งบทบาทของคณะกรรมการดังกล่าวก็มีส่วนในการชี้ข้อเสียที่จะเกิดขึ้นหลังการเปิดทางให้ต่างชาติเข้ามา ซึ่งนับว่าเป็นอุปสรรค

ต่อการตรากฎหมายของรัฐบาลที่ต้องถูกตรวจสอบจากสังคม และกระแส "รัฐบาลขายชาติ" รุนแรงมากขึ้น ทำให้วุฒิสมาชิกบางส่วนถูกโจมตีจากรัฐบาลว่าเป็นผู้สูญเสียประโยชน์ รัฐบาลและวุฒิสภาเกินแห่งแคลงใจกันมาตั้งแต่นั้น และวุฒิสภาถูกกล่าวหาว่าเป็นตัวถ่วง ร่วง พ.ร.บ. จนนายมีชัยต้องนำรายละเอียดกระบวนการพิจารณา ร่าง พ.ร.บ.แต่ละฉบับออกมาตีแผ่ พิสูจน์ให้เห็นชัดเจนว่าความล่าช้าอยู่ที่การดำเนินงานของรัฐบาลมิใช่วุฒิสภา

วันที่ 5 มี.ค. นายมีชัยโยนระเบิดลูกที่ 2 ใส่รัฐบาลอีก กรณี พ.ร.บ.ทุนรัฐวิสาหกิจ โดยให้เหตุผลว่ามองเห็นมรดกสัญญาที่อยู่ข้างหน้า เพราะเขาอำนาจรัฐไปยกให้กับคนต่างด้าว เป็น พ.ร.บ.ที่เปิดช่องให้คนต่างด้าวเข้ามาซื้อหุ้นรัฐวิสาหกิจที่ดีต้องแปรสภาพเป็นของเอกชนอย่างสะดวกสบาย ทำให้ถูกโจมตีจากรัฐบาลว่า เป็นการหวังผลทางการเมืองของนายมีชัยในกรณีที่อาจลงสมัครรับเลือกตั้งวุฒิสมาชิก

2. ความเคลื่อนไหวภาคประชาชนและองค์กรประชาชน

2.1 ความเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชน

หัวข้อข่าว

2.1.1 องค์กรมนุษยชนยื่นบันทึกช่วยจำ"จรัญทร์" (กรุงเทพธุรกิจ09/03/42)

2.1.2 "อานันท์" กับแผนแม่บทสิทธิมนุษยชน (ผู้จัดการ24/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

2.1.1 องค์กรมนุษยชนยื่นบันทึกช่วยจำ"จรัญทร์" (กรุงเทพธุรกิจ09/03/42)

นายไพโรจน์ พลเพชร เลขาธิการคณะกรรมการการประสานงานองค์กรสิทธิมนุษยชน (กปส.) กล่าวเมื่อวันที่ 8 มี.ค.ว่า ผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ติดตามการดำเนินการจัดทำแผนร่างกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนมาโดยตลอด ได้ยื่นหนังสือบันทึกช่วยจำและคู่มือสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ โดยสหประชาชาติ ให้แก่นายจรัญทร์ ลักษณะวิสัย รมว.สำนักงานฯ ในฐานะประธานกรรมการคณะกรรมการการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล สาระสำคัญของข้อเสนอโดยสรุปคือ

1. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องเป็นอิสระ ปลอดจากการครอบงำของฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการและฝ่ายนิติบัญญัติ ผู้รักษาการตาม พ.ร.บ.นี้ควรเป็นประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

2. สำนักงานของคณะกรรมการสิทธิฯต้องมีอิสระ มีงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายปี และกรรมการต้องทำงานเต็มเวลา มีเงินเดือนประจำโดยมาจากบุคคลหลากหลายที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ห้ามเป็นข้าราชการประจำหรือประกอบอาชีพใด

พร้อมทั้งเรียกร้องให้นายจรัญทร์พิจารณาเสนอร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิฯที่ร่างโดยคณะกรรมการร่างที่มีอัยการสูงสุดเป็นประธาน เข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร เพราะร่างนี้ยังแก้ไขในขั้นกรรมาธิการวิสามัญได้ และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา 199,200 รวมทั้งเสนอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญชุดใหญ่เต็มชุดเพื่อให้บุคคลหลายฝ่ายมีส่วนร่วมในการพิจารณา และไม่ควรร่างฉบับคณะกรรมการร่างซึ่งจัดทำขึ้นภายใต้หลักการองค์กรอิสระและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบครั้งแรกเมื่อเดือนตุลาคม 41 มาลงสมทกมลินกับร่างฉบับกฤษฎีกา ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การควบคุมของรัฐบาล ที่ครม.เห็นชอบครั้งที่ 2 เพราะทั้ง 2 ฉบับมีความแตกต่างกันทั้งหลักการและสาระสำคัญ

ร่างฉบับกฤษฎีกามีหลายประเด็นที่ขัดกับรัฐธรรมนูญและหลักการสหประชาชาติ เช่น กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิฯประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่มคือข้าราชการหรืออดีตข้าราชการที่มีความรู้และประสบการณ์ในกระบวนการยุติธรรมและกฎหมายจำนวน 74 คน และผู้แทนองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน 4 คน ทั้งยังสามารถประกอบอาชีพราชการหรืออาชีพอื่นๆ ขณะดำรงตำแหน่ง เท่ากับเป็นการครอบงำโดยนักกฎหมายจากหน่วยงานราชการ เป็นต้น

2.1.2 "อานันท์" กับแผนแม่บทสิทธิมนุษยชน (ผู้จัดการ24/03/42)

วันที่ 24 มี.ค. กระทรวงยุติธรรมจัดสัมมนาเรื่องนโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทด้านสิทธิมนุษยชนที่โรงแรมนิโก้ เป็นการจัดทำขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย และมีนายอานันท์ ปันยารชุน อดีตนายฯ และในฐานะประธานกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทด้านสิทธิมนุษยชน เป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ ว่าปัจจุบันสิทธิมนุษยชนเป็นประเด็นสำคัญในการเจรจาระหว่างประเทศทั้งด้านการเมือง การค้า รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้าง

ขวาง ประเทศไทยให้ความสำคัญต่อบทบาทการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน ซึ่งการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิดังกล่าวจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นกับปัจจัยสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. มีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีอย่างจริงจัง มิฉะนั้นเข้าเป็นภาคีจะมีผลเพียงแค่การเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศในสายตาชาวโลกเท่านั้น
 2. ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานกลางที่จะทำหน้าที่ติดตามดูแลสอดส่องว่าเราได้ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อสอดคล้องกับพันธกรณีมากน้อยเพียงใด องค์กรกลางดังกล่าวอาจจะจัดตั้งขึ้นทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อช่วยในการติดตามสอดส่องครอบคลุมได้อย่างกว้างขวาง
 3. ต้องตั้งเป้าหมายว่าจะให้เข้าสู่มาตรฐานสากลตามเจตนารมณ์ของข้อตกลงนั้น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- ปัจจัยดังกล่าวนับเป็นแผนแม่บทของสิทธิมนุษยชนในความคิดเห็นของนายอาณันท์ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วเห็นว่าการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยมีแนวโน้มไปในทางที่ดีมากยิ่งขึ้น แต่การที่จะทำให้เรื่องนี้ประสบความสำเร็จควรต้องให้ความสำคัญในเรื่องสิทธิมนุษยชนในระบบการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา

2.2 ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการบริหารการปกครองของรัฐบาล

หัวข้อข่าว

- 2.2.1 โพลสวนดุสิตและเอแบคให้ "ธารินทร์" ผ่านไม่ไว้วางใจ (ไทยโพสต์31/01/42)
- 2.2.2 การปรับโครงสร้างของกองทัพไทย : หมกเม็ต (มติชนสุด 02/02/42, ผู้จัดการ05/03/42)
- 2.2.3 เดือนรัฐบาลระวัง ประชาชนจะเรียกหาทหาร (ไทยโพสต์25/01/42, ผู้จัดการ15/02/42)
- 2.2.4 เดือนรัฐบาล ระวังระวังเกี่ยวกับการตรา พ.ร.บ. คุ้มครองพันธุ์พืช (มติชน06/02/42, กรุงเทพธุรกิจ 11/03/42)
- 2.2.5 นานาทัศนะเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ.ควบคุมสื่อ "ฉบับสุเทพ" (กรุงเทพธุรกิจ12/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

- 2.2.1 โพลสวนดุสิตและเอแบคให้ "ธารินทร์" ผ่านไม่ไว้วางใจ (ไทยโพสต์31/01/42)
องค์การประชาธิปไตยโดยสมาพันธ์ประชาธิปไตยออกแถลงการณ์ให้ปลดรัฐมนตรี 3 คนที่ถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจ คือนายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ และ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ด้วยเห็นว่าทั้ง 3 ท่านนี้ไม่สามารถตอบปัญหาได้อย่างชัดเจนพอที่จะหลุดข้อกล่าวหาได้ จึงขอเรียกร้องให้ทั้ง 3 ท่านมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อ ประเทศชาติและประชาชน โดยลาออกจากตำแหน่ง
- นายสุริยะใส กตะศิลา รองเลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) กล่าวรู้สึกผิดหวังที่ 3 ท่านไม่ได้ใช้เวทีนี้ตอบคำถามเพื่อสร้างความกระจ่างให้กับประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ปลด. การขึ้นค่าทางด่วน ไม่ป่าสาละวิน นักค้ายาเสพติด หรือโครงการเขตพิเศษ การอภิปรายครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้ายในระบบการเมืองเก่า เพราะเชื่อมั่นว่าประชาชนต่างเบื่อหน่ายเดิมกับการเมืองประเภทน้ำเน่า และอยากเรียกร้องให้ ป.ป.ป. และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบเรื่องต่าง ๆ ให้เป็นที่กระจ่างชัดแก่ประชาชน
- นอกจากนี้สวนดุสิตโพลล์ ได้สำรวจความเห็นของประชาชนในกทม.และปริมณฑล จำนวน 1,297 คน เกี่ยวกับอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี 3 ท่านข้างต้น ปรากฏว่ามีรัฐมนตรีที่ได้รับการไว้วางใจเพียงคนเดียวคือ นายธารินทร์ ร้อยละ 52.74 ร้อยละ 13.43 ไม่ไว้วางใจ และร้อยละ 33.83 ไม่แน่ใจ ขณะที่ พล.ต.สนั่น ไม่ไว้วางใจสูงถึง 31.58 ไม่แน่ใจ 31.58 ไว้วางใจแค่เพียง 27.11 และนายสุเทพ ไม่ไว้วางใจ 39.94 ไม่แน่ใจ 30.47 ส่วนกลุ่มเอแบคให้ความไว้วางใจนายธารินทร์ ร้อยละ 62.2 ของกลุ่มตัวอย่าง 1,227 คน ร้อยละ 13.4 ไม่ไว้วางใจ และร้อยละ 24.04 ยังไม่ตัดสินใจ

2.2.2 การปรับโครงสร้างของกองทัพไทย : หมกเม็ต (มติชนสุด 02/02/42, ผู้จัดการ05/03/42)

สิทธิญญา และ สุรชาติ บำรุงสุข เสนอความเห็นผ่านคอลัมน์เวทีทัศนะ น.ส.พ. ผู้จัดการ และยุทธบทความ น.ส.พ.มติชนสุดสัปดาห์ ตามลำดับ เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างกองทัพไทย ซึ่งเป็นประเด็นหนึ่งที่สื่อเดิว่าอาจจะกลายเป็นปัญหาระหว่างรัฐบาลกับกองทัพในอนาคตได้ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวปรากฏต่อสาธารณชนตั้งแต่ช่วงเดือน ก.ค. 41 ที่ผ่านมา แต่ไม่ได้ถูกหยิบยกมาวิพากษ์วิจารณ์กันมากมายแต่อย่างใด

แนวความคิดปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม ทำกันที่กระทรวงกลาโหม โดยที่ผู้บัญชาการเหล่าทัพทุกคน รวมถึงผู้บัญชาการทหารสูงสุดไม่ได้เข้าร่วมรู้เห็นด้วย และเป็นเรื่องที่ทุกเหล่าทัพไม่เห็นด้วย

โครงสร้างของกองทัพไทยแต่เดิมมา แบ่งงานออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คืองานส่วนธุรการ ขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงกลาโหม ส่วนงานยุทธการอื่นเป็นเรื่องบังคับบัญชากำลังทหารและการรบ ขึ้นต่อผู้บัญชาทหารสูงสุดมี 3 เหล่าทัพคือกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และหน่วยงานพิเศษที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเป็นหน่วยปฏิบัติ

ส่วนงานด้านนโยบายกลาโหม ไม่ว่าจะเป็นนโยบายด้านการเตรียมกำลังรบ ด้านกำลังสำรอง ด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ ยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีต่าง ๆ เป็นอำนาจของสภากลาโหม ซึ่งเกินกว่าครึ่งหนึ่งเป็นผู้แทนของเหล่าทัพและมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นประธาน

ด้วยโครงสร้างดังกล่าวกองทัพไทยจึงปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง ฝ่ายการเมืองจะเข้าไปเกี่ยวข้องได้ก็ในระดับของปลัดกระทรวงกลาโหมซึ่งเป็นเรื่องธุรการ ส่วนงานด้านกำลังรบและการรบอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของทหารโดยตรง

การปรับโครงสร้างใหม่ของกองทัพไทยที่เสนอโดยคณะกรรมการวิชาการกลาโหมที่แต่งตั้งโดยนายชวน หลีกภัย รว.ก.กลาโหม จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเดิมถึงรากถึงโคน มีการกำหนดให้ปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของทหาร ซึ่งหมายความว่านอกจากปลัดกระทรวงฯ จะรับผิดชอบงานธุรการแล้วยังเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดทางทหารอีกด้วย นั่นคือทุกเหล่าทัพและผู้บัญชาการทหารสูงสุดต้องขึ้นกับปลัดกระทรวงกลาโหม ในฐานะที่เป็นรองของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สรุปคือกองทัพไทยขึ้นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ทหารจะไม่ขึ้นต่อทหารด้วยกันเองอีกต่อไป แต่จะขึ้นกับรัฐมนตรีที่มาจากการพรรคการเมือง ถ้าได้ รมต.ที่ต้องการแทรกแซงทหาร ย่อมทำได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย

ในส่วนของโครงสร้างสภากลาโหม เปลี่ยนจากที่เหล่าทัพมีผู้แทนครึ่งหนึ่ง มาเป็น รมต.กลาโหมมีอำนาจแต่งตั้งสมาชิกสภากลาโหมได้เกินครึ่ง เสียงข้างมากในสภากลาโหมจะเป็นของฝ่ายการเมือง งานด้านกำลังพล อาวุธ ยุทโธปกรณ์และด้านการรบ ย่อมขึ้นกับความต้องการของฝ่ายการเมืองทั้งสิ้น การเมืองจึงครอบงำสภากลาโหม ซึ่งเป็นสถานนโยบายและครอบงำกองทัพซึ่งเป็นกำลังรบของชาติ

นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับการใช้กำลังทหารที่จะเปลี่ยนแปลงให้อำนาจของเหล่าทัพลดน้อยลง โดยให้ผู้บัญชาการทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศมีอำนาจสั่งเคลื่อนย้ายกำลังทหารได้เพียง ระดับกองพัน ผบ.สส.ระดับกรม คือจำนวน 3 กองพัน ถ้ามากกว่านี้ เป็นอำนาจของรมต. ในลักษณะที่การรบในยุคปัจจุบัน การรุกปรจะเป็นไปอย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยีทางการทหารขั้นสูง ระเบียบวิธีดังกล่าวจะเอื้ออำนวยต่อการลดการรบบอย่างไร

นอกจากนี้ การจัดให้กรมราชองครักษ์ ซึ่งเป็นกองกำลังพิทักษ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระราชวงศ์ไปขึ้นกับฝ่ายการเมืองจะเป็นจุดอันตรายอีกจุดหนึ่ง

2.2.3 เดือนรัฐบาลระวัง ประชาชนจะเรียกหาทหาร (ไทยโพสต์25/01/42,ผู้จัดการ15/02/42)

เครือข่ายองค์กรประชาธิปไตยและองค์กรประชาชน อันได้แก่ สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) คณะกรรมการญาติวีรชนพฤษภา 35 ฯลฯ ได้ออกแถลงการณ์เรื่องการอภิปรายไม่ไว้วางใจ เมื่อวันที่ 24 ม.ค. เรียกร้องให้รัฐบาลและฝ่ายค้านดำเนินการให้กระบวนการตรวจสอบสำคัญในระบบรัฐสภาเป็นไปอย่างถูกต้องจริงจังและจริงจัง

นอกจากนี้ องค์กรดังกล่าวยังมีความเห็นว่าสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันได้เดินเข้าสู่ทางตันมากขึ้น และถ้าไม่ได้รับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขอาจนำไปสู่ความรุนแรง หรือการเปลี่ยนแปลงอันไม่พึงปรารถนาทางการเมือง เช่น การรัฐประหาร

นายสุริเยะโล กตะศิลา เลขานุการครป. ขึ้นขมจุดยืนของผบ.ทบ.นายสุรยุทธ์ จุลานนท์ ซึ่งตนเองมีความเห็นว่าการระส่ำระสายภายในกองทัพปัจจุบันอาจเกิดจากปัญหาภายในกองทัพเอง นายอดุลย์ เขียวบริบูรณ์ ประธานคณะกรรมการญาติวีรชนพฤษภา 35 กล่าว ว่า นายชวน หลีกภัย กำลังสร้างเงื่อนไขให้เกิดการรัฐประหารขึ้น จากบ.พลร. การชว่้างระเบิดหรือการลอบวางระเบิดที่ผ่านมาตลอด 1 เดือน เป็นภาพสะท้อนถึงความไม่พอใจของทหารที่มีต่อการบริหารกระทรวงกลาโหมของนายชวน

นอกจากนี้ นายคณิน บุญสุวรรณ อดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) กล่าวว่าขณะนี้ปัญหามากมายที่รัฐบาลยังแก้ไขไม่คล่อง และยังทำให้ประชาชนเกิดความแคลงใจกรณีรัฐบาลเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะปัญหาการปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน ตัวอย่างเช่น กรณีบุกบุกปล้นสวนที่เขื่อนศรีนครินทร์ กาญจนบุรี การเอาผิดผู้บริหารสถาบันการเงิน 56 แห่ง รัฐบาลเพียงแต่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปวัน ๆ เท่านั้น โดยเฉพาะปัญหาของเกษตรกร ที่รัฐบาลไม่ได้ใส่ใจแก้ไข

นอกจากนี้ รัฐบาลยังพยายามตรากฎหมายที่บิดเบือนเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เร่งรัดตรากฎหมายฟื้นฟูเศรษฐกิจทั้ง 11 ฉบับ ท่ามกลางความคลางแคลงใจของประชาชน กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอีก 11 ฉบับที่รัฐบาลต้องรับผิดชอบออกให้ด้วยเวลาเหลือ

เพียงไม่ถึง 6 เดือนแล้ว หากไม่ทันก็ถือว่าเป็นการกระทำผิดต่อรัฐธรรมนูญ เนื้อหาสาระของกฎหมายย่อมเป็นประโยชน์ต่อประชาชน หากประชาชนทวงสิทธิเมื่อใดอาจเกิดปัญหาได้ ซึ่งหากประชาชนหมดที่พึ่งมาก ๆ อาจเรียกร้องให้ทหารเข้ามาแก้ไขปัญหาก็ได้

นายโกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา กล่าวว่า การแก้ปัญหาของรัฐบาลยังไม่ถูกจุด เพราะฝ่ายบริหารที่มาจากนักการเมืองยังไม่ได้ทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ ที่ผ่านมารัฐบาลละเลยและมักแก้ปัญหาอย่างขอไปที ไม่อยากให้รัฐบาลทำผิดกฎหมายเสียเอง เนื่องจากที่ผ่านมา มีแต่เรื่องที่พัวพันกับคนของรัฐบาลโดยเฉพาะเรื่องทุจริตคอร์รัปชัน หรือการช่วยเหลือพวกพ้องให้ได้ประโยชน์ ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อรัฐบาลและประชาชน

2.2.4 เดือนรัฐบาล รมต.ระวังเกี่ยวกับการตรา พ.ร.บ. คุ่มครองพันธุ์พืช (มติชน06/02/42, กรุงเทพฯ 11/03/42)

วันที่ 5 มี.ค.42 ตัวแทนสมาชิกรัฐสภา เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือกกว่า 20 คน เข้ายื่นหนังสือต่อนายวันมูหะมัด นอร์มหา ประธานรัฐสภา เพื่อเรียกร้องเกี่ยวกับการตรา พ.ร.บ. คุ่มครองพันธุ์พืช 2 ประการด้วยกันคือ ยืนยันในหลักการและให้คงเนื้อหาทั้งหมดตามร่างเดิม เนื่องจากร่างใหม่ของคณะกรรมการกฤษฎีกามีการตัดสาระสำคัญหลายเรื่องเช่น ตัดคำขดเคยในกรณีที่น่าพันธุ์พืชใหม่มาใช้แล้วเกิดความเสียหาย อีกประการหนึ่งคือขอให้ตัวแทนของคณะกรรมการยกเว้น จำนวน 3 คนเข้าร่วมให้ข้อมูลด้วย ตัวแทนดังกล่าวประกอบด้วย นายจักรกฤษณ์ ควรพจน์ อาจารย์คณะนิติศาสตร์ มธ. นายวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ นักพัฒนาจากเครือข่ายสิทธิภูมิปัญญาไทย และนายจินดา บุญจันทร์ ตัวแทนสมาชิกรัฐสภา เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือก

นายเนวิน ชิดชอบ รมต.ชนก.เกษตรฯชี้แจงว่า ร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวเป็นไปตามความต้องการในระชาพิจารณาทุกประการ ส่วนการพิจารณาในคณะกรรมการก็ยังพร้อมรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย

เดชา ศิริภัท ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีเพื่อสังคม บอกว่ากรณีร่าง พ.ร.บ. คุ่มครองพันธุ์พืช เป็นการต่อสู้ของภาคประชาชนที่พยายามผลักดันหลักการ Farmer Right เข้าไปในตัวกฎหมาย จากเดิมที่เกิดขึ้นจากหลักการ Plant Bleeder โดยการผลักดันของบริษัทข้ามชาติ นายเดชาบอกว่ากฎหมายไม่ได้ระบุการขดเคยความเสียหายจากพืชที่ผ่านการตัดต่อยีน ซึ่งเป็นเรื่องที่ทั่วโลกกังวล เท่ากับเป็นการปิดภาวะความรับผิดชอบให้ผู้บริโภค การเคลื่อนไหวในเรื่องดังกล่าวเป็นกระบวนการต่อสู้ระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ เริ่มต้นจากบริษัทข้ามชาติ ไปสู่สหประชาชาติ ไปสู่องค์การการค้าโลก ขณะเดียวกันก็มีการต่อรองเสนอผลประโยชน์ไปถึงนักการเมือง ผู้กำกับดูแลนโยบายด้านการเกษตรรวมไปถึงข้าราชการบางส่วน เป็นการวางแผนอย่างเป็นระบบมาตั้งแต่ต้น ถ้าเราไม่มองปัญหาเชิงโครงสร้างก็ไม่มีทางรู้เท่าทันปัญหา

ดร.สุวิทย์ วรธนโรจน์ กล่าวว่าประเด็นเปิดกว้างในการจดทะเบียนคุ่มครองพันธุ์พืช โดยไม่มีการประกาศรายชื่อเป็นหนทางหนึ่งที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์ของชาติ เพราะหลายพันธุ์พืชที่ขีดความสามารถของประเทศไทยยังไม่พร้อม เราไม่มีนักปรับปรุงพันธุ์พืชในพืชนั้น ๆ ในขณะที่ต่างประเทศมี เท่ากับเรายกเลิกสิทธิดังกล่าวให้ต่างประเทศ หรือไทยอาจมีตัวบุคคลที่ทำได้ แต่การที่ยังไม่มีกฎหมายเขาก็ไม่สามารถประกอบเป็นอาชีพได้ ซึ่งงานปรับปรุงพันธุ์ต้องใช้เวลา 5-10 ปี แต่ต่างประเทศสามารถเข้ามาได้ทันที

ดร.จักรกฤษณ์ กล่าวว่า สิทธิบัตรคุ่มครองโดยไม่มีการประกาศเทคโนโลยี เพราะฉะนั้นร้อยละ 80 ของเทคโนโลยี สำคัญ ๆ จะถูกจดทะเบียนโดยต่างชาติ เช่น ยารักษาโรค ถ้าเราคุ่มครองโดยไม่ประกาศรายชื่อพันธุ์พืช เกิดมีผู้ปรับปรุงพันธุ์ข้าวหอมมะลิโดยเอายีนใส่เข้าไป โดยกฎหมายเขาก็สามารถจดทะเบียนข้าวหอมมะลิตัวนี้ได้ และเขาก็จะมีสิทธิผูกขาดในการจำหน่ายและผลิตข้าวหอมมะลิตัวนี้ไปเมื่อบวกกลยุทธ์ทางการตลาดเขาก็สามารถเข้ามาควบคุมการผลิตได้

กรณีที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็น อบต. หรืออบจ.เป็นตัวแทน แทนที่จะเป็นชุมชน ทั้งที่การร่างนั้นเน้นที่ชุมชนเราเอาเกษตรกรเข้ามาจับ แต่ อบต.อบจ.เป็นตัวแทนของนักเลือกตั้งมิใช่เกษตรกร และส่วนใหญ่เป็นผู้รับเหมา

2.2.5 นานาทัศนะเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ.ควบคุมสื่อ"ฉบับสุเทพ" (กรุงเทพฯ 12/03/42)

วันที่ 9 มี.ค. ครม.มีมติให้ความเห็นชอบร่าง พ.ร.บ.องค์การบริหารคลินความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และการโทรคมนาคม ตามที่ ก.คมนาคมโดยนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รมว.เสนอ โดยร่างกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การจัดสรรคลินความถี่ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 และคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจ มีมติเมื่อวันที่ 8 มี.ค.เสนอให้ครม.พิจารณาเพื่อส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

ดร.วิษณุ วรัญญู อาจารย์คณะนิติศาสตร์ มธ. บอกว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งทั้งหลักการและเนื้อหาเพราะไม่ผ่านระชาพิจารณา ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของระบอบประชาธิปไตย ร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้มีความไม่ชอบมาพากลหลายอย่าง โดยเฉพาะมาตรา 22 และมาตรา

23 ที่ระบุว่า คลื่นความถี่ในการบริหารราชการแผ่นดิน ให้มีจำนวนเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้ในการกิจการที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ โดยเนื้อหาของมาตรานี้กว้างมาก

ประชาชนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในร่างฉบับนี้ ทั้ง ๆ ที่มีร่างของคณะอนุกรรมการที่มีรองนายกฯ พิชัย รัตตกุล และรมว.สำนักนายกฯ คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ รับผิดชอบนั้น ผ่านการทำประชาพิจารณ์จากประชาชนทั่วประเทศ และเสนอสรุปความเห็นออกมาเป็นหลักการให้ ครม.เห็นชอบมีมติออกมาเป็น 2 องค์การไปแล้วก่อนหน้านี้ เท่ากับร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมาตรา 40

นายสุชาติ ธรรมพิทักษ์กุล อุปนายกฝ่ายวิชาการสภาทนายความแห่งประเทศไทย บอกว่ายังกล่าวไม่ได้ชัดเจนว่าขัดรัฐธรรมนูญ แต่กล่าวได้ว่าไม่ตอบสนองเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมาตรา 40 พิจารณาได้จากสัดส่วนมาตรา 22 ที่รัฐบาลได้มาก เกินจนได้น้อย รวมทั้งมีการกำหนดว่าให้คณะกรรมการสามารถประนีประนอมกับฝ่ายรัฐได้

รศ.พิเชษฐ์ ชวลลาธวัช อาจารย์ประจำคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มธ. พ.ร.บ. ฉบับที่กระทรวงคมนาคมเสนอเป็น พ.ร.บ.ฉบับเล่ห์กล ที่รัฐบาลต้องการทดสอบปฏิกิริยาของสังคม เพราะความมีอิสระของผู้ใช้อำนาจ ไม่ใช่อยู่ที่องค์กร ร่างนี้ปฏิเสธความคิดของสภาร่างรัฐธรรมนูญโดยสิ้นเชิง

รศ.ดร.อุบลรัตน์ อาจารย์คณะนิติศาสตร์ จุฬาฯ ระบุว่าร่างนี้เขียนหลวมเกินไป และในมาตรา 22 มีลักษณะอำนาจฝ่ายราชการเต็มที่ไว้ก่อน คณะกรรมการสรรหา ประชาชนแทบไม่มีส่วนร่วม

ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล อดีต ส.ส.ร. เป็นบุคคลสำคัญในการผลักดันให้กำหนดมาตรา 40 ไว้ในรัฐธรรมนูญ กล่าวยืนยันว่ายอมรับร่างนี้ไม่ได้เพราะไม่ได้ฟังเสียงจากประชาชน โดยเฉพาะมาตรา 22 (2) ที่ดูเหมือนจะดีแต่ไม่ได้ให้สิทธิแก่ประชาชน ประชาชนไม่มีสิทธิบริหารสถานีใด ๆ รัฐเป็นผู้หาเวลาให้ เท่ากับเป็นการรวบอำนาจไว้ที่เดิม ไม่เข้าใจว่าร่างนี้มาได้อย่างไร

นายวิวัฒน์ สุทธิภาค ผู้อำนวยการกองบริหารความถี่ กรมไปรษณีย์โทรเลข ระบุว่า คำนิยามไม่เป็นไปตามหลักสากลแล้วพ.ร.บ. จัดตั้งองค์กรควรเขียนถึงอำนาจหน้าที่ พันธกรณี ความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ มาตรา 20 ดีที่ให้คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ ส่วนมาตรา 212 จะจัดลำดับความสำคัญแก่นวราชการเป็นลำดับแรก มาตรา 22 ดูเหมือนผู้ร่างจะไม่ยอมให้รัฐถอนตัวจากกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และการโทรคมนาคมเลย ร่างฉบับนี้เห็นได้ชัดเจน 2 ประการคือ ให้ความสำคัญต่อหน่วยงานของรัฐเป็นอันดับแรก และรัฐไม่ถอนตัวออกจากกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งควรเป็นของเอกชนในอนาคต

2.3 ความเคลื่อนไหวด้านการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น

หัวข้อข่าว

2.3.1 อบต.ไม่มีสิทธิผูกขาดทรัพยากร-สิ่งแวดล้อม (มติชน08/02/42)

สรุปประเด็นข่าว

2.3.1 อบต.ไม่มีสิทธิผูกขาดทรัพยากร-สิ่งแวดล้อม (มติชน08/02/42)

นายพนัส หัตถินยานนท์ ผู้อำนวยการบริหารมูลนิธิศูนย์กฎหมายสิ่งแวดล้อม กล่าวระหว่างการอภิปรายเรื่อง "อบต.พร้อมจริงหรือในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม" ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญระบุให้องค์กรชุมชนท้องถิ่นเพิ่มบทบาทและร่วมมือในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับส่วนกลางอย่างใกล้ชิด จึงต้องมีการแก้ไขกฎหมายเก่าที่ใช้อยู่เพื่อให้้องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.)มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง แต่ในบางพื้นที่มีความเข้าใจเกินไปว่า อบต.ได้รับจันทานุมัติให้ควบคุมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้โดยที่ส่วนกลางไม่มีสิทธิเกี่ยวข้องซึ่งเป็นการเข้าใจผิด

นายนิคม พุทธา ผู้จัดการฝ่ายโครงการมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย กล่าวว่าไม่ว่าอบต.จะพร้อมหรือไม่ก็จำเป็นที่จะต้องเข้ามาดูแล และรัฐต้องส่งเสริมสนับสนุน ข้าราชการต้องเข้าใจบทบาทของ อบต.ที่แท้จริง มิใช่แค่การประสานความร่วมมือในการก่อสร้างสาธารณูปโภค แต่ยังต้องดูแลสังคมและสภาพแวดล้อมด้วย

2.4 ความเคลื่อนไหวทางการเมืองการปกครองตามรัฐธรรมนูญ หัวข้อข่าว

2.4.1 เข้าชื่อครบ 5 หมื่นยื่นปลด 2 ส.ส. ปลัดสธ. (ไทยโพสต์19/02/42)

สรุปประเด็นข่าว

2.4.1 เข้าชื่อครบ 5 หมื่นยื่นปลด 2 ส.ส. ปลัดสธ. (ไทยโพสต์19/02/42)

นายวิรพงษ์ เกียรติสินยศ ตัวแทนองค์กรพัฒนาเอกชน กล่าวเกี่ยวกับกรณีประสิทธิภาพในการตรวจสอบเรื่องการทุจริตจัดซื้อยาราคาแพงใน ก.สาธารณสุข ว่า วันที่ 19 ก.พ.จะนำรายชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 52,554 รายชื่อ ซึ่งเข้าชื่อเรียกร้องให้มีการตรวจสอบการทุจริตยาเสนอต่อนายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา เพื่อขอให้ถอดถอน นายรักเกียรติ สุขธนะ อดีตรมว.ก.สาธารณสุข นายธีระวัฒน์ สิริวันสาณฑ์ อดีตรมต.ชนก. สาธารณสุข และ น.พ.ปรากฏ วุฒิพงศ์ ปลัด ก.สาธารณสุขตามรัฐธรรมนูญมาตราที่ 304 กรณีที่มีพฤติกรรมการส่อไปในทางทุจริต

นายสุจิต บุญบงการ กรรมการ ป.ป.ป. กล่าวว่าทางคณะกรรมการจะพยายามเร่งให้เสร็จภายในเดือนก.ย.นี้ เพราะคณะกรรมการชุดปัจจุบันจะหมดวาระลง และ ป.ป.ป.จะเปลี่ยนเป็น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ตั้งแต่ วันที่ 10 ต.ค.

นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา อดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ประเด็นการยื่น 50,000 รายชื่อ ต่อประธานวุฒิสภา นักกฎหมายยังตีความแตกต่างกันว่า จะส่งเรื่องให้ ป.ป.ป. ทำหน้าที่แทน ป.ป.ช. ทำการไต่สวนทันทีได้หรือไม่ เพราะยังไม่มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ แต่หากกระบวนการดังกล่าวยังกระทำไม่ได้ รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ว่า ในส่วนของตัวแทนของประชาชนสามารถเข้าชื่อกัน 1 ใน 4 ของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อยื่นเรื่องให้ ป.ป.ป.พิจารณาถอดถอนแทนได้

2.5 ความเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้มีการยุบสภา

หัวข้อข่าว

2.5.1 มีอบบิบชวนยุบสภา (ผู้จัดการ28/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

2.5.1 มีอบบิบชวนยุบสภา (ผู้จัดการ28/03/42)

วันที่ 25 มี.ค.ที่ผ่านมา คนเครือข่ายเดือนตุลามีการประชุมเตรียมการที่โรงแรมรัตนโกสินทร์ เพื่อกำหนดท่าทีการเคลื่อนไหวเรียกร้องให้นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ลาออก โดยจะผนึกกำลังแนวร่วมประชาธิปไตยชนบทท้องสนามหลวง เปิดเวทีขับไล่ชวนเพราะไม่มีความชอบธรรมที่จะบริหารประเทศอีกต่อไป เนื่องจากบริหารงานผิดพลาด แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจล้มเหลว ล่าสุดการกระทำที่ประชาชนรับไม่ได้คือการแต่งตั้งจอมพลถนอม กิตติขจร และพล.ต.มณูญกฤต รูปขจร เป็นนายทหารพิเศษประจำพระองค์

ที่บริเวณท้องสนามหลวง องค์กรประชาชนและคณะกรรมการญาติวีรชน สภาพันธมิตรนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.) สมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจแห่งประเทศไทย และแกนนำกลุ่มองค์กรประชาธิปไตย ได้จัดเวทีปราศรัยเรียกร้องให้นายชวน แสดงความรับผิดชอบต่อการแต่งตั้งจอมพลถนอม กิตติขจร อดีตนายกรัฐมนตรี เป็นนายทหารพิเศษโดยมีกลุ่มประชาชน และอดีตผู้นำการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ให้ความสนใจมาร่วมรับฟังประมาณ 4,000 คน สิ่งทีพวกนี้เรียกร้องคือให้นายชวนออกมากล่าวขอโทษประชาชนอย่างเป็นทางการต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และให้ลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยเฉพาะกลุ่มเครือข่ายเดือนตุลาเรียกร้องให้ยุบสภา จากการเคลื่อนไหวต่อต้านดังกล่าว จอมพลถนอม กิตติขจรและนายมณูญกฤต รูปขจรได้ประกาศลาออกจากตำแหน่งดังกล่าว

3. ความเคลื่อนไหวภาคต่างประเทศ

3.1 ความเคลื่อนไหวด้านการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา

หัวข้อข่าว

3.1.1 คลินตันแถลงนโยบายประจำปีของสหรัฐอเมริกาต่อรัฐสภา (กรุงเทพธุรกิจ21/01/42, ไทยรัฐ 01/03/42)

3.1.2 ความบาดหมางในความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐกับจีน (ผู้จัดการ 11.25/02/42, 01.02.03, 1,257/03/42 ,
มติชน03,04/03/42, ไทยโพสต์08,10/03/42, กรุงเทพธุรกิจ10/03/42, THE NATION12/02/42, 03/03/42
BANGKOK POST13/02/42, BANGKOK POST01.02.09.10,11/03/42)

สรุปประเด็นข่าว

3.1.1 คลินตันแถลงนโยบายประจำปีของสหรัฐอเมริกาต่อรัฐสภา (กรุงเทพธุรกิจ21/01/42,ไทยรัฐ 01/03/42)

วันอังคารที่ 19/01/42 ตามเวลาท้องถิ่น 21.00 น.ประธานาธิบดีบิล คลินตันได้แถลงนโยบายประจำปีต่อรัฐสภา โดยมีเนื้อหาสำคัญดังนี้

สวัสดิการสังคม รัฐบาลจะโอนเงินราว 2.7 ล้านดอลลาร์ จากการจัดงบประมาณแบบเกินดุล 4 ล้านดอลลาร์ ในช่วง 15 ปีข้างหน้า ให้กองทุนสวัสดิการสังคมเสริมรายได้ผู้เกษียณอายุ โดยกว่าครึ่งหนึ่งจะนำไปลงทุนในตลาดหุ้น รวมทั้งมีแผนใช้เงินร้อยละ 11 จากงบประมาณเกินดุล จัดทำบัญชีออมทรัพย์ครบวงจร เพื่อช่วยเหลือในการเก็บออมสำหรับการเกษียณอายุ

การศึกษา รัฐบาลกลางจะให้เงินช่วยเหลือฉุกเฉินแก่โรงเรียนประจำตำบลที่หยุดโครงการส่งเสริมนักเรียนที่ไม่ได้เกณฑ์ในการเลื่อนชั้น ให้เงินอุดหนุนรัฐบาลท้องถิ่นในการสอบครูใหม่ อุดหนุนการออกบัตรรายงานในการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียน

สุขภาพ สละเงินราว ร้อยละ 15 จากการทำงานงบประมาณแบบเกินดุล หรือราว 600,000 ล้านดอลลาร์ ในโครงการประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ

ด้านหนี้ เพิ่มราคาน้ำมันให้เพียงพอต้นทุนการดูแลสุขภาพอันเกิดจากหนี้ของรัฐบาล

กลาโหม เพิ่มงบประมาณด้านการทหารราว 12,000 ล้านดอลลาร์ ในปีหน้า เพื่อเพิ่มเงินเดือนและผลประโยชน์ของทหาร ปรับปรุงการเกณฑ์ และฝึกทหารใหม่ พัฒนาอาวุธให้ทันสมัย และเพิ่มความพร้อมของกองทัพ

ดูแลเด็ก เพิ่มเงินอุดหนุนโครงการดูแลเด็ก 7,500 ล้านดอลลาร์ ในช่วงปีหน้า ครอบคลุมเด็กทั่วประเทศ 1.15 ล้านคน 3,000 ล้านดอลลาร์สำหรับโครงการศึกษาก่อนเกณฑ์ และอีก 173 ล้านดอลลาร์ ในการเพิ่มคุณภาพเด็ก

ยกเว้นภาษีครอบครัว อนุญาตให้ครอบครัวที่พ่อแม่ไม่มียานพาหนะ และมีบุตรอายุไม่เกิน 1 ปี เรียกจ่ายเงินชดเชยสำหรับดูแลบุตร 500 ล้านดอลลาร์ ภายใต้โครงการการยกเว้นภาษีดูแลเด็ก และผู้อยู่อาศัย

บอสเนีย จะยังคงลดกำลังทหารของสหรัฐในบอสเนีย แต่ยังดำเนินการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในโคโซโว และแก้ไขความขัดแย้งระหว่างกองกำลังเซอร์บ และแอลเบเนียอย่างสันติวิธี

การแพร่ขยายอาวุธ ขยายความร่วมมือกับรัสเซียและประเทศอื่น ในการลดความเสี่ยงที่นิวเคลียร์ และอาวุธอานุภาพร้ายแรงอื่นจะตกไปอยู่ในมือของกลุ่มก่อการร้าย หรือประเทศที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

การสงเคราะห์ จัดสรรเงิน 1,000 ล้านดอลลาร์ ช่วยประชาชน 200,000 คนที่รับการสงเคราะห์จากรัฐบาลให้มียานพาหนะ และเพิ่มการจ้างงานกลุ่มผู้ขายที่มีบุตร ให้มีรายได้พอที่จะสนับสนุนบุตร

เมืองยากจนและพื้นที่ชนบท ยกเว้นภาษีมูลค่า 1,000 ล้านดอลลาร์ภายใน 5 ปี เพื่อกระตุ้นการลงทุนในเขตเมืองที่ยากจนและพื้นที่ชนบท

การค้า จะเปิดให้มีการเจรจาการค้าระหว่างประเทศรอบใหม่ในปีนี้เพื่อเปิดตลาด

การหยุดงานเพื่อครอบครัวและสุขภาพ แก่กฎหมายขยายงานระยะเวลาให้แรงงาน หยุดงานเพื่อดูแลเด็กที่คลอดใหม่หรือสมาชิกครอบครัวคนอื่น ๆ

วันที่ 26 ก.พ. ที่ผ่านมา ประธานาธิบดีคลินตัน ได้ประกาศนโยบายต่างประเทศของสหรัฐที่จะใช้ในช่วง 2 ปีข้างหน้าซึ่งเธออยู่ในตำแหน่ง ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นกติกาให้ชาวโลกปฏิบัติตามภายใต้หลักการ ระเบียบโลกใหม่ ซึ่งสหรัฐเป็นผู้ทรงความเป็นใหญ่แต่เพียงผู้เดียวในโลก

นโยบายต่างประเทศสหรัฐครั้งนี้ยังคงเป็นเรื่องการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมสร้างสันติภาพการขึ้นในโลก การปฏิรูปและการเปิดกว้างทางเศรษฐกิจ รวมทั้งเสรีภาพของพลโลก

คลินตันให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับจีน รัสเซีย ไนจีเรีย อินโดนีเซีย ปัญหาโคโซโว และสันติภาพในตะวันออกกลาง โดยชี้ว่าจีนเติบโตใหญ่ ในขณะที่รัสเซียอ่อนแอลงเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่สหรัฐไม่พึงปรารถนา

ส่วนกรณีไนจีเรียกับอินโดนีเซียนั้น ผู้นำสหรัฐให้ความสำคัญมากถึงขั้นเตือนว่า พัฒนาการทางการเมืองของสองประเทศนี้ อาจส่งผลกระทบต่อทางลบและทางบวกต่อภูมิภาคแอฟริกาและเอเชีย

สำหรับไทยกับเกาหลีใต้ สหรัฐบอกว่าเป็นประเทศตัวอย่างที่พิสูจน์ว่าการมีสังคมที่เปิดกว้าง ย่อมพ้นตัวจากภาวะวิกฤติได้ดีกว่าประเทศที่ปิดกั้นตัวเอง

ไฮไลต์ของนโยบายดังกล่าวคือ การเรียกร้องให้คนอเมริกันมีบทบาทในเวทีโลกมากขึ้น ไม่ควรโดดเดี่ยวปิดกั้นตัวเอง คลินตันบอกว่าความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจของสหรัฐ ความปลอดภัยของชุมชนสหรัฐ ไปจนถึงสุขภาพของประชาชนชาวอเมริกัน ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ที่อุบัติขึ้นที่อยู่ห่างไกลไปดั่งโลก ไม่เฉพาะเพียงแต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในดินแดนสหรัฐเท่านั้น เพื่อให้ประเทศแข็งแกร่ง ชาวอเมริกันต้องเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่เกิดไกลบ้าน อาจกระทบถึงบ้านเรา หากไม่ดำเนินการทันที่ สหรัฐมีโอกาสและความรับผิดชอบอย่างจริงจังในการสร้างสรรค์โลกที่เป็นประชาธิปไตย มั่งคั่ง ปลอดภัย และเต็มไปด้วยสันติสุขมากขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 21

3.1.2 ความบาดหมางในความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐกับจีน (ผู้จัดการ 11,25/02/42,01,02,03,1,257/03/42 , มติชน 03,04/03/42, ไทยโพสต์ 08,10/03/42, กรุงเทพธุรกิจ 10/03/42, THENATION 12/02/42,03/03/42 BANGKOK POST13/02/42,BANGKOK POST01,02,09,10,11/03/42)

นักการทูตทางการทหารในกรุงวอชิงตันเปิดเผยรายงานเมื่อวันที่ 9/2/42 ว่าจีนได้เพิ่มส่งกองกำลังขีปนาวุธ เอ็ม-9 และ เอ็ม-11 จำนวน 150-200 ลูกประจำการในเขตจังหวัดทางใต้ของจีนคุกคามไต้หวัน ซึ่งจีนถือว่าเป็นจังหวัดกบฏของจีน รายงานสหรัฐยังเปิดเผยอีกว่าจีนตั้งกองประจำการขีปนาวุธพิสัยใกล้ 30-50 ลูก ในจังหวัดทางตอนใต้ของจีนระหว่าง ค.ศ.1995-1996 ซึ่งเป็นปีที่จีนยิงขีปนาวุธ เอ็ม-9 รุกล้ำน่านน้ำไต้หวัน ทำให้ประธานาธิบดีคลินตันต้องส่งเรือบรรทุกเครื่องบินเข้ามาประจำการในอาณาบริเวณ

ในประเด็นไต้หวัน ผู้นำจีนหลายคนบอกตั้งแต่ ค.ศ.1980 ว่าหากไต้หวันประกาศอิสรภาพจีนจะโต้ตอบด้วยการปิดล้อมทางน้ำ อย่างไรก็ตาม การคุมไต้หวันและทะเลจีนใต้อย่างถาวร ต้องอาศัยการปฏิบัติการร่วมกันของกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ แต่ศักยภาพทางทหารของจีนยังด้อยอยู่ ส่วนการสร้างต่งเฟิง 31 ขีปนาวุธข้ามทวีปที่มีศักยภาพในการติดหัวรบนิวเคลียร์และมีระยะยิงไกลถึงสหรัฐประมาณ 20 ล้านกิโลเมตร จะปรากฏผลได้ในทศวรรษหน้าเป็นอย่างน้อย

เจ้าหน้าที่อาวุโสแห่งรัฐบาลสหรัฐชี้ว่า การเพิ่มกองกำลังคุกคามไต้หวันของจีนสร้างความเสี่ยงต่อความตึงเครียดในอาณาบริเวณ และสร้างความลำบากใจให้แก่สหรัฐเป็นการเรียกร้องให้สหรัฐโน้มน้าวไต้หวันให้เข้าร่วมระบบป้องกันขีปนาวุธในอาณาบริเวณที่สหรัฐให้การหนุนหลังอยู่โดยเร็ว

ปัญหาไต้หวันมีความเป็นไปได้ที่จะปะทุขึ้นเป็นการเผชิญหน้าระหว่างจีนและสหรัฐที่คอยให้ความช่วยเหลือด้านอาวุธแก่ไต้หวัน ทางทหารปักกิ่งเองก็ไม่พอใจแผนการแผ่ขยายแสนยานุภาพทางทหารของสหรัฐในภูมิภาคเอเชียตะวันออก นายเจีย ชิงกั๋ว อดีตรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ ม.ปักกิ่ง ให้ความเห็นว่ารายงานข่าวดังกล่าวไม่เป็นผลดีต่อความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างจีนกับสหรัฐ นอกจากนี้ นายกัง เจีย ชวน รองนายกรัฐมนตรีของจีน ยังวิจารณ์ข้อเสนอของสหรัฐที่จะจัดตั้งระบบป้องกันขีปนาวุธ (ที.เอ็ม.ดี.) ให้แก่หลายประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออก โดยกล่าวว่าแผนดังกล่าวทำให้แสนยานุภาพทางทหารของสหรัฐแผ่ขยายในภูมิภาคมากเกินไป กระทั่งเกิดความจำเป็น กระทั่งต่อสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกได้ เพราะมีแนวโน้มว่าสหรัฐจะตั้งไต้หวันเข้ามาอยู่ภายใต้แผนการดังกล่าวด้วย โดยอ้างเหตุผลเรื่องภัยคุกคามทางทหารจากจีน ขณะเดียวกันกระทรวงต่างประเทศสหรัฐออกแถลงการณ์บอกปิดคำเตือนของจีนที่ชี้ว่า หากสหรัฐให้การช่วยเหลือไต้หวันในการติดตั้งระบบป้องกันขีปนาวุธ จะกระทบความสัมพันธ์ทวิภาคี

ในประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชน สหรัฐในฐานะมหาอำนาจใหญ่ของโลกพยายามกดดันจีนในเรื่องสิทธิมนุษยชนและความไม่เป็นประชาธิปไตยของจีนซึ่งกระแสด้านจีนโดยเฉพาะปัญหาสิทธิมนุษยชน และปัญหาความมั่นคงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากใกล้จะถึงวันครบรอบปีที่ 10 ของเหตุการณ์นองเลือดที่จัตุรัสเทียนอันเหมินในวันที่ 4 มิ.ย.

ก่อนหน้าที่นางเมเดลิน อัลไบร์ต รว.ก.ต่างประเทศสหรัฐ เดินทางไปเยือนจีนนั้น จีนได้ควบคุมตัวบรรดานักเคลื่อนไหวทางการเมืองไว้นับสิบคน ส่งตัวเข้าค่ายกักกันแรงงานอีก 5 คน ด้วยข้อหาดำประเวณี และจำคุกผู้เคลื่อนไหวจัดตั้งพรรคการเมืองฝ่ายค้านในจีน 3 คน เมื่อเมเดลิน อัลไบร์ต เดินทางถึงปักกิ่งเมื่อเย็นวันอาทิตย์ที่ 28 มี.ค. อัลไบร์ตบอกว่าสหรัฐมีความเสียใจกับเหตุการณ์การปราบปรามกลุ่มสนับสนุนประชาธิปไตยเมื่อปีที่ผ่านมา และปลายส์ปาดาทที่ผ่านมายังได้จับกุมผู้มีความเห็นแตกต่างจากรัฐบาลหลายคนด้วยกัน

ขณะเดียวกันจีนตอบได้ว่า สิทธิมนุษยชนไม่ใช่เรื่องที่น่ามาเป็นข้ออ้างในการแทรกแซงเรื่องภายในประเทศอื่น ๆ และในคืนวันที่ อัลไบร์ตเดินทางไปถึงจีนสำนักข่าวซินหัวของจีนก็เสนอรายงานเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในสหรัฐ เช่นการเหยียดผิว ความโหดร้ายของตำรวจสหรัฐ อาชญากรรมและความรุนแรงในสังคมสหรัฐ เป็นต้น

นายเจมส์ พี. รูบิน โฆษกกระทรวงต่างประเทศสหรัฐ ได้รายงานผลการประชุมหารือระหว่าง นางเมเดลิน อัลไบร์ต จู หรง จี และ นายถัง เจีย ชวน ว่าต่างฝ่ายต่างวิพากษ์กันอย่างรุนแรง ซึ่งแสดงถึงความขัดแย้งกันอย่างหนัก โดยมีประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชน เป็นประเด็นถกเถียงที่สหรัฐจ้องมากที่สุดในการประชุม ในขณะที่ทางจีนมุ่งมั่นที่จะห้ามสหรัฐเรื่องโครงการความร่วมมือป้องกันชีปนาวุธกับเพื่อนบ้านจีนโดยเฉพาะไต้หวัน นางอัลไบร์ตบอกว่าการเจรจากับจีนเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่หนักหนาสาหัส และสหรัฐจะไม่มีการล่าถอยในประเด็นนี้อย่างแน่นอน อย่างไรก็ตาม สหรัฐตั้งใจที่จะแยกข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ออกจากการค้าและประเด็นอื่น ๆ เพื่อทำให้เกิดความคืบหน้าในการเจรจาได้มากขึ้น ตลอดจนการเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลกของจีน ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการประชุมระหว่าง จู หรง จี ผู้นำจีนและสหรัฐที่มีกำหนดการในเดือนเม.ย.

อย่างไรก็ดี ก่อนการเดินทางไปเยือนสหรัฐของผู้นำจีน ได้เกิดเหตุการณ์ที่สร้างความไม่พอใจให้กับจีนอย่างยิ่ง นั่นคือการเสนอข่าวของ น.ส.พ.นิวยอร์กไทม์เมื่อวันที่ 6 มี.ค.ว่า จีนทำการจารกรรมข้อมูลเทคโนโลยีนิวเคลียร์จากสหรัฐไปใช้ในการผลิตหัวรบนิวเคลียร์ขนาดเล็กที่สามารถยิงจากชีปนาวุธเพียงลูกเดียวไปยังเป้าหมายได้หลายแห่ง ซึ่งข้อมูลสำคัญอาจถูกขโมยไปโดยสายลับของจีน ในช่วงกลางปี 2523 และปี 2539 ได้มีการระบุชื่อผู้ต้องสงสัยชาวอเมริกันเชื้อสายจีนคนหนึ่งที่อยู่เบื้องหลังของกระทรวงพลังงานสหรัฐ ในลอสแอนเจลิส รัฐนิวเม็กซิโก เจ้าหน้าที่หลายคนกล่าวว่า คลินตันได้รับการแจ้งเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2540 ว่าการจารกรรมดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ แต่ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ

พอล เรดมอนด์อดีตหัวหน้าสายลับซีไอเอ บอกว่าการจารกรรมดังกล่าวไม่สามารถตรวจพบได้จนกระทั่งซีไอเอวิเคราะห์จากผลการทดสอบนิวเคลียร์ของจีน และพบว่ามีความคล้ายคลึงกับหัวรบดับบลิว-88 ซึ่งถือเป็นหัวรบที่เล็กที่สุดของสหรัฐ และเมื่อมีการตีแผ่เรื่องราวโดยนิวยอร์กไทม์ และหลังจากพรรครีพับลิกันวิจารณ์รัฐบาลว่าไม่ได้ดำเนินการขึ้นเด็ดขาดทั้งที่ทราบเรื่องตั้งแต่ปี 2539 ด้วยเกรงว่าจะกระทบความสัมพันธ์กับจีน จึงมีแถลงการณ์จากกระทรวงพลังงานของสหรัฐ เมื่อวันที่ 8 มี.ค. สั่งปลดนักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกันเชื้อสายจีนคนหนึ่งด้วยข้อหาไม่ได้ดำเนินการที่เหมาะสมในการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลลับทางราชการ

ขณะที่เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์ที่ถูกสั่งปลดคือ หลี่ เหวิน ไชว ถือสัญชาติไต้หวัน เข้าทำงานในห้องปฏิบัติการลอสแอนเจลิส ที่นิวเม็กซิโก หลายปีมาแล้ว และเป็นผู้ต้องสงสัยของหน่วยสืบสวนกลางเอฟบีไอ ในคดีขายข้อมูลเทคโนโลยีนิวเคลียร์แก่จีน

ถัง เจีย ชวน รว.ก.ต่างประเทศจีน กล่าวในการแถลงข่าวเมื่อวันที่ 7 มี.ค.ว่ารายงานที่นิวยอร์กไทม์ตีพิมพ์ ขาดความรับผิดชอบ อีกทั้งไม่มีมูลความจริง

ปมความขัดแย้งระหว่างจีนสหรัฐปะทุรุนแรงเมื่อต้นปี จากรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎรพรรครีพับลิกัน ซึ่งส่งผลให้สหรัฐระงับแผนการขายดาวเทียมให้จีน จากการที่ชาวตะวันตกเชื่อว่าในปัจจุบันจีนมีหัวรบนิวเคลียร์อยู่ราว 500-600 หัวรบ ขณะที่เทคโนโลยีชีปนาวุธได้พัฒนารุดหน้าอย่างน่าตกใจในช่วงเวลา 10 ปี ทำให้นายชวกรของสหรัฐตั้งข้อสงสัย และนำไปสู่การสอบสวนคดีจารกรรมข้อมูล

นายเจีย ชิงกั๊ว ศาสตราจารย์ ม.ปักกิ่ง กล่าวว่า เป็นเรื่องที่ขาดเหตุผลหากมองว่าประเทศใดประเทศหนึ่งมีการพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นสูงอย่างรวดเร็ว จะต้องมาจากการจารกรรมข้อมูลของสหรัฐเสมอไป

ปัญหานี้ เท่ากับเป็นการเพิ่มอุณหภูมิความเครียดให้กับรัฐบาลปักกิ่งนอกเหนือจากเรื่องสิทธิมนุษยชน และปัญหาไต้หวัน

อย่างไรก็ตาม จากปัญหาการจารกรรมข้อมูลดังกล่าว วันอังคารที่ 16 ก.พ. กระทรวงพาณิชย์แห่งสหรัฐแถลงการตัดสินใจของรัฐบาลในขั้นที่จะระงับการขายดาวเทียมมูลค่า 450 ล้านดอลลาร์ ของ ฮิวส์ อิเล็กทรอนิกส์ คอร์ป แก่เอเชีย - แปซิฟิก เทเลคอมมิวนิเคชั่นคอมพานี กลุ่มบริษัทข้ามชาติ ซึ่งมีไชน่า เทเลคอมมิวนิเคชั่น บรอดแคสต์ เซพเทิลไลท์ คอร์เพอเรชั่น บริษัทสัญชาติจีนถือหุ้น 51% โดยมีซินเบอร์สท์ เทคโนโลยี แห่งสิงคโปร์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่อีกราย

นับเป็นครั้งแรกที่สหรัฐ ยับยั้งสัญญาณดาวเทียมกับปักกิ่ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่าง 2 ประเทศ มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสร้างความคลางแคลงใจเกี่ยวกับการขายดาวเทียมในอนาคต และอาจทำลายสถานการณ์ในการเป็นผู้ครอบงำ ตลาดน้ำมันล้านดอลลาร์ของบริษัทสหรัฐอีกด้วย

นักวิเคราะห์ทางทหารกล่าวว่า รัฐบาลคลินตันเกรงว่าบริษัทสหรัฐจะเป็นเครื่องมือช่วยให้จีนได้ข้อมูลสนับสนุนโครงการขีปนาวุธ ของจีนด้วยความเลินเล่อ เพราะรัฐบาลวิตกกังวลขึ้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีการยิงที่มีความสามารถในการปล่อยดาวเทียมหลายชุด ซึ่งเป็นแบบ เดียวกับการยิงหัวรบหลายชุด

การห้ามขายดาวเทียมโดยมีเหตุผลว่าโครงการปล่อยดาวเทียมอาจเปิดโอกาสให้จีนล้วงเทคโนโลยีทางการทหารของสหรัฐ ซึ่ง อาจเป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐภายหลัง จีนแถลงการณ์แสดงความโกรธเคืองอย่างรุนแรงต่อการห้ามสัญญาขายดาวเทียมดังกล่าว

นอกจากความไม่ลงรอยกันดังกล่าวมาแล้ว การเดินทางไปเยือนสหรัฐของผู้นำจีน เป็นที่แน่นอนว่าจะต้องเผชิญกับ ข้อเรียกร้อง ให้ลดยอดการขาดดุลการค้าของสหรัฐถึง 57,000 ล้านดอลลาร์ โดยในช่วงเดือน ม.ค.ถึง ก.พ. ยอดส่งออกของจีนเพิ่มเป็น 6.2% จีนยังอยู่ ในระหว่างการเจรจากับสหรัฐเรื่องการเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก โดยวอชิงตันพยายามผลักดันปักกิ่งให้เปิดตลาดรับสินค้าอเมริกัน เพิ่มขึ้น จู หรง จีบอกว่าจะพร้อมแล้วที่จะช้อนข้อคร้งสำคัญ เพื่อเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกได้ ในการเรียกร้องให้มีการปรับดุลการค้า ดังกล่าว สหรัฐจะใช้ประเด็นสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตยมาต่อรองผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกับจีน คือการนำมาพิจารณาการต่อ อาญาชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ (Most Favoured Nation MFN) กับจีนแบบปีต่อปีแต่สหรัฐก็ต่ออายุให้จีนทุกปี

3.2 ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับความมั่นคงในยุโรป

หัวข้อข่าว

3.2.1 ตึกโคโซโวหอกข้างแคร่หรือแผนขยายอำนาจของ "นาโต-สหรัฐ" (BANGKOK POST 16,19,21/02/42, กรุงเทพธุรกิจ 21/02/42, ผู้จัดการ 25,29/03/42, THE NATION 2/03/42, มติชนสุดสัปดาห์ 30/03/42,06/04/42)

สรุปประเด็นข่าว

3.2.1 ตึกโคโซโวหอกข้างแคร่หรือแผนขยายอำนาจของ "นาโต-สหรัฐ" (BANGKOK POST 16,19,21/02/42, กรุงเทพธุรกิจ 21/02/42, ผู้จัดการ 25,29/03/42, THE NATION 2/03/42, มติชนสุดสัปดาห์ 30/03/42,06/04/42)

โคโซโว เป็นแคว้นเล็ก ๆ ทางตอนใต้ของสาธารณรัฐเซอร์เบีย ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 90 เป็นมุสลิมแอลเบเนียนที่มีความ ต้องการแยกตัวออกเป็นอิสระมาปกครองตนเองมาตั้งแต่ก่อนการล่มสลายของสหภาพโซเวียตรัสเซีย

ประธานาธิบดีโลโบดิน มิโลเชวิช แห่งยูโกสลาเวีย ส่งกองกำลังกวาดล้างกลุ่มกองโจรแบ่งแยกดินแดนแอลเบเนียนในเดือน ก.พ. ปี 1998 หลังจากกลุ่มต่อต้านเรียกร้องอิสรภาพในการปกครองตนเองในโคโซโว เพื่อสยบการเรียกร้องอิสรภาพ การสู้รบได้สังหารชีวิตของผู้น คนทั้งทหารและพลเรือนเป็นจำนวนมาก ประชาชนมากกว่า 250,000 คนต้องไร้ที่อยู่อาศัยและอพยพออกจากเมือง

ทั้งสองฝ่ายบรรลุข้อตกลงหยุดยิงในเดือน ต.ค.แต่การสู้รบก็ยังคงดำเนินการต่อไปจนถึงเดือน ม.ค. 1999 เกิดเหตุการณ์สังหารหมู่ชาวแอลเบเนียนจำนวน 45 คนห่างจากเมืองหลวงของโคโซโวเล็กน้อย องค์การป้องกันแอตแลนติกเหนือ (นาโต) ผู้นำ ยูโกสลาฟหลายครั้งแล้วว่าจะใช้มาตรการโจมตีทางอากาศหากไม่บรรลุข้อตกลงสันติภาพอย่างแท้จริง และได้เปิดการเจรจาข้อตกลงสันติภาพระหว่างกลุ่ม ประสานงาน 6 ชาติ (คอนแทคกรุ๊ป ประกอบด้วย สหรัฐ รัสเซีย อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี และอิตาลี) ตัวแทนรัฐบาลยูโกและตัวแทนกลุ่มต่อต้าน ที่ฝรั่งเศสแดร์ไพล์ ริชาร์ด โอลบรุก ทูตพิเศษสหรัฐ เปิดการเจรจากับประธานาธิบดียูโกฯ แต่ก็ไร้ผล ผู้นำยูโกฯไม่ยอมรับข้อเสนอ สันติภาพโดยเฉพาะการตั้งกองกำลังรักษาสันติภาพจำนวน 28,000 นายประจำการในโคโซโว เพราะถือว่าละเมิดอธิปไตยของยูโกสลาเวีย

วันอังคารที่ 23 มี.ค. จาวิแอร์ โซลาน่า เลขาธิการนาโตสั่งปฏิบัติการโจมตีทางอากาศทำลายที่ตั้งทางทหารของเซิร์บในยูโกสลาเวีย ในวันเดียวกันผู้นำสหรัฐ ได้พูดคุยทางโทรศัพท์กับผู้นำอังกฤษ ฝรั่งเศสและเยอรมนี เรียกร้องการสนับสนุนการปฏิบัติการครั้งนี้ เหตุผลของคลินตันคือ วิกฤติโคโซโวอาจลุกลามกลายเป็นสงครามโลกครั้งที่ 3 ได้หากสหรัฐยึดมั่นในนโยบายโดดเดี่ยวเหมือนสงครามโลกที่ผ่านมา การแก้ปัญหาตั้งแต่ระยะแรก ๆ จะช่วยป้องกันมิให้เกิดความสูญเสียที่มากกว่า

ปฏิกิริยาจากรัสเซีย นายกรัฐมนตรีเยเฟเนย์ พรีมาคอฟ แห่งรัสเซียซึ่งเป็นประเทศพันธมิตรกับเซอร์เบียและต่อต้านการใช้มาตรการทางทหารเข้าแก้ปัญหาโคโซโว ประท้วงการตัดสินใจของนาโตด้วยการระงับการเดินทางที่จะไปเจรจากับประธานาธิบดีบิล คลินตันและ

มิตเชล กองเดอส์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ ไอเอ็มเอฟเกี่ยวกับสัญญาการปล่อยเงินกู้ช่วยเหลือวิกฤติเศรษฐกิจรัสเซีย โดยให้เหตุผลว่าการโจมตีทางอากาศจะทำให้สถานการณ์ของโลกไร้เสถียรภาพ ส่วนรวก.ต่างประเทศ ของรัสเซีย นายอิกอร์ อิวานอฟ บอกว่า เป็นการแสดงอำนาจบาบาทตำรวจโลกของพันธมิตรและชี้ว่าไฟสงครามในโคโซโวจะลุกลามไปมาซิโดเนีย แอลเบเนีย บอสเนีย และเซอร์เบียวินา จากนั้นจะขยายไปทั่วบอลข่าน

นอกจากนี้ ผู้นำรัสเซียยังมีคำถามต่อการกระทำของสหรัฐและพันธมิตรนาโต ว่าเป็นการดำเนินแผนการขยายขอบเขตความรับผิดชอบด้านความมั่นคงทางทหารของนาโต และระเบียบความมั่นคงทางทหารของยุโรปยุคหลังสงครามเย็นออกมาในยุโรปตะวันออก อันเป็นนโยบายที่รัสเซียไม่พอใจ ซึ่งความไม่พอใจนี้มีมาตั้งแต่สหรัฐสนับสนุนการขยายสมาชิกประเทศมาดถึงประเทศในยุโรปตะวันออก เช่น โปแลนด์ ฮังการี และเช็ก อดีตสมาชิกกติกาสัญญาวอร์ซอว์ในอดีต โดยอาศัยข้ออ้างจากปัญหามนุษยธรรมกรณีโคโซโวผลักดันแผนการดังกล่าวออกมา

จีนซึ่งเป็นสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงขององค์การสหประชาชาติก็มีความเห็นเช่นเดียวกับรัสเซีย จีน หวัง จิ้น ผู้แทนจีนประจำองค์การสหประชาชาติบอกว่าการปฏิบัติการดังกล่าวไม่เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ นายจู หรง จี นายกรัฐมนตรี บอกว่าเป็นการเข้าไปแทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น และการโจมตียูโกสลาเวียจะนำไปสู่สงครามโลกได้

ส่วนนักวิเคราะห์ชี้เหตุการณ์วิกฤติในโคโซโว กลายเป็นโอกาสทางธุรกิจของบริษัทผลิตอาวุธอเมริกันขึ้นกับระยะเวลาของความขัดแย้ง

3.3 ความเคลื่อนไหวในความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับอียู

หัวข้อข่าว

3.3.1 อียูเชีคบิลพม่าปัญหาสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับอียู (มติชน 24,26,27/01/42, 26/01/42, 02,06,11/02/42, กรุงเทพธุรกิจ 24/02/42)

สรุปประเด็นข่าว

3.3.1 อียูเชีคบิลพม่าปัญหาสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับอียู (มติชน 24,26,27/01/42, 26/01/42, 02,06,11/02/42, กรุงเทพธุรกิจ 24/02/42)

สำนักข่าวเอเอฟพีรายงานเมื่อวันที่ 22 ม.ค.ที่ผ่านมาโดยอ้างจากแหล่งข่าวทั้งในกรุงบรัสเซลส์ประเทศเบลเยียม และกระทรวงต่างประเทศของไทยระบุว่า การเจรจาเพื่อยุติความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประเทศประชาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้(อาเซียน) กับสหภาพยุโรป(อียู) อันเนื่องมาจากกรณีที่ยูเอ็นรับพม่าเข้าเป็นสมาชิก ที่ยืดเยื้อมานานไม่น้อยกว่า 18 เดือนแล้ว จำต้องเลื่อนออกไปอีกครึ่งทั้งที่กำหนดจะจัดขึ้นในไทยในวันที่ 25 ม.ค.นี้ โดยทางฝ่ายอาเซียนเป็นผู้ตัดสินใจยกเลิกการเจรจาดังกล่าว หลังจากที่ฝ่ายอียูยืนยันกรานที่จะไม่ยอมรับตัวแทนของพม่าให้เข้าร่วมอย่างเป็นทางการในการประชุมร่วมระหว่างอาเซียนกับอียู

และในวันที่ 25 ม.ค. ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศรวม 15 ประเทศของอียูกำลังมติเป็นเอกฉันท์ในอันที่จะไม่รับผู้นำประเทศหรือผู้นำรัฐบาลทหารของพม่า ตลอดจนผู้แทนระดับรัฐมนตรีของพม่าเข้าร่วมการประชุมสุดยอด อาเซียน-อียู ที่จะมีขึ้นในปลายเดือนมีนาคมนี้ที่กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เห็นว่ารัฐบาลพม่าละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่เป็นประชาธิปไตย ปราบปรามกดขี่ชาวพม่าที่เรียก้องประชาธิปไตย

ท่าทีของรัฐบาลพม่าในปัญหาดังกล่าวยินยอมอ่อนข้อให้ ทั้งนี้จากหนังสือของ รว.ก.ต่างประเทศพม่า นายอุวิน อ่อง ที่มีมาถึงนายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รว.ก.ต่างประเทศของไทย ว่าพม่ายินดีที่จะตอบข้อซักถามของสมาชิกอียูทุกเรื่อง

นอกจากนี้ อีกมาตรการหนึ่งของอียู คือการไม่ออกวีซ่าให้กับสมาชิกของคณะรัฐบาลทหารพม่าและครอบครัวเดินทางเข้าประเทศในเครืออียู ซึ่งออกมาตั้งแต่ ปี 1996 จนบัดนี้ยังไม่ยกเลิก

ประเทศไทยซึ่งมีบทบาทหน้าในการประสานงานย่อมต้องรับภาระหนักและยังมองไม่เห็นทางออกเพราะทางอียูก็ไม่ยอมที่จะยืดหยุ่นไปจากหลักการที่ตั้งไว้ นอกจากจะอุปสรรคที่สามารนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหลักการของอียูได้ ผู้เขียนบทความคือ คุณพรพิมล ตริโชติ ได้เสนอให้ใช้กรณีปัญหาหาเสียยติต ซึ่งบันทึกเสถียรภาพทางสังคมทั้งในภูมิภาคอาเซียน สหรัฐ และยุโรป ว่าหากบีบบังคับพม่ามากพม่าซึ่งเป็นประเทศต้องสงสัยในเรื่องการผลิตและส่งออก อาวุธใช้ในการแก้ปัญหาของตนได้

ภาคผนวก

รายละเอียดเกี่ยวกับ

โครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทยและคณะผู้ดำเนินงาน

รายชื่อคณะผู้ทำงาน

โครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย

1. **นายอนุช อภาภิรม** ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการ เป็นนักคิดนักเขียนและนักวิจัยอิสระ เคยทำงานเป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ บริษัทสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด และสำนักพิมพ์สวัสดิ์ เป็นที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร สมัยของนายมารุต บุญนา และได้เป็นประธานคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันพระปกเกล้า และเป็นรองประธานฝ่ายโครงการ มูลนิธิโลกสีเขียวฯ ปัจจุบันเป็นประธานมูลนิธิศูนย์สื่อเพื่อการพัฒนา
2. **นางวิสมัย อภาภิรม** ตำแหน่ง บรรณาธิการโครงการฯ มีประสบการณ์ในวิชาชีพสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ กว่ายี่สิบปี เคยเป็นบรรณาธิการสังเคราะห์รายงานจากสนามในโครงการแสวงหารูปแบบการพัฒนาระดับท้องถิ่นของรัฐ, บรรณาธิการวารสารประมวลข้อมูลข่าว "สารสนเทศ", บรรณาธิการโครงการสื่อสิ่งพิมพ์ด้านสิ่งแวดล้อม มูลนิธิโลกสีเขียวฯ, ผู้แปลหนังสือชื่อ Mission Possible ของ เคน บลองชาร์ดที่กำลังวางตลาดในขณะนี้
3. **น.ส. ชิลวี มาดดาลีนา ฮอลลิงก์** ตำแหน่งนักวิจัย จบปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เคยทำงานเป็นอาจารย์ประจำและหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา โรงเรียนอานวยศิลป์ อาจารย์ประจำและหัวหน้าภาควิชาประวัติศาสตร์, หัวหน้าภาควิชาไทยคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัยคณาสวัสดิ์ มหาสารคาม และเคยเป็นนักวิชาการ บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด บริษัทสำนักพิมพ์สวัสดิ์ จำกัด และ บริษัทต้นอ่อน-แกรมมี จำกัด
4. **น.ส. ปราณี ขัติยศ** ตำแหน่งนักวิจัย จบปริญญาโท เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2538 เคยทำงานเป็นผู้ช่วยนักวิจัยโครงการ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นนักวิจัยประจำศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์ และประจำกองบรรณาธิการวารสารเศรษฐศาสตร์การเมือง ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลงานวิทยานิพนธ์ และบทความตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหลายเล่ม
5. **น.ส. สะไบทิพย์ พันธุ์อุทัย** จบปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิชาเอกโสตทัศนศึกษา โสตศาวารสารมวลชน เคยทำงานร่วมกับฝ่ายรวบรวมข้อมูลงานผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มสื่อศิลป์, ถ่ายภาพงานรับปริญญาต่างๆ รวบรวมข้อมูลลูกค้า บริษัท เอ-ทีม แอดเวอร์ไทซิ่ง จำกัด เคย ประจำกองบรรณาธิการ วารสารวิทยาศาสตร์อนาคต บริษัทสำนักพิมพ์สวัสดิ์ จำกัด และท้ายสุดทำงานมีประสบการณ์เป็นนักข่าว, Rewriter, ตัดต่อ, ผลิตรายการ บริษัท ไทยสกายเทเลวิชั่น จำกัด

โครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย

(เอกสารแนะนำโครงการ)

1. ชื่อโครงการ

ภาษาไทย

โครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย - คลทท

ภาษาอังกฤษ Thailand Trends Monitoring Project - TTMP

2. หลักการและเหตุผล

หลักการ

จัดทำโหมเพจและรายงานการสังเคราะห์ข่าวสารเกี่ยวกับแนวโน้มประเทศไทย

เหตุผล

- 1) เนื่องจากข่าวสารในปัจจุบันมีปริมาณมากและนับวันเพิ่มขึ้น ข่าวสารเหล่านี้ถูกผลิตขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ต่างๆ ทำให้ผู้รับสารเกิดความสับสน หรือนำไปสู่ความรู้หรือความเห็นที่อาจไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงได้ง่าย
- 2) การสังเคราะห์ข่าวสาร เป็นการประมวล เปรียบเทียบ และจัดเรียบเรียงความสัมพันธ์และความสำคัญของข่าวสาร เพื่อให้สะท้อนความเป็นจริงได้ใกล้เคียงที่สุด การรู้จักสังเคราะห์ข่าวสารจึงเป็นทักษะที่สำคัญจำเป็นอย่างหนึ่งเพื่อการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ การสังเคราะห์ข่าวสารยังเป็นเสมือนการเฝ้าระวังสถานการณ์ความเคลื่อนไหว ที่จะคลี่คลายหรือมีแนวโน้มไปในทิศทางใด
- 3) ข้อเท็จจริงที่ว่าได้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจรุนแรงเฉียบพลันแบบไม่รู้ตัว แสดงว่าการสังเคราะห์ข่าวสาร การเฝ้าระวังดูความคลี่คลายและแนวโน้มของสถานการณ์ในประเทศไทยยังมีไม่พอเพียง ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะ กิจกรรมข้างต้นใช้แรงงานและทุนสูง ไม่สามารถทำเป็นธุรกิจได้ในสังคมไทยปัจจุบัน
- 4) สกว. ที่มีจุดประสงค์ในการกำหนดความจำเป็นและความสำคัญของการวิจัย สมควรจะให้ความสำคัญสนับสนุนการสังเคราะห์ข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทยอย่างเข้มแข็ง
- 5) การจัดทำโหมเพจและรายงานการสังเคราะห์ข่าวสาร สามารถกระจายข้อมูลข่าวสารได้ทั่วถึงทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคองค์กรประชาชน

3. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อวาดภาพลักษณะบูรณาการเชิงกว้างของทิศทางแนวโน้มสังคมไทย นำเสนอต่อผู้บริหาร ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งต่อประชาชนที่สนใจทั่วไป
- 2) เพื่อจัดทำและเผยแพร่สื่อทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ บทรายงานการประมวล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข่าวสารข้อมูล เกี่ยวกับประเทศไทย ตลอดจนข่าวสารความเคลื่อนไหวระหว่างประเทศ ที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย
- 3) เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและการติดตามกระแส ทิศทาง หรือแนวโน้มของประเทศไทย
- 4) เพื่อเป็นฐานข้อมูลข่าวสารประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมทางสังคมต่างๆ

4. การดำเนินงาน

- 1) จัดตั้งสถานที่ทำงานและบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน
- 2) ประมวล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข่าวสารจากสิ่งตีพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอื่น โดยเฉพาะที่เป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือ ตลอดจนเอกสารวิจัยต่างๆ
- 3) จัดทำโหมเพจ โดยลงบทวิเคราะห์สังเคราะห์ใหม่ทุกๆ 3 เดือน และลงข้อมูลใหม่ทุกๆ 1 เดือน
- 4) จัดทำรายงานการสังเคราะห์ข่าวสารทิศทางประเทศไทยราย 3 เดือน หรือปีละ 4 เล่ม โดยเล่มสุดท้ายของแต่ละปี จะรวมเนื้อหาทั้งรายงาน 3 เดือนท้าย และสรุปรายงานในรอบปีด้วย
- 5) แนวทางการจัดทำโหมเพจและรายงานการสังเคราะห์ข่าวสารกำหนดดังนี้

- (1) รักษาความเป็นกลางในความหมายที่ว่าสอดคล้องทัศนคติส่วนบุคคลของผู้จัดทำให้น้อยที่สุด และหลีกเลี่ยงการให้คำแนะนำ

(2) มีลักษณะจุดกระแส นอกเหนือจากการจับกระแส (แต่ไม่ขึ้นน้ำ) เพื่อกระตุ้นให้มีการถกเถียงอภิปรายกันในประเด็นต่างๆ ในเชิงปฏิบัติ

(3) กรอบหรือตรรกะที่จะใช้วิเคราะห์แนวโน้มที่สำคัญมี 7 หัวข้อดังนี้

ก. การเคลื่อนไหวทางการเมือง

ข. การผลิตและการค้า

ค. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ง. ประชากรและสิ่งแวดล้อม

จ. ระบบการศึกษาและสาธารณสุข

ฉ. ท่วงท่าของการดำเนินชีวิต

ช. อาหารและพลังงาน

6) ผลงานที่กำหนดจะนำเสนอในปีแรก นอกเหนือจากการประมวลสรุปข้อมูลข่าวความเคลื่อนไหวเรื่องสำคัญที่อยู่ในกระแสแล้ว จะประกอบด้วยการนำเสนอผลการติดตามแนวโน้มทิศทางการเคลื่อนไหวใน 4 เรื่องสำคัญคือ

(1) การติดตามความคลี่คลายและมองแนวโน้มวิกฤติเศรษฐกิจไทย

(2) วิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการเมืองไทย

(3) การมองแนวโน้มกระบวนการเรียนรู้และการทำงานวิจัยในประเทศไทย และ

(4) สรุปการเคลื่อนไหวในรอบปี และมองแนวโน้มทิศทางประเทศไทย ปี 2543

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) โฉมเพจและรายงานการสังเคราะห์ข่าวสาร ที่สามารถสะท้อนภาพเชิงกว้างของสถานการณ์และแนวโน้มทิศทางประเทศไทยได้อย่างชัดเจนรอบด้านที่สุด
- 2) กระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการสังเคราะห์ข่าวสาร และการใช้ฐานข้อมูลข่าวสารในกระบวนการตัดสินใจ
- 3) กระตุ้นให้เกิดการนำเอาข้อเสนอแนะ และทิศทางในอนาคตดังกล่าว ไปสู่การอภิปรายถกเถียง เพื่อหาข้อสรุปเชิงปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไปอย่างกว้างขวาง

6. กลุ่มเป้าหมาย

- 1) กลุ่มนักธุรกิจ / เจ้าของกิจการในภาคเอกชน และผู้มีอำนาจตัดสินใจทั่วไป
- 2) นักการเมือง ข้าราชการ ผู้สังกัดองค์กรระดับบริหารต่างๆ
- 3) ครูอาจารย์ นักศึกษา และชนชั้นกลางในเมือง
- 4) ประชาชนทุกอาชีพ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

7. ระยะเวลาดำเนินงาน

3 ปี คือระหว่าง เดือน ธ.ค. ปี 2541- ถึงเดือน พ.ย. ปี 2544